John Galsworthy

Dincolo

roman

Editura Eminescu

Cuprins

PARTEA ÎNTÂI
I
II
III
IV
V
VI
PARTEA A DOUA
I
II
III
IV
V
VI
VII
VIII
IX
X
XI
XII
XIII
XIV
XV
XVI
XVII
XVIII
XIX
XX
XXI
PARTEA A TREIA
I
II
III
IV
V
VI

VII
VIII
IX
X
XI
XII
XIII
XIV
PARTEA A PATRA
I
II
III
IV
V
VI
VII
VIII
IX
X
XI
XII

Observații

JOHN GALSWORTHY

Dincolo

JOHN GALSWORTHY
Beyond
London
William Heinemann Ltd.

PARTEA ÎNTÂI

I

CHARLES CLARE WINTON FĂCU câţiva paşi prin faţa uşii Oficiului de stare civilă. St. George, privind în urma taxiului care o ducea pe fiica sa şi pe „scripcarul” cu care se măritase. Demnitatea îi interzicea să meargă alături de doica Betty – singura martoră la căsătorie. Betty, o femeie voinică, foarte emoţionată acum, ar fi fost o companie cu totul nepotrivită pentru silueta lui zveltă şi dreaptă, cu mers legănat, dar fără exagerare, doar atât cât îi stătea bine unui lăncier din vechea şcoală chiar dacă acesta se retrăsese din armată de şaisprezece ani.

Sărmana Betty! Se gândea la ea cu înţelegere, dar şi cu oarecare iritare – nu ar fi trebuit să-şi dea drumul lacrimilor încă de la intrare. Acum, după ce Gyp plecase, putea foarte bine să se simtă singură, dar nu chiar atât de singură pe cât se simţea el. Mâna stângă, strânsă într-o mănuşă de culoare deschisă – singura lui mână adevărată, pentru că dreapta îi fusese amputată de la încheietură – răsucea nervos mustăcioara încărunţită care pornea spre colţul buzelor strânse. În această zi mohorâtă de februarie nu-şi pusese paltonul; pentru a se integra cât mai mult în atmosfera de discreţie absolută, aproape jenantă a acestei căsătorii, nu-şi luase nici haina neagră şi nici jobenul, ci purta un costum albastru şi o pălărie tare de fetru negru. Instinctul de militar şi de vânător care-l ferea să trădeze vreo urmă de emoţie nu-l părăsise nici în această zi neagră din viaţa lui; dar ochii căprui-cenuşii i se tot contractau, priveau sălbatic, se strângeau din nou şi, din când în când, copleşiţi parcă de un sentiment adânc, se întunecau şi păreau că se afundă în orbite. Faţa lui mică, bătută de vânt, cu obraji uscăţivi, cu maxilare proeminente, cu urechi mici, cu părul mai închis decât mustaţa, dar puţin încărunţit la tâmple – era faţa unui bărbat de acţiune, încrezător în sine şi descurcăreţ. Comportarea lui era a unuia care întotdeauna fusese puţin *„dandy”,* atent la „etichetă”, dar conştient, uneori, că sunt şi alte lucruri mai presus de asta. Un om care, păstrând specificul unui anumit tip, avea şi ceva ce nu era absolut tipic.

Luând-o spre parc, o coti pe Mount Street. Casa încă mai exista aici, deşi strada i se părea altfel decât în acea după-amiază ceţoasă de noiembrie, când se plimbase în sus şi în jos ca o stafie, ca un câine izgonit, cu mintea răvăşită, în urmă cu douăzeci şi trei de ani când se născuse Gyp. Atunci i se spusese, la uşă, lui care nu avea niciun drept să intre, lui care o iubise, aşa cum credea el că niciun bărbat nu iubise vreodată o femeie – i se spusese că ea a murit dând naştere copilului de care numai el şi ea ştiau că este al lor! Să umble încoace şi încolo

prin ceaţă, ore în şir, ştiind în ce chinuri se zbate şi în cele din urmă să i se spună aşa ceva! Dintre toate nenorocirile care li se întâmplă oamenilor, cu siguranţă că cea mai cumplită este să iubeşti prea mult.

Ciudat ca tocmai astăzi, după o nouă grea pierdere, paşii să-l poarte pe lângă aceeaşi casă. Ce ghinion cu acea criză de gută care-l trimisese la Wiesbaden în septembrie trecut, ce ghinion că Gyp pusese ochii pe acel tip, Fiorsen, cu scripca lui fatală! De cincisprezece ani, dinainte de a veni Gyp să locuiască la el, nu se mai simţise atât de nenorocit şi de inutil. Mâine se va întoarce la Mildenham şi va încerca să uite, călărind mult de tot. Fără Gyp – să rămână fără Gyp! Auzi, un scripcar! Un tip care niciodată în viaţa lui n-a încălecat un cal! Şi apucând mânerul, ca de cârjă, al bastonului îl răsuci prin aer, cu duşmănie, ca şi cum ar fi vrut să taie pe cineva în două.

Clubul său, de lângă Hyde Park Corner, nu i se păruse niciodată atât de pustiu. Din pură obişnuinţă intră în camera unde se jucau cărţi. După-amiaza era atât de mohorâtă încât lumina electrică şi fusese aprinsă, iar zecile de jucători obişnuiţi stăteau sub abajururile care răspândeau o lumină elegantă pe mesele de lemn negru, pe spătarele scaunelor, pe cărţile de joc şi pe pahare, pe ceşcuţele aurite de cafea, pe unghiile lustruite care ţineau trabucurile. Un bun prieten îl invită la o partidă de piquet. Se aşeză fără chef. Jocul de whist în trei – un fel de bridge – îi nemulţumise întotdeauna firea pretenţioasă, considerându-l un joc incomplet. Pokerul avea în el ceva ostentativ şi zgomotos. Piquetul, deşi demodat, rămânea pentru el singurul care merita să fie jucat – singurul joc care mai păstra un anumit stil. Avu carte bună şi când se ridică de la masă, câştigase cinci lire pe care ar fi fost dispus să le plătească numai ca să scape de plictiseala revanşei. Unde or fi ei acum? Au trecut de Newbury; Gyp stătea probabil faţă-n faţă cu individul acela, suedezul eu ochii verzi de pisică sălbatică. Avea în el ceva ascuns şi străin! Un gunoi – după părerea lui, dacă se mai putea socoti un bun cunoscător al cailor şi al oamenilor. Slavă Domnului că depusese la bancă, până la ultimul bănuţ, averea lui Gyp! Şi-l cuprinse un val de emoţie, ca un fel de gelozie la gândul că braţele acelui individ o vor înlănţui pe fiica lui – fiica lui cu ochii negri şi cu părul mătăsos, acea făptură frumoasă şi zveltă, atât de asemănătoare la chip şi la trup cu femeia pe care el o iubise cu disperare.

Când ieşi din sala de joc, fu urmărit de privirile celorlalţi,pentru că era un bărbat care stârnea un anumit gen de admiraţie fără ca nimeni să poată spune exact de ce. Dintre cei ce se făceau remarcaţi prin alura lor sportivă, nimeni nu atrăgea astfel atenţia. Era oare vorba de ceva neobişnuit – poate stigmatul pe care trecutul i-l imprimase figurii?

Ieşind de la club, o luă încet de-a lungul grilajului din Piccadilly, către acea casă din Bury Street, St. James, locuinţa sa din Londra încă

de pe vremea când era tânăr – una din puţinele case neatinse de mania dărâmării şi a reconstruirii, manie care distrusese, după părerea lui, jumătate din oraş.

Un bărbat tăcut, cu ochi negri, blânzi, dar ageri, ca de sitar, îmbrăcat cu o vestă lungă, verzuie, tricotată, cu frac negru şi cu pantaloni strânşi deasupra cizmelor, îi deschise.

— Azi nu mai ies, Markey. Roag-o pe doamna Markey să-mi aducă ceva de mâncare – orice.

Markey dădu din cap în semn că a înţeles şi ochii lui, de sub sprâncenele care se împreunau formând o singură linie dreaptă, neagră, măsurară pe stăpânul său din cap până în picioare. La fel dăduse din cap şi cu o seară înainte, când soţia lui îi spusese că stăpânul va suporta greu evenimentul ce avea să urmeze. Retrăgându-se spre camerele din spatele casei, Markey făcu o mişcare cu capul spre stradă şi arătă cu mâna în sus, gesturi din care doamna Markey, femeie isteaţă, înţelese că trebuie să iasă în oraş şi să facă târguieli pentru că stăpânul lua masa acasă. După ce ea plecă, Markey se aşeză pe un scaun în faţa lui Betty, bătrâna doică a lui Gyp. Femeia aceasta voinică mai plângea încă înăbuşit, ceea ce îl întristă destul pentru că simţea că şi lui îi vine să urle ca un câine. După ce se uită câteva clipe, în tăcere, la faţa ei mare, rozalie, scăldată în lacrimi, dădu din cap şi Betty, stăpânindu-şi lacrimile şi tremurul trupului voluminos, se opri din plâns. Markey era genul de om care se impunea.

Winton intră mai întâi în dormitorul fiicei sale şi, răsucindu-şi nervos mustăcioara, cercetă interiorul, îmbrăcat în mătase, care părea pustiu, oglinda de argint, părăsită. Apoi se duse în sanctuarul său şi fără să aprindă lumina, se aşeză într-un fotoliu în faţa focului. Oricine s-ar fi uitat înăuntru ar fi crezut că adormise; dar influenţa moleşitoare a fotoliului şi focul plăcut îl transportară în trecut. Ce întâmplare nefericită să treacă pe lângă casa ei tocmai astăzi!

În teorie, dragostea fulgerătoare nu există; cel puţin în ceea ce-i priveşte pe bărbaţi nu poate exista cineva care să-şi reverse întreaga pasiune într-o singură iubire. În realitate există astfel de oameni – oameni care riscă orice; calmi şi închişi în sine, ei sunt ultimii care să creadă că natura le-ar putea juca o asemenea festă, ultimii care să-şi dorească o astfel de capitulare sau care să ştie când le sună ceasul. Şi-ar fi închipuit vreodată cineva ca Charles Clare Winton să se îndrăgostească până peste urechi de cum va păşi pragul sălii de bal Belvoir Hunt din Grantham, într-o seară de decembrie în urmă cu douăzeci şi patru de ani? Un militar perfect, un *„dandy”,* vânător de prima clasă, era aproape proverbial în regimentul său pentru indiferenţa şi pentru acel gen de nonşalanţă plină de curtoazie faţă de femei pe care le considera printre lucrurile minore din viaţă. În seara

aceea, fără să se grăbească la dans, stătuse rezemat de uşă, trecând totul în revistă cu un aer indiferent care nu dădea impresia că „o face pe nebunul” deoarece nu poza deloc. Şi – iată – ea trecuse pe lângă el şi viaţa i se schimbase pentru totdeauna. Să fi fost iluzia unei lumini care făcuse ca întreaga ei fiinţă să strălucească într-o singură privire uşor surprinsă? Poate micul şiretlic al mersului legănat, seducător; poate felul în care părul îi flutura pe spate sau poate adierea parfumului discret ca de floare? Ce fusese? Era soţia unui moşier de prin părţile acelea, care avea şi o casă la Londra. N-avea scuză. Nu era o femeie chinuită: un mariaj obişnuit, banal care dura de trei ani – fără copii. Soţul, un om bun, amabil, cu cincisprezece ani mai în vârstă decât ea, predispus la boală. Nicio scuză! Şi totuşi, la o lună după seara aceea, ea şi Winton deveniseră iubiţi, nu numai cu gândul ci şi cu fapta. Faptă atât de departe de „buna cuviinţă” şi de ceea ce considera el a fi onorabil şi potrivit pentru un ofiţer şi un gentleman încât nu-şi mai puse niciodată problema să cântărească argumentele pro şi contra, căci cele contra erau covârşitoare. Şi totuşi, din acea primă seară, îşi aparţinuseră unul altuia. Pentru fiecare din ei singurul gând era cum să fie cu celălalt. Şi dacă era aşa – de ce atunci, nu fugiseră împreună? Nu pentru că el n-o implorase. Fără îndoială că dacă ea ar fi supravieţuit naşterii lui Gyp, ar fi plecat. Dar ca să înfrunte perspectiva distrugerii a doi bărbaţi, aşa cum i se părea ei, ar fi fost prea mult pentru fiinţa aceea blândă. Moartea însă potolise acest zbucium înainte ca ea să fi luat o hotărâre. Făcea parte din acea categorie de femei la care devotamentul total merge mână în mână cu un suflet şovăielnic. Astfel de femei sunt în general cele mai fascinante pentru că puterea de a lua o hotărâre promptă şi importantă le răpeşte misterul, acea atmosferă subtilă pe care le-o dă schimbarea şi întâmplarea. Deşi nu avea decât pe sfert sânge străin, ea nu era englezoaică deloc. Winton însă, era englez până în măduva oaselor, englez în simţul lui pentru etichetă şi în acea notă bizară de disperare care poate distruge totul într-un anumit compartiment de viaţă, dar nu are nicio putere în toate celelalte. Nimănui nu i-ar fi trecut prin minte să spună despre Winton că este un „excentric” – părul îl purta totdeauna cu cărare perfectă; ghetele îi străluceau; era aspru şi rezervat, acceptând şi respectând orice regulă de bună creştere. Şi totuşi, în dragostea sa oarbă era pierdut pentru lume şi pentru părerile ei. În orice clipă din acel an al dragostei lor şi-ar fi riscat viaţa şi şi-ar fi sacrificat cariera numai pentru o zi întreagă petrecută cu ea, dar se ferise să o compromită vreodată măcar cu un cuvânt sau cu o privire. Ajunsese cu acel respect pedant pentru „onoarea” ei până acolo încât consimţi chiar ca ea să ascundă semnele care anunţau naşterea copilului, ceea ce lui i se părea mai îngrozitor decât moartea. Plătirea acelei datorii de onoare fusese cea mai curajoasă faptă din viaţa lui şi

încă şi acum îl mai chinuia amintirea aceasta.

Tot în această cameră se întorsese şi după ce aflase că ea a murit; această cameră, remobilată după gustul ei, cu scaunele îmbrăcate în satin, cu un mic birou elegant în stil iacobin, un candelabru vechi de bronz cu o tentă închisă, un divan – totul avea şi astăzi un aer exotic pentru un celibatar. Pe masă se afla atunci o scrisoare care îl chema la regiment – un ordin pentru serviciul activ. Dacă, înainte de a avea prilejul să încerce să-şi piardă viaţa pe câmpul de luptă, şi-ar fi dat seama prin ce avea să treacă, ar fi trebuit să se sinucidă chiar în acest scaun din faţa focului. Dar nu avusese norocul pe care şi-l dorise; în acel scurt război – nu dobândise nimic altceva decât o decoraţie. După terminarea războiului, îşi continuă, cu ceva mai multe cute pe obraz şi în inimă, viaţa de soldat; vâna tigri, înjunghia mistreţi, juca polo, vâna mai aprig ca niciodată, nedezvăluindu-se cu nimic în faţa lumii; câştigând mereu acea stranie şi jenantă admiraţie faţă de cei care îmbină îndrăzneala nesăbuită cu un fel de a fi glacial. Mai puţin vorbăreţ decât majoritatea celor de felul lui, nediscutând niciodată despre femei, nu avea reputaţia unui misogin, deşi le evita în mod vădit. După şase ani de serviciu în India şi Egipt, îşi pierdu mâna dreaptă într-o şarjă împotriva dervişilor şi trebui să se pensioneze, cu gradul de maior, la vârsta de treizeci şi patru de ani. Vreme îndelungată urâse chiar numai gândul copilului – propriul lui copil la a cărui naştere, femeia pe care o iubise atât, murise. Apoi, în simţămintele lui se petrecu o schimbare ciudată; şi timp de trei ani, înainte de a se întoarce în Anglia, se obişnui să trimită acasă tot felul de mărunţişuri pe care le lua de prin bazare în chip de jucării pentru fetiţă. În schimb, primise, cel puţin de două ori pe an, scrisori de la cel care se considera tatăl lui Gyp. Răspunsese totdeauna la aceste scrisori. Moşierul o iubise; şi deşi niciodată, lui Winton, nu i se păruse posibil să procedeze altfel decât aşa cum procedase, avusese tot timpul sentimentul, viu şi precis, al răului pe care-l pricinuise acestui om. Nu simţea remuşcări, dar încerca în permanenţă un sentiment jenant, al unei datorii neplătite, diminuat doar de convingerea că nimeni nu-l suspectase niciodată precum şi de faptul că avea încă în minte chinul îndurat ca să înlăture orice suspiciune.

Când, în sfârşit, se întoarse în Anglia, moşierul veni să-l vadă. Bietul om era chinuit de o nefrită cronică. Winton intră din nou în casa aceea din Mount Street cuprins de o emoţie, pentru înăbuşirea căreia se cerea mai mult curaj decât pentru o şarjă de cavalerie. Dar unul a cărui inimă era „la locul ei” aşa cum ar fi spus el, nu se lasă pradă slăbiciunii nervilor, aşa că intră în camera aceea unde o văzuse ultima dată şi suportă o cină, numai cu soţul ei, fără să se trădeze cu nimic. Pe micuţa Ghita, sau Gyp, cum se poreclise singură, nu o văzu, pentru că se culcase; trecu o lună încheiată până ce se duse acolo la o

oră potrivită când, dacă voia, putea să vadă copilul. Îi era teamă. Ce putea trezi în el vederea acestei mici făpturi? Când Betty, doica, o aduse ca să-l vadă pe domnul militar cu „mâna de piele", care-i trimisese acele jucării drăguţe, fetiţa liniştită, îl privi fix cu ochii ei mari, adânci, negri. Avea şapte ani şi rochiţa ei, de catifea maro, de-abia îi ajungea până la genunchi, iar picioarele subţiri, în ciorapi cafenii, şi le aşezase unul în faţa celuilalt întocmai ca o păsărică; ovalul feţei sale grave şi mirate avea o paloare caldă, fără roşu în el, în afară de buze care nu erau nici groase, nici subţiri, iar într-un colţ avea o minusculă gropiţă. Părul, de un castaniu închis, plăcut, fusese anume periat şi legat cu o panglică roşie, îngustă, descoperindu-i fruntea nu foarte înaltă, ceea ce îi sporea aerul de gravitate. Sprâncenele erau subţiri şi de culoare închisă, perfect arcuite; năsucul drept, bărbia în perfect echilibru între rotund şi ascuţit. Stătu uitându-se ţintă la el până când Winton zâmbi. Atunci gravitatea obrazului dispăru, buzele se întredeschiseră, ochii părură că se aprind. Şi inima lui Winton tresări – era întocmai chipul celei pe care o pierduse! Vorbi cu o voce care i se păru că tremură:

— Ei, Gyp?

— Mulţumesc pentru jucării. Îmi plac.

Îi întinse mâna, şi ea, la rându-i, îi întinse o mână micuţă. Un sentiment de alinare, ca şi cum cineva i-ar fi atins cu un deget inima, îl copleşi pe Winton. Uşor, ca să n-o sperie, îi ridică mânuţa, se aplecă şi i-o sărută! Fie din cauză că îşi dădu seama imediat că în faţa lui se afla unul dintre cei mai sensibili copii, fie datorită unei porniri adânci, de atracţie reciprocă, Gyp nutri chiar din clipa aceea o admiraţie nemărginită pentru el, una dintre acele afecţiuni năvalnice pe care copiii le nutresc uneori, faţă de oameni la care te-ai gândi cel mai puţin.

Îşi făcu obiceiul să se ducă acolo între orele două şi cinci, când ştia că moşierul dormea. După ce stătea cu Gyp, plimbându-se prin parc, călărind prin Row sau, în zilele ploioase, stând în camera ei retrasă, spunându-i poveşti, în timp ce Betty cea voinică îi privea pe jumătate hipnotizată, cu o expresie cam ciudată şi îndoielnică pe faţa ei liniştită – după astfel de ore, îi era greu să se ducă în biroul moşierului, să stea în faţa lui şi să fumeze. Acele întrevederi îi aminteau prea mult de trecut, când trebuia să se stăpânească cu atâta disperare. Moşierul îl primea cu dragă inimă, nu vedea nimic, nu bănuia nimic, era recunoscător pentru bunătatea pe care o arăta faţă de fetiţă. Muri în primăvara următoare. Şi Winton descoperi că îl lăsase tutorele şi administratorul lui Gyp. De la moartea soţiei sale, moşierul îşi încurcase afacerile, moşia lui era serios ipotecată; dar Winton acceptă situaţia cu o satisfacţie aproape sălbatică şi, din acel moment, plănui în cele mai mici amănunte cum s-o ia pe Gyp cu totul la el. Casa din

Mount Street fu vândută; conacul de la Lincolnshire închiriat. Fetiţa şi doica Betty fură instalate în casa lui de vânătoare, de la Mildenham. În efortul său de a o smulge de lângă rudele moşierului, folosi la maximum toate mijloacele pentru ca oamenii să-l simtă neprietenos. Fără să fie nepoliticos, îl îngheţa pur şi simplu, prin comportarea lui. El însuşi fiind bogat, motivele atitudinii sale nu puteau fi puse în discuţie. Într-un an o izolase de toţi în afară de Betty cea voinică. Nu avea remuşcări pentru că Gyp nu era mai fericită când erau departe unul de altul. În cele din urmă se hotărî ca la Mildenham ea să-i poarte numele. Şi astfel îi dădu ordin lui Markey ca pe viitor Gyp să fie numită micuţa domnişoară Winton. În acea zi, când veni de la vânătoare, Betty îl aştepta în birou. Stătea în cel mai gol colţ din camera aceea cam înnegrită de funingine. Pe faţa ei rotundă, rozalie, se citea ceva între teamă şi hotărâre, iar şorţul alb era groaznic de mototolit. Ochii ei albaştri îi întâlniră, cu un fel de deznădejde pe ai lui Winton.

— În legătură eu ceea ce mi-a spus Markey, domnule. Fostului meu stăpân nu i-ar fi plăcut aşa ceva, domnule.

Atins la rană Winton spuse eu răceală:

— Poate! Vei fi totuşi atât de bună să te supui dorinţei mele.

Obrazul ei se aprinse foarte tare.

— Da, domnule; dar eu ştiu ce ştiu. N-am spus niciodată nimic, dar am ochi. Dacă domnişoara Gyp va lua numele dumneavoastră, domnule, atunci gura lumii îşi va da drumul şi iubita mea stăpână care e moartă…

Văzându-i faţa se opri.

— Vei fi atât de amabilă să-ţi păstrezi impresiile pentru dumneata? Dacă vreun cuvânt sau faptă de-a dumitale va constitui cel mai neînsemnat motiv pentru cleveteală – pleci şi n-o s-o mai vezi niciodată pe Gyp. Totodată vei face ce-ţi cer. Gyp este fiica mea adoptivă.

Îi fusese totdeauna puţin teamă de el, dar niciodată nu-i văzuse o asemenea privire şi nici nu-l auzise vorbind pe un asemenea ton. Plecându-şi faţa ca de lună plină, ieşi din cameră, cu lacrimi în ochi, mototolindu-şi şorţul. Winton, la fereastră, urmărea cum se lasă întunericul, cum zboară frunzele purtate de vântul de sud-vest, sorbindu-şi cupa amarului triumf. Nu avusese niciodată vreun drept asupra mamei moarte şi multiubite a copilului său. Voia să păstreze copilul. Dacă lumea vorbeşte, n-are decât! Aceasta era o înfrângere a tuturor măsurilor de precauţie anterioare, o victorie decisivă a instinctului natural. Ochii i se îngustaseră şi privi ţintă în întuneric.

II

ÎN CIUDA VICTORIEI REPURTATE asupra tuturor rivalilor din inima lui Gyp, Winton avea totuşi un rival de a cărui putere poate acum, pentru prima dată îşi dădea seama pe deplin când ea plecase, iar el medita, în faţa focului, la plecarea ei şi la trecut. Era puţin probabil ca un om atât de hotărât ca el, a cărui viaţă fusese atât de mult timp legată de săbii şi de cai să poată înţelege ce însemna pentru o fetiţă muzica. Ea voia să înveţe gamele, melodii ca *într-o colibă de lâng-o pădure* şi altele. El avea grijă să nu fie prin apropiere atunci când se cânta şi nu avea nicio idee de lăcomia cu care Gyp înghiţea melodiile; mai mult decât atât, nu ştia ce anume o putea învăţa guvernanta. Era orb la extazul cu care ea asculta muzica cea mai diversă – colindele de Crăciun, anumite imnuri, şi mai ales. *Nunc Dimittis* la biserica din sat*;* cornul vânătorului, departe, în pădurile pline de freamăt şi de mişcare; până şi fluieratul ciudat de suav al lui Markey.

Winton putea să împărtăşească dragostea ei pentru câini şi pentru cai, putea să dovedească un interes avid pentru felul în care prindea bondari în scobitura mâinii şi-i punea la urechea ei mică şi delicată ca să-i audă cum bâzâie. Putea să se arate plin de înţelegere faţă de necontenitele ei ravagii făcute printre straturile de flori ale grădinii demodate, primăvara plină de liliac şi de salcâm galben, vara, de garoafe, de trandafiri şi de albăstrele, de dalii şi de floarea soarelui toamna, grădină cam neglijată şi năpădită de buruieni, puţin înghesuită şi strâmtorată de aleile de călărie din jur. Putea să se arate plin de înţelegere faţă de încercările ei de a-l face atent la cântecul păsărelelor; dar pur şi simplu nu putea să priceapă cum de iubeşte şi tânjeşte după muzică. Era o fiinţă cam mohorâtă, schimbătoare – asemănându-se mai degrabă cu căţeluşa cocker pe care o avea, când jucăuşă ca un fluture, când îngândurată ca noaptea. Punea teribil la inimă orice urmă de asprime. Mândria şi neîncrederea în sine păreau să se confunde atât de mult încât nimeni nu ştia cărui motiv se datorau momentele ei de depresiune. Sensibilă, avea darul de a se lăsa pradă imaginaţiei. Ceea ce alţii îi făceau, fără vreo intenţie, era adeseori, pentru ea, o dovadă concludentă că nu o iubea nimeni, cu toate că ea voia să iubească aproape pe toată lumea. Atunci se gândea: „Dacă ei nu mă iubesc, nu-mi pasă. Nu vreau nimic de la nimeni”. Dar, imediat, totul se risipea ca un nor şi voia din nou să iubească şi să fie veselă, până când intervenea iar ceva, poate fără nicio intenţie de a o jigni, şi o rănea îngrozitor. De fapt, toţi ai casei o iubeau şi o admirau. Ea făcea însă parte dintre acele fiinţe foarte delicate, care se nasc „cu pielea prea subţire”, şi care – mai ales în copilărie – suferă în mijlocul acelora care au o „piele mai groasă”.

Spre încântarea lui Winton, nu-i era deloc teamă să călărească. Îi luă cea mai bună guvernantă pe care i-o putu găsi. Fiica unui amiral cam strâmtorat; iar mai târziu, un profesor de muzică ce venea de două ori pe săptămână de la Londra – un om sardonic care nutrea pentru ea o admiraţie şi mai mare decât avea ea pentru el. Spre deosebire de cele mai multe fete, ea nu trecu printr-o perioadă de urâţenie, la pubertate, ci crescu ca o floare, egal, constant. Adeseori Winton o privea cu un fel de ameţeală; felul în care îşi întorcea capul, felul în care i „se aprindeau" ochii aceia minunaţi negri şi limpezi, ţinuta gâtului drept şi rotund, chiar forma picioarelor, a braţelor – toate îi aminteau dureros de cea pe care o iubise. Şi totuşi, cu toată această asemănare cu mama ei, exista o deosebire atât în înfăţişare cât şi în caracter. Gyp avea, fără îndoială, un retuş în plus în cizelarea formelor, un suflet mai capricios, ceva mai multă siguranţă, ceva mai multă graţie; o stare de spirit mai nestatornică, mintea mai clară, şi, pe lângă drăgălăşenie, avea o notă distinctă de scepticism care mamei sale îi lipsise.

Deşi cu o constituţie delicată, nu era firavă şi toată ziua mergea la vânătoare, până ce se întorcea atât de obosită încât se arunca pe pielea de tigru din faţa căminului şi nu se încumeta să mai urce în camera ei. Viaţa la Mildenham era izolată pentru că nu veneau alţi musafiri în afară de prietenii de vânătoare ai lui Winton, dar şi aceştia puţini, căci *„dandysmul"* său spiritual nu suporta nobilimea obişnuită de ţară iar curtoazia lui rece înspăimânta femeile.

Aşa cum prevăzuse Betty, lumea începu să vorbească – mai ales acea parte din lumea de la ţară, avidă de picanterii în existenţa ei plictisitoare şi monotonă. Şi, deşi nicio urmă de bârfă nu ajunsese până la urechile lui Winton, nicio femeie nu mai venea în vizită la Mildenham. În afară de cunoştinţele întâmplătoare din curtea bisericii, de pe câmpul de vânătoare şi de la cursele locale de cai Gyp crescu abia cunoscându-şi semenele. Această împrejurare o făcu să crească rezervată, îi întârzie dezvoltarea feminităţii, o făcu să simtă un uşor şi inconştient dispreţ faţă de bărbaţi – mereu la cheremul surâsului ei şi neliniştiţi la cea mai mică încruntare a sprâncenelor sale; toate acestea îi trezeau o dorinţă tainică de a prefera tovărăşia fetelor de seama ei, care se ataşau întotdeauna de ea, dar natura trecătoare a acestor prietenii le făcea să fie chinuitoare.

Dezvoltarea ei morală şi intelectuală nu constituia un subiect căruia Winton merita să-i acorde prea multă atenţie. Convenienţele exterioare, ca de pildă mersul la biserică, trebuiau păstrate; deprinderea bunelor maniere, urmând, pe cât era posibil, propriul lui exemplu; în rest, totul trebuia să vină de la sine. Judecata lui conţinea, în bună parte, şi o înţelepciune reală. Ea citea repede şi cu lăcomie dar nu reţinea mare lucru din ce citea; şi deşi, în scurt timp devorase toate

cărţile din sărăcăcioasa bibliotecă a lui Winton, în care se aflau Byron, Whyte-Melville şi *Cosmosul* lui Humboldt, nu rămăsese cu prea mult din ele. Încercările micuţei guvernante de a o face să se apropie de credinţă rămaseră oarecum fără rezultat, iar interesul pe care vicarul îl manifesta faţă de ea, fu privit de Gyp, cu doza ei instinctivă de scepticism, la fel ca interesul tuturor celorlalţi bărbaţi pe care-i cunoştea. Ştia că vicarului îi plăcea să-i spună „draga mea" şi s-o bată pe umăr, şi simţea că pentru el această plăcere era o răsplată a străduinţelor sale.

Ascunsă în acel mic şi întunecat conac de ţară, unde numai grajdurile erau mai moderne – la trei ore depărtare de Londra şi cam la treizeci de mile de The Wash, educaţia fetei nu avea nimic modern. Cam de două ori pe an Winton o ducea la oraş să stea la sora lui necăsătorită, Rosamund, care locuia în Curzon Street. În săptămânile petrecute acolo i se dezvolta gustul firesc pentru îmbrăcămintea frumoasă, îşi îngrijea dinţii şi-şi cultiva pasiunea pentru muzică şi teatru. Dar cele două „alimente" principale ale unei fete moderne – discuţiile şi distracţiile – îi lipseau cu desăvârşire. Acei ani din viaţa sa, de la cincisprezece la nouăsprezece îi trăise înainte de reforma socială din 1906, când lumea se mai târa încă întocmai ca o muscă de iarnă pe geamul unei ferestre. Winton era conservator, mătuşa Rosamund conservatoare şi toată lumea din jurul lui Gyp era conservatoare. Singurul sentiment care-a influenţat copilăria a fost dragostea năvalnică pentru tatăl ei. Grija pentru etichetă, foarte dezvoltată la amândoi, îi împiedica să se exteriorizeze; dar pentru ea lucrul cel mai de preţ era să fie împreună cu el, să facă ceva pentru el. Să-l admire şi să-l considere perfecţiunea însăşi; şi, de vreme ce nu putea să poarte nici aceleaşi haine ca el şi nici să vorbească cu aceeaşi voce egală, liniştită, hotărâtă, ura hainele şi glasul altor bărbaţi. Dacă-i moştenise susceptibilitatea pentru etichetă, tot aşa îi moştenise şi capacitatea de a miza totul pe o carte. Şi din moment ce numai tovărăşia ei îi dăruia o fericire reală, fluxul dragostei se revărsa din inima ei tot timpul. Dragostea totală pentru cineva era la fel de necesară pentru ea ca apa curgătoare pentru tulpinile florilor, iar dragostea totală a cuiva pentru ea era la fel de indispensabilă ca şi soarele pentru petalele florilor. Plecările destul de dese ale lui Winton la Londra, la Newmarket sau în alte părţi, erau întotdeauna, pentru ea însoţite de o cădere bruscă a acului barometrului care îşi revenea doar în preajma întoarcerii sale.

În orice caz, un aspect al educaţiei lui Gyp nu fusese neglijat – cultivarea sentimentului de compasiune faţă de vecinii mai săraci. Fără să fie cât de puţin preocupat de probleme de sociologie, Winton avea, din fire, o mână şi o inimă largă faţă de fermieri, dar nu-i plăcea să se amestece în viaţa lor. Şi astfel Gyp, care nu obişnuia să intre în

casa nimănui fără să fie invitată, auzea mereu spunându-i-se: „Intră, domnişoară Gyp”. „Intră şi stai jos, drăguţă”; şi încă alte multe cuvinte frumoase chiar până şi de la persoanele cele mai rele şi mai insolente, cărora le plăcea chipul ei şi simpatia cu care îi asculta.

Trecură astfel unsprezece ani; Gyp împlini nouăsprezece iar Winton patruzeci şi şase. Apoi, sub aripa ocrotitoare a micii sale guvernante, se duse la balul vânătorilor. Rochia ei, care îi venea de minune, nu era albă, ci ca şi cum mai fusese şi la alte baluri, era de culoarea porumbului, însă ceva mai pală. Moştenise de la Winton tot *„dandysmul”* lui, la care se adăuga şi o notă specifică sexului ei. Cu părul negru, înfoiat şi buclat, fluturând pe frunte, cu gâtul dezgolit pentru prima oară. Cu ochii care-i „jucau” într-adevăr, cu o atitudine perfect calmă – ca şi cum ar fi ştiut că lumina şi mişcarea, privirile încărcate de dorinţi, vorbele dulci şi admiraţia erau drepturi câştigate prin naştere – părea mai frumoasă chiar decât şi-ar fi închipuit însuşi Winton. La piept purta un bucheţel de ciclame aduse de el de la oraş – era floarea al cărei parfum îi plăcea în mod deosebit. Cu mişcările delicate şi legănate, înfierbântată de emoţie, ea îi amintea, cu fiecare gest şi cu fiecare privire, de cea pe care o întâlnise odinioară, la un bal întocmai ca acesta. Şi prin felul cum îşi ţinea capul, el arăta lumii cât de mândru era.

Seara aceea îi oferise multe senzaţii lui Gyp – unele încântătoare, altele confuze, altele neplăcute. Îi plăcea să fie admirată. Îi făcea deosebită bucurie să danseze, îi plăcea să ştie că dansează bine şi că este râvnită. Cu toate acestea, de două ori, refuză partenerii care o invitară la dans, paralizată de compasiune pentru guvernanta ei, în vârstă şi corpolentă, care stătea lipită de perete, nebăgată de nimeni în seamă. Şi spre groaza acestei persoane loiale, se încăpăţână să stea alături de ea în timpul celor două dansuri. La masă nu voi să se ducă cu altcineva decât cu Winton. Întorcându-se în sala de bal, la braţul lui, auzi din întâmplare o femeie mai în vârstă spunând: „O, nu ştii? În mod sigur e tatăl ei!” Iar un domn bătrân răspunse: „Ah, asta explică totul – într-adevăr!” Le observă privirile iscoditoare, reci. Cam maliţioase şi fu sigură că vorbeau despre ea. Dar tocmai atunci veni un cavaler şi o invită la dans.

„În mod sigur e tatăl ei!” Cuvintele acestea aveau prea multă semnificaţie pentru a fi înţelese într-o seară cu atâtea senzaţii. Ele lăsară pe undeva o mică rană, dar atenuată, un fel de tulburare a gândurilor. Puţin după aceea urmară şi celelalte senzaţii, urâte şi decepţionante. Faptul s-a întâmplat după un dans cu un bărbat frumos, de două ori mai în vârstă decât ea. Se aşezaseră în spatele unor palmieri, când deodată el îşi aplecă obrazul îmbujorat şi-i sărută braţul gol, deasupra cotului. Nici dacă ar fi lovit-o n-ar fi putut s-o uimească sau s-o jignească mai mult. În inocenţa ei îşi închipuia că el

n-ar fi făcut niciodată un asemenea lucru dacă ea n-ar fi spus ceva îngrozitor care să-l încurajeze. Se ridică, îl fixă un moment cu privirea întunecată de durere, apoi dispăru tremurând. Se duse de-a dreptul la Winton. După chipul ei crispat, după buzele strânse şi după cunoscutele gropiţe din colţul gurii, el înţelese că i se întâmplase ceva groaznic. Ea însă nu spuse nimic decât că e obosită şi că voia să meargă acasă. Şi astfel, cu credincioasa ei guvernantă, care fusese silită să tacă aproape toată seara, dar care acum devenise foarte vorbăreaţă, plecară, cu maşina, prin noaptea îngheţată. Winton stătea lângă şofer, cu gulerul de blană ridicat peste urechi, cu căciula de blană trasă pe ochi; fuma nervos, străpungând cu privirea întunericul. Cine îndrăznise s-o supere pe scumpa lui fiică? În maşină, mărunta guvernantă sporovăia încet, iar Gyp, în colţul ei întunecat stătea tăcută, nevăzând nimic altceva decât gestul pe care îl socotea o ofensă.

Ore întregi rămase trează, în întuneric, în timp ce gândurile i se limpezeau treptat. Cuvintele acelea: „În mod sigur e tatăl ei”, împreună cu sărutul acelui bărbat pe braţul gol, erau un fel de revelaţie a misterului dintre sexe, întărindu-i convingerea că în viaţă exista ceva de care ea nu ştia. Un copil atât de sensibil ca ea nu se putea, desigur, să nu fi simţit aluziile vagi ale celor din jur; se ferise însă în mod instinctiv să le înţeleagă prea clar. Perioada dinaintea venirii lui Winton era destul de nebuloasă – Betty, jucăriile, scurtele apariţii ale unui om blând, bolnăvicios căruia îi spunea „papa”. În acest cuvânt nu exista însă aceeaşi profunzime ca în apelativul „tată” adresat lui Winton. Nimeni, în afară de Betty, nu-i vorbise vreodată de mama ei. În asociaţiile de idei ale lui Gyp nu era nimic sacru, nu era vorba de o credinţă care i-ar fi putut fi distrusă de revelaţii neaşteptate; trăind izolată de alte fete, nici despre convenţii nu ştia prea multe. Zăcând în întuneric, suferea îngrozitor din cauza acestei tulburări pe care o simţea, nu ca pe un pumnal înfipt în inimă, ci mai curând ca nişte ghimpi care îi sfâşiau toată pielea. Gândul că exista la ea ceva care atrăgea atenţia, ceva îndoielnic, provocând, după cum credea ea, insulte, o rănea cumplit. Acele câteva ore de veghe lăsară urme adânci. În cele din urmă, tulburată, adormi şi se trezi cu o dorinţă arzătoare de a afla. Toată dimineaţa stătu la pian şi cântă, refuzând să iasă, extrem de rece cu Betty şi cu guvernanta, până când prima începu să plângă, iar cealaltă luă un volum de versuri de Wordsworth. După ceai, se duse în biroul lui Winton unde, de fapt, el nu lucrase niciodată nimic; o cămăruţă afumată, cu fotolii de piele şi cu cărţi pe care – în afară de *Mr. Jorrocks,* Byron, cărţi despre îngrijirea cailor şi romanele lui Whyte-Melville – nu le citise niciodată; pe pereţi se aflau imagini reprezentând celebrităţi hipice, sabia lui Winton, fotografii ale lui Gyp şi ale camarazilor săi; numai două

puncte luminoase: focul şi mica vază pe care Gyp o umplea totdeauna cu flori.

Când intră uşor, pe nesimţite, zveltă şi cu formele rotunjite, cu faţa ovală, albă, tulburată, cu ochii trişti, lui Winton i se păru că se maturizase dintr-o dată. Toată ziua se frământase. Din fervoarea dragostei lui pentru ea simţea o nelinişte vecină cu spaima. Ce se putuse întâmpla în seara trecută – prima seară a intrării ei în această societate indiscretă şi bârfitoare? Se aşeză pe podea, lipită de genunchii lui. Nu putea să-i vadă faţa, şi nici măcar nu putea s-o atingă pentru că se aşezase în dreapta lui. Îşi stăpâni tremurul glasului şi întrebă:

— Ce e Gyp, eşti obosită?

— Nu.

— Puţin?

— Nu!

— Aseară a fost aşa cum ţi-ai dorit?

— Da.

Buştenii sfârâiau şi trosneau; flăcările lungi se răsuceau spre coşul căminului; afară, vântul şuiera – apoi, o auzi întrebând, atât de neaşteptat, încât i se tăie respiraţia:

— Tată, tu eşti într-adevăr tatăl meu adevărat?

În cele câteva clipe înaintea răspunsului, care oricum nu putea fi evitat, Winton avu răgazul unor reflecţii tumultuoase. Un om cu o voinţă mai slabă s-ar fi zăpăcit, ar fi intrat în panică, şi ar fi răspuns „Da” sau „Nu”. Dar Winton nu putea răspunde fără să cântărească consecinţele răspunsului său. Cea mai fierbinte dorinţă din viaţa lui era să fie tatăl ei; dar dacă îi mărturisea adevărul, în ce măsură ar fi jignit-o în dragostea pentru el? Ce putea să ştie o fată? Cum putea s-o facă să înţeleagă? Ce va crede despre mama ei moartă? Ce-ar fi simţit cea care a murit şi pe care el a iubit-o? Ce-ar fi dorit ea?

Era un moment îngrozitor. Iar fata, ghemuită lângă genunchii lui, cu faţa ascunsă, nu-i dădea niciun ajutor. Acum, după ce-i fuseseră trezite bănuielile, era imposibil să-i mai ascundă adevărul, Şi, încleştându-şi mâna pe braţul fotoliului, spuse:

— Da, Gyp*;* mama ta şi cu mine ne-am iubit.

Winton simţi fiorul care o străbătu şi ar fi dat orice să-i poată vedea chipul. Oare, în acea clipă, putea ea să înţeleagă? Acum însă, trebuia să meargă până la capăt, aşa că spuse:

— Ce te-a determinat să mă întrebi?

Ea clătină din cap şi murmură:

— Sunt fericită.

Mâhnirea, şocul sau chiar surpriza, ar fi redeşteptat tot devotamentul lui faţă de moartă, vechea lui amărăciune îndărătnică şi ar fi îngheţat dragostea pentru fiică. Dar acest murmur aprobator îi

stârni dorinţa s-o liniştească.

— Nimeni n-a ştiut niciodată. A murit la naşterea ta. Pentru mine a fost o durere cumplită. Dacă ai auzit ceva să ştii că sunt doar bârfeli din cauză că porţi numele meu. Mama ta n-a fost niciodată bârfită. Dar este foarte bine ca tu să ştii totul, mai ales acum că te-ai făcut mare. Oamenii nu iubesc prea des aşa cum ne-am iubit noi. Nu trebuie să-ţi fie ruşine.

Ea continua să stea cu faţa întoarsă. Spuse domol:

— Nu mi-e ruşine. Semăn mult cu ea?

— Da; mai mult decât am putut vreodată spera.

— Atunci nu mă iubeşti numai pentru mine?

Winton nu-şi dădu seama decât vag că această întrebare îi dezvăluia firea, puterea de a pătrunde instinctiv în miezul problemelor, mândria sensibilă şi dorinţa ei de a fi iubită exclusiv şi deplin. Răspunse simplu.

— Tu ce crezi?

Deodată, observă, spre disperarea lui, că ea plângea şi deşi lupta să se stăpânească, umărul ei sprijinit de genunchiul lui se cutremura uşor. Prea rar o văzuse plângând, chiar şi în aşa-zisele nenorociri ale copilăriei zbuciumate când îşi primise din plin partea de lovituri şi căzături. O mângâie pe umăr şi nu putu decât să-i spună:

— Nu plânge Gyp, nu plânge.

Ea încetă să plângă tot atât de neaşteptat pe cât începuse, se ridică şi, înainte ca el să aibă timp să se scoale, dispăru.

În acea seară, la masă, Gyp era ca de obicei. Nu putu să constate nici cea mai mică schimbare în vocea sau în purtarea ei, sau în felul în care îl sărută când se duse la culcare. Clipa de care se temuse ani de zile trecuse, rămăsese doar o uşoară jenă, care urmează totdeauna unei dezvăluiri, în spiritul oamenilor ce fac din reticenţă un cult. Cât timp vechea sa taină nu fusese dezvăluită nu-l deranjase. Acum divulgată, îl durea. Dar, în acele ultime douăzeci şi patru de ore, Gyp lăsase în urmă copilăria pentru totdeauna; sentimentele ei pentru bărbaţi se înăspriseră. Dacă ea nu-i va face să sufere puţin, atunci o vor face ei să sufere! Instinctul ei de femeie prindea viaţă.

III

URMĂTORII DOI ANI FURA PETRECUŢI în mai puţină singurătate, într-o veselie mai mult sau mai puţin constantă. Mărturisirea îl îndemnase pe Winton să continue consolidarea poziţiei sociale a fiicei sale. Nu voia s-o pună în situaţia de a fi privită pieziş. Această problemă nu se punea atunci când se afla la Mildenham, sau la Londra sub aripa ocrotitoare a mătuşii ei. Gyp era prea drăguţă, Winton prea rece şi calmul său prea impresionant. Avea toate atuurile.

În ziua în care devenise majoră se aflau la oraş, şi el o invită în aceeaşi cameră în care stătea acum lângă foc şi-şi amintea toate acestea, ca să-i prezinte situaţia, în calitatea lui de tutore. Moştenirea ei încurcată o gospodărise cu grijă încât acum se ridicase la suma de aproape douăzeci de mii de lire. Nu-i vorbise niciodată despre asta – subiectul fiind penibil de vreme ce situaţia lui era bună şi ea nu ducea lipsă de nimic. Când îi explică exact cât anume îi aparţinea, arătându-i felul cum fuseseră investiţi banii, spunându-i că trebuie să-şi deschidă propriul ei cont la bancă, ea rămase cu privirea aţintită pe foile de hârtie, al căror conţinut se bănuia că-l înţelege şi pe faţă i se întipări o expresie de nedumerire. Fără să ridice ochii întrebă:

— Totul este de la… el?

La asta nu se aşteptase.

— Nu; opt mii de lire erau ale mamei tale.

Gyp se uită la el şi spuse:

— Atunci, nu te supăra tată, restul nu-l voi lua.

Winton simţi un fel de plăcere amară. Nu ştia ce se va întâmpla cu banii dacă ea nu-i lua. Dar era în firea ei să nu-i ia şi acest lucru o făcea să fie şi mai mult fiica lui – ceea ce era un fel de victorie definitivă. Se duse la fereastra la care o aşteptase de atâtea ori pe mama ei. De acolo se zărea colţul de unde ea apărea! Urma să se ivească într-o clipă, cu obrajii îmbujoraţi, cu ochii blânzi sub vălul pe care-l purta, gâfâind puţin din cauza grabei, aşteptând s-o îmbrăţişeze. Acolo se oprea ridicându-şi vălul. Winton se întoarse. Greu de crezut, dar ea nu mai era! Spuse:

— Foarte bine, scumpa mea. Atunci îţi voi da eu o sumă egală. Restul poate fi pus de-o parte; cineva va beneficia de aceşti bani într-o zi!

Când auzi cuvintele neobişnuite: „scumpa mea”, rostite de buzele lui lipsite de expresie, obrajii i se colorară şi ochii îi străluciră. Îşi aruncă braţele în jurul gâtului său.

Făcea multă muzică în această perioadă; lua lecţii de pian cu *monsieur* Harmost, un bărbat cu părul alb, originar din Liege, cu obrazul ca de mahon dar cu o înfăţişare angelică; el o punea să exerseze serios şi o numea „mica mea prietenă”. Nu era concert care

să merite să fie ascultat şi la care să nu se ducă sau vreun solist important pe care să nu-l vadă, şi, deşi temperamentul ei capricios o împiedica să cadă la picioarele acestor prodigioşi interpreţi totuşi îi înălţa pe piedestal, şi pe bărbaţi şi pe femei, iar din când în când îi întâlnea în casa mătuşii sale din Curzon Street.

Mătuşa Rosamund, şi ea muziciană, atât cât cerea o bună educaţie, însemna foarte mult pentru Gyp, care făurise în jurul ei o poveste de dragoste romantică, eşuată din cauza mândriei. Era o femeie înaltă, frumoasă, cu un an mai în vârstă decât Winton, cu chipul prelung, aristocratic, cu ochii strălucitori, de un albastru intens, cu maniere elegante, cu inima bună şi cu o voce tărăgănată dar nu lipsită de muzicalitate. O iubea foarte mult pe Gyp, iar ceea ce bănuia ea despre adevăratul lor grad de rudenie, rămăsese totdeauna ascuns cu discreţie. Şi ea făcea parte din categoria persoanelor umanitare iar Gyp avea tocmai acea blândeţe care le fascinează pe unele femei ce-ar fi fost poate mai fericite dacă s-ar fi născut bărbaţi. Fire veselă, obişnuită să poarte mai mult jacheţele lungi şi veste, şosete şi baston cu cârjă, ea – ca şi fratele ei – avea „stil", fiind însă înzestrată cu mai mult simţ al umorului, apreciat în cercurile artistice. În casa ei fata era practic obligată să vadă atât partea ridicolă cât şi calităţile acestor fiinţe prodigioase, aureolate de pletele lor şi pline de muzică şi de ei înşişi.

Winton avu primul atac de gută cu adevărat serios, când Gyp împlinea douăzeci şi doi de ani, şi, speriat ca nu cumva să nu mai poată încăleca la vremea când se va deschide sezonul de vânătoare, plecă cu ea şi cu Markey la Wiesbaden. Luară un apartament pe Wilhelmstrasse, cu vedere spre parcuri, unde frunzele copacilor începuseră să-şi schimbe culoarea. Cura fu lungă, boala nu ceda uşor. Însoţită de tăcutul Markey, Gyp călărea zilnic în pădurea Neroberg, enervându-se din cauza regulamentului care limita dreptul de călărie doar pe anumite alei ale acestei impunătoare păduri; o dată sau chiar de două ori pe zi, se ducea la concertele de la Kurhaus, fie însoţită de tatăl ei, fie singură.

Când îl auzi prima dată pe Fiorsen cântând, era singură. Spre deosebire de cei mai mulţi violonişti, el era înalt şi zvelt, cu trupul şi mişcările mlădioase. Faţa lui palidă avea un aspect straniu din cauza părului şi a mustăţii de culoarea aurului murdar iar pe obrajii supţi, cu maxilarele proeminente, se vedeau urme slabe de favoriţi. Lui Gyp i se păru destul de urât – dar felul cum cânta o tulbură şi o emoţionă într-un chip ciudat. Avea o tehnică remarcabilă cu care-şi cizela elanul năvalnic, nestăpânit, la fel cum o flacără ar fi fost îngheţată în plină pâlpâire. Nu se alătură furtunii de aplauze, ci stătu nemişcată, uitându-se la el. Dând la o parte câteva şuviţe ale părului acela de culoare ciudată, el îşi trecu dosul palmei peste fruntea înfierbântată;

apoi, cu un zâmbet mai degrabă respingător, se înclină uşor ca să mulţumească. Ce ochi stranii avea – ca ai unei pisici uriaşe! Se înţelege că erau verzi; sălbatici şi totuşi misterioşi – hipnotici! Cel mai straniu şi înfricoşător om pe care îl văzuse vreodată. Părea că se uită drept la ea; şi Gyp plecându-şi privirea, aplaudă. Când se uită din nou la el, chipul lui avea o notă de melancolie. Se înclină din nou drept în faţa ei şi îşi duse vioara la umăr. „Va cânta pentru mine", gândi ea în mod absurd. El cântă fără acompaniament, o bucată scurtă care părea că-ţi atinge toate coardele inimii. De astă dată Gyp nu se mai uită la el, dar îşi dădu seama că se mai înclinase o dată nervos şi că ieşise.

În aceeaşi seară, la masă, îi spuse lui Winton:

— Tată, am auzit astăzi un violonist care a cântat extraordinar – Gustav Fiorsen. Este suedez sau ce este?

Winton răspunse:

— Foarte probabil. Cum arată? În armata turcă am cunoscut un suedez – un tip simpatic.

— Înalt şi zvelt, cu faţa palidă, cu maxilarele proeminente, cu obrajii supţi şi cu ochii verzi, ciudaţi. O, şi nişte favoriţi mici, aurii…

— Zău? Pare o perfecţiune!

Gyp murmură, cu un zâmbet:

— Da, cred că este.

A doua zi îl văzu în parc. Stăteau pe o bancă lângă statuia lui Schiller; Winton citea ziarul *The Times* pe care îl aştepta cu o nerăbdare mai mare decât o arăta, nevrând să se observe că se plictiseşte, de teamă să nu strice plăcerea şederii lui Gyp în staţiune. În timp ce urmărea relatarea unei partide de vânătoare de la Newmarket, se uită pe furiş la fiica lui.

Niciodată nu i se păruse atât de fermecătoare, de graţioasă, şi cu maniere atât de alese ca aici, în mijlocul acestei mulţimi cosmopolite, necioplite venite în această localitate uitată de Dumnezeu. Fata, neştiind că este observată, privea cu ochii ei limpezi, pe rând, la fiecare trecător, la mişcările păsărilor şi ale câinilor, urmărea lumina scânteietoare a soarelui în iarba care dădea o strălucire aparte fagilor ce păreau de aramă, teilor şi plopilor înalţi de lângă apă. Doctorul din Mildenham, care o consultase odată, pentru dureri de cap, spusese despre ochii ei că sunt „organe perfecte" şi cu siguranţă că alţi ochi nu puteau cuprinde cu privirea lucrurile atât de repede şi atât de desăvârşit. Chiar şi câinii erau atraşi de ea şi, din când în când, câte unul se oprea, şovăind dacă să-şi odihnească sau nu botul în palma acestei fete străine. Pe când cocheta din ochi cu un câine danez, îşi ridică privirea şi atunci îl văzu pe Fiorsen trecând, însoţit de un bărbat mai scund şi îndesat care purta nişte pantaloni foarte moderni şi o bluză foarte strimtă. Trupul înalt, subţire şi deşirat al violonistului, era strâns într-o redingotă de culoare cafeniu spre gri; purta o pălărie de

catifea gri, cu borul lat, iar la butonieră avea o floare albă; ghetele îi erau de lac, cu postav; cravata era înnodată peste o cămaşă albă de olandă fină – întreaga lui înfăţişare era a unui *dandy!* Ochii săi atât de stranii se opriră deodată asupra ei şi Fiorsen făcu o mişcare ca şi cum ar fi vrut să ducă mâna la pălărie.

— Ah! îşi aminteşte de mine! se gândi ea. Silueta aceasta zveltă cu capul puţin aplecat înainte între umerii ridicaţi, şi pasul larg, îţi sugera, în chip curios, mersul unui leopard sau al altui animal mlădios. Puse mâna pe braţul însoţitorului său, îi spuse ceva, se răsuci pe loc şi se întoarse. Îl văzu că se uită fix spre ea şi înţelese că se întorcea doar pentru a o privi. Dar în acelaşi timp ştia că şi tatăl ei observa totul. Fata presimţi că ochii aceia verzui vor ezita când vor întâlni privirea neclintită a tatălui ei – privirea unui englez dintr-o anumită clasă socială care nu se coboară niciodată până la indiscreţii. Trecură pe lângă ei; Gyp îl văzu pe Fiorsen întorcându-se către tovarăşul său, mişcându-şi uşor capul în direcţia lor şi îl auzi pe acesta din urmă râzând. O mică flacără se aprinse în ea.

Winton remarcă:

— Ce tipi ciudaţi se pot vedea pe aici!

— Acesta este violonistul despre care ţi-am vorbit – Fiorsen.

— A, da?

Dar era evident că uitase.

Faptul că din toată lumea aceea Fiorsen îşi reamintise de ea îi flată uşor vanitatea. Ostilitatea îi dispăru. Deşi tatăl ei considera că Fiorsen era îmbrăcat groaznic, după părerea ei, hainele îi veneau bine. În haine tipic englezeşti nu ar fi arătat atât de bine. Cel puţin o dată, în următoarele două zile, îl observă pe bărbatul acela scund şi îndesat care se plimbase cu el, şi îşi dădu seama că o urmăreşte cu privirea.

După puţin timp, o anumită baroană von Maisen, o prietenă cosmopolită a mătuşii Rosamund, germană prin căsătorie, jumătate olandeză, jumătate franceză prin naştere, o întrebă dacă îl auzise pe violonistul suedez Fiorsen. Ar fi cel mai bun violonist al zilei, dacă… şi clătină din cap. Văzând că gestul său cu înţeles rămăsese fără ecou, baroana îşi continuă gândurile:

— Ah, muzicienii ăştia! Fiorsen ar trebui salvat. Dacă nu se va opri la timp, va fi pierdut. Păcat! Este un mare talent!

Gyp se uită la ea cu seriozitate şi întrebă:

— Nu cumva bea?

— *Pas mal*[1]*!* Dar mai sunt şi alte lucruri în afară de băutură, draga mea.

Instinctul şi viaţa alături de Winton o făceau pe această fată să considere sub demnitatea ei să se arate şocată. Nu încerca să cunoască viaţa, dar refuza să se sperie de ea; iar baroana, căreia îi plăcu inocenţa fetei, continuă:

— Femeile, numai femeile! Mare păcat! Îl vor distruge. Singura şansă ar fi să-şi găsească o soţie, dar o plâng; *sapristi*[2], ce viaţă ar avea!

Gyp întrebă calm:

— Un om ca ăsta ar putea să iubească vreodată?

Baroana făcu ochii mari.

— Am cunoscut un astfel de bărbat care a devenit un sclav. Alerga ca un mieluşel după o femeie în timp ce ea îl înşela de câte ori avea ocazia. *On ne peut jamais dire. Ma belle, il y a des choses que vous ne savez pas encore*[3]! Apoi, luându-i mâna lui Gyp: Totuşi, un lucru este sigur. Cu ochii aceştia, ai tot viitorul înainte!

Gyp îşi retrase mâna dintr-a ei şi clătină din cap; ea nu credea în dragoste.

— Ah, dar dumneata o să suceşti capetele multor bărbaţi! Să n-ai nicio teamă, cum spuneţi voi englezii. Există o fatalitate în aceşti frumoşi ochi negri.

O fată care ia drept compliment faptul că i se spune că ochii ei sunt fatali poate fi scuzată. Cuvintele auzite o entuziasmaseră pe Gyp, care, în acele zile, se simţea cu inima nestăpânit de uşoară, aşa cum se întâmpla atunci când oamenii îşi întorceau capul ca să se uite după ea. Aerul plăcut, liniştea staţiunii pitoreşti, multă muzică, sentimentul de a se şti un exemplar aparte printre acei oameni care, aparţinând unui gen mai neinteresant scoteau în evidenţă propriul ei gen, îi dădeau un fel de ameţeală, făcând-o să se simtă, cum spunea baroana, *„un peu folle”*[4] Tot timpul râdea. Totul i se părea „amuzant” sau „drăguţ”. Iar baroana, conştientă de drăgălăşenia fetei, era cu adevărat atrasă de o persoană atât de drăguţă, avea grijă să o prezinte tuturor celor care meritau să fie cunoscuţi şi chiar şi altora.

Curiozitatea este un simţământ puternic. Cu cât un bărbat a făcut mai multe cuceriri, cu atât devine o cucerire mai preţioasă pentru o femeie. A plăcea cuiva care a făcut atâtea victime, nu poate fi decât o dovadă că farmecul tău este mai mare decât al tuturor celorlalte. Cuvintele baroanei îi întăriră lui Gyp impresia că Fiorsen este „imposibil”, dar în taină îi accentuară vaga emoţie pe care o simţea la gândul că din toţi câţi asistaseră la concertul lui, ea era singura de care el îşi adusese aminte. După aceea, acest fapt avu şi altă urmare. Dar mai întâi se produse acel ciudat incident cu florile.

Într-o zi – la o săptămână după ce stătuse cu Winton lângă statuia lui Schiller – întorcându-se de la călărie, găsi pe măsuţa ei de toaletă un buchet de trandafiri din speciile *Gloire de Dijon* şi *La France.* Nu era însoţit de nicio carte de vizită. Camerista nemţoaică, nu-i putu spune decât că un băiat de la florărie îl adusese pentru *„Fräulein Winton”;* şi Gyp presupuse că sunt de la baroană. Seara, la masă, şi apoi la concert, ea îşi prinse la corsaj un trandafir *La France* şi unul *Gloire de Dijon* – o combinaţie îndrăzneaţă de roz şi oranj pe rodia ei de

culoarea sidefului. Nu cumpărară program, deoarece pentru Winton orice muzică era la fel, iar Gyp nu avea nevoie.

Când apăru Fiorsen, obrajii ei începură să se coloreze gândindu-se la ce va urma. La început el cântă un menuet de Mozart, apoi o sonată de Cesar Franck; iar când reveni în sală ca să mulţumească publicului, ţinea în mână un trandafir *Gloire de Dijon* şi unul *La France.* Involuntar Gyp duse mâna la trandafirii ei. Ochii lui îi întâlniră pe ai fetei; se înclină ceva mai mult. În timp ce ieşea de pe scenă, el duse trandafirii la buze iar Gyp îşi lăsă mâna să cadă, ca şi cum se înţepase. Să-şi scoată trandafirii şi să-i arunce? Tatăl ei ar putea să bage de seamă, ar putea să-i vadă şi pe ai lui Fiorsen – şi să înţeleagă! Ar considera că a fost insultată. Oare fusese? Nu putea să creadă una ca asta. A fost mai curând un compliment, ca şi cum ar fi vrut să-i spună că a cântat numai pentru ea. Îşi aduse aminte de cuvintele baroanei: „Omul acesta trebuie salvat. Păcat! E un mare talent!" Era într-adevăr un mare talent. Cineva care poate cânta astfel trebuie să aibă ceva în el care să merite să fie salvat. Plecară după ultimul său solo de vioară. Gyp puse cu grijă cei doi trandafiri înapoi, în vază.

Peste trei zile, într-o după-amiază, Gyp se duse la un ceai la baroana von Maisen. Lângă pian îl văzu imediat pe Fiorsen cu prietenul său cel scund şi îndesat, ascultând sporovăiala unei doamne vorbăreţe; părea plictisit şi neliniştit. Toată după-amiaza aceea înnorată, liniştită şi cu scăpărări ciudate pe cer ca şi când se apropia ploaia, se simţise prost dispusă şi i se făcuse puţin dor de casă. Acum însă se simţea emoţionată. Îl văzu pe tipul acela scund îndreptându-se spre baroană; după un minut, ea îl aduse şi i-l prezentă – contele Rosek. Lui Gyp nu-i plăcu înfăţişarea lui; avea cearcăne negre pe sub ochi şi prea stăpân pe el, avea un fel de farmec rece; totuşi era agreabil, politicos şi vorbea bine englezeşte. Era – se părea – polonez de origine şi trăia la Londra, iar despre muzică ştia tot ce trebuia să se ştie. Domnişoara Winton – credea el – îl auzise pe prietenul său Fiorsen cântând; dar nu la Londra? Nu? Curios; doar stătuse câteva luni în stagiunea trecută. Puţin jenată de ignoranţa ei, Gyp răspunse:

— Da; dar aproape toată vara trecută am stat la ţară.

— A avut un mare succes. Îl voi lua înapoi la Londra; este mai bine pentru viitorul lui. Ce părere aveţi despre felul cum cântă?

În ciuda faptului că nu voia să se dezvăluie în faţa acestui omuleţ cu chipul de sfinx, Gyp murmură:

— O, pur şi simplu minunat!

El o aprobă dând din cap şi deodată spuse cu un zâmbet aparte:

— Îmi daţi voie să vi-l prezint? Gustav – domnişoara Winton.

Gyp se întoarse. Era chiar în spatele ei şi în timp ce se înclina, privirile lui aveau o expresie de umilă adoraţie pe care nu încerca să şi-o ascundă în niciun fel. Gyp văzu un nou zâmbet pe buzele

polonezului şi se pomeni singură cu Fiorsen în nişa ferestrei. De aproape, nu mai avea aceeaşi privire ca a unui animal închis în cuşcă, şi, fără îndoială, în felul său, era un *dandy* bine ferchezuit, iar din batista sau din părul lui se răspândea un parfum care ei i-ar fi displăcut dacă el ar fi fost englez. Pe degetul mic purta un inel cu diamant care îi venea destul de bine. Statura lui înaltă, maxilarele mari, părul des dar nu prea lung, vitalitatea lacomă a feţei, chipul, mişcările – toate acestea anihilau impresia de feminitate. Era cu adevărat bărbat, chiar prea bărbat. Vorbind vioi, cu un accent bizar, spuse:

— Domnişoară Winton, aici dumneata eşti publicul meu; voi cânta pentru dumneata – numai pentru dumneata.

Gyp râse.

— Râzi de mine; dar n-ar trebui. Cânt pentru dumneata pentru că te admir. Te admir extrem de mult. Dacă ţi-am trimis acele flori, să ştii că nu am vrut să fiu nepoliticos. A fost un gest de recunoştinţă pentru plăcerea pe care, am avut-o văzându-ţi chipul.

Vocea lui tremura cu adevărat. Şi, Gyp, plecându-şi privirea răspunse:

— A fost foarte amabil din partea dumitale. Vreau şi eu să-ţi mulţumesc pentru felul cum ai cântat. A fost frumos – într-adevăr frumos!

Se înclină din nou în faţa ei.

— Când mă voi reîntoarce la Londra, vrei să vii să mă asculţi?

— Îmi închipui că toată lumea ar veni dacă ar avea posibilitatea.

El râse scurt.

— Mă aflu aici numai pentru bani; nu-mi place această staţiune. Mă plictiseşte. Cel cu care stăteai lângă statuie era tatăl dumitale?

Gyp dădu din cap. El nu uitase cum tatăl ei îşi întorsese dispreţuitor capul.

Fiorsen îşi trecu mâna peste obraz ca şi cum ar fi vrut să-şi şteargă acea amintire.

— Are o figură tipică de englez. Dar dumneata – nu eşti din nicio ţară – şi din toate!

Gyp se înclină puţin ironic.

— Nu, n-aş putea şti din ce ţară eşti – nu eşti nici din nord nici din sud. Am venit aici sperând să te întâlnesc; sunt extrem de fericit. Domnişoară Winton, sunt sluga dumitale credincioasă.

Vorbea foarte repede, cu vocea joasă şi cu o seriozitate tulburată care nu părea prefăcătorie. Apoi, deodată, murmură: „Oamenii aceştia!”, se înclină din nou în faţa ei şi se depărtă brusc. Baroana se apropia cu un alt musafir. După această întâlnire cu Fiorsen, Gyp îşi zise: „Oare aşa începe cu toate femeile?” Nu putea să creadă. Bâlbâiala din glas, acele priviri pline de adoraţie…

Prea sensibilă ca să aibă încredere în cineva, nu avea nicio ocazie să discute despre curioasele stări de atracţie şi de repulsie care se amestecau în ea, sentimente ce sfidau analiza, dar care se învălmăşeau şi clocoteau în adâncul inimii ei. Desigur că nu era dragostea, nici măcar începutul ei; dar era un fel de interes periculos pe care îl au copiii pentru lucrurile misterioase, la care nu se poate ajunge şi pe care totuşi le-ar putea atinge dacă ar îndrăzni! Şi mai era atracţia muzicii şi tentaţia acelor cuvinte ale baroanei despre salvare – gândul de a realiza imposibilul, care stătea numai în puterea ei…! Dar toate aceste gânduri erau numai în fază embrionară. S-ar putea să nu-l mai vadă niciodată! Nu-şi dădea seama nici măcar, dacă dorea acest lucru!

IV

GYP AVEA OBICEIUL SĂ MEARGĂ cu tatăl ei la Kochbrunnen, unde, în fiecare dimineaţă, ca şi alţi bolnavi, trebuia şi el să bea încet, în decurs de douăzeci de minute, ape minerale. În timp ce el bea, ea stătea într-un colţ îndepărtat al grădinii şi citea un roman în ediţia Reklam, exersându-se astfel în limba germană.

A doua zi dimineaţă, după ceaiul de la baroana von Maisen, Gyp stătea în locul acela şi citea *Apele primăverii* de Turgheniev, când, deodată, îl văzu pe contele Rosek mergând pe cărarea din apropiere cu un pahar de apă minerală în mână. Amintirea zâmbetului cu care i-l prezentase pe Fiorsen o făcu să se ascundă îndărătul umbrelei. Văzu pantofii de lac şi picioarele bine marcate de pantalonii strimţi trecând pe lângă ea cu mersul caracteristic cuiva care poartă corset. Convingerea că acest om folosea acest prerogativ al feminităţii îi spori şi mai mult antipatia. Cum pot fi unii bărbaţi atât de efeminaţi? Totuşi cineva îi spusese că este un bun călăreţ, un scrimeur bun şi că este foarte viguros. După ce trecu pe lângă ea, de teamă că ar putea să se întoarcă din nou, închise cartea şi plecă pe furiş. Dar silueta şi mersul ei sprinten nu puteau fi confundate aşa cum îşi închipuia.

În dimineaţa următoare, pe aceeaşi bancă, în timp ce citea pe nerăsuflate scena de la fereastră dintre Gemma şi Sanin, auzi, în spatele ei, vocea lui Fiorsen:

— Domnişoară Winton!

Într-o mână ţinea şi el un pahar de apă minerală, iar în cealaltă pălăria.

— Tocmai l-am cunoscut pe tatăl dumitale. Îmi dai voie să mă aşez puţin?

Gyp se retrase spre capătul celălalt al băncii şi ei se aşeză.

— Ce citeşti?

— O povestire intitulată *Apele primăverii.*

— Ah, cea mai frumoasă care s-a scris vreodată! Unde ai ajuns?

— La scena dintre Gemma şi Sanin în timpul furtunii.

— O clipă! Urmează să-şi facă apariţia *madame* Polozov! Ce creaţie! Ce vârstă ai, domnişoară Winton?

— Douăzeci şi doi.

— Dacă n-ar fi vorba de dumneata, ai fi prea tânără ca să înţelegi această poveste. Dar dumneata ştii multe – din instinct. Scuză-mă, care ţi-e prenumele?

— Ghita.

— Ghita? Nu-i prea melodios.

— Mi se spune Gyp.

— Gyp – ah, Gyp! Da; Gyp!

Repetă numele ei, atât de impersonal, încât nu putea să se supere.

— I-am spus tatălui dumitale că am avut plăcerea să te cunosc. A fost foarte politicos.

Gyp spuse cu răceală:

— Tatăl meu este întotdeauna politicos.

— Ca gheaţa în care se pune şampania la răcit. Presupun că ţi s-a spus că sunt un *„mauvais sujet”*[5]. Gyp înclină capul. Fiorsen se uită la ea stăruitor şi continuă: – Este adevărat. Dar aş putea fi mai bun – mult mai bun.

Ar fi vrut să se uite la el, dar nu putea, simţindu-se stăpânită de un fel de exaltare foarte ciudată. Acest om avea putere; totuşi ea îl domina. Dacă voia, îl putea face sclavul ei, câinele ei, putea să-l pună în lanţ. N-avea decât să întindă mâna şi el va cădea în genunchi ca să i-o sărute. N-avea decât să-i spună „vino”, şi el ar veni de oriunde ar fi. N-avea decât să-i spună „fii bun” şi el ar fi bun. Era prima ei senzaţie de putere şi asta o îmbăta. Gyp însă nu putea să aibă prea multă vreme încredere în ea; chiar momentele ei cele mai strălucitoare de triumf erau umbrite de neîncredere; şi ca şi cum Fiorsen îi citea gândul, zise:

— Spune-mi să fac ceva, domnişoară Winton – orice – şi voi face.

— Ei bine – înapoiază-te imediat la Londra. Ştii că aici te pierzi.

— Îmi ceri singurul lucru pe care nu-l pot face, domnişoară… domnişoară Gyp.

— Te rog nu vorbi în felul acesta – ca o slugă!

— Dar sunt sluga dumitale!

— De aceea nu vrei să faci ce-ţi cer ?

— Eşti crudă.

Gyp râse.

Brusc, cu vehemenţă, el spuse:

— Nu voi pleca de lângă dumneata; să nu-ţi închipui aşa ceva.

Apoi, aplecându-se cu o iuţeală uluitoare, îi luă mâna, i-o sărută, se întoarse şi se îndepărtă.

Stânjenită şi uimită, Gyp îşi privi mâna pe care încă mai simţea furnicarea mustăţii lui ţepoase. Pe urmă începu să râdă – sărutatul mâinii era un gest „străin” – şi-şi reluă lectura, fără să înţeleagă ceva.

A existat oare un fel mai ciudat de a face curte cuiva decât cel care a urmat? Gyp avu tot timpul senzaţia că are un bici în mână şi tot timpul se simţi ca şi cum ar fi dat ceva de pomană sau ar fi împărţit favoruri; cu toate acestea avea totuşi sentimentul că nu poate să scape. Aceeaşi vrajă pe care părea că o exercită asupra lui se reflecta şi asupra ei. Cu totul sceptică la început, nu mai putea rămâne astfel. El era prea posac şi prea nefericit dacă ea nu-i zâmbea şi prea vioi, prea emoţionat şi recunoscător când o făcea. Schimbarea din privirile lui, de obicei furişe, neliniştite, sălbatice, care căpătau o expresie de

adoraţie şi de dorinţă atunci când o priveau, nu putea fi, în niciun caz, simulată. Şi ea avea destule prilejuri ca să constate această metamorfoză. Apoi, oriunde s-ar fi dus ea, apărea şi el. Dacă se ducea la un concert, el se afla lângă uşă aşteptând-o să intre. Dacă intra într-o cofetărie să ia ceaiul, era foarte probabil că va intra şi el. În fiecare după-amiază se plimba pe unde trebuia să treacă ea, călare spre Neroberg.

În afară de întâlnirea din parcul Kochbrunnen, unde venea umil şi-i cerea voie să se aşeze, pentru cinci minute, lângă ea, niciodată nu forţa lucrurile pentru a fi cu tot dinadinsul în compania ei şi nu încerca în niciun fel să o compromită. Probabil că instinctul îi spunea că o altă atitudine faţă de o persoană atât de sensibilă ca ea, ar fi fost primejdioasă. Mai roiau şi alţi fluturi de noapte în jurul luminii, astfel că avansurile lui nu se făceau prea mult observate. Oare înţelegea ea ce se petrecea, – înţelegea că mijloacele ei de apărare erau epuizate, vedea că dacă se retrage îl determina pe el să stăruie? Nu, nu vedea. Toate acestea o făceau doar să simtă mai intens beţia triumfului, dragostea de viaţă era mai mare ca niciodată, se simţea din ce în ce mai apreciată şi mai admirată şi devenea tot mai conştientă că are puterea să facă ceea ce alţii nu puteau.

El o tulburase. Nu te puteai plictisi în tovărăşia lui, oricât de prost dispus ai fi fost. Într-o dimineaţă îi povesti câte ceva din viaţa lui. Tatăl său fusese un mic proprietar de pământ din Suedia, un bărbat foarte puternic şi mare băutor; mama lui era fiica unui pictor. Ea îl învăţase să cânte la vioară, dar murise încă pe vremea când el era mic. Când avea şaptesprezece ani s-a certat cu tatăl său şi a fost nevoit să cânte pe străzile Stockholmului ca să-şi câştige existenţa. Într-o zi îl auzi cântând un violonist binecunoscut şi îl luă la el. Apoi tatăl său muri din cauza băuturii şi el moşteni mica proprietate. O vându imediat „pentru a face nebunii”, cum spunea el cu cinism.

— Ah! Domnişoară Winton; până acum, am făcut multe nebunii, dar ele nu înseamnă nimic pe lângă nebuniile pe care le voi face din ziua când nu te voi mai vedea.

Şi după această tulburătoare declaraţie, se ridică şi plecă. Ea zâmbise la auzul acestor cuvinte, din scepticism, din compasiune şi dintr-un sentiment pe care nu-l înţelegea deloc. În acele zile, nici pe ea nu se putea înţelege decât foarte puţin.

Cât putea înţelege Winton şi cât de mult vedea din ceea ce se petrece? În realitate, el se alarmase. Dar îi era teamă să-şi dezvăluie neliniştea prin vreo schimbare dramatică de atitudine, căci altfel ar fi plecat cu cel puţin două săptămâni înainte de terminarea curei. Cunoştea prea bine simptomele pasiunii. Scripcarul acela lung, cu mers ca de lup şi cu maxilarele late, cu favoriţii aceia subţiri (Dumnezeule!) şi cu ochii lui verzi de pisică ale căror priviri se

îndreptau pe furiş, spre Gyp, nu-i inspira deloc încredere. Poate că dispreţul înnăscut al englezilor faţă de străini şi faţă de artişti îl împiedica să acţioneze imediat. Nu putea să ia lucrurile în serios. Gyp, Gyp fata lui desăvârşită, dar mofturoasă, să cedeze în faţa unui individ ca acesta! Niciodată! În afară de asta, cu siguranţă că ea l-ar consulta într-o situaţie dificilă sau nesigură. Uitase de slăbiciunea fetelor pentru secrete, uitase că dragostea lui pentru ea nu se manifestase în cuvinte, iar dragostea ei pentru el nu îngăduise niciodată confidenţe. Apoi el nu vedea decât puţin din ceea ce putea fi văzut şi acest puţin era ascuns de către Fiorsen ochilor săi oricât de perspicace ar fi fost. Nici nu era ceva foarte important în afară de un episod, în preziua plecării lor, despre care el nu ştia nimic.

Acea ultimă după-amiază fusese foarte liniştită, dar puţin tristă. Cu o noapte înainte plouase şi trunchiurile ude ale copacilor, frunzele căzute, ude şi ele, răspândeau un miros dulce, de lemn. Gyp se simţea ca şi cum, dintr-o dată, sufletul îi fusese golit de bucurie şi de emoţie. După prânz, pe când Winton achita socotelile, ea se plimbă prin parcul care se întindea spre vale. Cerul era cenuşiu, copacii liniştiţi şi melancolici. Totul în jur avea o notă de melancolie; merse tot înainte, trecu peste un pârâiaş, ajunse la o cărare plină de noroi, care ducea la marginea unui sat, apoi, pe lângă o moviliţă, de unde se putea întoarce pe şoseaua principală. De ce, oare, totul trebuie să aibă un sfârşit? Pentru prima oară în viaţă se gândi la Mildenham şi la vânătoare fără niciun entuziasm. Ar fi preferat să rămână la Londra. Acolo n-ar fi ruptă de muzică, de dans, de oameni şi de plăcerea de a fi admirată. Prin văzduh răsună zgomotul strident, dogit al unei batoze; vuietul acesta părea că exprimă exact sentimentele sale. Un porumbel zbură pe deasupra, alb, pe sub cerul de plumb; câţiva mesteceni îngălbeniţi se scuturară şi lăsară să cadă o ploaie de picături. Era atâta singurătate! Şi deodată, aproape că se sperie, din nişte tufişuri, apărură doi băieţaşi care o luară la fugă pe drum, în jos. Gyp îşi ridică faţa ca să poată vedea mai bine şi simţi pe obraz înţepăturile ca de ace ale ploii. I se va strica rochia, una din rochiile care-i plăceau cel mai mult, din catifea, de culoarea porumbului, rochie care nu era de purtat pe ploaie. Se întoarse să se adăpostească sub mesteceni. Poate va trece repede. Înăbuşit de depărtare, vuietul acela jeluitor al batozei încă se mai auzea, adâncindu-i lui Gyp starea de nelinişte. Deodată, din tufişurile de unde apăruseră cei doi băieţi, se arătă pe cărare un bărbat care se îndrepta spre ea. Cu paşi mari. Sărind peste un zăgaz Fiorsen ieşi printre mesteceni, gâfâind, răvăşit şi înfierbântat. O urmărise probabil şi urcase drept, pe un drum mai scurt decât cel pe care venise ea pe la poalele dealului, înainte de a trece peste pârâu. Înfăţişarea lui de artist şi de *dandy* fusese foarte mult dezavantajată de acest urcuş. Rosti cu sufletul la gură:

— Deci pleci mâine şi nu mi-ai spus nimic! Credeai că poţi să dispari fără niciun cuvânt! Totdeauna eşti aşa de crudă? Ei bine, nici eu nu te voi cruţa!

Şi deodată, căzându-i la picioare, o prinse de eşarfa rochiei şi-şi îngropă faţa în ea. Gyp tremura. El îi înlănţui genunchii cu braţele.

— O, Gyp, te iubesc – te iubesc – nu mă alunga! Lasă-mă lângă tine! Sunt câinele tău – sclavul tău! O, Gyp, te iubesc!

Glasul lui o mişcă şi o îngrozi. În ultimii doi ani, bărbaţii îi spuseseră de mai multe ori „te iubesc", dar niciodată cu acel ton gâtuit de emoţie, niciodată cu acea privire flămândă, înflăcărată şi plină de implorare, niciodată cu acea atingere sfioasă, neliniştită şi lacomă a mâinilor. Gyp nu mai putu decât să murmure:

— Te rog, ridică-te!

Dar el continuă:

— Iubeşte-mă puţin, cât de puţin – iubeşte-mă! O, Gyp!

Prin mintea lui Gyp străfulgeră un gând: „Mă întreb, în faţa câtor femei a îngenuncheat astfel?" Chipul lui avea un fel de frumuseţe a abandonării – frumuseţe care se naşte din suferinţă – şi nu se mai simţi înspăimântată. El continuă, bâlbâindu-se:

— Sunt un nesocotit, ştiu, dar dacă mă vei iubi, nu voi mai fi. Îţi promit că voi face orice pentru tine. O, Gyp, dacă ai vrea să te măriţi cu mine într-o zi! Nu acum. Când îţi voi dovedi că m-am schimbat. Gyp, scumpă şi minunată!

Întinse încet braţele până ce îşi lipi obrazul de mijlocul ei. Fără să-şi dea seama de ce face, Gyp îi atinse părul şi spuse din nou:

— Acum, te rog, ridică-te.

Se ridică şi şopti:

— Fie-ţi milă! Vorbeşte-mi!

Dar ea nu putu să facă altceva decât să-l privească cu ochii ei negri, tulburaţi. Şi deodată se trezi cuprinsă în braţe şi strânsă la pieptul lui. Se trase îndărăt şi îl împinse cu toată puterea. El îşi plecă ruşinat capul, cu ochii închişi şi cu buzele tremurând. Simţi din nou în inimă, acel fior de compasiune şi murmură:

— Nu ştiu. Îţi voi spune mai târziu – mai târziu – în Anglia.

El se înclină, îşi încrucişă braţele la piept ca şi când ar fi vrut să o facă să înţeleagă că se poate socoti în siguranţă. Şi când ea, fără să-i pese de ploaie, o porni la drum, el o urmă, la mică distanţă, umil, ca şi cum niciodată nu i-ar fi strivit buzele cu violenţa sărutului său.

Ajunsă în camera ei şi scoţându-şi rochia udă, Gyp încercă să-şi amintească ce-i spusese el şi ce-i răspunsese ea. Nu-i făgăduise nimic. Îi dăduse totuşi atât adresa din Londra cât şi pe cea de la ţară. Cu toate că era hotărâtă să se gândească la alte lucruri, mai simţea încă acea atingere neliniştită a mâinilor lui, strânsoarea braţelor şi îi vedea ochii aşa cum erau în clipa când o sărutase; şi încă o dată se simţi

speriată şi emoţionată.

În seara aceea el cânta – ultimul ei concert. Niciodată nu mai cântase astfel – cu un farmec desperat, cu un fel de extaz frenetic. În timp ce-l asculta, o cuprinse un sentiment al fatalităţii, avu un fel de presimţire că, fie că vrea, fie că nu, ea nu va mai scăpa de el.

V

ÎNAPOIATĂ ÎN ANGLIA, GYP SCĂPĂ aproape cu totul de această senzaţie. În curând, Fiorsen va întâlni pe altcineva care i se va părea că este la fel ca ea! Era ridicol să-şi închipuie că, de dragul ei, el nu va mai face nebunii, că ea ar avea vreo putere asupra lui! Dar, în străfundul sufletului, credea totuşi că va fi aşa.

Winton, care în sfârşit respiră liniştit, se grăbi să o ducă la Mildenham. Îi cumpărase alt cal. Ajunseră acolo tocmai la timp ca să asiste la deschiderea sezonului de vânătoare. Şi timp de o săptămână, cel puţin, pasiunea călăriei şi vederea câinilor, o desprinseră de toate celelalte gânduri. Apoi, când sezonul era în toi, începu dintr-o dată să se simtă plictisită şi neliniştită. Mildenhamul era posomorât; vânturile toamnei urlau tânguitor. Micuţul ei câine spaniol, cafeniu, muri de bătrâneţe. Îşi făcea reproşuri că-l părăsise pentru atât de multă vreme tocmai atunci când era mai şubred. Imaginându-şi zilele acelea în care Lass o aşteptase să se întoarcă – aşa cum se străduise să-i istorisească Betty, cu acea pasiune pentru tragic, proprie inimilor simple, – ea simţea că se purtase cu cruzime. În faţa unor asemenea evenimente, Gyp era duioasă dar, în acelaşi timp, prea aspră cu ea însăşi. Zăcu câteva zile, şi de îndată ce se simţi mai bine, Winton, care intrase puţin în panică, o duse repede la oraş, la mătuşa Rosamund. Îi va lipsi, dar dacă aceasta îi va face bine şi o va scoate din starea ei, el va fi mulţumit. Trei zile mai târziu, venind şi el la Londra pentru *week-end,* Wintoa se simţi uşurat găsind-o refăcută, aşa că, cu inima liniştită, o lăsă mai departe acolo.

În ziua în care tatăl ei se întoarse la Mildenham, Gyp primi o scrisoare de la Fiorsen, expediată din Bury Street. Îi scria că tocmai se întorsese la Londra; nu uitase niciuna din privirile ei, niciunul din cuvintele ei. Nu va avea linişte până nu o va putea vedea din nou. *„Multă vreme* – scria el în încheiere – *înainte de a te fi întâlnit, mă simţeam un om mort – inutil. Îţi sărut mâinile şi rămân robul dumitale credincios – Gustav Fiorsen."* Aceste cuvinte, care venind din partea oricărui alt bărbat i s-a fi părut ridicole, treziră în Gyp acel sentiment tulbure acea senzaţie plăcută şi înfricoşătoare că nu va fi în stare să mai scape de urmărirea lui.

Îi răspunse, că mătuşa ei ar fi încântată să-l cunoască dacă putea să vină, în orice după-amiază între cinci şi şase – şi semnă *„Ghita Winton".* Zăbovi îndelung asupra acestui scurt bilet a cărui formulare concisă o satisfăcu. Era ea oare stăpână pe ea – şi pe el, capabilă să dispună de el aşa cum voia? Biletul acesta o dovedea în mod sigur.

Nu era uşor să-i ghiceşti gândurile lui Gyp după expresia feţei; chiar şi Winton se înşela adesea. Felul în care o pregăti pe mătuşa Rosamund pentru primirea lui Fiorsen fu cât se poate de abil. Când

veni, el îşi dădu seama că trebuie să fie prudent şi nu se uita la Gyp decât atunci când nu putea fi observat. La plecare însă, îi şopti: „Nu în felul acesta – nu în felul acesta; trebuie să te văd singură – trebuie!” Ea zâmbi şi clătină din cap. Şi clocotul din sufletul ei se redeşteptă.

În aceeaşi seară ea îi spunea liniştită mătuşii Rosamund:

— Tatii nu-i place domnul Fiorsen – desigur că nu poate să-i aprecieze arta.

Această remarcă discretă o făcu pe mătuşa Rosamund, care aprecia muzica, având şi o educaţie în această direcţie, să nu pomenească despre violonist atunci când îi scria fratelui ei. În următoarele două săptămâni, Fiorsen veni aproape în fiecare zi, aducând şi vioara. Gyp îl acompania la pian şi deşi privirea lui lacomă o tulbura, începuse să-i simtă lipsa.

Dar când Winton veni din nou în Bury Street, fata fu pusă într-o mare încurcătură. Să-i mărturisească oare că Fiorsen fusese acolo şi că omisese să-i spună despre el în scrisori? Sau să nu-i spună nimic şi să-l lase să afle de la mătuşa Rosamund? Cuprinsă de panică, nu-i spuse nimic, ci doar că-i era tare dor de un galop. Considerând aceasta cel mai bun semn, el o luă înapoi la Mildenham. Curios, dar Gyp deşi se simţea cu inima uşurată ca cineva care evadează, totuşi îşi făcea mustrări de conştiinţă, ştiind că va încerca să se întoarcă. Locul unde trebuiau să se întâlnească, a doua zi, pentru vânătoare, era departe, dar ea insistă să se ducă până acolo călare, urmând ca în timpul acesta bătrânul Pettance, jocheu ieşit la pensie, care lucra şi ca ajutor de grăjdar la Mildenham, să-i aducă şi cel de-al doilea cal de schimb. Bătea un vânt care aducea o mireasmă plăcută şi semne de ploaie; dincolo de pădure Winton şi Gyp aveau un colţ al lor. Se strecurară într-acolo, din fericire fără să fie văzuţi de nimeni pentru că unii vânători doreau să-l urmeze pe călăreţul cu o singură mână, în haină roz pal, care, pe iapa sa neagră, cu coada tunsă, se pricepea să gonească atât de bine. Unul dintre hăitaşi, un băieţaş brunet, cu ochii scânteietori şi cu obrajii supţi şi arşi de vânt, ieşi, călărind, din pădure, îi depăşi, îi salută şi intră din nou în desiş. Cu un ţipăt strident, o gaiţă se repezi în jos, apoi îşi schimbă brusc direcţia; un iepure traversă ţarina – cu blana lui maronie care de-abia se vedea pe pământul de aceeaşi culoare. Un stol de porumbei zbură pe deasupra, la mare înălţime, şi se pierdu în pădurea învecinată. Din adâncul hăţişurilor se auzeau chiotele hăitaşilor şi doar la răstimpuri, câte un scheunat al câinilor care adulmecau printre ferigi şi mărăciniş.

Strângând frâul, Gyp respiră adânc. Aerul era proaspăt, dulce, plăcut sub cerul acela albastru cu nori alb-cenuşii ce alunecau cu repeziciune; jos, vântul sufla atât de slab încât de-abia izbutea să ducă cu el frunzele de fag şi de stejar, atinse de gerul care se lăsase cu două zile mai înainte. O, de-ar avea norocul să apară o vulpe din partea

asta. Ca să fie ei primii care să înceapă vânătoarea, doar ei singuri cu câinii! Unul din câini se apropie cu pas domol; animalul tânăr şi frumos trecu, preocupat şi nepăsător, ridicându-şi capul cu pete albe şi întunecate, cu ochii mari cafenii, plini de un blând reproş la chemarea lut Winton: „Aport Trix!" Un corn de vânătoare răsună din pădure şi câinele fugi îndărăt prin mărăciniş.

Murgul cel nou al lui Gyp, îşi ciuli urechile. Un tânăr îmbrăcat într-un frac cenuşiu, cu pantaloni de piele şi cizme impermeabile, călărind pe un cal mic, roib, se strecură pe la marginea pădurii. Asta însemna că veneau şi toţi ceilalţi? Enervată, Gyp aruncă o privire intrusului care-şi scoase pălăria în semn de salut şi zâmbi. Zâmbetul lui, cam îndrăzneţ, fu contagios şi Gyp se înduplecă să schiţeze şi ea un zâmbet. Cine era? Arăta senin şi fericit. Nu-şi aducea aminte de figura lui, totuşi îi era familiară – o faţă lată. Bine proporţională şi proaspăt bărbierită, părul negru, cârlionţat. Ochii deosebit de limpezi, cu o privire îndrăzneaţă, rece şi veselă. Unde mai văzuse pe cineva care să-i semene?

O exclamaţie uşoară a lui Winton o făcu să întoarcă iute capul. O vulpe se strecura dincolo de tufişuri! Gyp se uită fix la obrazul tatălui ei. Era ca de oţel. Niciun sunet, niciun fior ca şi cum calul şi călăreţul se transformaseră în metal. Nu avea de gând să dea semnalul de începerea vânătorii? În sfârşit, buzele i se mişcară şi chiotul izbucni. Gyp adresă un zâmbet de mulţumire tânărului care avusese delicateţea să-i acorde întâietate tatălui ei şi el îi zâmbi din nou. Apoi, unul după altul, aprigi şi cu mare larmă, apărură primii câini! Dar de ce nu pornea Winton?

În clipa următoare însă iapa cea neagră o depăşi pe Gyp şi, cu un salt, calul ei o urmă. Tânărul cu roibul său era înainte pe stânga. În afară de ei trei, mai erau doar un hăitaş şi vânătorul! Calul lui Gyp alerga prea iute spre primul obstacol şi Winton îi strigă: „Domoleşte-l, Gyp, domoleşte-l!" dar ea nu putea şi nici nu avea importanţă. Iarbă, trei peluze cu iarbă! O vulpe atât de frumoasă fugea în faţa ei! Şi de fiecare dată, când calul făcea un salt, se gândea: „Splendid! O, sunt fericită!" Nu exista în lume nicio senzaţie ca asta: cu un conducător ca tatăl ei, cu câinii de vânătoare care alergau liberi, cu câmpul care rămânea în urmă! Mai plăcut decât dansul: mai plăcut – da, mai plăcut chiar decât să asculţi muzică. Dacă ţi-ai putea petrece toată viaţa galopând, sărind peste obstacole! Calul acesta era o comoară într-adevăr, deşi se cam smucea.

La următorul obstacol, se încrucişă cu tânărul acela al cărui roib mic avea un pas foarte domol. Acum îşi îndesase pălăria pe cap, faţa îi părea severă, însă buzele lui mai păstrau ceva din zâmbetul acela. Gyp se gândi: „Stă bine în şa, bine înfipt, numai că dă impresia că «se repede». Nimeni nu călăreşte ca tata – atât de frumos şi de calm!" Într-

adevăr, ţinuta lui Winton era perfectă. La o curbă, câinii îşi schimbară direcţia. Acum ea alerga cu ei, chiar lângă ei! Ce goană! Nicio vulpe nu putea să reziste!

Şi deodată Gyp zări vulpea, fugind pe câmpul deschis, la mică distanţă, desperată, cu coada în jos; un gând îi străfulgeră prin minte: „O, nu te lăsa prinsă. Fugi, vulpe fugi! Nu te opri!" Toţi grămadă, o sută de fiinţe, câini cai, bărbaţi şi femei, vânau o amărâtă de vulpe! Dar apăru un alt obstacol şi imediat un altul şi, în exaltarea saltului peste obstacole, ea pierdu orice sentiment de ruşine şi de milă. După câteva clipe vulpea căzu la pământ cam la vreo sută de metri de câinele care fugea în frunte şi Gyp se simţi fericită. Văzuse şi altădată cum sunt omorâte – era groaznic. Galopul fusese însă minunat. Cu respiraţia întretăiată, zâmbind entuziasmată, se întreba dacă va putea, să-şi şteargă faţa de transpiraţie înainte ca vânătorii să apară şi fără ca tânărul să observe.

Îl văzu că vorbeşte cu tatăl ei şi când se apropie, el îşi scoase pălăria şi privind-o drept în faţă îi zise: „Cum v-aţi avântat!" Avea un glas cu un timbru înalt, plăcut şi tărăgănat. Gyp se înclină puţin: „Noul meu cal, vreţi să spuneţi". Şi continuă să se întrebe: „Unde am mai văzut pe cineva care-i seamănă?"

Mai goniră încă de două ori, dar nu se mai compara cu primul galop. Nu-l mai revăzu nici pe tânărul, al cărui nume era – se pare – Summerhay, fiul unei anumite doamne Summerhay din Widrington, la zece mile de Mildenham.

Pe înserate, pe când se întorcea spre casă cu Winton, mergând la trap, tăcuţi, Gyp se simţi dintr-o dată fericită, sătulă de aer şi de exaltare. Copacii şi câmpiile, căpiţele de fân, porţile şi iazurile de pe lângă cărare se topeau în întuneric; la ferestrele caselor de ţară se aprindeau luminile; în aer plutea un miros plăcut de fum de la focurile cu lemne. Şi, pentru prima oară în acea zi, se gândi la Fiorsen. Se gândi la el chiar cu dor. Dacă el ar putea să fie acolo, în vechiul, dar plăcutul lor salon, să cânte numai pentru ea, în timp ce-ar sta rezemată, picotind şi visând lângă focul care răspândea un parfum de lemn de cedru… Să-i cânte un menuet de Mozart sau acea melodie emoţionantă de Poise pe care a cântat-o când l-a auzit prima oară sau alte melodii pe care i le cântase fără să fie acompaniat! Ar fi fost cea mai frumoasă încheiere a acestei minunate zile. Pentru ca totul să fie perfect era nevoie de strălucire şi de căldură – strălucirea şi căldura muzicii şi a adoraţiei!

Atingând calul cu pintenii, Gyp oftă. Aici, departe de el, putea visa în linişte la muzică şi la Fiorsen; se gândea chiar că nu s-ar supăra deloc dacă el s-ar purta din nou la fel ca atunci, pe ploaie, sub mesteceni, la Wiesbaden. Este atât de plăcut să fii adorată! Bătrâna iapă, pe care călărea de şase ani, începu să fornăie mulţumită, ceea ce

însemna că a ajuns acasă. O ultimă cotitură şi începu să zărească aleea cu fagi nu prea înalţi, care ducea spre casă – vechiul conac confortabil, spaţios, cam întunecat, cu trepte late şi nu prea înalte. Era obosită; începuse să burniţeze. Mâine va fi înţepenită. Îl văzu pe Markey stând în lumina care ţâşnea pe uşa deschisă; şi în timp ce scotea din buzunar câteva bucăţi de zahăr, îl auzi spunând: „Domnul Fiorsen, domnule – un domn din Wiesbaden, – doreşte să vă vadă".

Inima începu să-i bată. Ce însemna asta? De ce venise? Cum îndrăznise? Cum a putut fi atât de neloial faţă de ea? Ah, dar el nu ştia, desigur, că ea nu-i spusese nimic tatălui ei. Vina era a ei! Alergă în casă, apoi pe scări. Vocea lui Betty o trezi la realitate. „Baia dumneavoastră e gata, domnişoară Gyp." Fugi în baie şi strigă: „O, Betty dragă, adu-mi ceaiul sus!" Acolo se afla în siguranţă; şi în căldura plăcută a apei putea să înfrunte mai bine situaţia.

Nu putea să existe decât o sigură explicaţie. Venise s-o ceară în căsătorie. Şi, deodată, se linişti. E mai bine aşa; nu va mai avea de ce să se ascundă de tatăl ei! Iar dacă se va decide să nu-l accepte, tatăl ei va fi o piedică între ea şi Fiorsen. Gândul o cutremură. Ajunsese oare atât de departe, fără să-şi dea seama? Da, şi chiar mai departe decât atât. Fiorsen n-ar accepta niciodată un refuz! Dar voia oare să-l refuze?

Îi plăceau băile fierbinţi, dar niciodată nu stătuse atât de mult în apă ca acum. În cadă, viaţa i se părea atât de uşoară, în timp ce afară era atât de grea! Ciocănitul din uşă o sili să iasă în cele din urmă, căci Betty intră cu ceaiul şi cu un mesaj: „Domnişoara Gyp să fie atât de amabilă să coboare când e gata".

VI

ARUNCÂND O PRIVIRE SPRE SILUETA lui Gyp care dispărea în sus, pe scară, Winton se adresă scurt lui Markey: „Unde l-ai poftit pe acest domn?” Folosirea cuvântului „acest” era singurul semn car-i trăda emoţia. În timp ce traversa holul, lui Winton îi trecură prin minte o mulţime de gânduri bizare. Intrând în birou salută destul de politicos, aşteptând ca Fiorsen să vorbească. „Scripcarul”, fără să-şi fi scos haina căptuşită cu blană, răsucea în mâini pălăria de fetru. De ce oare nu putea să te privească drept în faţă sau, atunci când o făcea, de ce părea că vrea să te devoreze?

— Ştiaţi că m-am întors la Londra, domnule maior?

Deci Gyp îl văzuse pe acest individ fără ca lui să-i spună ceva! Gândul acesta îl îngheţă şi-l amărî. Nu trebuia totuşi să o trădeze, aşa că aprobă din cap. Simţea că musafirul se temea de politeţea lui rece, dar nu avea de gând să-l ajute să-şi înfrângă această teamă.

Fiorsen făcu câţiva paşi prin cameră, se opri şi spuse tulburat:

— Domnule Winton, fiica dumneavoastră este lucrul cel mai minunat de pe pământ. O iubesc cu disperare. Sunt un om cu viitor. Dar acest viitor în arta mea depinde numai de faptul dacă mă voi căsători cu ea. Am şi ceva bani, dar în vioara mea se află toate comorile pe care ea şi le-ar dori.

Chipul lui Winton nu exprima decât un dispreţ rece. Faptul că acest individ îl lua drept unul pe care-l interesau banii atunci când era vorba de fiica lui, îl jignea pur şi simplu.

Fiorsen continuă:

— Nu vă sunt pe plac. Am văzut din primul moment. Sunteţi un gentleman englez – pronunţă aceste cuvinte cu ironie – pentru dumneavoastră eu nu sunt nimic. Dar în lumea mea, reprezint ceva. Nu sunt un aventurier. Îmi daţi voie să vă cer mâna fiicei dumneavoastră? Şi-şi ridică mâinile cu care ţinea pălăria, părând că se roagă.

Winton îşi dădu seama că acest om suferea. Dar spuse cu răceală:

— Îţi sunt recunoscător domnule, că ai venit mai întâi la mine. Nu vreau să fiu nepoliticos în propria mea casă, dar aş fi foarte încântat dacă ai fi atât de bun să te retragi şi să consideri că mă voi opune hotărât, cât îmi va sta în putinţă dorinţei dumitale.

Dezamăgirea aproape copilărească şi supărarea care se oglindeau pe faţa lui Fiorsen se schimbară într-o clipă într-o expresie feroce, ascunsă şi batjocoritoare, apoi iar de deznădejde.

— Domnule maior, aţi iubit; trebuie s-o fi iubit pe mama ei. Sufăr!

Winton, care se întorsese spre foc, îl privi din nou.

— Eu nu sunt stăpân pe sentimentele fiicei mele, domnule; va face cum va dori. Îţi spun doar că dacă se va căsători cu dumneata va fi

împotriva convingerilor mele. Îmi închipui că n-ai aşteptat consimţământul meu. N-am fost orb, domnule Fiorsen, ca să nu observ cum te ţineai scai după ea la Wiesbaden.

Fiorsen îi răspunse cu un zâmbet trist:

— Când eşti nenorocit faci ce poţi. Daţi-mi voie măcar s-o văd.

Ea îl mai văzuse pe tipul acesta fără ştirea lui, şi-şi ascunsese faţă de el – tocmai faţă de el – toate sentimentele, indiferent care erau acestea. Aşa că-i răspunse:

— Voi trimite după ea. Între timp, poate doreşti un ceai sau un whisky?

Fiorsen scutură din cap în semn de refuz şi apoi urmă o jumătate de oră de cea mai chinuitoare stingherealã. Winton, în hainele sale stropite de noroi, în faţa focului, suportă aşteptarea mai uşor decât musafirul său. Acest om sălbatic după ce făcuse eforturi să-şi întreacă gazda în calm şi apatie, renunţă şi cu un gest de enervare, străbătu camera, se duse la fereastră, dădu perdelele la o parte şi începu să privească în întunericul de afară; reveni ca şi cum se hotărâse să-l înfrunte din nou pe Winton; apoi, intimidat de figura atât de împietrită din faţa focului, se trânti într-un fotoliu şi-şi întoarse faţa spre perete. Winton nu era crud din fire, dar se bucura de chinurile acestui individ care punea în primejdie fericirea lui Gyp. În primejdie? Cu siguranţă că ea nu-l va accepta! Dar atunci, dacă nu, de ce nu-i spusese nimic? Acum începu să se zbuciume el.

Apoi veni Gyp. Chipul ei surâzător avea un fel de severitate prevenitoare. Se duse de-a dreptul la Fiorsen şi întinzându-i mâna îi spuse calm:

— Ce drăguţ din partea dumitale că ai venit! Winton avu cea mai amară senzaţie că el – tocmai el – era de prisos. Ei bine, atunci va vorbi deschis; prea mult se acţionase pe ascuns.

— Domnul Fiorsen ne face cinstea să te ceară în căsătorie. I-am răspuns că astfel de lucruri care te privesc, le hotărăşti tu. Dacă vei primi, fireşte că va fi împotriva dorinţei mele.

În timp ce el vorbea, obrajii lui Gyp se aprinseră şi mai tare; nu se uita nici la el, nici la Fiorsen. Winton observă că dantela de pe corsajul rochiei se ridica şi se cobora. Gyp înălţă uşor din umeri. Şi, deodată, ca lovit în inimă, Winton ieşi fără să rostească niciun cuvânt. Era limpede că nu mai avea nevoie de îndrumarea lui. Deci acest individ preţuia mai mult decât dragostea ei pentru el! Winton ştia că nu putea să îndure o jignire a sentimentelor; pe de altă parte, nu se putea lipsi de Gyp. Chiar dacă s-ar căsători cu cel mai mare ticălos de pe suprafaţa pământului, tot va rămâne alături de ea, căutându-i mereu tovărăşia şi dragostea. Gyp însemna prea mult pentru el atât în prezent, cât şi în trecut. Cu inima îndurerată profund, se duse în camera lui.

Când coborî la masă, Fiorsen plecase. Winton n-ar fi întrebat, pentru nimic în lume, ce-i spusese individul şi ce-i răspunsese ea. Nu e uşor să arunci o punte peste prăpastia care s-a săpat între două firi deopotrivă de mândre. Şi, când Gyp veni să-i spună noapte bună, chipurile lor erau ca de ceară.

În zilele care urmară, ea nu arătă niciun semn, nu rosti niciun cuvânt din care să se deducă intenţia de a face ceva împotriva voinţei lui. Fiorsen parcă nici n-ar fi existat, pentru că niciunul dintre ei nu-i pomenea numele. Dar Winton ştia bine că era abătută şi că mocnea ceva împotriva lui. Într-o seară, după masă, o întrebă cu blândeţe:

— Spune-mi sincer, Gyp, te interesează acest individ?

Răspunse la fel de blând:

— Într-un fel – da.

— Şi crezi că este de-ajuns?

— Nu ştiu, tată.

Buzele îi tremurau şi inima lui Winton se înmuie, aşa cum se întâmpla întotdeauna când o vedea emoţionată. Întinse mâna şi şi-o puse peste a ei spunând:

— Nu voi sta niciodată în calea fericirii tale, Gyp. Dar trebuie *să fie* fericire. În cazul acesta poate fi vorba de aşa ceva? Eu mă îndoiesc. Ştii ce se vorbea despre el la Wiesbaden?

— Da.

Nu bănuise că ea ştia. Îşi simţi inima zvâcnind.

— Este destul de rău, îţi dai seama. Şi apoi... Fiorsen nici nu face parte din lumea noastră.

Gyp ridică privirea spre el.

— Crezi că eu fac parte din „lumea noastră”, tată?

Winton se întoarse cu spatele. Ea îl urmă, petrecându-şi braţul pe sub al lui.

— N-am avut intenţia să te jignesc. Cu toate acestea este adevărat, nu-i aşa? Eu nu fac parte din lumea bună.

De când mi-ai povestit totul, am simţit că nu aparţin acestor oameni. Sunt mai aproape de el. Pentru mine muzica înseamnă mai mult decât orice!

Winton o strânse puternic de mână.

— Gyp, dacă nu vei fi fericită, voi fi groaznic de necăjit şi de chinuit.

— Dar de ce să nu fiu fericită, tată?

— Dacă ai fi, aş suporta pe oricine lângă tine. Dar nu pot crede asta. Te rog, draga mea – pentru numele lui Dumnezeu, să te convingi mai întâi. Aş fi în stare să trag un glonte în cel care nu s-ar purta bine cu tine.

Când să se ducă la culcare, el adăugă:

— Mâine vom merge la Londra.

Fie că presimţea inevitabilul, fie că nutrea speranţa deşartă ca Gyp să se vindece văzându-l mai des pe acel individ – Winton nu se mai împotrivi în niciun fel.

La rândul său, Fiorsen continuă să-i facă curte în acelaşi mod ciudat. De Crăciun, ea îşi dădu consimţământul pentru căsătorie, având impresia că ea este stăpâna, nu sclavul – pisica, nu pasărea. O dată sau de două ori, când Fiorsen se lăsase târât de patimă şi mângâierile lui prea îndrăzneţe o jigniră, voi să se retragă, speriată, de pe drumul pe care pornise. În general, însă, era în culmea fericirii, ameţită de muzică şi de adoraţia lui; avea totuşi remuşcări că-şi mâhnise tatăl. Gyp nu stătea la Mildenham decât foarte puţin; Winton, în nefericirea lui, îşi petrecea aici aproape tot timpul, călărind exagerat de mult şi lăsând-o pe Gyp să stea la sora lui. Cu toate că mătuşa Rosamund era vrăjită de muzica lui Fiorsen, împărtăşea părerea fratelui ei că violonistul era „imposibil”. Dar orice ar fi spus ea, nu avea niciun efect asupra lui Gyp. Era ceva cu totul nou şi surprinzător să descoperi la o fată atât de sensibilă şi de blândă o asemenea încăpăţânare. Împotrivirea pe care o întâmpina părea că-i întărea şi mai mult hotărârea. Şi astfel optimismul înnăscut al acestei femei o făcu să înceapă să creadă că Gyp va face „sită de mătase din coadă de câine”. În definitiv, Fiorsen era o celebritate în felul său!

Căsătoria fu fixată pentru februarie. Cumpărară o casă cu grădină în St. John’s Wood. Ultima lună trecu aşa cum trec lunile care preced astfel de evenimente ameţitoare – cu cumpărare de mobilă şi de rochii. Căci dacă n-ar fi astea, cine ştie câte logodne nu s-ar strica!

Acum erau căsătoriţi. Până în ultima clipă Winton tot mai sperase că nu vor ajunge aici. Strânsese mâna soţului ei, căutând să-şi ascundă durerea şi dezamăgirea de pe faţă, cu toate că ştia foarte bine că nu putea să înşele pe nimeni. Din fericire nu se făcuse nuntă la biserică, nu fuseseră invitaţi, nici felicitări, nici tortul miresei şi nici tot tam-tam-ul obişnuit – nu le-ar fi putut suporta. Nu trebui s-o suporte nici măcar pe mătuşa Rosamund pentru că avea gripă şi nu putuse să vină!

Rezemat de spătarul vechiului său fotoliu stătea cu privirile aţintite la foc.

Acum trebuiau să fie pe lângă Torquay – sau pe aproape. Muzica! Cine şi-ar fi închipuit că sunetele scoase de nişte coarde şi de o bucată de lemn ar putea să i-o ia de lângă el? Da, acum trebuie să fie la Torquay, la hotel. Şi pentru prima oară, de ani de zile, buzele lui Winton rostiră o rugăciune:

— Să dea Domnul să fie fericită! Să dea Domnul să fie fericită!

Apoi, auzindu-l pe Markey deschizând uşa închise ochii, prefăcându-se că doarme.

PARTEA A DOUA

I

GYP SE GÂNDEA LA ROCHIA EI DIN catifea de culoarea untului. Foarte puţine fete de pe aceeaşi treaptă socială cu ea se mărită fără „tam-tam”, după expresia lui Winton. Şi foarte puţine sunt fetele care să nu ducă cu ele, în locul rezervat din compartimentul de clasa întâi, emoţia de a fi fost punctul de atracţie al tuturor pentru câteva ore plăcute, retrăite apoi în călătoria cu trenul, care să nu aibă nicio amintire despre felul cum s-au purtat prietenii, despre felul cum arătau, despre discursurile rostite, amănunte despre care să vorbească cu soţul lor împiedicându-le astfel să se gândească la altceva. Dar Gyp nu avea la ce se gândi decât la rochia îmbrăcată pentru prima oară în această zi, la chipul distrus al lui Betty şi la feţele rigide şi inexpresive a ofiţerului de stare civilă şi a celuilalt funcţionar. Se uită pe furiş la Fiorsen care stătea în faţa ei îmbrăcat într-un costum albastru. Soţul ei! Doamna Gustav Fiorsen! Poate că lumea îi va spune aşa, dar pentru ea însăşi, va fi tot Ghita Winton. Celălalt nume, niciodată nu i se va părea potrivit. Şi, fără să admită că, de fapt, îi era teamă să-i întâlnească privirile, se uită pe fereastră.

O zi tristă, posomorâtă, fără soare, fără căldură, fără muzică – Tamisa era cenuşie ca plumbul, iar sălciile de pe maluri, pustii.

Deodată îi simţi mâna atingându-i-o pe-a ei. Până acum – nu-i văzuse faţa iluminată de o asemenea expresie decât doar o dată sau de două ori, în timp ce cânta. Se simţi brusc în siguranţă. Dacă întotdeauna ar fi aşa, atunci… Mâna lui rămase pe genunchii ei; faţa i se schimbă doar puţin; expresia aceea i se şterse treptat; buzele îi păreau mai groase. Se ridică şi se aşeză lângă ea. Gyp se simţi oarecum bucuroasă de vecinătatea coridorului şi brusc începu să vorbească despre casa lor. Până acum, în orele pe care le petrecuseră împreună el fusese ca un înfometat care înfulecă mâncarea în grabă; acum, că era a lui pentru totdeauna, devenise altul – se purta ca un băiat ieşit de pe băncile şcolii.

Luă vioara pentru exerciţii şi punându-i surdina, începu să cânte. În timp ce el îşi întorsese faţa, Gyp îl privi. Acum arăta mult mai bine decât atunci când purta favoriţi. Într-o zi îi atinsese unul şi-i spusese: „Ce bine ar fi dacă aceste aripi şi-ar lua zborul!” A doua zi zburaseră. Dar nu se putea încă obişnui cu chipul lui, tot aşa cum nu se putea obişnui cu atingerea lui.

La Torquai cerul era senin şi înstelat; vântul le aduse în maşină mirosul mării; departe, pe un promontoriu, licăreau nişte lumini, iar în micul port, învăluit în albastrul siniliu al nopţii, multe bărcuţe

pluteau ca nişte stoluri de păsări îmblânzite. Când maşina se opri şi intrară în holul hotelului, ea îi şopti:

— Nu-i lăsa să observe!

Îi răspunse râzând:

— Nu vor observa, draga mea Gyp. O, nu-şi vor da seama! Suntem căsătoriţi de mult, plictisiţi unul de altul – foarte plictisiţi!

În timpul mesei, la început pe el – şi mai puţin pe ea – îi amuză această farsă a indiferenţei. Dar, din când în când, de câte ori se întâmpla ca cineva să se uite la ei cu interes, el se întorcea şi se uita fix aruncându-i aceluia priviri furioase şi pline de dispreţ, încât Gyp se alarmă. După ce bău puţin vin, iar el ceva mai mult, farsa indiferenţei se sfârşi. Acum Fiorsen vorbea foarte repede, chema chelnerii poreclindu-i în diferite chipuri, îi maimuţărea pe cei din jur – glume care o făceau să zâmbească, dar să şi tremure de teamă să nu fie auzit sau văzut. Capetele li se apropiară pe deasupra măsuţei. Apoi cei doi ieşiră în holul hotelului. Fiorsen dorea ca ea să fumeze cu el, dar Gyp nu mai fumase niciodată în public. Dar cum i se părea formalism, fasoane de domnişoară să-l refuze – socoti că trebuia să se comporte ca şi cei din lumea lui. Traseră perdeaua de la fereastră şi se aşezară unul lângă altul. Marea era albastră, întunecată sub stelele luminoase, iar luna strălucea printre crengile zdrenţuite ale unui pin ce se vedea pe micul promontoriu. Deşi, încălţată, avea un metru şaizeci şi opt Gyp nu-i ajungea decât numai până la gură. El oftă şi spuse: „Frumoasă noapte, draga mea Gyp!” Apoi, dintr-o dată, ei îi trecu prin minte că nu ştia nimic din ceea ce se petrecea în sufletul lui şi totuşi el era soţul ei! „Soţ” – un cuvânt straniu, deloc frumos! Se simţi ca un copil care deschide uşa unei camere întunecate, şi, apucându-l de braţ. Spuse:

— Priveşte! O barcă cu pânze! Ce-o fi căutând noaptea acolo?

Sus, în salon, era un pian la care nu se putea cânta; mâine urma să le aducă altul. Mâine! Focul încălzea puternic camera şi el îşi scoase haina ca să cânte. Una din mânecile cămăşii era ruptă. Se gândi, cu un fel de mândrie: „Va trebui să i-o cos!” Era ceva limpede, real. În cameră se aflau nişte crini care răspândeau un puternic parfum dulceag. El cântă aproape o oră. Iar Gyp, în rochia ei de culoare crem, îl ascultă rezemată. Se simţea obosită, dar nu-i era somn. Ar fi fost plăcut să-i fie somn. În colţul gurii îi apăruse gropiţa aceea mică şi tristă; ochii ei adânci şi negri erau ca ai unui copil supărat; iar privirea lui nu se desprindea nicio clipă de pe chipul ei. În cele din urmă el puse vioara deoparte.

— Du-te la culcare, Gyp; eşti obosită.

Ascultătoare, se ridică şi se duse în dormitor. Cu un sentiment de amărăciune în suflet, se dezbrăcă cu o grabă desperată, cât mai aproape de foc, şi se băgă în pat. Stătea acolo, tremurând în cămaşa ei

subţire, sub cearşafurile reci, cu ochii pe jumătate închişi, urmărind vâlvătaia focului. Nu se gândea la nimic – stătea doar aşa. Nemişcată. Uşa scârţâi. Închise ochii. Oare mai avea inimă? Nu părea să mai bată. Stătu aşa, cu ochii închişi, până când nu mai putu suporta. La lumina focului îl văzu ghemuindu-se la picioarele patului: putea chiar să-i vadă faţa – care semăna cu faţa cuiva pe care-l mai văzuse; unde? A, da! Un tablou al unui bărbat pătimaş, căzut în genunchi la picioarele Ifigeniei – atât de umil, atât de lacom, atât de pierdut în contemplare. Scoase un oftat înăbuşit şi întinse mâna spre el.

II

GYP ERA PREA MÂNDRĂ PENTRU a se dărui numai pe jumătate. În primele zile îi dădu lui Fiorsen totul în afară de inima ei. Dorea cu sinceritate să-i dăruiască şi inima; numai că inimile se oferă singure. Poate că dacă animalul din el, înnebunit de frumuseţea care-i aparţinea, nu ar fi exclus atât de mult omul de spirit, ea şi-ar fi dăruit şi inima odată cu buzele. El ştia că nu e stăpân pe inima ei, şi asta îl făcea, datorită firii lui sălbatice şi a perversităţii masculine, să aleagă o cale greşită pentru a o cuceri, încercând să-i câştige simţurile şi nu sufletul.

Cu toate acestea Gyp nu se simţea nefericită, numai că avea câteodată, o senzaţie de zădărnicie, ca şi când încerca să prindă ceva ce-i aluneca printre degete. Când cânta, cu acea transfigurare pe chip, ea se gândea: „Acum, acum, sigur mă voi apropia de el!" Dar transfigurarea dispărea; nu ştia cum s-o reţină, şi când ea se ştergea, o părăsea şi gândul apropierii.

Apartamentul lor era chiar la capătul hotelului, astfel că el putea cânta cât de mult dorea. Dimineaţa, în timp ce el exersa, ea se ducea în grădina care cobora în terase stâncoase spre mare. Înfăşurată în blană, se aşeza acolo cu o carte. Curând cunoscu fiecare tufă veşnic verde şi fiecare floare – aubrieţia şi laurustinus, apoi o floare mică, albă, al cărei nume nu-l ştia, şi un brebenel. Aerul era adesea plăcut; păsările începuseră să cânte şi îşi vedeau de împerecherile lor; cel puţin de două ori, simţi primăvara în sufletul ei – acel sentiment pe care îl ai când începe o nouă viaţă pe pământ şi în aer – sentimentul pe care îl ai numai când primăvara n-a sosit încă. Adesea pescăruşii se roteau deasupra ei, întinzându-şi pliscurile nesătule şi scoţând nişte ţipete ca un mieunat de pisici.

Nu-şi dădea seama cât de mult. Se maturizase în aceste câteva zile, cum notele cele mai grave se adăugaseră la muzica uşoară a vieţii ei. Faptul că trăia alături de Fiorsen o făcea să deschidă ochii cu mult peste ceea ce ştia despre „natura bărbatului" şi receptivitatea ei, poate fatală, absorbea spiritul filosofiei lui. Nu voia să accepte anumite situaţii din spirit de contradicţie; dar, ca majoritatea artiştilor executanţi, nu judeca, ci reacţiona, pur şi simplu, instinctiv. Se emoţiona în faţa unui apus de soare, a unei miresme, a unei melodii, a unei mângâieri, sau la vederea unui cerşetor sau a unui orb, la fel, după cum putea să aibă aversiune pentru un bărbat cu picioarele mari şi cu nasul lung sau putea să-i fie silă de o femeie cu pieptul plat sau cu înfăţişare de mironisiţă. Când se plimba parcă se legăna sau mergea alene, irosindu-şi timpul; cânta şi râdea făcând-o şi pe ea să râdă până nu mai putea, ca după o jumătate de oră să rămână cu privirea pironită într-un fel de abis întunecat, căzut într-un fel de contemplare

încremenită a întregii lui fiinţe. Pe nesimţite, începu şi ea să participe la această beţie a senzaţiilor, dar întotdeauna delicat, cu grijă, fără să ignore vreodată, sensibilităţile altora.

În clipele de extaz sentimental nu ajungea s-o enerveze, pentru că nu uita niciodată s-o facă să-i simtă adoraţia faţă de frumuseţea ei; pe de altă parte convingerea lui Gyp că ea nu făcea parte din lumea bună şi respectabilă, convingere pe care încercase s-o explice şi tatălui ei, o făcea să nu se simtă jignită. Dar, atitudinea lui o jignea în alte privinţe. Nu se putea obişnui cu faptul că Fiorsen nu ţinea seama de sensibilităţile altora, cu dispreţul lui feroce cu care îi privea pe cei ce-l enervau sau cu obiceiul de a face comentarii cu voce destul de tare, întocmai cum făcuse şi pe seama tatălui ei, atunci când trecuse cu contele Rosele pe lângă ei, în apropiere de statuia lui Schiller, la Wiesbaden. Se cutremura la auzul acestor observaţii, deşi, câteodată, erau atât de caraghioase încât îi venea şi ei să râdă. Observă că reacţia ei îl deranjează şi că-l îndârjeşte şi mai tare. O dată, s-a ridicat şi a plecat de lângă el. Fiorsen a urmat-o, s-a aşezat la picioarele ei, şi, ca o pisică uriaşă, şi-a vârât capul sub mâna ei.

— Iartă-mă, draga mea Gyp, dar sunt nişte brute. Cine s-ar putea stăpâni? Spune-mi cine, în afară de Gyp a mea?

A trebuit să-l ierte. Dar într-o seară, în timpul mesei, când fusese de-a dreptul insuportabil îi zise:

— Nu, nu pot. Tu eşti bruta!

El se ridică în picioare cu o privire furioasă şi ieşi din cameră. Era pentru prima dată când nu-şi stăpânea furia faţă de ea. Gyp stătea lângă foc, foarte tulburată; mai ales pentru că n-o deranjase faptul că l-a supărat. Ar fi trebuit, desigur, să se simtă nenorocită din cauza asta!

Dar când se făcu ora zece şi el încă nu venise, începu să se neliniştească. Rostise un cuvânt îngrozitor! Deşi în sufletul ei nu-şi schimbase modul de a gândi. Era prima dată când dăduse frâu liber sentimentelor faţă de ceea ce Winton ar fi numit „bădărănie”. Dacă el ar fi fost englez, ea nu s-ar fi simţit atrasă de un om care putea jigni astfel sentimentele oamenilor. Atunci, ce o atrăsese? Ciudăţenia, sălbăticia lui, pasiunea pe care o avea pentru ea, muzica lui! Toate astea rămâneau nealterate în el. Unduirea, avântul şi suspinul din cântecul viorii sale erau ca marea din apropiere, întunecată şi brăzdată de valuri, lovindu-se de stânci; sau cum este culoarea mării ziua, cu pescăruşii albi deasupra; sau ca marea cu acele unde sinuoase pe care le fac curenţii – marea tăcută, prietenoasă, blândă, domolindu-şi o clipă neliniştea abisală în aşteptarea unui nou avânt, a unei noi revărsări. Acest lucru aştepta de la el – nu îmbrăţişările, nici măcar adoraţia, nici spiritul sau farmecul lui ciudat şi viu care avea ceva felin în el; nu, nu avea nevoie de asta, ci, de acel ceva nedefinit care

se degaja din făptura lui şi îi învăluia sufletul. Dacă, atunci când ar veni, ar alerga spre el, şi-ar arunca braţele în jurul gâtului, s-ar strânge lângă el şi s-ar topi în fiinţa lui? De ce nu? Era datoria ei; oare nu şi plăcerea ei? Dar se înfiora. Un instinct prea adânc pentru a putea fi analizat, ceva din străfundul inimii o făcea să se retragă, de-a dreptul înspăimântată, ca şi când se temea să se dezlănţuie, să iubească – cel mai nelămurit instinct de autoapărare împotriva fatalităţii, de a nu te lăsa târât într-un fel de prăbuşire ciudată, aceeaşi senzaţie pe care o are cineva la vederea unei prăpăstii, groaza de a te apropia, de teamă să nu fii atras în ea de o forţă irezistibilă.

Trecu în dormitor. I se părea puţin neobişnuit să se culce fără să ştie unde era el, ce făcea, la ce se gândea; se aşeză în faţa oglinzii şi începu să-şi perie încet părul, cu peria de argint, privindu-şi mirată chipul palid ai cărui ochi păreau foarte mari şi întunecaţi. În cele din urmă îşi spuse: „N-am ce-i face, nu-mi pasă!" Şi urcându-se în pat, stinse lumina. I se părea curios şi se simţea singură; nici focul nu mai ardea. Apoi, fără multă greutate, adormi.

Visă că era într-un compartiment de tren, în largul mării; stătea între Fiorsen şi tatăl ei, iar apa se ridica tot mai sus, gemând şi lovind cu putere. Trezindu-se întotdeauna, cu o perfectă prezenţă de spirit, ca un câine de pază, îşi dădu seama că el cânta în salon; dar la ce oră din noapte? Stătu şi ascultă melodia tremurătoare şi nesigură. De două ori vru să se dea jos din pat, dar de fiecare dată, melodia creştea şi mai mult, iar ea, ca şi cum ceva o ţintuia pe loc, îşi spunea: „Nu, nu pot. Şi acum, la fel ca totdeauna, nu-i pasă câţi oameni trezeşte. Face ce-i place şi nu-i pasă de nimeni şi de nimic". Şi acoperindu-şi urechile cu palmele, continuă să stea nemişcată.

Când în cele din urmă îşi luă palmele de la urechi, el încetase să mai cânte. Apoi îl auzi venind şi se prefăcu că doarme. În dimineaţa următoare el părea să fi uitat totul. Gyp însă nu. Tare mult voia să ştie ce simţise, unde se dusese, dar era prea mândră ca să-l întrebe.

În prima săptămână îi scrisese de două ori tatălui ei, dar după aceea nu-i mai trimisese decât, rareori, câte o carte poştală. La ce să-i spună ce făcea alături de cineva la care tatăl ei nu suporta nici măcar să se gândească? Oare să fi avut dreptate? O astfel de mărturisire ar fi jignit-o prea mult în mândria ei. Dar începu să-i fie dor de Londra. Casa ei cea nouă era un colţ înverzit în care s-ar fi simţit bine. Toate vor fi mai bune, poate, după ce se vor instala în ea şi vor putea să facă ce vor vrea fără teama că ar putea deranja pe cineva. El va începe să lucreze cum trebuie, ea îl va ajuta şi totul va fi altfel. Casa ei cea nouă. Grădina ei, pomii care vor înflori! Va avea câini şi pisici, va merge călare când tatăl ei va veni la oraş. Apoi vor sosi mătuşa Rosamund, prietenii, vor da serate muzicale, poate şi dansante – el dansează atât de frumos! Şi concertele lui – fericirea de a se identifica

cu succesele lui! Dar mai ales plăcerea de a-şi aranja casa cât mai elegant, încercând culori şi modele îndrăzneţe. Şi totuşi, în adâncul inimii, ştia că însuşi faptul că se şi gândea la viitor, nu era un semn bun.

Dintre toate, un singur lucru îi făcea plăcere – să se plimbe cu barca. Erau zile senine, acel soare de martie era cald şi bătea briza. Fiorsen se înţelegea de minune cu „bătrânul lup de mare" a cărui barcă o foloseau, pentru că el se simţea în largul lui cu oamenii simpli.

În acele momente, Gyp trăia adevărate clipe romantice. Marea era albastră, rocile şi păduricea de pe acea parte de sud a coastei păreau ca de vis prin ceaţa strălucitoare. Uitând de prezenţa „bătrânului lup de mare", el o cuprindea în braţe iar ea se simţea mulţumită fiind mai aproape, în felul acesta, de sufletul lui. Făcea eforturi sincere să-i înţeleagă purtarea din acele săptămâni în care o dezamăgise într-un anumit sens. Neliniştea nu ţinea de latura esenţială a căsătoriei; dacă ea nu simţea nicio pasiune, nu o respingea pe a lui. Neliniştea avea rădăcini mai adânci – exista între ei o barieră de netrecut; şi mereu acea reţinere instinctivă de a nu se dezvălui. Nu se putea lăsa cunoscută şi nici ea nu putea ajunge să-l cunoască. De ce ochii lui o fixau adesea cu o privire care părea că n-o vede? Ce-l făcea ca, în mijlocul unei melodii sobre, să treacă la o alta, furtunoasă sau melancolică sau chiar să lase vioara din mână? De ce după clipe de veselie nebună, urmau ore în şir de tristeţe? Şi mai ales la ce oare visa el în acele clipe neobişnuite când muzica îi transfigura faţa palidă şi stranie? Oare visa ceva? Sau poate nu era decât o iluzie? „Inima omului este o pădure întunecată" – pentru toţi în afară de cel care iubeşte.

Într-o dimineaţă veni cu o scrisoare.

— Aha! Paul Rosek s-a dus să ne vadă casa. „Un adevărat cuib de porumbei!" cum o numeşte el.

Amintirea acelui prieten al lui, cu faţa ca de sfinx, dulceagă şi cu ochii care păreau să cunoască atât de multe secrete, o impresiona întotdeauna neplăcut pe Gyp. Spuse cu o voce calmă:

— De Ce-ţi place acest individ, Gustav?

— O. Este foarte util. Este un bun cunoscător al muzicii şi al multor altora.

— Mi se pare odios.

Fiorsen râse.

— De ce odios, draga mea Gyp? Este un bun prieten. Şi te admiră, te admiră foarte mult! *Il dit qu'il a une technique merveilleuse*[6] cu femeile.

Gyp râse.

— Am impresia că este ca o broască râioasă.

— O, îi voi spune! Va fi flatat.

— Dacă îi spui, o să…

Sări în picioare şi o luă în braţe; faţa lui exprima atât de comic regretul, încât ea se linişti imediat. Apoi se gândi la cuvintele ei şi îi păru rău. Totuşi, era convinsă că Rosek era un ticălos şi un senzual fără suflet. Gândul că se dusese să le spioneze căsuţa îi întunecă imaginea acesteia.

Peste trei zile plecară la Londra. În timp ce taxiul trecea prin Lord's Cricket Ground, Gyp îşi strecură mâna într-a lui Fiorsen. Era extrem de emoţionată. În grădini, copacii înmuguriseră şi migdalii dădeau în floare! Acum erau chiar pe strada lor. Cinci, şapte, nouă – treisprezece! încă două case! Acolo era, nouăsprezece, cu cifre albe pe grilajul verde ca iarba, deasupra căruia atârnau mugurii verzi ai unui liliac; şi migdalul lor înflorise! Gyp putu să vadă, pe deasupra grilajului înalt, casa joasă vopsită în alb şi cu obloane verzi. Sări din maşină aproape în braţele lui Betty care îi aştepta zâmbind cu toată faţa ei mare şi îmbujorată, iar de sub fiecare braţ apăru câte un căpşor mic negru, cu urechile ciulite şi ochii strălucitori ca diamantele.

— Betty! Ce scumpi sunt!

— Cadoul domnului maior Winton, draga mea – doamnă! Îmbrăţişându-i umerii vânjoşi, Gyp luă terierii scoţieni în braţe şi fugi pe aleea umbrită cu împletituri de nuiele, în timp ce căţeluşii, pentru că îi ţinea prea strâns la piept, scoteau scâncete nedesluşite şi o lingeau pe nas şi pe urechi. Alergă prin holul mare, de formă pătrată, şi ajunse în salonul ce dădea spre o pajişte; se opri în dreptul unei ferestre cu zăbrele pentru a examina camera în care totul era nou-nouţ, dar aşezat altfel decât trebuia. Negrul de abanos şi galbenul maroniu se armonizau cu albul chiar mai frumos decât sperase. În grădină – grădina ei – coroanele perilor se îndesiseră, dar nu dăduseră încă în floare; de-a lungul pereţilor câteva narcise înfloriseră iar o magnolie îşi deschisese un boboc, în tot acest timp ea ţinea strâns la piept căţeluşii, bucurându-se de atingerea lor caldă şi pufoasă. Ieşi din salon şi se duse sus. Ah, ce plăcut e să fii la tine acasă, să fii… Deodată se simţi luată pe sus, şi în acea poziţie, cu ochii speriaţi, îşi întoarse faţa spre el până ce-i întâlni buzele.

III

ÎN PRIMA DIMINEAŢĂ GYP SE TREZI în noua ei casă, odată cu vrăbiile sau cu oricare altă pasăre care ciripeşte cea dintâi, ca apoi glasul ei să fie acoperit de păsările cântătoare. Tot neamul înaripat din Londra părea adunat în grădina ei; şi îi veniră în minte nişte versuri de demult:

„Toţi copiii dragi ai firii,
Care prin văzduhuri cântă,
Au venit să vadă mirii,
Să le cânte-n cor, la nuntă.
Astăzi, nicio cântătoare
N-a lipsit de la serbare!”

Se întoarse şi se uită la Fiorsen. Dormea cu capul înfundat în pernă aşa încât nu putea să-i vadă decât părul des şi ciufulit. Tresări înfiorată, ca şi cum lângă ea ar fi dormit un bărbat străin. Îşi aparţineau, cu adevărat, unul altuia – pentru totdeauna? Era oare aceasta casa lor – a amândurora? Totul i se părea acum diferit, mai serios şi mai neliniştitor, în acest ciudat pat definitiv, din această ciudată cameră definitivă. Cu grijă, ca să nu-l trezească, coborî din pat şi se aşeză între draperii şi fereastră. Începea să se lumineze; departe, jos în spatele copacilor, trandafiriul zorilor încă mai dăinuia. Dacă n-ar fi început să se audă murmurul slab, specific oraşului care se trezeşte, dacă n-ar fi fost acea perdea de ceaţă care, dimineţile, învăluie Londra, te-ai fi putut crede la ţară. În această casă ea era stăpână, ea trebuia să dirijeze totul – să aibă grijă de toate! Şi căţeluşii ei! Oare ce mâncau?

Acesta era primul ceas dintre numeroasele ceasuri de griji adevărate care vor urma. În exigenţa ei voia ca totul să fie perfect, dar sensibilitatea refuza să ceară acest lucru de la alţii – în special de la servitori. De ce să-i chinuie?

Fiorsen nu avea nici cea mai vagă noţiune despre ceea ce înseamnă viaţă ordonată. Nu era capabil nici măcar să aprecieze eforturile ei ca gospodină. Iar ea era prea mândră ca să-i ceară ajutorul, sau poate prea înţeleaptă, din moment ce vedea clar că el nu era în stare să i-l dea. Deviza lui era să trăiască întocmai ca păsările cerului. Nici lui Gyp nu i-ar fi displăcut aşa ceva; dar era greu să duci o astfel de viaţă într-o casă în care se serveau mai multe mese pe zi, cu trei servitori, cu doi căţeluşi şi fără niciun fel de experienţă de cum trebuie să te ocupi de fiecare dintre aceste treburi.

Nu vorbea cu nimeni despre greutăţile ei. Cu Betty trebuia să fie foarte prudentă pentru că, fire conservatoare şi cu scrupule, îl admitea

pe Fiorsen la fel de greu cum îl admisese odinioară pe Winton. Dar marea ei grijă era tatăl ei. Îi era dor să-l vadă, întâlnirea însă o îngrozea. El veni – cum obişnuia să vină şi pe vremea când ea era mică – la o oră când socotea că individul căruia Gyp îi aparţinea acum, era probabil plecat. Îi deschise chiar ea şi i se agăţă de gât în aşa fel, ca ochii lui scrutători să nu-i vadă chipul. Apoi începu imediat să-i vorbească de căţeluşii ei pe care-i botezase Don şi Doff. Erau adorabili; nimic nu putea fi ferit din calea lor; papucii erau făcuţi praf; ajunseseră până şi în bufetul ei cu porţelanuri şi se culcau acolo! Trebuia să meargă cu ea şi să vadă totul.

Vorbind tot timpul, îl duse sus, apoi jos, în grădină, în studio sau salonul de muzică, aflat la extremitatea casei, având o uşă care dădea într-o străduţă din spate. Această cameră le plăcuse cel mai mult. Fiorsen putea să exerseze acolo în voie. Winton mergea lângă ea liniştit, făcând din când în când câte o observaţie potrivită. La capătul celălalt al grădinii, pe poteca îngustă dintre zid şi spatele altei grădini, o apucă brusc de braţ.

— Ei, Gyp, cum a fost?

— O, destul de plăcut – în unele privinţe. Dar nu se uită la el şi nici el la ea.

— Uite, tată! Pisicile şi-au croit o potecă chiar acolo!

Winton îşi muşcă buzele şi se întoarse spre ea. Amintirea acelui individ îl umplea de amărăciune. Gyp avea deci de gând să nu-i spună nimic, să continue a aborda acea mină voioasă – care însă nu putea să-l înşele!

— Uită-te la brânduşele mele! Astăzi este într-adevăr o zi de primăvară.

Apăruseră chiar vreo două, trei albine. Frunzele tinere ce păreau transparente, erau prea subţiri pentru a împiedica lumina soarelui să treacă prin ele. Brânduşele roşietice, cu nervuri delicate, din mijlocul cărora izbucneau parcă mici flăcări portocalii, păreau să adune lumina ca în nişte cupe. Un vânt domol legăna ramurile; câte o frunză uscată mai foşnea ici şi colo. Primăvara strălucea pentru prima dată în iarbă, pe cerul albastru şi în migdalul înflorit. Gyp îşi strânse mâinile la piept.

— Ce plăcut – să simţi primăvara!

Iar Winton se gândi: „S-a schimbat!” Slăbise, era mai vioaie – obrajii îi erau mai coloraţi, avea mai multă gravitate, mai multă elasticitate în mers, mai multă dulceaţă în zâmbet. Dar – era oare fericită?

Se auzi o voce:

— Ah, ce plăcere!

Individul se furişase întocmai ca o pisică mare ce era. Şi lui Winton i se păru că Gyp tresărise.

— Gustav, tata e de părere că ar trebui să avem draperii întunecate în salonul de muzică.

Fiorsen se înclină.

— Da, da, ca într-un club din Londra. Winton, atent, văzu limpede expresia de implorare de pe faţa ei. Şi, silindu-se să zâmbească, el spuse:

— Se pare că te simţi bine aici. Mă bucur că te revăd. Gyp arată splendid.

Încă una din plecăciunile pe care Winton le detesta atât de mult! Şarlatanul! Niciodată, niciodată nu va putea să-l sufere pe acest individ. Dar nu trebuie, nu va trebui s-o arate. De îndată ce i se ivi momentul potrivit, plecă şi căutându-şi drumul printr-o zonă în care nu cunoştea nimic altceva decât Lord's Cricket Ground, se întoarse acasă nefericit şi plin de îndoială, cu hotărârea de a fi mereu în preajmă dacă fata lui ar avea nevoie de el.

Nu trecuseră nici zece minute de la plecarea lui şi apăru mătuşa Rosamund, sprijinită într-un baston cu mâner de cârjă, şchiopătând uşor, pentru că suferea şi ea de gută. Această doamnă cumsecade nu-şi dăduse seama cât de mult îşi iubea nepoata până când nu se măritase şi plecase. Dorea să o aibă din nou alături ca să se poată mândri şi ieşi cu ea ca şi mai înainte. Iar vorba ei tărăgănată nu-i ascundea deloc acest sentiment.

Gyp sesiză că Fiorsen imita cu abilitate acest fel de a vorbi şi urechile începură să-i ardă. Câteva minute încercă să înlăture pericolul ca mătuşa ei să observe, vorbind despre căţeluşi, despre isprăvile, deşteptăciunea şi mâncarea lor. Apoi imitaţia reîncepu. După ce mătuşa Rosamund plecă oarecum brusc, Gyp se duse la fereastra salonului şi renunţă la masca pe care o purtase. Fiorsen se apropie de ea. O luă de mijloc şi, cu un oftat cumplit, zise:

— Vin des – aceste excelente persoane?

Gyp se feri.

— Dacă mă iubeşti, de ce încerci să-i jigneşti pe cei care mă iubesc?

— Pentru că sunt gelos. Sunt gelos chiar şi pe căţeluşi.

— Şi vei încerca să le faci vreun rău?

— Dacă-i văd prea mult în preajma ta…

— Crezi că pot fi fericită dacă faci rău celor care mă iubesc?

Prima dată – chiar faţă de primul prieten care intrase în casa ei nouă! Era prea mult!

Fiorsen spuse cu glasul răguşit:

— Nu mă iubeşti. Dacă m-ai iubi aş simţi-o pe buzele tale. Aş vedea-o în ochii tăi. Ah, Gyp. Iubeşte-mă! Trebuie!

Dar să spui dragostei: „Stai, predă-te!" i se părea lui Gyp ceva pur şi simplu stupid, care ţinea de proasta creştere. Îşi simţi sufletul

îngheţat. Când o femeie nu refuză nimic unui bărbat pe care nu-l iubeşte cu adevărat. Înseamnă că fericirea căminului începe să fie umbrită. Şi Fiorsen ştia asta, dar stăpânirea lui de sine nu se putea măsura nici măcar cu cea a celor doi căţeluşi.

În general, primele săptămâni petrecute în noua ei casă fuseseră prea pline ca să mai aibă timp să se îndoiască de ceva sau să regrete. Pentru luna mai fuseseră stabilite mai multe concerte importante. Le aştepta cu multă nerăbdare şi lăsă la o parte orice altceva care putea împiedica pregătirile. Îi consacră lui toată activitatea ei, fără niciun calcul sau rezervă, ca un fel de compensaţie pentru acea reţinere instinctivă, de care era mereu conştientă, de a-i oferi inima. Era în stare să-l acompanieze în fiecare zi, ore întregi. Dimineaţa însă, îi mai rămâneau câteva ore libere, pentru că el stătea în pat până la unsprezece şi nu începea niciodată exerciţiile înainte de ora douăsprezece. În aceste ore, termina cu toate cumpărăturile – pentru atâtea femei constituind singura „distracţie" reală – o goană după ideal; o întrecere a gustului şi cunoştinţelor cu ceilalţi semeni; o dorinţă secretă de a deveni mai frumoasă. Gyp nu se ducea niciodată la cumpărături fără să simtă o uşoară emoţie. Nu-i plăcea să fie atinsă de necunoscuţi şi cu toate acestea nu se putea lipsi de plăcerea de a se învârti în faţa uriaşelor oglinzi, în timp ce vânzătoarea o atingea cu vârfurile degetelor, netezind şi prinzând stofele cu ace şi pronunţând *„modam"* în loc de *„madam"*.

În alte dimineţi mergea călare cu tatăl ei. Într-o zi, după o plimbare în Richmond Park, luară micul dejun pe veranda unui hotel. Chiar la picioarele lor, câţiva pomi mai erau încă în floare iar lumina soarelui arginta undele fluviului şi poleia cu aur mugurii stejarilor. Winton, fumându-şi trabucul după micul dejun, privea în jos, la vârfurile copacilor de lângă apă; uitându-se la ei, pe furiş, Gyp îl întrebă blând:

— Cu mama te-ai plimbat vreodată călare?

— O singură dată – chiar pe unde am fost noi astăzi. Avea o iapă neagră. Eu, un roib… în dumbrava aceea de pe colină, pe unde călăriseră de dimineaţă, el descălecase şi se oprise lângă ea! Gyp îşi întinse mâna peste masă.

— Povesteşte-mi despre ea. Era frumoasă?

— Da.

— Brunetă? Înaltă?

— Semăna foarte mult cu tine, Gyp. Puţin – nu ştia cum să descrie acea diferenţă – poate puţin cu o înfăţişare mai de străină. Ştii că una din bunicele ei a fost italiancă.

— Cum te-ai îndrăgostit de ea? Aşa, pe neaşteptate?

— Tot atât de neaşteptat cum a venit acum soarele pe mâna mea – îşi retrase mâna şi şi-o puse pe balustrada terasei.

Gyp spuse ca pentru sine:

— Da; totuşi nu cred că pot înţelege aşa ceva. S-a îndrăgostit şi ea de la prima vedere?

— Ceea ce-ţi doreşti, crezi cu uşurinţă – dar ea aşa spunea.

— Şi cât a durat?

— Numai un an.

— O, tată! Nu pot suporta gândul că am ucis-o – nu pot!

Winton se ridică şi o mierlă încetă să mai cânte. Gyp continuă cu un glas hotărât:

— Nu vreau să am niciun copil. Şi nu vreau – nu vreau să iubesc în felul acesta. Mi-ar fi teamă.

Winton se uită la ea şi, gândindu-se la trecut, se încruntă.

— Dragostea – spuse el – te prinde fără veste şi atunci eşti pierdut. Când vine, o întâmpini cu bucurie, chiar dacă ştii sau nu ştii că te va ucide.

Gyp ajunse acasă înainte de amiază. Se grăbi să-şi facă baia, se îmbrăcă şi apoi fugi în salonul de muzică. Pereţii acestei încăperi fuseseră tapetaţi cu mătase aurie; perdelele erau de un gri-argintiu; divanul era îmbrăcat într-o stofă ţesută cu fire aurii şi argintii iar căminul era făcut din alamă forjată. Era un interior în tonalităţi de aur şi argint, cu excepţia a două accesorii fantezii – un paravan în spatele pianului, pe care erau pictate, foarte strălucitor, cozi de păun, şi o mică vază persană albastră, în care se aflau flori de diferite nuanţe de roşu.

Fiorsen stătea la fereastră şi fuma. Nu se întoarse. Gyp îşi petrecu mâna pe sub braţul lui.

— Scuză-mă. Dar nu este decât douăsprezece şi jumătate.

Arăta ca şi cum toţi şi toate l-ar fi jignit.

— Păcat că te-ai întors! Sunt sigur că ai făcut o plimbare plăcută.

Cum adică: n-avea voie să se plimbe cu tatăl ei? Ce gelozie prostească şi ce egoism exagerat! Fără niciun cuvânt, se aşeză la pian. Nu suporta nedreptatea – şi apoi el mirosea a băutură! Era oribil să bei de dimineaţă – groaznic! Stătea la pian şi aştepta. Aştepta să-i treacă nemulţumirea, după care ştia că se va apropia de ea, o va apuca de umeri şi-o va săruta pe gât. Dar nu în felul acesta trebuia să se poarte, nu în felul acesta putea s-o facă să-l iubească. Şi deodată îi spuse:

— Gustav, spune-mi exact ce anume nu-ţi place în purtarea mea.

— Faptul că ai un tată.

Gyp începu să râdă. Aşa cum stătea acolo, arăta întocmai ca un copil îmbufnat. Se întoarse repede spre ea şi-i acoperi gura cu palma. Se uită la el peste mână. Inima îi bătea oscilând puternic când spre remuşcare, când spre indignare. El îşi plecă ochii în faţa privirilor ei; îşi retrase mâna.

— Ei, începem? întrebă ea.

Răspunse cu asprime! „Nu”. Şi ieşi în grădină.

Era oare posibil ca ea însăşi să fi participat la o asemenea scenă oribilă? Rămase la pian, cântând de nenumărate ori acelaşi pasaj muzical, fără să-şi dea seama care anume.

IV

PÂNĂ ACUM, NU-I VĂZUSERĂ DELOC pe Rosek. Gyp se gândea dacă Fiorsen îi comunicase părerea ei despre el, dar nu-l întrebă, ştiind că soţul ei spunea adevărul numai atunci când îi convenea, nu şi atunci când îl deranja. Când era vorba de muzică sau de artă, te puteai totuşi baza pe el; iar sinceritatea lui era de-a dreptul înspăimântătoare când îl scotea cineva din fire.

La primul concert ea văzu chipul nedorit al lui Rosek, cu două rânduri mai în spate, dar pe partea cealaltă a sălii. Vorbea cu o tânără, a cărei faţă mică şi frumos formată părea de alabastru. Cu ochii ei rotunzi, albaştri, aţintiţi asupra lui şi cu buzele întredeschise, avea un chip oarecum lipsit de expresie. Până şi râsul îi era inexpresiv. Cu toate acestea trăsăturile ei erau atât de frumoase, părul atât de lucios şi de blond, culoarea obrazului atât de palidă şi de delicată, gâtul atât de alb şi de rotund, ţinuta corpului atât de perfectă, încât Gyp nu-şi mai putea lua ochii de la ea. O, cu câtă nerăbdare aşteptase Gyp acest concert! Era singură şi dorea foarte mult să aibă din nou aceleaşi senzaţii pe care le avusese la Wiesbaden. Va trăi un fel de plăcere solemnă ştiind că şi ea contribuise la modularea sunetelor care vor încânta atât de mulţi ascultători. Stătea liniştită şi tăcută, făcând abstracţie de tot ce era în jur.

Fiorsen arăta prost, ca întotdeauna când apărea pentru prima dată în faţa unui public – rece, cu priviri furişe, în defensivă, sfidător, întors pe jumătate cu spatele spre public, acordându-şi, cu degetele-i lungi, vioara, încercându-i coardele. Wiesbaden! Nu; nu mai era ca la Wiesbaden! Şi când el începu să cânte, ea nu mai simţi aceleaşi emoţii. Îl ascultase prea des, ştia prea exact cum producea acele acorduri; ştia că acea căldură, farmecul şi nobleţea izvorau numai din degete, din ureche şi din creier – nu şi din sufletul lui! Nu mai era cu putinţă să se lase purtată de acele unde ale sunetelor spre alte lumi, să audă clopotele în zori, şi picăturile de rouă cum cad seara, nici să simtă răcoarea vântului şi căldura soarelui. Nu mai trăia extazul şi poezia. Urmărea părţile slabe, pasajele cu care se luptase el şi cu care se luptase ea; atenţia îi era distrasă de amintirea clipelor de irascibilitate. De enervare şi de neaşteptată dezmierdare. Apoi ochii lor se întâlniră. Privirea lui era ca atunci la Wiesbaden – şi totuşi altfel. Pierduse acea sclipire plină de adoraţie. Şi Gyp se gândi: „Este din vina mea sau s-a schimbat numai pentru că acum îi aparţin şi poate să facă ce vrea cu mine?” Era o nouă deziluzie, poate cea mai mare de până acum. Dar, la auzul aplauzelor, ea radie de bucurie şi fu copleşită de plăcerea succesului lui. În pauză se duse în cabina artiştilor. El se întorcea de la ultima chemare a publicului; expresia de dispreţ şi de plictiseală dispăru şi luându-i mâna, i-o sărută. Ea şopti:

— Minunat!

Şi el îi răspunse tot în şoaptă:

— Mă iubeşti, Gyp?

Încuviinţă din cap. În clipa aceea era convinsă că într-adevăr îl iubeşte.

Apoi începu să vină lume; printre aceştia, bătrânul ei profesor de muzică, *monsieur* Harmost, care, după un *„merveilleux, très fort”*[7], spus lui Fiorsen, îi întoarsa spatele ca să vorbească cu Gyp.

Deci se căsătorise cu Fiorsen. Era extraordinar, pur şi simplu extraordinar! Şi cum i se părea? – Puţin straniu nu-i aşa? Va termina cu muzica – ce păcat! Nu? În cazul acesta trebuia să vină la el; da, o să vină din nou. În timp ce vorbea, îşi plimba mâna pe braţul ei, ca pe claviatura unui pian, ca şi cum i-ar fi încercat tăria cărnii. Părea că simţise cu adevărat lipsa fostei sale eleve, că este bucuros s-o poată revedea; iar Gyp nu putea niciodată să reziste aprecierilor. Veniră mai multe persoane. Îl văzu pe Rosek stând de vorbă cu soţul ei; fata aceea cu chip de alabastru aştepta tăcută, cu buzele mereu întredeschise, uitându-se la Fiorsen. O siluetă perfectă, cam scundă însă; o faţă ca de porumbiţă, a cărei gură deosebit de frumos conturată şi mereu întredeschisă, părea că aşteaptă bomboane. Nu avea mai mult de nouăsprezece ani – cine era oare?

Se auzi o voce:

— Bună ziua, doamnă Fiorsen. În sfârşit, am norocul să vă reîntâlnesc.

Chiar dacă Gustav ar fi trădat-o, acest lucru nu s-ar fi putut ghici după masca pe care o purta această creatură, Rosek, cu afabilitatea lui suavă şi iscoditoare, vorbind atât de calm. Oare ce anume îi displăcea atât de mult la el? Gyp era înzestrată cu instincte puternice şi cu inteligenţa unei firi nu superintelectualizate, dar ale cărei „tentacule” erau prea fine ca s-o înşele.

Urmărindu-i privirea, îl văzu pe soţul ei vorbind cu fata aceea, ale cărei buze păreau mai mult decât oricând că aşteaptă bomboane.

— O admiraţi şi dumneavoastră, doamnă – pe această tânără dansatoare, Daphne Wing – va deveni celebră. O pasăre în zbor!

— Este foarte drăguţă – îmi imaginez că dansează frumos.

— Veniţi într-o zi s-o vedeţi? Trebuie să-şi facă debutul.

Gyp răspunse:

— Mulţumesc.

Pe urmă se gândi: „Nu vreau să am de-a face cu tine în niciun fel! De ce n-am spus oare că nu-mi place dansul?”

Se auzi soneria; publicul începu să se grăbească în sală. Fata se apropie.

— Domnişoara Daphne Wing – doamna Fiorsen.

Gyp îi întinse mâna cu un zâmbet. Daphne Wing zâmbi şi ea şi

spuse cu intonaţia celor al căror limbaj fusese cu grijă corectat:

— O, doamnă Fiorsen, ce frumos cântă soţul dumitale. Nu-i aşa?

Gyp fu dezamăgită nu atât din cauza grijii deosebite cu care vorbise fata, ci pentru faptul că lipsea ceva acestei guri când se mişca, întocmai ca o floare frumoasă atinsă de mană. Dădu din cap şi se întoarse spre Fiorsen care aştepta să intre în scenă. Oare se uita la ea sau la fata aceea? Pe coridor, Rosek îi spuse:

— Veniţi astăzi cu Gustav pe la mine. Daphne Wing va dansa pentru noi. Vă admir, doamnă.

Gyp ar fi dorit să-i spună cu brutalitate: „Nu vreau să vin". Dar tot ce reuşi să murmure fu:

— Mulţumesc. Îl voi întreba pe Gustav.

Înapoiată la locul ei, îşi şterse obrazul pe care simţise respiraţia lui. Acum se afla pe scenă o fată – din acele tipuri pe care Gyp le admira – cu părul roşu-auriu, cu ochi albaştri – opusul ei – şi care cânta *The Bens of Jura*[8], acea revărsare stranie a unei inimi zdrobite de dragoste:

„Şi inima mi-e greu chinuită / de soarele ei pustiită…"

Se simţi cutremurată de fiorul puternic al unei revelaţii care o străbătu. Winton îi spusese: „Dragostea te prinde fără veste şi atunci eşti pierdut".

Nu! ea, care se născuse dintr-o astfel de dragoste, nu voia să iubească!

Fata terminase cântecul. Nu fu prea mult aplaudată. Cântase frumos unul dintre cele mai frumoase cântece din lume – oare fusese prea tragic, prea dureros, prea straniu – sau poate nu fusese îndeajuns de „drăguţ"? Lui Gyp îi păru rău pentru ea. Ar fi vrut să plece din sală. Dar nu putea fi atât de nepoliticoasă. Va trebui să aştepte şi să încheie această seară la Rosek. Îşi alesese de bunăvoie acest fel de viaţă care, nicio clipă, nu-i dădea sentimentul că are un cămin sau că se simte la adăpost. Intrase în cuşcă cu bună ştiinţă.

În drum spre Rosek, îi ascunse lui Fiorsen durerea ei de cap şi starea de depresiune. Soţul ei era într-o dispoziţie sufletească asemănătoare cu aceea a unui şcolar la sfârşitul orelor de clasă – entuziasmat de aplauze, imitând pe bătrânul ei profesor, idolatria admiratorilor, pe Rosek, pe dansatoarea cu buzele întredeschise. În trăsură îşi petrecu braţul în jurul lui Gyp, strângând-o lângă el şi mirosindu-i obrazul ca şi cum ar fi fost o floare.

Rosek locuia la primul etaj al unei vile vechi din Russel Square. De îndată ce intrai în casă, te izbea un miros de tămâie sau de ceva asemănător; pe pereţii holului întunecat, lumina electrică ardea în vase de alabastru aduse din Orient. Locuinţa era ca sanctuarul unui colecţionar. Posesorul ei avea pasiune pentru negru – pereţii, canapelele, ramele tablourilor, chiar şi o parte din plăcile de faianţă erau negre, cu sclipiri de aur, de fildeş şi de argint. Pe o masă rotundă

şi neagră se afla o glastră aurie cu plante violete cu o tentă argintie; pe un perete negru strălucea masca de fildeş a unui faun; într-o nişă întunecată – silueta argintie a unei dansatoare. Era frumos, dar macabru. Şi Gyp, deşi se entuziasma de orice era nou, deşi era sensibilă la tot ce era frumos, simţi nevoia să iasă la aer şi la lumina zilei. Fu o adevărată uşurare, pentru ea, să poată privi de lângă una din ferestrele cu draperii negre, apusul soarelui care inunda cu lumină copacii grădinii din Russel Square. Fu prezentată doamnei apoi domnului Gallant – un bărbat cu faţa întunecată, cu un aer cinic, cu ochi inteligenţi, maliţioşi şi cu o soţie foarte grasă ai cărei ochi albaştri aveau o privire lacomă. Mica dansatoare se dusese „să-şi pună pe ea nimic" îi informă Rosek.

Apoi el o conduse pe Gyp să-i arate lucrurile de preţ – scarabei, gravuri de Felicien Rops[9], măşti mortuare, tablouri chinezeşti şi nişte flaute vechi, ciudate – cu aerul ca şi cum atunci le prezenta pentru prima oară cuiva care le-ar putea preţui cu adevărat. Instinctul ei o făcu să perceapă atmosfera rafinat-vicioasă din această casă, unde nimic, în afară de gust, nu era sacru. Era pentru prima oară când Gyp venea în contact cu o lume fals-boemă, din care generozitatea, elanul şi lupta, specifice acestei vieţi, sunt excluse aşa cum sunt excluse din anturajul unor episcopi. Nimeni însă n-ar fi putut bănui că nervii ei se crispaseră ca la atingerea unui cadavru, în timp ce-i arăta vasele de alabastru. Rosek îşi puse uşor mâna pe a ei, şi retrăgându-şi-o încet, îşi plimbă degetele, mai catifelate decât laba unei pisici, pe pielea ei, apoi şi le duse la buze. *Technique!*[10] O apucă o dorinţă nebună să râdă. El îşi dădu seama. Se uită la ea, îşi trecu mâna peste faţă şi – într-o clipă – îşi recăpătă expresia împietrită, nevinovată. Un omuleţ înspăimântător!

Când se întoarseră în salon, cum i se spunea acestei încăperi, domnişoara Daphne Wing, îmbrăcată cu un chimono negru, în care faţa şi braţele ei păreau şi mai de alabastru ca înainte, stătea pe un divan lângă Fiorsen. Se ridică imediat şi veni spre Gyp.

— O, doamnă Fiorsen – de ce oare, tot ce spunea ea, începea cu „o!" – nu este minunată camera aceasta? Este perfectă pentru dans. Mi-am pus numai crem şi purpuriu; se potrivesc atât de bine cu negru…

Îşi dădu puţin la o parte chimono-ul pentru ca Gyp să-i vadă rochia – un gen de cămaşă de noapte crem cu o centură în jurul taliei; gura i se întredeschise ca şi cum aştepta o bomboană, drept laudă. Ea murmură:

— Mi-e cam frică de contele Rosek.

— De ce?

— O, are atâta simţ critic, este atât de calm şi apare întotdeauna fără să-l simţi. Cred că soţul dumneavoastră cântă într-adevăr

minunat. O, doamnă Fiorsen sunteţi frumoasa, ştiţi? Ce-aţi vrea să dansez la început? Un vals de Chopin?

— Îmi place Chopin.

— Atunci cu asta voi începe. Voi dansa tot ce vă place pentru că vă admir şi sunt sigură că sunteţi teribil de dulce.

— O, da; îmi pot da seama. Iar soţul dumneavoastră este teribil de îndrăgostit de dumneavoastră. Ştiţi, studiez de cinci ani şi încă nu am apărut în public. Dar acum contele Rosek mă va susţine şi cred că voi debuta foarte curând. Vreţi să veniţi la primul meu spectacol? Mama îmi spune că trebuie să fiu foarte atentă. M-a lăsat să vin aici, în seara aceasta, numai pentru că veneaţi dumneavoastră. Îmi daţi voie să încep?

Se îndreptă spre Rosek:

— O, doamna Fiorsen vrea să încep; un vals de Chopin, te rog. Cel care sună cam aşa…

Gyp se aşeză lângă Fiorsen şi Rosek începu să cânte, cu ochii pironiţi asupra fetei; gura lui se destinse, din crisparea de mai înainte, într-un zâmbet dulceag. Daphne Wing stătea cu mâinile împreunate la piept – o statuie de abanos şi de ceară albă. Îşi aruncă chimonoul negru şi în clipa aceea Gyp tresări, cuprinsă de un fior. Această fetiţă comună ştia să danseze! Fiecare mişcare a membrelor ei rotunde şi flexibile trăda extazul înnăscut, stăpânit de echilibrul sever al unei pregătiri deosebite. „Un porumbel în zbor!" Faţa ei îşi pierduse obişnuita inexpresivitate sau mai bine zis, acea inexpresivitate căpătase ceva divin, având o privire – nu pierdută, ci dusă departe – adecvată dansului. În ochii lui Gyp apărură lacrimile. Era minunat – ca şi când un porumbel se avântă în văzduh înfruntându-l, plutind cu aripile întinse spre spate.

Când, după dans, fata veni şi se aşeză lângă ea, Gyp îi strânse mâna care era caldă, dar această mângâiere era adresată artei şi nu acestei fiinţe mici, transpirate, cu buzele întredeschise gata să primească bomboane.

— O, v-a plăcut? Îmi pare aşa de bine… Să mă duc acum, să-mi pun rochia roşie?

Imediat după ce ea plecă, începură comentariile. Cinicul şi întunecatul Gallant asemăna dansul ei cu acela al unei dansatoare ruse, Napierkowska, pe care o văzuse la Moscova, doar că-i lipsea focul – avea nevoie de o picătură de pasiune. Îi lipsea dragostea! Dragostea! Şi deodată Gyp se revăzu în sala de concerte, ascultând-o pe cealaltă fată cântând cântecul unei inimi zdrobite:

„Sărutul tău, iubito, e o floare
Ce soarbe prospeţimi din reci izvoare."

Dragostea! În această casă cu capete de fauni, cu perne moi şi cu

dansatoare de argint! Dragostea! Se simţi deodată cuprinsă de un adânc sentiment de umilire. Ce era ea însăşi decât un instrument de desfătare în mâinile unui bărbat? Casa ei ce altceva era decât tot un astfel de loc? Daphne Wing apăru din nou. În timpul dansului, Gyp se uitase la faţa soţului ei. Era… Cum se putea oare, să vadă pe chipul lui acea tulburare şi ei să nu-i pese? Dacă l-ar fi iubit cu adevărat s-ar fi simţit jignită văzându-i tremurul buzelor, dar poate că l-ar fi înţeles şi probabil l-ar fi iertat. Acum însă ea nu putea înţelege, nici nu avea ce să-i ierte.

În aceeaşi noapte, îi şopti:

— Ai prefera ca în locul meu să fie fata aceea?

— Fata aceea! Pe ea aş putea s-o beau dintr-o sorbitură. Dar tu, draga mea Gyp – din tine vreau să beau mereu!

Era oare adevărat? Dacă l-ar fi iubit – ce plăcut ar fi fost să-l audă!

V

GYP VENEA ZILNIC, DIN CE ÎN CE mai des, în contact cu acea lume din înalta societate care ducea viaţă de boem, cu acel strat social de o ciudată compoziţie care îmbrăţişa tot ce era mai bun în muzică, poezie şi teatru. Simţea că ea nu aparţinea acestei lumi, şi, de fapt, nici chiar Fiorsen, care era un adevărat boem, şi care îşi bătea joc de toţi Gallant-ii şi Rosek-ii acestei categorii tot aşa cum îşi bătea joc de Winton, de mătuşa Rosamund şi de lumea lor. Viaţa alături de el o făcea pe Gyp să se simtă tot mai departe de acea lume convenţională, manierată pe caro o cunoscuse înainte de a se căsători cu el, dar căreia – din ziua când aflase secretul naşterii sale – simţise că nu-i mai aparţine. În realitate, era mult prea impresionabilă şi prea înzestrată ca spirit critic pentru a se supune rutinei guvernate de convenţionalism; cu toate acestea, n-ar fi avut niciodată destulă iniţiativă pentru a se smulge din ea de bunăvoie. Dezrădăcinată, incapabilă să se ataşeze noului mediu şi neavând o legătură spirituală cu soţul ei. Se simţea din ce în ce mai singură. Clipe cu adevărat fericite trăia doar atunci când era cu Winton sau când cânta la pian. Întotdeauna se gândea la ceea ce făcuse, căutând să găsească motivul adevărat, profund, care să poată justifica de ce procedase aşa şi nu altfel. Dar cu cât căuta mai mult, cu atât creştea sentimentul tulburător că se afla într-o cuşcă. În ultima vreme veni să se adauge o altă nelinişte, mai clară, care o copleşea.

Petrecea multă vreme în grădină, unde pomii îşi scuturaseră toate florile, liliacul se ofilise, salcâmii înfloriseră iar mierlele tăceau.

Winton care, printr-o cercetare atentă, constatase că între trei şi jumătate şi şase avea puţine şanse să se împiedice de ginerele său. Venea aproape în fiecare zi să ia ceaiul şi să-şi fumeze, în linişte, trabucul pe pajiştea din grădină. Într-o zi stătea acolo cu Gyp când Betty le aduse o carte de vizită pe care erau imprimate cuvintele: *„Domnişoara Daphne Wing”*.

— Condu-o te rog, aici şi adu nişte ceai cu multă pâine prăjită cu unt şi bomboane de ciocolată şi alte dulciuri, Betty dragă.

Betty, cu acea expresie pe faţă pe care o căpăta ori de câte ori i se spunea „dragă”, traversă gazonul în timp ce Gyp îi explică tatălui ei:

— Tată, aceasta este mica dansatoare despre care ţi-am vorbit. Vei vedea acum ceva desăvârşit. Numai că va fi îmbrăcată. Ce păcat!

Era îmbrăcată. Într-o rochie de culoarea caldă a fildeşului, strânsă cu o centură din frunze mici, artificiale, cu un şal verde ca iarba, şi pe cap cu o cunună din aceleaşi frunze verzi, arăta ca o nimfă răsărită dintr-o boltă de verdeaţă. Deşi cam stridentă, era totuşi încântătoare şi nicio rochie n-ar fi putut şterge frumuseţea chipului ei. Era evident nervoasă.

— O, doamnă Fiorsen, m-am gândit că nu vă va supăra venirea mea. Am vrut atât de mult să vă revăd! Contele Rosek mi-a spus că şi el crede că pot veni. Totul este aranjat pentru debutul meu. O, bună ziua! Cu gura întredeschisă şi cu ochii mari, se aşează pe scaunul oferit de Winton. Urmărind expresia lui Winton, lui Gyp îi veni să râdă. Tata şi Daphne Wing!

— Ai mai dansat în ultima vreme în casa contelui Rosek?

— O, da, nu – n-aţi – eu… O! Da!

Un gând străfulgeră prin mintea lui Gyp; „Gustav a mai văzut-o deci şi nu mi-a spus!" Dar adăugă imediat:

— Desigur; am uitat. Când va fi debutul dumitale?

— Vinerea viitoare. La Octagon. Nu e splendid? Mi-au făcut un angajament atât de bun… Doresc să veniţi şi dumneavoastră cu domnul Fiorsen!

— Sigur că vom veni. Şi tatălui meu îi place dansul; nu-i aşa, tată?

— Când este bine executat, răspunse Winton cu politeţe.

— O, eu dansez bine, nu-i aşa doamnă Fiorsen? Vreau să spun că dansez de la vârstă de treisprezece ani. Sunt pur şi simplu îndrăgostită de dans. Cred că şi dumneavoastră aţi dansa minunat, doamnă Fiorsen. Aveţi o siluetă atât de perfectă… Îmi place să vă văd umblând.

Gyp se înroşi.

— Te rog serveşte o prăjitură, domnişoară Wing – sunt umplute cu zmeură.

Mica dansatoare luă una şi o băgă în gură.

— O, dar vă rog nu-mi mai spuneţi domnişoară Wing! Spuneţi-mi Daphne. Domnul Fior… toată lumea îmi spune aşa.

Conştientă că tatăl ei s-a schimbat la faţă, Gyp murmură:

— Este un nume drăguţ. Nu mai serveşti altceva? Acestea sunt cu caise.

— Sunt delicioase. Ştiţi, prima mea rochie pe care o voi avea este toată numai flori de portocal; domnul Fiorsen mi-a dat această idee. Cred că v-a spus. Poate chiar dumneavoastră i-aţi sugerat, nu? Gyp dădu din cap. Contele Rosek spune că toată lumea aşteaptă spectacolul meu… Făcu o pauză ca şi cum ar fi avut bomboane între dinţi şi adăugă: Credeţi că aşa e?

— Sper că da.

— El susţine că sunt ceva cu totul nou. Ar fi bine să se creadă aşa ceva. Căci are gusturi deosebite; la fel şi domnul Fiorsen, nu-i aşa?

Dându-şi seama de ceea ce se ascunde dincolo de fumul trabucului tatălui ei, Gyp dădu iar din cap.

Mica dansatoare îşi vârî o bomboană în gură.

— Dovadă că are gust este că s-a căsătorit cu dumneavoastră.

Apoi, dându-şi seama că ochii lui Winton sunt aţintiţi asupra ei se

simţi puţin stânjenită şi spuse:

— O, ce plăcut este aici – ca la ţară! Cred că trebuie să plec; este ora repetiţiei. Acum e foarte important pentru mine să nu le neglijez, nu credeţi? Se ridică să plece şi Winton se ridică şi el. Gyp văzu cum ochii lui Daphne aţintiţi asupra mâinii lui rigide, se fac mai mari; o auzi vorbind cu prudenţă:

— O, sper… – dar ce anume spera nu se mai auzi.

Gyp stătea nemişcată. Albinele zumzăiau deasupra florilor, porumbeii uguiau printre ramurile copacilor; soarele îi încălzea genunchii şi, prin dantela ciorapilor, picioarele întinse. Vântul aducea până în grădină râsul servitoarei, mârâitul căţeluşilor care se jucau în bucătărie, împreună cu strigătul îndepărtat al unui lăptar ce trecea pe drum. Totul era liniştit. Dar în inima ei se încrucişau emoţii ciudate, sentimente stranii, confuze. Această edificare în ceea ce priveşte sinceritatea soţului ei venise odată cu o altă revelaţie. Îi declarase lui Winton că nu vrea să aibă copii. Ea, la a cărei naştere îi murise mama, avea o aversiune mai mult sau mai puţin inconştientă pentru aşa ceva. Iar acum era sigură că va avea un copil. Nu ajunsese, şi ştia că nici nu va ajunge cu soţul ei, la acea legătură spirituală care să-i transforme gândul maternităţii într-o bucurie. Se simţea prinsă în pânza de păianjen a greşelii şi a infatuării ei nebuneşti. Şi-a dat seama la câteva luni după căsătorie, că totul fusese un eşec lamentabil care nu-i mai îngăduia să spere nimic în viitor. E nevoie întotdeauna de câte o întâmplare neplăcută, neprevăzută pentru ca sufletul chinuit şi tulburat să-şi dea seama de adevăr. Decepţiile nu sunt binevenite niciodată, nici atunci când ţi le pricinuieşti singur, nici atunci când ţi le provoacă altcineva. Avusese de gând să – ce anume? — să-l salveze pe Fiorsen de sine însuşi! Era ridicol. Reuşise doar să se piardă pe sine. Se simţea de pe acum ca într-o închisoare iar când va avea un copil se va simţi şi mai înlănţuită. Pe unele femei, certitudinea că vor avea un copil le linişteşte. Gyp era însă opusul lor. Ca să anunţe acest eveniment ar fi fost împotriva dorinţei ei, şi ar fi însemnat să i se trezească alte sentimente decât cele fireşti.

Şi astfel, în timp ce porumbeii uguiau iar soarele îi încălzea picioarele, ea trecu prin cele mai amare clipe din viaţă. Mândria însă îi veni în ajutor. Nimeni nu trebuia să afle – nici chiar tatăl ei care o prevenise atât de vehement! Cum îşi aşternuse, aşa trebuia să doarmă!

Când se înapoie, Winton îi zise:

— N-o găsesc deloc fascinantă, Gyp.

— Nu crezi că are nişte trăsături perfecte?

— Vulgare.

— Da, dar această impresie dispare atunci când dansează.

Winton se uită la ea printre gene.

— Ce părere are Fiorsen despre ea?

— Crezi că se gândeşte la ea? Nu ştiu…

Îi simţi expresia încordată, cercetătoare.

— Daphne Wing! Ei nu, că asta-i bună!

Aceste cuvinte erau întruchiparea indignării şi a bănuielii. Fiica lui în pericol din cauza unei femei ca asta!

După plecarea lui, Gyp rămase în grădină până la apusul soarelui când roua începu să-i pătrundă prin rochia subţire. Se spune că pentru a fi fericit, trebuie, să-i faci şi pe alţii fericiţi. Va încerca. Oare Betty – grasă şi cu reumatismul ei – se gândea vreodată la propria sa persoană? Sau mătuşa Rosamund, care tot timpul se ocupa de salvarea câinilor pierduţi, a cailor şchiopi şi a muzicienilor săraci? Tata, cu toate calităţile lui de om de lume, nu făcea el oare diverse mici servicii camarazilor de regiment, nu se gândea totdeauna la ea şi la ce-ar putea să-i dăruiască, să-i spună ca s-o bucure? Să iubeşti oamenii şi să-i faci fericiţi! E oare posibil? E greu să iubeşti oamenii, căci ei nu sunt la fel ca păsările, ca animalele şi ca florile pe care le iubeşti cu uşurinţă, în mod firesc.

Se duse sus şi începu să se îmbrace pentru cină. Care dintre rochiile ei îi plăcea lui cel mai mult? Cea deschisă, de culoarea chihlimbarului, decoltată, sau cea albă, dintr-un material moale, cu dantelă de culoarea cafelei? Se decise pentru aceasta din urmă. Examinându-se atent în oglindă, se cutremură. Curând această imagine va dispare; va deveni la fel ca toate acele femei de care se mira cum de aveau curajul să iasă în lume. De ce o femeie trebuie să devină dizgraţioasă pentru ca să poată aduce pe lume o fiinţă? Unele femei par mândre de starea lor. Dar ea, în perioada care va urma, nu va îndrăzni niciodată să se arate în lume.

Isprăvi cu îmbrăcatul şi coborî. Fiorsen nu venise. Stătu un timp la fereastră apoi se întoarse, cu un oftat de uşurare, şi se duse la masă. Mâncă, având tot timpul căţeluşii lângă ea. Apoi îi goni din cameră şi se aşeză la pian. Betty, care avea o slăbiciune pentru Chopin, stătea lângă uşa ce despărţea sufrageria de dependinţe, privind-o pe „scumpa” ei, în rochie albă, cu sfeşnicele aprinse de fiecare parte, în timp ce crinii aceia frumoşi, din vaza de alături, răspândeau un miros plăcut. Când una dintre servitoare veni prea aproape, Betty o alungă.

Se făcuse târziu. Slugile se culcaseră. Gyp încetase de mult să mai cânte la pian, şi, stând lângă fereastra cu zăbrele, privea, nemişcată, în întuneric. Era cald – atât de cald încât parfumul florilor de iasomie de-abia putea pluti dincolo de zidul grădinii! Nicio stea. Întotdeauna păreau să fie atât de puţine stele deasupra Londrei… Un zgomot o făcu să se întoarcă. Prin uşa deschisă văzu o siluetă înaltă în camera întunecată. Strigă speriată:

— Tu eşti, Gustav?

El spuse câteva cuvinte pe care ea nu le putu înţelege, închise

repede fereastra şi se duse spre el. Lumina din hol îi cădea pe o jumătate de obraz. Era palid, iar ochii aveau o strălucire stranie; mâneca hainei era plină de var. Bolborosi cu voce joasă:

— Fantomă mică! Era pentru prima dată când Gyp se afla faţă în faţă cu beţia. Ce cumplit ar fi dacă l-ar vedea cineva – ce îngrozitor! Se repezi spre hol ca să închidă uşa ce dădea spre dependinţe, dar el o apucă de umăr. Se opri, îngheţată de frică, să nu facă vreun zgomot sau să-l trântească, iar el o apucă şi de umărul celălalt, sprijinindu-se de ea. Nu era surprinsă. Se gândea doar: „Ce să fac? Cum să-l duc sus fără să ştie nimeni?" Se uită la figura lui – care i se părea jalnică cu ochii aceia strălucitori şi cu acea paloare care te izbea. Îi spuse încet:

— Nu-i nimic. Sprijină-te de mine, ne vom duce sus.

Mai mult decât dezgust, simţea o milă care o înspăimânta. Apucându-l de mijloc, se îndreptă cu el spre scări. Numai de n-ar auzi cineva; de-ar putea să-l ducă sus în linişte! Şi Gyp şopti:

— Nu vorbi, sprijină-te de mine!

Se părea că Fiorsen face un efort extraordinar, suflând şi ţuguindu-şi buzele cu o expresie care ar fi fost comică dacă situaţia nu ar fi fost atât de tragică.

Susţinându-l cu toată puterea, începu să urce scările. Era mai uşor decât îşi închipuise. Peste palier, în dormitor şi pericolul va trece! Gata! Iată-l întins pe pat. Iar uşa închisă. Pe urmă Gyp începu să tremure atât de tare încât îşi putea auzi dinţii clănţănind. Îşi văzu imaginea în oglindă. Frumoasa ei dantelă era ruptă, umerii îi erau roşii acolo unde el o strânsese, ţinându-se să nu cadă. Îmbrăcă un halat şi se întoarse la el. Părea căzut într-un fel de amorţeală; cu mare greutate îl făcu să se ridice sprijinindu-l de tăblia patului şi frământându-şi creierii ce să-i dea. Săruri! Cu siguranţă că-i vor face bine. Când, în sfârşit, îl culcă în pat, Gyp rămase în picioare privindu-l; Fiorsen închisese ochii; n-ar observa dacă şi-ar da drumul la lacrimi. Dar nu va plânge. Nu-i mai rămânea altceva de făcut decât să se culce şi ea. Se dezbrăcă şi stinse lumina. Fiorsen începu să sforăie. Cu ochii deschişi în întunericul camerei, Gyp zâmbi. Se gândea la acele tinere soţii, de prin romane, care, roşind, tremurând, şopteau soţilor lor la ureche că „aveau ceva – ceva să le spună!"

VI

A DOUA ZI DIMINEAŢĂ UITÂNDU-SE la Fiorsen, care, mai era încă scufundat într-un somn adânc, îşi zise: „Arată la fel”. Şi deodată, i se păru ciudat că nu fusese, şi nu era nici acum, dezgustată de el. Era un sentiment prea profund, şi, oarecum, prea natural, pentru a-i putea inspira dezgust. Primi, fără niciun resentiment, această nouă surpriză pe care i-o făcea prin modul lui nesăbuit de a se purta. De fapt, Gyp îi cunoştea de mult această slăbiciune – căci nu se poate să bei fără să te trădezi.

Se strecură uşor din pat, îi adună ghetele şi hainele trântite pe un scaun şi le duse în vestiar. Acolo, se apropie de fereastră şi, la lumina zorilor, începu să le perie, apoi, fără zgomot se strecură din nou în pat, cu un ac cu aţă şi cu dantela în mână. Nimeni nu trebuia să ştie ce se întâmplase; nici măcar el. Pentru un moment uitase de cealaltă problemă atât de importantă. Brusc însă îşi aduse aminte de ea ca de ceva dezgustător. Atâta timp cât îşi putea păstra secretul nimeni nu trebuia să afle ceva – iar el cel mai puţin dintre toţi.

Dimineaţa trecu ca de obicei; dar când, la amiază, intră în salonul de muzică, constată că el ieşise în oraş. Era gata să se aşeze la masă, când servitoarea anunţă:

— Contele Rosek.

Gyp se scuă, surprinsă.

— Spune-i că domnul Fiorsen nu-i acasă. Dar întreabă-l dacă nu vrea să ia masa şi adu şi o sticlă de vin alb.

În cele câteva secunde care trecură până când acesta să apară, Gyp încercă acelaşi sentiment pe care cineva îl are atunci când intră într-o livadă unde paşte un taur.

Nici chiar cei mai severi critici ai lui Rosek nu-l puteau acuza de lipsă de tact. Sperase să-l vadă pe Gustav şi era foarte amabil din partea ei că-l invita la masă.

Părea să fi renunţat la încorsetare şi la unele din privirile sale insolente. Faţa îi era uşor bronzată ca şi când îşi făcuse cura obişnuită de aer şi de soare. În timpul discuţiei evită acele cinice subînţelesuri, aprecie „casa ei încântătoare”, vorbi cu căldură despre artă şi muzică. Lui Gyp niciodată nu-i displăcuse mai puţin ca acum. După ce mâncară, trecură prin grădină şi se duseră în salonul de muzică unde Rosek se aşeză la pian. Avea tuşeul acela profund şi mângâietor propriu unor degete de oţel modelate de o îndelungă pasiune pentru tonuri. Gyp se aşeză pe divan. Aici nu era în raza privirilor lui aşa că-l putu examina în voie. Cânta *Scene pentru copii* de Schumann. Cum se putea ca cineva care izbutea să cânte astfel, să aibă intenţii rele? Şi dintr-o dată spuse:

— Conte Rosek!

— Da, doamnă…

— Vrei să-mi spui de ce-ai trimis-o ieri aici pe Daphne Wing?

— Eu?

— Da.

Se răsuci pe scaunul de la pian şi o privi drept în ochi.

— Pentru că mă întrebaţi, m-am gândit că ar trebui să ştiţi că Gustav se vede destul de des cu ea.

Îi dăduse exact răspunsul pe care îl bănuia.

— De ce-ar trebui să mă afecteze asta?

Se ridică şi-i spuse liniştit:

— Sunt încântat că nu vă afectează.

— De ce încântat?

Se ridicase şi ea. Deşi nu era cu mult mai înalt decât ea, Gyp îşi dădu seama cât era de solid, ce putere se ascundea sub hainele sale spilcuite şi câtă perfidie i se citea pe chip. Inima îi bătu repede.

Veni spre ea.

— Îmi pare bine că înţelegeţi că s-a terminat cu Gustav – că s-a sfârşit. Se opri, dându-şi seama că o luase pe un drum greşit, neştiind exact unde-l va duce. Gyp zâmbi doar. El se aprinse la faţă.

— Gustav este ca un vulcan care se stinge repede. Vedeţi, eu îl cunosc. Ar fi mai bine să-l cunoaşteţi şi dumneavoastră.

— De ce?

Răspunse printre dinţi:

— Ca să nu vă pierdeţi vremea cu el; vă aşteaptă dragostea.

Gyp zâmbi iar.

— Din dragoste pentru mine l-ai îmbătat noaptea trecută?

— Gyp! şopti Rosek. Gyp se întoarse spre el; stătea între ea şi uşă.

— Niciodată nu l-ai iubit! Asta-i scuza mea! I-ai dat şi aşa foarte mult – mai mult decât merită. Ah! Dumnezeule! Sunt; torturat de tine; ai pus stăpânire pe inima mea!

Se făcu dintr-o dată palid, numai ochii îi străluceau. Lui Gyp i se făcu frică, şi, pentru că-i era frică, se strădui să-şi păstreze calmul. Dacă ar fugi brusc pe uşa care dădea în mica alee din grădină? Simţea că omul acesta încerca să-i înfrângă rezistenţa prin intensitatea privirilor – parcă printr-un fel de hipnotism, ştiind că o înspăimânta. Nu-şi dădea seama exact dacă el se mişcase din loc, dar i se părea că se apropie de ea cu fiece clipă. Avea oribila senzaţie că braţele lui Rosek o şi cuprinseseră.

Reuşi să se smulgă de sub focul privirilor lui şi deodată fu frapată de părul său ondulat. Sigur – nu încăpea îndoială, era ondulat cu fierul! Aproape imperceptibil, îi scăpară cuvintele: *„Une technique merveilleuse!”*[11] Expresia ochilor lui se schimbă şi buzele i se întredeschiseră. Gyp străbătu camera şi puse mâna pe sonerie. Îi trecuse toată spaima. Fără să mai spună niciun cuvânt, Rosek se

întoarse şi ieşi în grădină. Îl văzu traversând peluza. Îl învinsese prin singurul lucru în faţa căruia nici pasiunile cele mai violente nu pot rezista – ridiculizarea. Era oare cu putinţă să se fi speriat astfel încât aproape să-i cedeze în această încleştare, să fi fost aproape dominată de acest bărbat – în propria sa casă, cu servitoarele alături, gata oricând să o apere?

În grădină se simţea prima căldură adevărată de vară. Mijlocul lunii iunie al unui an cu o vreme frumoasă – cu aerul plin de zumzet şi miresme.

Stând la umbră, în timp ce căţeluşii se tăvăleau şi se repezeau unul asupra celuilalt, Gyp scruta tot ce intra în raza privirii ei, pentru a-şi găsi un punct de sprijin, ca şi cum totul în jur nu era decât o ceaţă fierbinte şi grea în care lucrurile se topeau iar ea trebuia să le ţină la distanţă numai din mândrie şi din voinţa de a nu ţipa trădându-se că se zbătea şi că-i era teamă.

În dimineaţa aceea, plecând de acasă, Fiorsen o luă pe jos până când întâlni un taxi. Rezemându-se de spetează, îşi aruncă pălăria alături şi-i spuse şoferului să meargă repede, la voia întâmplării. Asta era unul din obiceiurile pe care le avea atunci când nu se simţea în apele sale. Legănarea maşinii îl calma. Şi în această dimineaţă avea nevoie de aşa ceva. Faptul că se trezise în patul său fără să-şi amintească în ce fel ajunsese acolo, nu era ceva nou pentru el, cum de altfel nu este pentru mulţi bărbaţi la vârstă de douăzeci şi opt de ani, dar era ceva nou de la căsătoria lui încoace. Dacă şi-ar fi amintit câtuşi de puţin, s-ar fi simţit mai liniştit. Dar nu-şi putea aduce aminte decât că stătuse în întunericul salonului şi că văzuse silueta, ca de fantomă, a lui Gyp, aproape de el. Era oarecum speriat şi când era speriat – ca cei mai mulţi oameni – se simţea prost.

Dacă ea ar fi semănat cu alte femei în tovărăşia cărora gustase din fructul plăcerii, n-ar fi îndurat această grea umilinţă. Dacă ar fi fost ca ele, „ar fi terminat” de mult cu ea, aşa cum spusese Rosek. Dar el ştia destul de bine că nu „terminase”. Se putea îmbăta, se putea destrăbăla în orice chip. Dar Gyp rămânea bine înfiptă în fiinţa lui. Forţa ei stătea în indiferenţă, acesta era secretul magnetismului ei. El simţea în Gyp, acea înţelegere misterioasă pentru tot ce este firesc, care o ajuta să-şi păstreze un uşor zâmbet – zâmbetul imperceptibil al pădurilor şi câmpiilor în timpul zilei şi al nopţii, indiferenţa de nepătruns, blândă şi vibrantă a florilor şi a copacilor, a nurilor, a stâncilor, a cântecului păsărilor şi a eternului murmur de sub soare şi stele. Ochii ei întunecaţi, puţin surâzători îl fermecaseră, şi-l făceau să simtă o sete de nepotolit. El era o fire dintre acelea care, aflându-se într-o dificultate morală, se opresc brusc, caută calmante, încearcă să vindece prin excese egoismul rănit – un fel de copil răsfăţat, cu

disperările şi cu patosul inerent, cu acel ceva care repugnă şi în acelaşi timp atrage, proprii unei astfel de firi. Dorise luna de pe cer, iar acum când o avea, nu ştia ce să facă cu ea, şi deşi o ţinea cu toată puterea, avea totuşi senzaţia că se depărtează din ce în ce mai mult. Eşecul în încercarea de a se apropia spiritual de ea îl scotea din minţi. Numai munca îl mai ajuta să se poată stăpâni. Pentru că muncea din greu, dar simţea că lipseşte ceva chiar şi în munca lui. Avea toate calităţile ca să reuşească, afară doar de suportul moral, singurul care-i putea asigura – după părerea lui – culmea, gloria ce i se cuvenea. Deseori rămânea surprins şi nemulţumit când afla că un confrate de-al său era mai apreciat decât el.

În maşină Fiorsen începu să mediteze:

— „Oare noaptea trecută am făcut ceva care s-o fi şocat? De ce n-am aşteptat-o azi-dimineaţă să aflu cât de rău m-am purtat?" Zâmbi strâmb – căci nu era „punctul lui tare" să constate ceea ce nu-i convenea. Ca întotdeauna, căuta şi acum un ţap ispăşitor şi gândul i se opri la Rosek. Ca majoritatea egoiştilor cărora le plac femeile, Fiorsen nu avea mulţi prieteni. Între aceştia, Rosek era cel mai constant. Dar chiar şi pentru el, Fiorsen nutrea uneori dispreţul şi teama pe care un om cu un temperament mai nestăpânit, dar cu orizonturi mai largi le are pentru cineva mai puţin talentat, dar cu mai multă voinţă. Se purta cu el cum se poartă un copil capricios cu dădaca lui; dar avea nevoie de el ca de un protector cu buzunarele doldora de bani.

„Blestematul de Paul! se gândi. Trebuie să ştie – sigur că ştie – că coniacul lui se bea ca apa. A văzut că făceam o prostie! Dar îşi făcea jocul. Unde m-am dus după aceea? Cum am ajuns acasă? Am jignit-o pe Gyp? Dacă servitorii m-au văzut – asta trebuie s-o fi deranjat îngrozitor!" Fu din nou cuprins de teamă. Fiorsen n-o cunoştea; niciodată n-a ştiut ce gândea ori ce simţea ea, niciodată n-a ştiut nimic despre ea. Nu era cinstit! El nu se ascunsese niciodată de ea. Se dezvăluia ca natura; o lăsa să vadă totul. Ce făcuse oare? Dimineaţa servitoarea se uitase foarte ciudat la el. Îi spuse brusc şoferului: Bury Street, în St. James. În orice caz aici putea să afle dacă Gyp fusese pe la tatăl ei. Înainte ca maşina să ajungă pe străduţă se răzgândise de mai multe ori; o uşoară transpiraţie îi apăru pe frunte în timp ce aştepta să i se deschidă.

— Doamna Fiorsen este aici?

— Nu, domnule.

— N-a fost în această dimineaţă?

— Nu, domnule.

Alungă imediat gândul că ar trebui poate sa dea o oarecare explicaţie întrebărilor sale şi, după ce se urcă din nou în maşină, ceru să fie dus în Curzon Street. Dacă nu s-a dus nici la „acea mătuşă Rosamund". Totul este în regulă – căci nu mai avea la cine se duce.

Nu fusese nici aici. Răsuflând uşurat, simţi că-i este foame. Se va duce la Rosek să împrumute bani ca să plătească maşina şi va mânca acolo. Rosek nu era acasă. Va trebui deci să se ducă acasă ca să-şi poată plăti maşina. Şoferul începu să se uite la el cam dubios, ca şi când îşi făcea gânduri în legătură cu plata cursei.

Când trecu pe sub bolta de nuiele, Fiorsen se întâlni cu un bărbat cu un plic mare în mână.

Gyp stătea la biroul ei adunându-şi taloanele în carnetul de cecuri. Nu se întoarse.

— E ceva de mâncare? întrebă Fiorsen.

Gyp se întinse după sonerie. Era tare deprimat. Ar fi fost gata s-o ia în braţe şi să-i spună: „Iartă-mă, micuţa mea Gyp, îmi pare rău!"

Betty veni la apelul soneriei.

— Te rog, adu ceva de mâncare pentru domnul Fiorsen.

O auzi pe această femeie voinică pufnind în timp ce ieşea. Ea era unul din motivele ostracizării lui. Spuse iritat:

— Ai vrea să ai un soţ care ar muri dacă ar veni după ora mesei?

Gyp îi întinse carnetul de cecuri. El citi pe talon:

„Travers şi Samborn, croitori. Plătit cincizeci şi patru de lire, trei şilingi, şapte peni".

Obrazul lui Fiorsen căpătă o culoare care arăta că se simţea jignit în amorul său propriu.

— Ai plătit? Nu e treaba ta să-mi plăteşti notele.

— Omul care a venit a spus că dacă nu i se va plăti nici de data asta, te va da în judecată. Eu cred că este nedemn să datorezi bani. Mai ai şi alte datorii?

— Na sunt obligat să-ţi spun.

— Eu trebuie să ţin casa şi să plătesc servitorii şi vreau să ştiu cum stau. Nu am de gând să mă îndatorez.

Figura ei avea o asprime pe care el n-o cunoştea. Era cu totul altă Gyp decât cea pe care o văzuse ieri la aceeaşi oră – când era încă în depline facultăţi mintale şi vorbise cu ea. Această nouă revoltă îl aţâţa într-un mod ciudat, îşi simţea vanitatea rănită, îi inspira o teamă ciudată, dar în acelaşi timp îl emoţiona. Spuse dulceag:

— Banii! Fie ei blestemaţi! Sărută-mă!

— Este o copilărie să blestemi banii. Voi cheltui tot venitul pe care-l am; dar nimic mai mult şi în niciun caz nu-i voi cere nimic tatei.

El se trânti într-un fotoliu.

— Ho! Ho! Ce virtute!

— Nu – mândrie.

Ripostă posomorât:

— Deci nu ai încredere în mine. Nu crezi că pot câştiga oricât de mult vreau – chiar mai mult decât ai tu – şi oricând? Niciodată n-ai crezut în mine!

— Cred că tu câştigi acum tot atât de mult cât vei câştiga probabil întotdeauna.

— O! Crezi asta! Bine! N-am nevoie de banii tăi!

— Ssst!

Se întoarse. Văzu servitoarea stând în pragul uşii.

— Vă rog, domnule, şoferul întreabă dacă se poate să-i plătiţi sau mai aveţi nevoie de el? Doisprezece şilingi.

Fiorsen se uită lung la ea într-un fel care – cum spuneau adesea servitoarele – te face „să te simţi o proastă”.

— Nu, plăteşte-i.

Fata aruncă o privire spre Gyp şi răspunse: „Da, domnule”, apoi ieşi.

Fiorsen râse. Era caraghios ca toate acestea să se întâmple imediat după declaraţia pe care o făcuse.

— Asta a fost bună, nu-i aşa, Gyp?

Dar chipul ei rămase ca de piatră; şi, fiindcă ştia că pe ea o iritau situaţiile ridicole chiar mai mult decât pe el, se simţi din nou cuprins de teamă. Ceva era schimbat. Da; într-adevăr ceva se schimbase.

— Te-am jignit seara trecută? Gyp ridică din umeri şi se duse la fereastră. Se uită la nevastă-sa pe furiş, apoi întorcându-se brusc, trecu pe lângă ea şi ieşi în grădină. Imediat, din salonul de muzică, i se auzi vioara răsunând furios în toată grădina.

Gyp asculta zâmbind amar. Acum şi banii! Dar ce importanţă mai avea? Şi aşa nu mai putea să iasă din situaţia în care se afla. Niciodată nu va mai putea să iasă. Deseară o va săruta şi ea va trebui să se prefacă iarăşi că totul este bine. Şi aşa va fi mereu! Dar era greşeala ei! Luând doisprezece şilingi din portofel, îi puse deoparte pe birou ca să-i dea servitoarei. Deodată se gândi: „Poate că se va plictisi de mine. Numai de s-ar plictisi!” Parcursese un drum lung, cel mai lung de până acum.

VII

CEI CARE ŞTIU CUM SE ÎNTIMPLĂ atunci când eşti abătut, când ţi se pare că pânzele unei corăbii coboară nepăsătoare şi speranţa unei salvări piere pe zi ce trece, vor putea înţelege ceva din viaţa pe care Gyp începu s-o trăiască. Căci şi tristeţea are un sfârşit. O femeie tânără de douăzeci şi trei de ani, care, făcând o greşeală căsătorindu-se, nu poate învinui pe nimeni decât pe ea însăşi, nu mai poate aştepta niciun sfârşit, decât doar dacă ar fi o femeie de modă nouă, ceea ce Gyp nu era. Hotărâtă să nu-şi recunoască eşecul şi să nu spună nimănui că va avea un copil, continuă să se ascundă până şi de tatăl ei. Faţă de Fiorsen, reuşi să se poarte ca de obicei, făcându-i viaţa uşoară şi plăcută – cântând, pentru el, hrănindu-l, răspunzând dorinţelor sale amoroase. Ar fi fost o prostie să se considere o martiră! Zbuciumul pe care reuşea să şi-l ascundă era mai profund – ţinea de spirit; era descurajarea celui care şi-a tăiat singur aripile.

Cât despre Rosek, se purta cu el ca şi când scena aceea n-ar fi avut niciodată loc. Ideea de a apela la soţul ei atunci când se afla într-o situaţie dificilă dispăruse din noaptea în care venise acasă beat. Tatălui ei nu îndrăznea să-i spună nimic. Dar era totdeauna în gardă, ştiind că Rosek nu o va ierta pentru faptul că-l pusese atunci într-o situaţie ridicolă. Insinuările lui în legătură cu Daphne Wing şi le scosese din minte, ceea ce n-ar fi reuşit niciodată dacă l-ar fi iubit pe Fiorsen. Îşi făcuse un adevărat ideal din mândrie şi devenise slujitorul ei credincios. Numai Winton, şi poate şi Betty, ar fi putut să afirme că nu era fericită. Iresponsabilitatea lui Fiorsen în privinţa banilor n-o necăjea prea mult, pentru că ea era cea care plătea tot ce se cheltuia în casă – chiria, salariile, mâncarea şi rochiile ei – şi până acum se descurcase bine; ceea ce făcea el în afară de casă, n-o interesa.

Vara trecu destul de greu până se terminară concertele şi era de presupus că va fi imposibil pentru ea să mai rămână în Londra. Dar pe Gyp o îngrozea gândul plecării. Voia să stea liniştită în căsuţa ei. Tocmai această dorinţă o determină să-i spună lui Fiorsen într-o noapte secretul ei. Obrajii lui albi şi scofâlciţi din pricina şederii prea îndelungate la Londra căpătară o tentă ciudată de roşu închis; se sculă şi se uită cu ochii mari la ea. Gyp făcu un gest involuntar.

— Nu e nevoie să te uiţi aşa la mine. Este adevărat.

El îşi apucă fruntea cu mâinile şi izbucni:

— Dar nu-mi trebuie; nu-l vreau – să mi-o desfigureze pe draga mea Gyp! Apoi se apropie de ea şi adăugă cu o figură speriată: „Nu-l vreau; mi-e teamă de el. Nu vreau să ai acest copil”.

Gyp se simţi cuprinsă de aceeaşi senzaţie, ca atunci când îl văzuse beat, rezemat de perete – mai degrabă milă decât dispreţ pentru

purtarea lui copilărească. Şi luându-l de mână, îi zise:

— Nu-i nimic, Gustav. N-o să te supăr. Când voi începe să mă fac urâtă, voi pleca cu Betty până când totul va trece.

Se lăsă în genunchi în faţa ei.

— O, nu! O, nu! O, nu! Frumoasa mea Gyp!

Iar Gyp stătea ca un sfinx, încremenită de teamă ca nu cumva să-i scape şi ei de pe buze aceleaşi cuvinte: „O, nu!”

Ferestrele erau deschise şi în cameră intraseră fluturi de noapte. Unul se aşezase pe hortensia de pe consola căminului. Gyp se uita la acea vietate albă, moale şi pufoasă al cărei cap mic, ca de bufniţă în miniatură, se vedea pe fondul albăstrui al petalelor; se uită la plăcuţele de ceramică purpuriu-cenuşii ale podelii şi la stofa rochiei ei, în lumina estompată a lampadarelor. Şi toată dragostea ei pentru frumos se revoltă, trezită de amintirea cuvintelor lui: „O, nu!” Nu peste mult va fi urâtă, va avea dureri, şi poate va şi muri din cauza asta, aşa cum murise şi mama ei.

În noaptea aceea şi toată ziua următoare, Gyp fu preocupată să urmărească reacţiile lui Gustav după tulburarea pe care i-o pricinuise vestea dată de ea. Când în cele din urmă îşi dădu seama că trebuia să se supună naturii, Fiorsen începu să evite tot ce-i putea aminti de asta. Ea avu grijă să nu-i sugereze ideea plecării în vacanţă fără ea. Dar când el plecă la Ostende – împreună cu Rosek – Gyp se simţi foarte liniştită. Să rămână în casă fără acea prezenţă stranie şi dezordonată! Trezindu-se a doua zi dimineaţă într-o linişte înăbuşitoare, nu reuşi deloc să se convingă că-i simţea lipsa. Nu era chinuită nici de golul, nici de durerea pe care ţi le lasă plecarea cuiva; simţea doar cât de plăcut şi de liniştit era să stea întinsă, singură. Nu se dădu jos din pat până târziu. Era o adevărată plăcere să stai aşa şi să dormitezi cu fereastra şi cu uşa larg deschise, în timp ce căţeluşii intrau şi ieşeau, să asculţi uguitul porumbeilor şi zgomotul îndepărtat al maşinilor şi să te ştii din nou stăpână pe sufletul şi pe trupul tău. Acum, după ce-i spusese lui Fiorsen, nu mai dorea să păstreze secretul faţă de nimeni, îi telefonă tatălui ei spunându-i că e singură.

Winton nu plecase din oraş. Între cursele din Good Wood şi Doncaster nu mai era niciun eveniment care să-l intereseze; în această perioadă a anului nu se putea călări, aşa că prefera să stea la Londra. August era pentru el cea mai plăcută dintre toate lunile petrecute la oraş: clubul era gol şi putea să stea acolo fără să-l ţină de vorbă vreun bătrân plictisitor. Micul Boncarte, maestrul de scrimă, era întotdeauna liber pentru o partidă. Winton învăţase de mult să mânuiască Floreta cu mâna stângă la fel ca şi cu dreapta; băile turceşti din Jermyn Street erau cam goale fără clienţii lor aleşi; putea să facă o plimbare până în Covent Garden, să cumpere un pepene şi să-l ducă acasă fără să se întâlnească cu nimeni decât cel mult cu vreo „prinţesă” de cea mai

joasă speţă din Piccadilly; în nopţile calde putea să cutreiere străzile sau parcurile, fumându-şi trabucul, negândindu-se la ceva precis, evocând doar amintiri şterse. Fu o adevărată încântare să afle că fiica lui era singură şi liberă, fără individul acela. Unde să ia masa cu ea? Doamna Markey era în vacanţă. De ce să nu se ducă la Blafard? Nu era prea elegant, dar era liniştit – camere mici – şi destul de răcoare. La Blafard!

Când ea ajunse în Bury Street, el era gata. Nerăbdător ca un şcolar care aşteaptă să fie scos la plimbare. Ce frumoasă era – deşi palidă – cu ochii ei mari, cu zâmbetul ei! Şi îndreptându-se grăbit spre maşina cu care venise ea. Spuse:

— Nu coborî, urc şi eu – cinăm la Blafard, Gyp – vom petrece o seară în oraş.

Ce plăcut fu pentru el să intre pe urma ei în acel mic restaurant: şi trecând prin încăperile joase tapetate cu roşu, să-i facă pe consumatori să întoarcă iute capul şi să se uite cu invidie. O aşeză într-un colţ mai retras, lângă o fereastră, de unde putea vedea lumea şi putea să fie văzută. Winton dorea chiar să fie văzută, în timp ce el se aşeză cu spatele ca să nu i se observe decât puţin tâmplele cărunte. Nu se simţea deranjat de „hiviţi şi amoriţi” care, cu feţele strălucitoare de căldură, sorbeau cu zgomot şampania. În taină, retrăia un moment din trecut, când, chiar în acest colţ, tot într-o seară, luase masa cu mama ei. Atunci, el fusese acela care înfruntase tot iar ea stătuse cu spatele ca să fie ferită de privirile indiscrete ale celor din jur. Dar despre acest amănunt nu-i pomeni nimic lui Gyp.

Vestea o primi cu expresia pe care Gyp o cunoştea atât de bine – strângând buzele şi privind puţin în sus.

— Când? întrebă el.

— În noiembrie.

— Aceeaşi lună! Întinzând braţul peste masă, îi luă mâna şi i-o strânse.

— Va fi bine, copila mea; sunt bucuros.

Ţinându-i strâns mâna, Gyp murmură:

— Eu nu sunt, dar nu-mi va fi teamă – îţi promit.

Niciunul nu se amăgea. Dar se pricepeau să se prefacă amândoi că-s liniştiţi. Şi în afară de asta, petreceau „o seară în oraş” – prima de la căsătoria ei. După remarca: „Deci el a plecat la Ostende?” şi în gând: „A făcut-o lată” nu mai urmă nicio aluzie la Fiorsen, şi vorbiră despre cai, despre Mildenham – lui Gyp i se păreau ani de când nu mai fusese pe acolo – despre micile ei escapade ştrengăreşti. Pe urmă Gyp, uitându-se la el într-un fel puţin ironic, îl întrebă:

— Cum arătai când erai copil, tată? Mătuşa Rosamund spune că, uneori, te înfuriai încât nimeni nu se putea apropia de tine. Mai spune că tot timpul te urcai prin copaci, că trăgeai cu praştia sau stăteai la

pândă şi că niciodată nu spuneai nimănui ce nu voiai. Nu te-ai îndrăgostit nebuneşte de guvernanta ta?

Winton zâmbi. Domnişoara Huntley! Cu părul castaniu şi buclat, cu ochii albaştri, cu rochiile ei fascinante!

— Da, da. Zău, ce mult a trecut! Pe urmă plecarea tatălui meu în India. Nu s-a mai întors niciodată; a fost ucis în prima campanie afgană. Când mă îndrăgosteam, mă îndrăgosteam cu adevărat. Dar eu nu simţeam ca tine – nu am fost nici pe jumătate atât de sensibil ca tine; nu ţi-am semănat deloc, Gyp.

Şi urmărind-o cum se uita după chelneri, cu o privare absentă, fără nicio ţintă precisă, dar conştientă de tot ce se petrecea în jur, Winton se gândi: „Este cea mai frumoasă fiinţă din lume!”

— Ei, întrebă el – ce-ai vrea să facem acum – să mergem la teatru sau la un spectacol de varietăţi?

Gyp clătină din cap. Era prea cald. N-ar fi mai bine să se plimbe cu maşina şi apoi să stea poate în parc? Se întunecase şi atmosfera nu era prea încărcată – mirosul proaspăt al pomilor din parcuri şi din pieţe se amesteca cu cel de praf şi benzină. Ca şi în seara aceea de demult Winton porunci şoferului: „Knightsbridge Gate”. Odinioară merseseră cu o trăsură şi aerul rece al nopţii le izbea feţele; acum, erau într-un taxi având în faţă ceafa unui necunoscut. Coborâră din maşină şi traversară Row; merseră printre copaci până la capătul lui Long Water. Acolo, se aşezară unul lângă altul pe două scaune peste care Winton îşi aşternu haina. Nu căzuse încă roua şi frunzele copacilor păreau încremenite în aerul cald şi parfumat. Siluetele altor perechi, mai întunecate decât întunericul, se profilau tăcute pe fondul copacilor sau pe iarbă. Din ţigara lui Winton fumul se ridica în rotocoale. Visa. Un scrum greu se desprinse şi căzu. Ridică mâna să-l scuture. Gyp îi şopti încet la ureche:

— Nu e plăcut şi cald şi minunat întunericul?

Winton se înfioră.

— Grozav! Dar mi s-a stins ţigara şi nu mai am chibrituri.

Gyp îşi strecură braţul pe sub al lui.

— Toţi aceşti îndrăgostiţi, întunericul şi freamătul – fac ca atmosfera să aibă ceva deosebit. Nu simţi?

O adiere de vânt înfioră frunzele; o clipă, noaptea păru plină de şoapte; apoi se auzi un chicotit strident.

Gyp se ridică.

— Acum simt roua, tată. Putem să ne plimbăm?

Vraja se topise; noaptea devenise din nou o noapte londoneză obişnuită; parcul, un teren acoperit cu pietriş şi cu iarbă pârjolită: oamenii din jur, doar nişte funcţionari şi vânzătoare care se plimbau.

VIII

SCRISORILE LUI FIORSEN ERAU O dovadă că Gyp îi lipsea teribil; dar părea că se distrează cum nu se poate mai bine. Avea nevoie de bani, dar nu-i spunea cum îi cheltuieşte. Dintr-un cont care era mereu în scădere, ea îi trimitea totuşi mandate; aceasta era şi vacanţa ei şi-şi putea permite să şi-o plătească. Deci căută un magazin unde să vândă nişte bijuterii şi banii pe care îi obţinu îi trimise lui. Putea astfel să mai aibă încă o săptămână de vacanţă.

Într-o seară se duse cu Winton la Octagon unde Daphne Wing mai dădea spectacole. Aducându-şi aminte cât de încântată fusese această fată în grădina ei, îi scrise a doua zi invitând-o să ia masa cu ea şi să petreacă o după-amiază împreună.

Domnişoara Daphne Wing veni, fără să se lase prea mult rugată; palidă, moleşită, într-o rochie de mătase Liberty, cu o pălărie mare de pai cu borurile lăsate în jos. După ce mâncară se aşezară în partea cea mai umbrită a grădinii, Gyp într-un fotoliu de trestie iar Daphne Wing pe nişte perne puse direct pe iarbă. După ce termină cu exclamaţiile de teatrală admiraţie, îşi descărca sufletul, fără nicio sfială. Iar pe Gyp – care asculta cât se poate de atent – o încânta descoperirea unei astfel de existenţe atât de diferită de a ei.

— Desigur că nu am de gând să stau în casa părintească mai mult decât trebuie; numai că nu are rost să porneşti în viaţă – această expresie o folosea des – până nu ştii în ce situaţie te afli. În profesia mea trebuie să ai multă grijă. Bineînţeles că lumea are o impresie mult mai rea decât e în realitate; şi tata uneori se înfurie. Dar ştiţi, doamnă Fiorsen, este îngrozitor să stai cu părinţii. La noi se mănâncă multă carne de oaie – ştiţi ce înseamnă carnea de oaie – este de-a dreptul îngrozitor să-i simţi mirosul până în dormitor, mai ales când este foarte cald. Şi apoi nici nu am unde să exersez. Ce mi-aş dori, ar fi o garsonieră. Ar fi minunat, undeva în josul fluviului, sau aici, mai sus, lângă dumneavoastră. Ar fi într-adevăr minunat. Ştiţi, am început să fac economii.

Îndată ce strâng două sute de lire, o voi lua din loc. Ceea ce-mi închipui eu că trebuie să fie teribil de plăcut, ar fi să inspiri pe pictori şi pe muzicieni. Nu vreau să fiu ani de-a rândul doar un „număr” obişnuit de balet şi atât; vreau să fiu ceva cu totul aparte. Dar mama este atât de absurdă în ceea ce mă priveşte; crede că n-ar trebui să risc în niciun fel. Nu voi progresa niciodată în felul acesta. Este atât de plăcut să stau de vorbă cu dumneavoastră, doamnă Fiorsen, pentru că sunteţi destul de tânără ca să înţelegeţi ce simt eu; şi sunt sigură că nu vă veţi mira niciodată de nimic. Cât despre bărbaţi: credeţi că e mai bine să te măriţi sau e mai bine să ai un iubit? Se spune că nu poţi fi o artistă perfectă până ce nu ai simţit pasiunea. Dar dacă te căsătoreşti,

asta înseamnă din nou carne de oaie şi poate şi copii, sau poate să nimereşti prost. Uf! Dar, pe de altă parte, nu vreau să fiu o destrăbălată. Nu-mi plac oamenii destrăbălaţi – pur şi simplu nu-i suport. Ce credeţi? Este teribil de greu, nu-i aşa?

Gyp, foarte serioasă, îi răspunse:

— Astfel de probleme se rezolvă de la sine. Nu mi-aş bate capul dinainte.

Daphne Wing îşi îngropă şi mai mult bărbia în mâini.

— Da, şi eu m-am gândit tot aşa; desigur că acum aş putea să fac ori una ori alta. Dar, vedeţi, pe mine nu mă interesează decât oamenii deosebiţi. Sunt sigură că am să mă îndrăgostesc numai de un bărbat cu adevărat deosebit. Asta este de altfel ceea ce aţi făcut şi dumneavoastră – nu-i aşa? – aşa că trebuie să mă înţelegeţi. Cred că domnul Fiorsen este un om cu totul deosebit.

Lumina soarelui străpunsese desişul, şi Gyp îi simţi dintr-o dată căldura pe ceafă, deasupra gulerului bluzei. Continua să se uite serioasă la Daphne Wing.

— Bineînţeles că mama s-ar supăra dacă i-aş pune o astfel de întrebare şi nu ştiu cum ar reacţiona tata. Şi totuşi este o chestiune importantă, nu-i aşa? Poţi porni, chiar de la început, pe un drum greşit; iar eu vreau să reuşesc cu orice preţ. Îmi ador pur şi simplu meseria. Nu vreau ca dragostea să-mi stea în drum; vreau să-mi fie de ajutor, înţelegeţi? Contele Rosek spune că dansului meu îi lipseşte pasiunea. Aş vrea să-mi spuneţi şi dumneavoastră dacă este aşa. Pe dumneavoastră v-aş crede.

Gyp clătină din cap.

— Nu ştiu să fac astfel de aprecieri.

Daphne Wing se uită la ea cu reproş.

— O, nu cred asta! Dacă aş fi bărbat m-aş îndrăgosti nebuneşte de dumneavoastră. Am un nou dans în care interpretez rolul unei nimfe urmărite de un faun; este atât de greu să-ţi închipui că eşti o nimfă când ştii că de fapt faunul nu este decât partenerul de dans. Credeţi că ar trebui să pun pasiune în asta? Ştiţi, se spune că atunci când dansez, parcă aş vrea să-mi iau zborul; dar ar fi mult mai subtil, nu-i aşa, dacă aş putea să sugerez că vreau să fiu prinsă? Nu credeţi?

Gyp spuse brusc:

— Da, cred că ar fi mai bine dacă te-ai îndrăgosti.

Buzele domnişoarei Daphne se întredeschiseră uşor; făcu ochii mari şi spuse:

— M-aţi speriat când aţi spus asta. Aveaţi o privire atât de încordată…

Într-adevăr, în sufletul lui Gyp se aprinsese o flacără. Această discuţie prostească şi placidă despre dragoste o revolta. Ea nu voia să iubească; dăduse greş când se îndrăgostise. Dar indiferent de ceea ce

înseamnă dragostea, nu suporta să vorbească despre ea. Cum era oare posibil ca această fată de mahala, să emoţioneze atât de mult atunci când se înălţa pe vârful picioarelor?

— Ştiţi ce m-ar delecta cu adevărat? continuă Daphne Wing: Să dansez aici într-o seară, în faţa dumneavoastră. Trebuie să fie minunat să dansezi în aer liber; iarba aici este frumoasă şi deasă. Numai că mă gândesc că servitorii vor fi, poate, scandalizaţi. Camerele lor dau în această parte a grădinii? Gyp clătină din cap în semn negativ.

— Aş putea să dansez acolo în faţa ferestrei salonului. Numai dacă ar fi o noapte cu lună. Aş putea veni într-o duminică. Am un dans în care sunt o floare de lotus – asta ar merge splendid aici. Apoi am un dans pe muzică de Chopin, tocmai potrivit pentru o noapte cu lună. Aş putea să-mi aduc costumele şi să mă schimb în salonul de muzică, nu-i aşa? Se aşează, cu picioarele încrucişate şi uitându-se la Gyp îşi împreună mâinile: – O, aş putea?

Dorinţa de a-i face plăcere, ciudăţenia acestei propuneri şi plăcerea sinceră de a o vedea, pe fată dansând o făcură pe Gyp să spună:

— Bine; duminica viitoare.

Daphne Wing se ridică, se repezi la ea şi o sărută. Buzele îi erau moi şi ea mirosea a floare de portocal; dar Gyp se feri uşor – nu suporta asemenea manifestări. Jenată, Daphne îşi plecă încet capul şi spuse:

— Eraţi atât de drăguţă; nu am putut rezista.

Gyp o strânse de mână arătându-şi părerea de rău.

Intrară în casă, ca să repete puţin la pian muzica pentru cele două dansuri; imediat după aceea Daphne Wing plecă încărcată de bomboane şi plină de speranţe.

Duminica următoare sosi foarte punctuală la ora opt, având în mână o geantă de în verde în care-şi aducea costumele. Era evident puţin speriată. Salata de raci, vinul şi piersicile îi redară însă curajul. Mâncă cu poftă. Părea că pentru ea nu are nicio importanţă dacă dansa pe nemâncate sau cu stomacul plin; dar nu fumă.

— Nu face bine pentru… cred că ştiţi, spuse ea.

După ce mâncară, Gyp închise căţeluşii în dependinţe, temându-se să nu rupă costumele sau ciorapii domnişoarei Wing. Apoi se duseră în salon şi nu aprinseră lumina, pentru ca să-şi poată da seama când va fi destul de puternică lumina lunii. În această seară de sfârşit de august era la fel de cald ca şi până atunci – o căldură apăsătoare care topea totul; luna, care începuse să urce pe cer, strecura ici şi colo câte o rază prin frunzişul des al copacilor. Vorbeau în şoaptă, conformându-se, fără să-şi dea seama, legilor jocului lor. Când luna fu destul de sus, se furişară prin grădină până în salonul de muzică. Gyp aprinse lumânările.

— Este de-ajuns?

Daphne era pe jumătate dezbrăcată.

— O, sunt aşa de emoţionată, doamnă Fiorsen! Sper că voi dansa bine…

Gyp se întoarse în casă şi se aşeză la pian cu ochii spre grădină. O formă albă, estompată ţâşni brusc din întuneric spre capătul grădinii şi rămase nemişcată – ca o tufă de flori sub copaci – în aşteptarea lunii. Gyp începu să cânte. Mai întâi o pastorală siciliană pe care o cântă păstorii la fluier când coboară cu turmele de la munte, o melodie care părea că vine de foarte departe, crescând şi apoi descrescând, încetul cu încetul, până când se stinse. Luna se ridică deasupra copacilor; lumina ei inundă faţada casei, apoi iarba şi se întinse încet până cuprinse şirurile de floarea soarelui ce se întindeau de-a lungul zidului grădinii, învăluindu-l într-o culoare magică, nepământeană – de aur, care totuşi nu era de aur.

Gyp începu să cânte melodia dansului. Fantoma palidă din întuneric se mişcă. Lumina lunii cădea acum pe silueta fetei care stătea cu braţele întinse, ţinându-şi vălurile – ca o statuie albă, înaripată. Apoi ca un fluture uriaş de noapte, fâlfâi din aripi, alb şi fără zgomot, zbură peste iarbă, făcu câteva rotocoale şi pluti. Lumina lunii îi desena un nimb în jurul capului, şi-i dădea părului o strălucire palidă de aur. În liniştea aceea, în sclipirea aceea nepământeană ce învăluia şirurile de floarea soarelui şi capul fetei, ţi se părea ca şi cum o fantomă intrase în grădină şi, umblând încoace şi încolo, nu mai ştia pe unde să iasă.

În spatele lui Gyp se auzi o voce: „Dumnezeule! Ce e asta? Un înger?”

Fiorsen rămăsese la jumătatea drumului în camera întunecată şi privea ţintă în grădină. Fata se opri. Făcu ochii mari, gura i se întredeschise, iar picioarele îi înţepeniră de frică şi de emoţie. Deodată se întoarse şi adunându-şi vălurile, fugi; câteva clipe picioarele ei străluciră în lumina lunii.

Gyp rămase cu privirea ridicată spre figura soţului ei. Putu să vadă cum ochii lui urmăreau acea nimfă care-şi luase zborul. Faunul domnişoarei Wing! Până şi urechile îi erau ascuţite! Oare nu observase niciodată până acum cât de mult semăna cu un faun? Ba da – în noaptea nunţii! Spuse cu glasul liniştit:

— Daphne Wing repetă noul ei dans. Deci te-ai întors! De ce nu m-ai anunţat? Te simţi bine – arăţi splendid!

Fiorsen se aplecă şi o sărută.

Dar chiar şi atunci când buzele lui se apropiară de ale ei, simţi, fără să vadă, că ochii lui se îndreptau spre grădină şi gândi: „Ar prefera s-o sărute pe fata aceea!”

În timp ce ieşi să-şi aducă lucrurile din maşină, Gyp se strecură afară şi intră în salonul de muzică.

Domnişoara Daphne, complet îmbrăcată, îşi băga costumele în geanta ei de pânză verde. Ridică privirea spre Gyp.

— O! Se supără? Este îngrozitor, nu-i aşa?

Gyp îşi înăbuşi dorinţa de a râde.

— Dumneata ai putea să te superi.

— O, eu nu, dacă nu vă supăraţi dumneavoastră. Cum v-a plăcut dansul?

— Încântător! Când eşti gata – vino!

— O, cred că m-aş duce mai curând acasă! Pare atât de ciudat!

— Dacă vrei, poţi să ieşi pe uşa din spate în alee. O iei la dreapta şi ajungi în stradă.

— O, da, vă rog. Ar fi fost mult mai bine dacă ar fi putut vedea dansul cum trebuie, nu-i aşa? Ce va crede oare?

Gyp zâmbi şi deschise uşa spre alee.

Când se întoarse, Fiorsen era la fereastră şi privea în grădină. Se uita oare după ea sau după nimfa care dispăruse?

IX

SEPTEMBRIE ŞI OCTOMBRIE TRECURĂ. În timpul acesta avură loc mai multe concerte, fără însă prea mare succes. Noutatea lui Fiorsen se perimase şi în afară de asta, publicului i se părea că nu mai cântă cu destul sentiment şi farmec, îi ameninţa o criză financiară care părea însă îndepărtată şi nereală fiind umbrită şi de evenimentul pe care Gyp îl aştepta Nu făcu niciun fel de lenjerie şi nicio altă pregătire. La ce să facă ceva de care poate nu va avea niciodată nevoie? Cânta la pian foarte mult pentru Fiorsen şi deloc pentru ea, citea multe cărţi – poezii, romane, biografii – pe care le reţinea pentru moment, dar curând le uita. Winton şi mătuşa Rosamund, printr-o înţelegere tacită, veneau pe rând la ea. În câte o după-amiază. Winton, după ce pleca de la ea, lua trenul de seară ca să se ducă la curse sau la vânătoare de vulpi, întorcându-se în dimineaţa zilei următoare când trebuia să se ducă la Gyp. Nu se temea că i-ar rămâne vreo zi neocupată ca să aibă de înfruntat anxietatea.

Betty, care asistase la naşterea lui Gyp, trăia o stare ciudată. Atracţia evidentă pentru astfel de evenimente, la o persoană ca ea, înzestrată din fire cu o duioşie maternă, dar pe care soarta o lipsise de copii, era teribil de influenţată de acea veche amintire şi grija cu care o înconjura pe „scumpa” ei o depăşea cu mult pe cea pe care ar fi avut-o poate pentru propria ei fiică. Ceea ce pare firesc să se întâmple unui bujor, poate să te cutremure când este vorba de un crin. Cealaltă femeie singură, ajunsă la o anumită vârstă, mătuşa Rosamund, tocmai opusul lui Betty – cu un nas lung, subţire, dar cu vârful cât un bumb, cu simţ pentru dreptatea divină, dar fără niciun simţ pentru dreptate în general, cu o vorbă răguşită, tărăgănată, dar în acelaşi timp liniştitoare, înaltă şi voluminoasă, hotărâtă dar închinându-se în faţa providenţei, cu umor dar uneori fără, dispeptică dar putând să digere ca un struţ, plină şi de alte contraste – mătuşa Rosamund era şi ea neliniştită, în măsura în care putea fi cineva care dezaproba nerăbdarea şi de obicei îşi ascundea propria nelinişte glumind.

Dar dintre toţi cei din jurul lui Gyp, singur Fiorsen oferea spectacolul cel mai interesant. Nu-şi dădea nici cea mai elementară osteneală ca să-şi ascundă adevărata stare de spirit. Iar starea lui de spirit era a unui primitiv. El ar fi vrut ca Gyp să fie şi acum aşa cum fusese înainte. Gândul că ea n-ar mai putea să devină ceea ce a fost îl făcea să bea şi să vină acasă ceva mai puţin ameţit decât venise prima dată. Gyp trebuia adesea să-l ajute să se urce în pat. De două sau de trei ori, „suferi” atât de tare, încât nu veni acasă toată noaptea. Pentru a explica această situaţie, Gyp pretextă că atunci când concertele se terminau prea târziu, el avea o cameră la Rosek, unde dormea ca să n-o mai deranjeze pe ea. Habar n-avea dacă servitorii o credeau sau nu.

Pe el nu-l întrebă niciodată unde se ducea – era prea mândră şi socotea că nu are acest drept.

Conştientă de starea în care se găsea, simţea că nu putea să mai fie o femeie atrăgătoare, mai ales pentru cineva atât de irascibil, atât de intolerant faţă de tot ce era urât. Cât despre sentimentele mai profunde pe care le-ar fi avut pentru ea – exista oare vreunul? În orice caz, el nu renunţase niciodată la nimic şi nici nu se sacrificase în vreun fel. Dacă ea ar fi iubit, ar fi renunţat la orice pentru cel pe care-l iubea; dar ea nu va iubi niciodată! Şi totuşi Fiorsen părea că se temea pentru ea. Era derutant! Dar poate că nu va mai fi multă vreme nedumerită asupra unui lucru sau altul; pentru că adesea avea sentimentul că va muri; şi avea momente când simţea că ar fi fericită să moară. Viaţa o înşelase, sau, mai degrabă, ea se înşelase asupra vieţii. Trecuse oare într-adevăr numai un an din ziua aceea minunată când plecase la vânătoare împreună cu tatăl ei şi când, împreună cu tânărul acela zâmbitor, o luaseră înaintea tuturor – din ziua aceea fatală când Fiorsen descinsese din nori şi o ceruse de soţie? O cuprinse un dor aprig de Mildenham, o dorinţă să evadeze acolo numai cu tatăl ei şi cu Betty.

Plecă la începutul lunii noiembrie.

După plecarea ei, Fiorsen se purtă ca un copil obosit care nu vrea să meargă la culcare. Nu putea suporta să fie departe de ea; dar după ce ea plecase, petrecuse o noapte turbată de boem. A doua zi se trezi la ora cinci cu „o *senzaţie groaznică de ceva ca de gheaţă în inima mea”,* cum îi scria lui Gyp în ziua următoare – *„o senzaţie îngrozitoare, draga mea Gyp; m-am plimbat încoace* şi *încolo ore în şir”* (în realitate, cel mult o jumătate de oră). *„Cum voi suporta să fiu departe de tine tocmai acum? Mă simt pierdut.”* O zi după aceea, se afla la Paris cu Rosek. „*N-am putut suporta”,* scria el, *„să văd străzile, grădina, camera noastră. Când mă voi întoarce voi sta la Rosek. Iar când se va apropia ceasul, voi veni la tine; trebuie să vin să te văd.”* Dar Gyp, după ce citi scrisoarea, îi spuse lui Winton: „Tată, când va veni vremea, să nu trimiţi după el. Nu vreau să-l văd aici”.

Aceste scrisori ale lui distruseră şi ultima rază de speranţă că undeva, în el, trebuie să existe ceva bun şi frumos asemănător sunetelor pe care le scotea din vioară. Cu toate acestea intuia că acele scrisori sunt oarecum sincere, patetice şi, într-un fel, pline de sentiment adevărat.

La Mildenham începu să nu mai fie atât de deznădăjduită; simţea că dorea să trăiască pentru noua viaţă care palpita în ea. Această dorinţă se trezi în ziua când intră pentru prima oară în camera ei de copil, unde totul rămăsese aşa cum era pe vremea când avea opt ani; casa roşie de păpuşi din care o parte se deschidea ca să se poată vedea etajele; jaluzelele vechi, de tip veneţian, al căror zăngănit, când

cădeau, îi sunase în urechi de sute de ori; paravanul înalt, alături de care, atât de des, stătuse întinsă pe covor, cu bărbia sprijinită în palme citind ceva din fraţii Grimm sau din *Alice în ţara minunilor* sau *Istoria Angliei.* Tot aici, printre lucrurile acestea vechi, familiare, va sta şi copilul ei. Şi deodată îi veni cheful să-şi aştepte clipele de chinuri în camera aceasta, în camera unde dormise ca fată. În odaia aceasta de copil – era mai în siguranţă, mai liniştită! Şi după ce trecuse o săptămână de când era la Mildenham, o rugă pe Betty să-i mute lucrurile acolo.

În toată casa nu era nimeni nici pe jumătate atât de liniştit pe cât era Gyp. Betty nu se putea abţine să nu plângă din când în când. Doamna Markey nu gătise niciodată atât de prost. Markey nu mai înceta cu trăncănitul. Winton era ca o fantomă ce nu-şi mai găseşte locul. Glasul lui, atât de sec şi de măsurat, îi trăda prea limpede neliniştea din suflet. Lui Gyp i se părea minunat că toată lumea avea atât de mare grijă de ea! Stătea în faţa focului şi se uita ţintă, cu ochii mari şi întunecaţi, fără să clipească, întocmai ca o bufniţă noaptea – întrebându-se cum va putea să-l răsplătească pe tatăl ei, pe care aproape că era să-l omoare prin venirea sa pe lume.

X

DIN ZIUA SOSIRII INFIRMIEREI, Winton renunţă la vânătoare. Nu pleca niciodată de acasă mai mult de o jumătate de oră. Neîncrederea pe care o avea în doctori nu-l împiedica să stea de vorbă zece minute, în fiecare dimineaţă, cu bătrânul medic care o tratase pe Gyp de oreion, pojar şi de alte boli de copii. Bătrânul Rivershaw era un specimen ciudat. Mirosea a cauciuc de impermeabil, avea obrajii roşiatici, o chelie încununată de păr cănit şi ochii cenuşii, bulbucaţi şi injectaţi. Era mic de statură, respira greu, bea vin de Porto, priza tutun, citea *„The Times”,* vorbea cu glasul răguşit şi umbla cu un cupeu mic tras de un cal negru, foarte bătrân. Avea însă o anumită îndemânare înnăscută, vindecase multe boli, iar ca doctor mamoş, încă se bucura de o reputaţia deosebită. În fiecare zi, exact la ora douăsprezece, se auzea uruitul roţilor cupeului său. Winton se ridica, lua o carafă cu vin de Porto, o cutie cu biscuiţi şi un pahar. Când doctorul apărea, el întreba:

— Ei, doctore? Cum se simte?

— Bine, foarte bine.

— Nimic neliniştitor?

Cu ochii după carafă, doctorul murmura:

— Starea inimii, excelentă – puţin – hâm – nu foarte important. Totul decurge normal. Oh, toate astea!

— Un pahar de Porto, doctore?

O expresie de plăcută surpriză apărea pe chipul doctorului.

— E o zi friguroasă – ei, poate… Şi îşi sufla nasul în batista roşie-purpurie, mare cât o basma.

Urmărindu-l cum îşi bea vinul, Winton îl întreba:

— Vă putem găsi oricând, nu-i aşa?

— Nu vă temeţi, scumpe domn! Micuţa domnişoară Gyp este o veche prietenă a mea. Sunt la dispoziţia ei la orice oră din zi şi din noapte. Fiţi fără teamă!

Winton era stăpânit de un sentiment de uşurare care însă nu dura decât douăzeci de minute după ce uruitul roţilor şi orice undă de miros de cauciuc dispărea.

La rugămintea lui Gyp, nimeni nu-i spuse lui Winton atunci când începură durerile. După primul val, când tocmai aţipise puţin, Winton urcă în camera ei. Infirmiera – o femeie atrăgătoare – îl întâlni în salonaş. Obişnuită cu „frământarea şi bătaia de cap a bărbaţilor” în astfel de împrejurări, era pregătită să-i ţină o predică. Dar, mişcată de expresia întipărită pe chipul lui, îi şopti doar:

— Începe; nu fiţi îngrijorat. Deocamdată nu suferă. Vom trimite imediat după doctor. Este foarte curajoasă – şi cu un sentiment neobişnuit de respect şi de milă, repetă: „Nu fiţi îngrijorat, domnule”.

— Dacă va voi să mă vadă, voi fi în biroul meu la orice oră. Pe cât se poate, ajut-o, soră!

Infirmiera se întoarse îngândurată în camera lui Gyp care o întrebă:

— Era tatăl meu? Nu voiam să ştie.

— N-avea nicio teamă, draga mea.

— Cât timp crezi că va trece, soră, până încep din nou durerile? Aş vrea să-l văd.

Infirmiera o mângâie pe păr.

Imediat după ce totul se va termina şi vei fi liniştită, îl vei vedea. Bărbaţii sunt întotdeauna agitaţi.

Gyp se uită la ea şi spuse liniştită:

— Ştii, mama mea a murit când m-a născut pe mine.

Infirmiera netezea aşternuturile.

— Nu face nimic – adică, vreau să spun – că nu are niciun fel de legătură.

Şi văzând-o pe Gyp că zâmbeşte, se gândi: „Ei bine, sunt o proastă".

— Dacă prin cine ştie ce întâmplare nu se termină cu bine, doresc să fiu incinerată. N-ai să uiţi, soră? Nu pot să-i spun asta tatălui meu, tocmai acum; ar putea să-l tulbure.

Şi sora gândi: „Aşa ceva nu se poate face fără un testament sau ceva de genul ăsta, dar cred că ar fi mai bine să-i făgăduiesc. Este o fantezie morbidă cu toate că ea nu are un temperament morbid". Aşa că spuse:

— Foarte bine, draga mea; numai că nu ţi se va întâmpla aşa ceva.

— Mă simt teribil de jenată că am nevoie de toată această îngrijire şi că-i fac pe cei din jurul meu atât de nefericiţi.

Infirmiera, care încă mai era ocupată cu aşternuturile, murmură:

— Să nu-ţi imaginezi că ai mai puţine dureri decât au majoritatea femeilor. Vei trece cu bine peste asta. Şi se gândi: „Curios! N-a vorbit nici măcar o dată despre soţul ei. Nu-mi place – este prea sensibilă iar chipul ei te emoţionează."

Gyp rosti încet:

— Aş vrea să-l văd pe tata, te rog; şi cât mai repede.

Infirmiera, după ce-i aruncă o privire grăbită, ieşi.

Gyp îşi încleştă mâinile sub cearşafuri. Noiembrie! Ghindă şi frunze – un miros plăcut de pământ umed! Peste tot, prin iarbă, e plin de ghindă… îmbrăcată în rochia maro de catifea, cu ogarul în lesă, obişnuia să se plimbe peste pajiştea acoperită cu ghindă şi cu frunze pe care vântul le smulgea din copaci! Cine fusese cel care, văzând-o odată, îmbrăcată în această rochie, o numise „mica bufniţă înţeleaptă?" Brusc inima i se strânse – durerile începură din nou. Din prag se auzi glasul lui Winton:

— Ce este, copilul meu drag?

— Am vrut să văd ce faci. Eu sunt bine.

Când îşi apropie buzele îi simţi fruntea umedă.

Afară, pe coridor, zâmbetul ei, care parcă se simţea în aer, plutea în faţa lui – un zâmbet care tocmai se stinsese. Dar după ce ajunse din nou în birou, începu să se zbuciume. De ce nu putea să ia asupra lui aceste dureri ale ei?

Uruitul roţilor cupeului puse capăt umbletului său agitat. Ieşi în hol şi se uită la chipul doctorului – uitase că acest bătrân nu ştia nimic despre motivul special care-l făcea pe el să se teamă atâta. Apoi se întoarse în birou. Un vânt puternic dinspre sud-vest aducea frunzele umede în vârtejuri şi le izbea în ferestre. Tot de aici privise afară, în întuneric, şi atunci când, cu un an în urmă, Fiorsen venise să i-o ceară pe Gyp. De ce nu-l dăduse afară pe acest individ, de ce n-a fugit cu Gyp – în India, Japonia – oriunde? Ea nu-l iubise niciodată pe scripcarul ăsta; nu-l iubise cu adevărat. Oribil! O adâncă amărăciune îl cuprinse pe Winton care oftă adânc. Se apropie de bibliotecă; acolo se aflau cele câteva cărţi pe care le citise; luă una: *Viaţa generalului Lee.* O puse la loc şi luă alta, un roman al lui Whyte Melville: *Un om de nimic.* Tristă carte – trist sfârşit! Îi scăpă din mână şi căzu, cu zgomot, pe podea. Înfiorat de groază se gândi cum va trăi el, dacă ar trebui să suporte, pentru a doua oară, o asemenea pierdere. Gyp nu trebuie să moară! Dacă va muri – atunci, pentru el… Pe vremuri, când murea un bărbat-vânător, – se obişnuia să-l îngroape împreună cu calul şi cu câinele lui ca şi când toţi ar fi ajuns la capătul unei curse de vânătoare. Întotdeauna se întâmpla aşa! Acest gând îi aduse o uşurare. Se aşeză, şi multă vreme, rămase privind ţintă la flăcări, aproape inconştient. Apoi temerile sale începură din nou. De ce naiba nu venea nimeni să-i spună ceva, orice – tot ar fi mai bine decât această tăcere, decât această aşteptare groaznică. Se trântise uşa de la intrare? Zgomot de roţi? În uşă apăru Markey, cu nişte cărţi de vizită în mână.

— Lady Summerhay şi domnul Bryan Summerhay. Le-am spus că nu sunteţi acasă.

Winton aprobă din cap.

— N-aţi luat masa, domnule.

— Cât e ceasul?

— Patru.

— Adu-mi haina de blană şi o sticlă de Porto şi fă focul. Vreau să fiu ţinut la curent cu tot ce se întâmplă.

Markey încuviinţă din cap.

E ciudat să stai înfăşurat în blană, în faţa focului când nu-i nici măcar o zi friguroasă! Se spune că dincolo de moarte continui să trăieşti. El nu reuşise niciodată să simtă că ea continua să trăiască. Ea trăia prin Gyp. Şi acum dacă Gyp… Se ridică şi trase perdelele.

Era ora şapte, când doctorul coborî. Winton încă mai stătea în faţa focului, nemişcat, înfăşurat în haina de blană. Se ridică puţin şi întoarse capul. Chipul doctorului se încreţi şi pleoapele coborâră numai pe jumătate peste ochii lui bulbucaţi; era felul lui de a zâmbi.

— Perfect – spuse el – perfect. O fată. Fără nicio complicaţie.

Buzele lui Winton se întredeschiseră şi ridică mâna. Dar obişnuinţa de a se reţine, care-l stăpânise o viaţă întreagă, îl făcu să rămână nemişcat.

— Un pahar de Porto, doctore?

În timp ce sorbea din pahar, doctorul părea că meditează: „Hm! Al cincizeci şi doilea. Să dea Domnul să ajung să-l aduc pe lume şi pe al şaizeci şi optulea!”

După un timp, Winton se duse sus. Înainte de a intra, simţi din nou o spaimă care îl îngheţă… Totul a mers perfect. – dar pacientul a murit!” Scâncetul slab al copilului nu reuşi să-l liniştească. Nu-l interesa această mică fiinţă. Deodată o descoperi pe Betty chiar în spatele lui.

— Ce este, femeie? Încetează!

Plângea cu sughiţuri şi bolborosea:

— E atât de drăguţă, o, Doamne, e atât de drăguţă!

Împingând-o cu violenţă, Winton aruncă o privire prin uşa care tocmai se deschisese. Gyp zăcea liniştită şi palidă; ochii ei, foarte negri, erau aţintiţi asupra copilului. Chipul exprima un fel de uimire. Nu-l vedea pe Winton care stătea nemişcat, ca de piatră, urmărind-o cu privirea, în timp ce infirmiera îşi vedea de treabă în spatele unui paravan. Era pentru prima oară în viaţa lui când vedea o mamă cu un prunc nou-născut, Expresia de pe faţa ei – care dispăru imediat – îl uimi. Niciodată nu păruse că-i plac copiii, spusese că nu vrea să aibă copii. Winton intră. Ea făcu un gest uşor spre prunc şi ochii îi zâmbiră. Winton se uită la fărâma aceea de om, cu pete roşii, înfăşurată în scutece, alături de ea, apoi, aplecându-se îi sărută mâna şi ieşi în vârful picioarelor.

La cină, bău şampanie, şi fu plin de bunăvoinţă faţă de toată lumea. Urmărind fumul ţigării de foi, se gândi: „Trebuie să-i trimit individului aceluia o telegramă. La urma urmei, este şi el om”. S-ar putea să sufere aşa cum el însuşi suferise numai cu două ore în urmă. De ce să nu-i dea de ştire… Şi scrise: *„Totul bine, o fetiţă. Winton”.*

O trimise, dând ordin ca un curier să o ducă chiar în seara aceea.

Seara, pe la zece, când el se furişă sus, Gyp dormea.

XI

A DOUA ZI DUPĂ-AMIAZA, CÂND SE întorcea de la prima sa plimbare călare din ultimele zile, Winton întâlni o trăsură de la gară care se întorcea goală din faţa porţii lui, şi simţi o uşoară dezamăgire.

Blana şi o pălărie cu boruri mari pe care le văzu în vestibul, îl preveniră asupra celor întâmplate.

— Domnul Fiorsen, domnule; a urcat la doamna Fiorsen.

— A adus bagaje cu el?

— O valiză, domnule.

— Atunci pregăteşte-i o cameră.

Să ia masa în *tête-à-tête* cu acest individ!

Gyp petrecuse cea mai neobişnuită dimineaţă din viaţa ei, de până acum. Alăptatul copilului îi dădea cea mai ciudată senzaţie; un fel de contopire, o căldură fără margini, o dorinţă să o ţină strâns la piept pe această mică fiinţă. Totuşi, nici simţul umorului, nici cel estetic n-o înşelau. Fetiţa ei era o mică făptură ciudată, cu un smoc de păr negru şi mult mai puţin graţioasă decât o pisicuţă. Degetele ei foarte mici, trandafirii, încreţite şi cu unghii minuscule, degetele de la picioare, micuţe şi încovoiate, şi ochii negri, gravi când se deschideau, liniştea ei inimitabilă când dormea, vigoarea ei incredibilă când mânca, toate erau, de fapt, miraculoase. Pe lângă aceasta avea faţă de ea un sentiment de recunoştinţă pentru că nici nu o omorâse, nici nu o făcuse să sufere prea mult – recunoştinţă pentru că datorită ei reuşise să-şi joace perfect rolul de mamă – aşa spusese infirmiera – tocmai ea, care nu avea încredere în sine! Instinctiv, îşi dădea seama că acesta era copilul ei, nu al lui, că avea „să-l îngrijească” – cum se spune. Nu putea să-şi explice cum ajunsese la această concluzie, poate i-o sugerase pasivitatea şi ochii ei negri. De la unu la trei dormiră împreună, într-o perfectă armonie şi contopire. Se trezi apoi şi văzu infirmiera stând lângă pat, părând că vrea să-i spună ceva.

Cineva doreşte să te vadă, draga mea.

Gyp se gândi: „E el! Nu ştiu – nu ştiu ce să fac.”

Faţa ei parcă exprima acest gând, pentru că infirmiera adăugă imediat:

— Eşti pregătită să primeşti vizita?

— Da; dar te rog peste cinci minute.

Gândurile ei rătăceau foarte departe acum, şi avea nevoie de timp înainte de a-l primi – trebuia să-şi dea seama într-un fel care erau sentimentele ei; ce schimbare provocase această fărâmă de om care se afla lângă ea. Această mică fiinţă neajutorată era şi a lui. Nu, nu era a lui! El nu o dorise şi acum, după ce trecuse prin acele chinuri, era a ei, nu a lui – niciodată a lui! Pe urmă îi trecu prin minte gândul plin de

reproş: „Dar m-am căsătorit cu el – eu mi l-am ales. Nu mai pot schimba nimic!” Şi simţi că ar trebui să strige infirmierei: „Nu-l lăsa să intre; nu vreau să-l văd”. Îşi reţinu însă aceste vorbe şi-i spuse:

— Acum, sunt gata.

Privirea i se opri mai întâi asupra hainelor lui – un costum gri-închis. Cu dungi subţiri, mai deschise, pe care i-l alesese ea; cravata era legată într-o fundă, nu cu nod marinăresc, iar părul, mai lucios ca de obicei, – aşa cum era întotdeauna după ce se tundea; şi, bineînţeles, îşi lăsase din nou favoriţi. Apoi, aproape cu emoţie, îşi dădu seama că obrazul lui tremura. Intrase pe vârful picioarelor, îngenunchease imediat şi, luându-i mâna, i-o întoarse cu palma în sus şi îşi îngropă faţa în ea. Ţepii mustăţilor lui îi gâdilau palma; nasul i se turtise de degetele ei iar gura lui murmura în podul palmei cuvinte fără sfârşit, făcând-o să simtă atingerea umedă şi caldă a buzelor. Gyp îşi dădea seama că el îşi îngropa acolo toate remuşcările şi poate toate excesele pe care le făcuse de când ea era plecată de la el, îşi îngropa temerile pe care le avusese, şi emoţia de a o vedea atât de palidă şi atât de liniştită. Peste o clipă îşi va ridica faţa cu expresia total schimbată. „De ce nu-l iubesc? se gândi ea. Are ceva care merită să fie iubit. De ce oare nu-l iubesc?”

Ochii lui se opriră asupra copilului; se forţă să zâmbească.

— O, draga mea Gyp. Ce caraghioasă e! O, o, o!

Figura lui se încreţi uşor într-un dezgust comic. Gyp văzuse şi ea ce era caraghios la fetiţa ei; obrăjorul dolofan şi roşu, cele douăzeci şi şapte de fire de păr negru, saliva care îi curgea din guriţa aproape invizibilă; dar văzuse în ea şi un miracol; în suflet i se trezi toată revolta de altădată împotriva lipsei lui de consideraţie. Nu era nimic de râs – fetiţa ei nu era urâtă! Sau chiar dacă ar fi fost aşa, nu era momentul potrivit să i-o spună. Fiorsen îi atinse obrazul cu un deget.

— Este chiar o fetiţă adevărată – sigur că este. *Mademoiselle* Fiorsen. Ţţ, ţţ!

Copilul se mişcă. În clipa aceea Gyp se gândi: „Dacă l-aş iubi, nu mi-ar păsa că-şi bate joc de copilul meu. Ar fi altceva”.

— N-o trezi! îi şopti, şi când îi simţi ochii aţintiţi asupra ei, fu convinsă că interesul lui pentru copil încetase şi că se gândea: „Cât timp va trebui să treacă până să te am din nou în braţe?” Şi deodată avu senzaţia că se pierde – senzaţie pe care nu o mai avusese până acum. Când deschise din nou ochii o văzu pe infirmiera care ţinea ceva sub nasul ei şi murmura: „Oh, sunt o… o proastă!” Fiorsen plecase.

Văzând că Gyp deschide ochii, infirmiera retrase sticluţa cu amoniac, aşeză copilul iarăşi lângă ea, spunându-i: „Acum dormi!” şi se retrase după paravan. Ca toţi oamenii cu personalităţi viguroase, ea arunca vina asupra altora pentru propriile ei greşeli. Gyp însă nu

putea dormi; se uita la fetiţa adormită şi la modelul tapetului, încercând mecanic să găsească în frunzişul verde şi maro pasărea desenată la distanţe mici – o pasăre în fiecare pătrat al modelului, astfel încât fiecare pasăre era înconjurată de alte patru. Şi pasărea aceasta avea penele verzi şi galbene şi ciocul roşu.

După ce fusese scos din cameră cu asigurarea că nu era decât „un leşin uşor", Fiorsen coborî scările nefericit. Această casă întunecată în care el era un străin nepoftit i se părea insuportabilă. Nu dorea nimic din ea decât pe Gyp, dar ea leşinase la simpla lui atingere. Deschise o uşă. Un pian! Salonul. Uf! Nu era foc – ce mizerie! Se retrase spre pragul uşii şi ascultă. Niciun zgomot. În camera posomorâtă pătrundea o lumină cenuşie; în holul din spatele lui era întuneric. Ce viaţă duceau aceşti englezi – mai rea decât în iernile din vechea lui casă din Suedia, unde cel puţin, se făcea foc cum trebuie. Se simţi, deodată, cuprins de revoltă. Să stea aici şi să înfrunte acest tată! Să stea aici într-o noapte ca asta! Gyp nu era Gyp a lui. Întinsă acolo cu copilul acela lângă ea, în această casă ostilă! Cu paşi uşori, se strecură în vestibulul de la intrare. Acolo îşi văzu haina şi pălăria. Se îmbrăcă. Şi valiza? N-o vedea. Dar n-avea importanţă! I-o puteau trimite după aceea. Le va scrie – spunându-le că leşinul ei îl tulburase – că nu putea să rişte să o facă să leşine din nou, şi nici să stea în casă atât de aproape de ea, şi totuşi atât de departe. Gyp va înţelege. Apoi, dintr-o dată, îl copleşi din nou dorul de ea. Gyp! O dorea. Ar fi vrut să o privească şi să o sărute ca să simtă că este din nou a lui! Deschise uşa, şi ieşind pe alee, se depărtă, foarte nenorocit şi cu durere în inimă. Tot drumul până la gară, pe străzile întunecate, şi în trenul care-l ducea spre Londra, fu chinuit de această nefericire. De-abia pe strada luminată, care-l ducea acasă la Rosek se mai linişti puţin. La masă şi după aceea, aproape că nu mai simţi nimic din această nefericire; pe urmă îi reveni, până când somnul, cu întunericul şi visurile lui, îl linişti.

XII

LA ÎNCEPUT ÎNSĂNĂTOŞIREA LUI Gyp părea să se producă cu paşi repezi, ceea ce-l bucura pe Winton. Aşa cum spunea infirmiera: „Avea o constituţie minunată şi asta conta foarte mult!”

Înainte de Crăciun, i s-a permis să se plimbe, iar în prima zi bătrânul doctor, ca o surpriză, îi spuse că putea să meargă acasă oricând dorea. În după-amiaza aceea, nu se simţi bine, iar a doua zi stătu din nou în cameră la ea. Se părea că nu este nimic serios în afară de o sfârşeală teribilă; ca şi cum faptul că trebuia să hotărască singură când anume să se întoarcă acasă, era mult prea greu pentru ea. Dar de vreme ce nimeni nu-i cunoştea sentimentele intime, toţi erau uimiţi în afară de Winton. Fu imediat oprită să mai alăpteze copilul.

De-abia pe la mijlocul lunii ianuarie îi spuse lui Winton:

— Trebuie să mă duc acasă, tată.

Cuvântul „acasă” îl duru puţin şi-i răspunse doar:

— Foarte bine, Gyp; când?

— Casa este pregătită. Cred că ar fi bine să plec chiar mâine. El stă şi acum la Rosek. Nu-l voi anunţa. Două, trei zile pentru început, va fi mai bine să fiu singură ca să-mi instalez copilul.

— Foarte bine; te voi duce eu.

Nu făcu niciun efort pentru a se convinge de sentimentele fiicei sale pentru Fiorsen. Le cunoştea prea bine.

A doua zi plecară şi ajunseră la Londra la ora două şi jumătate. Instalarea lui Betty şi a fetiţei într-una din camerele disponibile şi care acum urma să devină camera copilului, îi răpi lui Gyp primul elan de energie. Începuse să se întunece, când Gyp încă în haina de blană, luă cheia de la salonul de muzică şi, traversând grădina, se duse să vadă ce se mai întâmplase în timpul celor zece săptămâni cât lipsise. Ce grădină îngheţată! Cât de diferită de cea din noaptea aceea caldă, melancolică, luminată de lună, când Daphne Wing apăruse dansând din umbra copacilor întunecaţi! Crengile scurte şi pustii se profilau pe cerul plumburiu şi întunecat – niciun cântec de păsărele, nicio floare! Se uită înapoi spre casă. Părea rece şi albă, dar în camera ei şi a copilului era lumină, iar cineva tocmai trăgea perdelele. Frunzele copacilor se scuturaseră, aşa că putea să vadă şi celelalte case de pe stradă, fiecare din ele diferită ca format şi culoare, cum se fac de obicei casele în Londra. Era frig, totul îngheţase; se grăbi pe alee. Sub fereastra salonului de muzică se formaseră patru ţurţuri şi Gyp rupse unul. Înăuntru ardea probabil focul, pentru că printre perdelele care nu erau complet trase se vedea pâlpâitul flăcărilor. Ellen, grijulie, aerisise camera! Deodată, se opri încremenită. Prin crăpătura dintre perdelele coborâte văzu două siluete stând pe divan. Simţi că i se

învârteşte capul. Apoi, cuprinsă de o răceală ca de moarte, privi cu atenţie înăuntru. Erau el şi Daphne Wing. El îşi trecuse braţul în jurul gâtului ei, iar capul fetei era dat pe spate şi privea în sus la el, cu buzele întredeschise, cu ochii parcă hipnotizaţi, plini de adoraţie.

Gyp ridică mâna. O clipă rămase cu ea aşa, lângă geam. Apoi, cu o senzaţie de scârbă, lăsă mâna să-i cadă şi plecă.

Niciodată nu va arăta nici lui, nici acestei fete că au putut să o rănească. Vor fi cruţaţi de orice scenă din partea ei – vor fi la adăpost în cuibul lor! Traversând grădina îngheţată, apoi salonul întunecat, se urcă în camera ei, încuie uşa şi se aşeză în faţa focului. Mândria rănită striga în ea. Fără să-şi dea seama, îşi îndesă batista în gură şi începu s-o muşte. Simţea că o ustură ochii din cauza vâlvătăii, dar nu se gândi să şi-i umbrească cu mâna.

Dacă l-ar fi iubit! Batista îi căzu din mână, se uită la ea cu uimire – avea pete de sânge. Se îndepărtă de focul care prea dogorea şi rămase nemişcată, cu un zâmbet pe buze. Ochii acelei fete, ca al unui câine care îşi adoră stăpânul – fata aceea care se linguşise atâta pe lângă ea! Avea acum acel „bărbat deosebit”! Se ridică şi se privi în oglindă. Chiar în propria ei casă! De ce nu aici – în această cameră? De ce nu chiar de faţă cu ea? Nici nu trecuse un an de la căsătorie! Era aproape amuzant – aproape amuzant! Şi, pentru prima dată, îi veni un gând liniştitor: „Sunt liberă”.

Dar acest lucru părea să nu mai conteze pentru un suflet atât de lovit în mândria lui. Se apropie din nou de foc. De ce oare nu bătuse în geam? Să fi văzut chipul acelei fete învineţit de groază! Să-l fi văzut pe Fiorsen – surprins – în camera pe care ea o aranjase atât de frumos pentru el, în care cântase pentru el atâtea ceasuri! De când oare o foloseau pentru întâlnirile lor – ieşind pe furiş pe uşa aceea care dă în aleea din spate? Poate chiar înainte ca ea să fi plecat ca să-i nască copilul! Începu să se dea în ea o luptă – o luptă surdă, hotărâtoare, între instinctul ei de mamă şi mândria rănită; va simţi oare, de acum înainte, că fetiţa este numai a ei sau şi-o va scoate din inimă ca pe ceva silnic?

Se ghemui mai aproape de foc, îngheţată şi cu greaţă fizică, gândind: „Dacă nu anunţ servitorii că sunt aici, ar putea să mă caute şi atunci vor vedea şi ei ce-am văzut eu!” Închisese fereastra de la salon când se întorsese? Sună şi se duse să descuie uşa. Servitoarea apăru.

— Ellen, te rog închide fereastra de la salon şi spune-i lui Betty că am impresia că am răcit puţin în timpul călătoriei. Mă duc să mă culc. Întreab-o dacă se poate descurca singură cu fetiţa.

Pe chipul fetei se văzu o expresie de îngrijorare, chiar de compătimire, dar nu trăda acea tulburare care ar fi trebuit să se vadă dacă ar fi ştiut ceva.

— Da, doamnă; vă voi aduce o sticlă cu apă caldă. N-aţi vrea să

faceţi o baie caldă şi să beţi o ceaşcă cu ceai fierbinte?

Gyp încuviinţă din cap. Să-i aducă orice! Dar după ce fata plecă, se gândi: „O ceaşcă cu ceai fierbinte! Cum ar putea să fie altfel decât fierbinte?”

Fata se înapoie cu ceaiul; era o fată inimoasă care o admira pe Gyp şi-i ţinea partea. În conflictele din familia aceasta dezmembrată, stăpâna era mult prea bună pentru el – un străin care pe deasupra mai avea şi astfel de purtări! Cât despre maniere – nu avea niciun fel de manieră! Nu putea ieşi nimic bun din această căsătorie. Nimic, după părerea ei!

— Am dat drumul la apă, doamnă. Să pun şi puţin muştar în baie?

Şi coborând după muştar, îi spuse bucătăresei:

— Cu stăpâna se întâmplă ceva care te mâhneşte.

Bucătăreasa, trecându-şi degetele peste clapele armonicii, pentru care avea o pasiune, răspunse:

— Îşi ascunde sentimentele. Slavă Domnului că nu are glasul plângăreţ ca al mătuşii ei pe care, de câte ori o aud, îmi vine să-i spun: „Tacă-ţi gura, bătrânico, nu eşti nici pe jumătate atât de valoroasă”.

Şi întinzând la maximum burduful armonicii sale, începu să cânte cu o reţinere delicată *Casă, dulce casă.*

Gyp stătea în baia fierbinte şi acordurile acelea înăbuşite, ajungeau până la ea ca bâzâitul îndepărtat al unor muşte uriaşe. Căldura apei, mirosul înţepător al muştarului şi acel bâzâit îndepărtat domoleau încet şi micşorau violenţa sentimentelor ei. Va iubi şi ea într-o zi! I se păru ciudat că îi veni acest gând tocmai într-un astfel de moment! Da, într-o bună zi dragostea va veni şi la ea. Şi iarăşi se perindă prin faţa ochilor imaginea Iul Daphne Wing cu privirea plină de adoraţie, fiorul care îi străbătuse braţul. Un sentiment de milă i se strecură în inimă – un amestec de amărăciune şi de admiraţie. De ce să fie invidioasă – ea care nu iubea? Sunetul acela care se asemăna cu bâzâitul unor muşte uriaşe, se auzea acum mai profund, mai vibrant. În entuziasmul ei, bucătăreasa cânta mai tare când ajungea la cuvintele:

„Să nu simţi umilinţa că te-apasă
Căci nicăieri nu este ca acasă!”

XIII

ÎN NOAPTEA ACEEA GYP DORMI ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat şi nici nu avea să se întâmple în viitor. Se trezi nefericită. Mândria o determina să nu lase să se citească nimic pe chipul ei şi să nu-şi schimbe modul de viaţă; dar lupta dintre instinctul matern şi revoltă continua încă. Îi era teamă să-si revadă copilul.

La amiază se dădu jos din pat şi se furişă la parter. Nu-şi putuse da seama cât de violentă era lupta din sufletul ei pentru copilul lui decât când trecu prin faţa uşii de la camera fetiţei. Dacă nu i s-ar fi recomandat să n-o mai alăpteze, această luptă poate nu s-ar fi dezlănţuit niciodată. Simţea o durere în inimă, dar un demon parcă o mâna departe din faţa uşii. La parter îşi făcu de lucru, ştergând porţelanurile, punând în ordine cărţile pe care fata, după ce făcuse curăţenie, le aranjase cu excesivă grijă, astfel încât primele volume ale operelor lui Dickens şi Thackeray erau aşezate pe raftul de sus iar următoarele pe raftul de jos. În timpul acesta se gândea: „De ce să mă intereseze cum arată locuinţa? Nu este casa mea. Şi nici nu va fi niciodată a mea!”

La masă bău doar o ceaşcă de supă, continuând să simuleze că este indispusă. După aceea, se aşeză să scrie. Trebuia să ia o hotărâre! Dar nimic nu-i venea în minte – niciun cuvânt – nici măcar felul în care trebuia să i se adreseze. Fata îi aduse o scrisoare de la mătuşa Rosamund, iar căţeluşii care se năpustiră cu frenezie spre stăpâna lor, începură să se bată care să se urce primul în braţele ei. Gyp se lăsă în genunchi ca să-i despartă şi atunci, cu limbile lor lacome, începură să o lingă cu furie pe obraji. La această efuziune, chinga aceea care îi strângea inima cedă: fu copleşită de dorinţa de a-şi vedea fetiţa. Şi, urmată de căţeluşi, se duse sus.

În acea seară Gyp scrise pe o carte poştală: *„Ne-am întors”*.

Nu o va primi decât pe la unsprezece când se va trezi; şi, luându-şi, instinctiv, tot răgazul pe care şi-l putea îngădui. Alergă toată ziua după cumpărături. Întorcându-se pe la vremea ceaiului, se duse de-a dreptul sus la copil. Fiorsen venise şi se dusese cu vioara în salonul de muzică.

Gyp avea nevoie de toată stăpânirea de sine. În curând fata aceea va veni tremurând de emoţie pe aleea îngustă şi întunecată; poate chiar în aceste clipe, degetele ei băteau la uşă iar el îi deschidea murmurând: „Nu se poate, s-a întors!” Ah, atunci fata va încremeni! Pe urmă îi va şopti grăbit un alt loc unde se vor putea întâlni! Gură lângă gură şi aceeaşi expresie pe chipul fetei; apoi ea se va îndepărta grăbită din faţa uşii închise, dispărând în întuneric, dezamăgită! Iar el se va trânti pe divanul acela cu nuanţe argintii şi aurii, frământându-şi

mustaţa, cu ochii – ca de pisică – uitându-se ţintă la foc! După aceea, poate, din vioara sa vor izbucni aceleaşi accente, cu lacrimi şi cu avânt în ele, care odinioară o vrăjiseră şi pe ea!

— Deschide puţin fereastra, Betty dragă – e foarte cald.

Muzică – acorduri ce se ridică şi coboară! De ce te impresionează atâta chiar şi atunci când exprimă o insultă? „Aşteaptă probabil să mă duc din nou acolo ca să-l acompaniez la pian. Dar n-o voi mai face niciodată”!

Se duse în dormitorul ei, se schimbă repede pentru ceai şi coborî. O mică ciobăniţă de porţelan de pe consola căminului îi atrase atenţia. O cumpărase cu trei ani în urmă când se dusese pentru prima dată la Londra, şi viaţa i se păruse atunci doar un cotilion fără sfârşit pe care ea îl conducea. Acum însă această ciobăniţă i se părea simbolul rece şi totuşi gingaş al unei alte lumi, fără profunzimi, fără umbre – nu al unei lumi fericite!

Nu trebui să aştepte prea mult până când îl auzi că bate în fereastra salonului. De ce oare chipurile celor care te privesc prin ferestre, din întuneric, par întotdeauna lacom-cercetătoare, cerând parcă ceva care le lipseşte şi care s-ar afla înăuntru? În timp ce trăgea zăvorul, se gândi: „Ce-i voi spune acuma?” Ardoarea privirii lui, vocea, mâinile i se păreau atât de caraghioase; dar şi mai caraghioasă şi falsă i se păru privirea lui dezamăgită când ea îi spuse:

— Te rog, fii atent; sunt încă slăbită. Ai petrecut bine la contele Rosek? Apoi, fără voia ei, de pe buze îi scăpară cuvintele: Cred că ai simţit lipsa salonului de muzică!

Privirea lui ezită; începu să se plimbe încoace şi încolo.

— Mi-a lipsi!î Mi-a lipsit totul! Am fost foarte nenorocit, Gyp. Nici nu-ţi închipui cât de nenorocit. Da, nenorocit. Nenorocit! Şi de câte ori repeta acest cuvânt, glasul lui devenea mai strident. Apoi, lăsându-se în genunchi, îşi întinse braţele şi o cuprinse. Ah, draga mea Gyp! Mă voi schimba total, ai să vezi!

Gyp continua să zâmbească. Părea că nu are altceva de făcut decât să zâmbească, sau să-şi străpungă inima cu aceste prefăcute extazuri. Când braţele lui se desprinseră, se ridică numaidecât în picioare şi-i spuse:

— Ştii că există un copil în casă?

— Ah, copilul! Uitasem. Să mergem sus, să-l vedem.

Gyp răspunse:

— Du-te singur.

Parcă-l şi auzi spunându-şi: „Poate că asta o va face să fie mai drăguţă cu mine!” Deodată se întoarse şi ieşi.

Gyp rămase cu ochii închişi şi în minte îi reveni imaginea de pe divanul din salonul de muzică şi braţul tremurând al fetei. Pe urmă, se apropie de pian şi începu să cânte o Poloneză.

În aceeaşi seară luară masa în oraş şi se duseră la *Povestirile lui Hoffmann*. Procedând astfel putea să mai amâne puţin ceea ce avea de gând să facă. În drum spre casă, în întunericul din maşină, ea se retrase în colţul ei pretextând că braţul lui i-ar putea şifona rochia. În două rânduri fu pe punctul să-i strige: „Eu nu sunt Daphne Wing!" Dar de fiecare dată mândria îi sugrumă cuvintele. Şi totuşi ce alt motiv ar putea să invoce ca să nu-l primească în camera ei?

Dar când îl văzu prin oglindă, stând în spatele ei – căci se strecurase în dormitor ca o pisică – tot sângele îi năvăli în obraz şi îi spuse:

— Nu, Gustav, dacă ai nevoie de companie, du-te în salonul de muzică.

Se retrase la picioarele patului şi o privi fix; dar Gyp, în faţa oglinzii, continuă liniştită să-şi scoată acele din păr. Îl vedea prin oglindă cum îşi mişca mâinile şi capul ca şi cum îl dureau. Apoi, spre surprinderea ei, îl văzu ieşind din cameră. O uşoară remuşcare îi tulbură sentimentul de eliberare. Stătu mult timp trează, urmărind, pe tavan, flăcările când mai strălucitoare, când mai întunecate, în timp ce melodii din *Povestirile lui Hoffmann* îi reveneau în minte, iar gânduri şi închipuiri i se amestecau în creierul tulburat. În cele din urmă adormi şi visă că dădea de mâncare unor porumbei, iar unul dintre ei era Daphne Wing. Se trezi speriată. La lumina focului, îl văzu ghemuit la picioarele patului, ca şi în noaptea nunţii lor – cu aceeaşi expresie de înfometare pe chip şi cu un braţ întins spre ea. Înainte ca ea să poată spune ceva, el începu:

— O, Gyp, tu nu înţelegi! Toate astea nu au nicio importanţă – eu numai pe tine te doresc. Sunt un nebun care nu se poate stăpâni. Gândeşte-te! E atâta timp de când ai plecat de lângă mine.

Gyp îi răspunse cu voce aspră:

— Eu n-am vrut să am copil.

— Nu, dar acum când îl ai, eşti fericită. Nu fi neîndurătoare, draga mea Gyp. Firea ta este iertătoare. Cât despre fata aceea – totul s-a terminat – îţi jur – îţi promit.

Gyp se gândi: „De ce vine la mine şi scânceşte în felul acesta? Nu are niciun pic de demnitate – niciun pic!"

— Cum poţi promite aşa ceva? Pe fata aceea ai făcu-o să te iubească. I-am văzut chipul.

— Ai văzut-o?

— Da.

— Este o prostuţă. Nu mă interesează persoana ei nici măcar cât un deget de-al tău. Ce importanţă mai poate avea cineva care nu te interesează? Nu trupul, ci sufletul rămâne credincios.

Gyp spuse:

— Are mare importanţă atunci când purtarea ta îi face pe alţii să

sufere.

— Te-a făcut pe tine să suferi, draga mea Gyp?

În vocea lui era o rază de speranţă. Îi răspunse surprinsă:

— Pe mine? Nu – pe ea.

— Pe ea? O experienţă în plus – asta e viaţa. Nu-i va pricinui niciun rău.

— Nu. Nimic nu poate fi rău pentru altul, dacă ţie îţi face plăcere.

După această replică amară, el tăcu multă vreme şi din când în când scotea câte un lung oftat. „Nu trupul, ci sufletul rămâne credincios!” La urma urmei, n-a fost el oare mai credincios faţă de ea decât îi fusese ea, decât i-ar putea fi vreodată – ea, care nu-l iubea şi care nu-l iubise niciodată? Ce drept avea ea să vorbească, ea care se măritase cu el din vanitate, din – ce anume?

Şi deodată Fiorsen izbucni:

— Gyp! Iartă-mă!

Ea oftă şi îşi întoarse faţa în altă parte. El îşi lipi capul de plapumă. Îl auzea respirând adânc, suspinând, şi în mijlocul acestei deznădejdi şi oboseli sufleteşti, o cuprinse un fel de milă. Ce importanţă avea? îi spuse cu voce sugrumată:

— Foarte bine, te iert.

XIV

GYP NU CREDEA CĂ POVESTEA CU Daphne Wing era de domeniul trecutului. Firea ei sceptică o îndemna să creadă că ceea ce Fiorsen avea de gând, sincer, să facă era foarte diferit de ceea ce făcea el, de fapt, sub impulsul momentului, atunci când i s-ar ivi o ocazie favorabilă.

După întoarcerea ei, Rosek începuse din nou să vină, fiind atent să nu repete greşeala, dar fără să reuşească să o înşele. Deşi stăpânirea lui de sine era tot atât de puternică pe cât de slabă era a lui Fiorsen, Gyp simţea că el nu renunţase la planul său de a o urmări şi că va avea grijă să-i ofere lui Daphne Wing toate şansele de a fi împreună cu soţul ei. Dar mândria o făcu să nu pomenească niciodată de fată. În afară de asta, ce fost ar fi avut să vorbească despre ea? Amândoi ar minţi – Rosek, pentru că vedea clar că direcţia primului atac era greşită; Fiorsen, pentru că temperamentul nu-i permitea să suporte să-i spună adevărul.

Fiind hotărâtă să rabde, ea trăia de pe o zi pe alta, negândindu-se niciodată la viitor, negândindu-se niciodată prea mult la ceva. Se consacră cu totul fetiţei. Urmărind-o şi simţind-o tot timpul aproape, reuşi să ajungă în acea stare, ca de hipnoză, proprie mamelor. Dar fetiţa dormea foarte mult şi cea mai mare parte din timpul cât era trează, o petrecea cu Betty. Ceasurile acestea erau grele. Dacă citea, începea numaidecât să aibă gânduri negre. Evita tot timpul salonul de muzică al cărui prag nu-l mai trecuse de când făcuse acea descoperire. Încercările mătuşii Rosamund de a o scoate în lume rămaseră fără rezultat, şi, tatăl ei, cu toate că venea să o vadă, niciodată nu stătea prea mult, de teamă să nu-l întâlnească pe Fiorsen. În această situaţie, ea se îndreptă din ce în ce mai mult spre muzica ei şi într-o dimineaţă, după ce dezgropase câteva compoziţii din copilărie, luă o hotărâre. În după-amiaza aceleiaşi zile porni la plimbare înfruntând gerul de februarie.

Monsieur Edouard Harmost locuia la parterul unei case din Marylebone Road. El îşi primea elevii într-o cameră mare din aripa din spatele casei a cărei uşă dădea într-o mică grădină înnegrită de funingine. Valon de origine şi cu o vitalitate deosebită, îmbătrânea foarte încet, păstrând în inimă o anumită duioşie pentru femei şi pasiune pentru tot ce e nou, chiar şi pentru muzica nouă.

Când Gyp fu condusă în această cameră de care îşi aducea bine aminte, îl găsi aşezat pe scaun, trecându-şi degetele îngălbenite prin părul cărunt şi aspru. Se uită îndelung la Gyp.

— Aha! exclamă el, mica mea prietenă! S-a întors! Apoi, îndreptându-se spre consola de deasupra căminului, luă de acolo un bucheţel de violete de Parma, aduse de elevul care fusese înaintea ei,

şi i le vârî sub nas. Ia-le, ia-le. Cât de mult ai uitat din ce ştiai? Haide! Şi apucând-o de umăr, aproape că o duse cu forţa spre pian.

— Scoate-ţi blana. Aşează-te!

În timp ce-şi scotea blana, el o fixă cu ochii lui căprui şi bulbucaţi de sub pleoapele mari şi arcadele proeminente. Era îmbrăcată cu o bluză pe care Fiorsen o numea „colibri" – albastru închis, moarată cu roz intens, culori aprinse dar plăcute. Privirea lui *monsieur* Harmost părea că o soarbe, dar cu regretul unui bărbat bătrân care iubeşte frumosul şi ştie că timpul rămas pentru a-l admira se scurtează mereu.

— Cântă-mi *Carnavalul,* spuse el. Ne vom da seama imediat!

Gyp începu să cânte. El dădu din cap, bătu tactul cu vârful degetelor, pe dinţi, şi făcu ochii atât de mari încât, i se văzu partea albă a globului ocular – ceea ce însemna că vrea să spună: „Asta ar trebui să sune altfel!" Într-un rând mormăi ceva. După ce Gyp termină de cântat, se aşeză lângă ea, îi luă mâna într-a lui şi examinându-i degetele începu:

— Da, da! Ţi-a dăunat mult cântând pentru scripcarul acela! *Trop sympathique!*[12] Vigoarea, vigoarea – în privinţa asta trebuie să mai faci progrese. Patru ore pe zi timp de şase săptămâni – şi vom fi iarăşi acolo unde eram.

— Am un copil, *monsieur* Harmost.

— Şi ce! Asta-i o tragedie? Gyp îşi scutură capul. Îl iubeşti? Un copil! Nu ţipă?

— Foarte puţin.

— *Mon Dieu!*[13] Totuşi eşti încă frumoasă. Asta e ceva. Şi ce vei face acum cu copilul? Poţi scăpa de el pentru puţin timp? Este vorba de un talent în pericol. Un scripcar, şi un copil! *C'est beaucoup! C'est trop!*[14]

Gyp zâmbi. Şi *monsieur* Harmost, a cărui înfăţişare ascundea multă sensibilitate, o mângâie pe mână.

— Te-ai maturizat, mica mea prietenă, spuse el, grav. Nu-i nimic; încă nu e timpul pierdut. Dar un copil! În sfârşit, curaj! Se mai poate face totuşi ceva!

Gyp întoarse capul ca să-şi ascundă tremuratul buzelor. Mirosul de tutun turcesc care se îmbibase în lucruri, mirosul de cărţi vechi şi de note muzicale, – aerul închis ca şi înfăţişarea profesorului Harmost, vechile perdele cafenii, grădiniţa din spatele casei, plină de funingine, cu potecile croite de pisici şi singurul oţetar pipernicit; ochii de un castaniu-închis, veşnic în mişcare ai lui *monsieur* Harmost – toate acestea îi aduceau aminte de acele vremuri fericite, când venea în fiecare săptămână, plină de veselie şi de importanţă, când sporovăia, înflăcărându-se de spontana lui admiraţie şi de muzică, având senzaţia plăcută că îl făcea fericit, că ea însăşi era fericită şi că într-o bună zi va ajunge să cânte bine.

Vocea lui *monsieur* Harmost, blândă, dar răguşită, o trezi din aceste

gânduri.

— Haide, haide! Singurul lucru care nu are leac este vârsta. Ai făcut bine, copila mea, că ai venit. Dacă lucrurile nu stau chiar aşa cum ar trebui, vei uita curând. În muzică – în muzică putem să evadăm. La urma urmei, mica mea prietenă, nimeni nu ne poate lua visurile, nici chiar o soţie sau un soţ. Ne mai putem aştepta încă la vremuri bune!

Din sufletul celor care slujesc arta cu devotament iradiază un fel de fascinaţie. Plecă, în acea după-amiază. De la *monsieur* Harmost, contaminată de pasiunea lui pentru muzică. Va recurge la acea justiţie poetică – pe care este bazată homeopatia – şi va vindeca toate rănile vieţii cu acelaşi lucru care i-o stricase. Tot timpul liber pe care-l avea, îl dedica acum muzicii. Se ducea la profesor de două ori pe săptămână, deşi din punct de vedere material nu-i era uşor pentru că situaţia ei financiară era din ce în ce mai jenantă. Acasă, exersa cu regularitate şi muncea cu sârguinţă la compoziţie. Toată primăvara şi vara termină mai multe cântece şi studii şi începu alte câteva. *Monsieur* Harmost era îngăduitor cu ea, părând să-şi dea seama că o critică severă i-ar tăia elanul, aşa cum îngheţul ucide florile. În afară de asta, avea o notă proaspătă şi personală în compoziţiile ei.

— Ce gândeşte soţul dumitale despre astea? o întrebă el într-o zi.

— Nu i le arăt.

Nu i le arătase niciodată; îi era groază de asprimea lui atunci când îl irita ceva – o singură nuanţă ironică în glasul lui i-ar fi slăbit încrederea în sine, şi aşa destul de firavă. Singura persoană, în afară de profesorul ei, căreia îi vorbise despre eforturile ei – fapt destul de straniu – era tocmai Rosek. Într-o zi o surprinsese copiind nişte bucăţi muzicale. Căldura cu care îi lăudase acest neînsemnat „capriciu" fusese cât se poate de sinceră; şi Gyp îi mai cântase câteva bucăţi în semn de recunoştinţă, pe urmă îl acompaniase la o bucată pentru voce. Din ziua aceea începu să simtă pentru el un fel de prietenie, şi să-i pară puţin rău de el, când îl vedea palid, nu prea în apele lui, stând ca un sfinx, în salon sau în grădină, nemaifăcând niciun pas pentru realizarea dorinţelor lui. Nu mai încercase niciodată să-i facă declaraţii de dragoste, deşi ştia că ar face-o la cel mai mic semn al ei. Chipul lui imobil şi răbdarea sa de neînvins erau impresionante. Nu putea să manifeste antipatie faţă de cineva care o admira atât de mult. Îl consultă în legătură cu datoriile lui Fiorsen. Erau de ordinul a sute de lire în afară de ceea ce îi datora chiar lui Rosek. Cum de reuşise să se îndatoreze atât de mult? Ce făcea cu banii pe care-i câştiga? Onorariile primite în vară fuseseră bune. Îi cheltuia cu fata aceea sau cu alte femei?

Observându-l pe Fiorsen îndeaproape, constată la el o schimbare, un fel de moleşeală, parcă se rupsese ceva la el – întocmai ca arcul

unui ceasornic, al cărui fus i se răsuceşte la infinit deoarece îi este ruptă spirala. Cu toate acestea, acum el lucra mai mult ca oricând. Îl auzea, de la celălalt capăt al grădinii, repetând de mai multe ori acelaşi pasaj ca şi cum niciodată nu era mulţumit. Dar interpretarea sa îşi pierduse căldura şi entuziasmul; nu mai avea acea prospeţime, exprima parcă o dezamăgire, ca şi când şi-ar fi zis: „La ce bun?" Şi pe chip i se vedea o schimbare. Ştia – era sigură că bea pe ascuns. Din cauza eşecului suferit cu ea? Din cauza fetei? Sau pur şi simplu era un viciu moştenit de la un strămoş foarte beţiv?

Gyp nu se întâlnise niciodată cu asemenea probleme. Să le înfrunte ar fi însemnat discuţii inutile, recunoaşterea faptului că ea nu-l iubea, promisiuni deşarte în legătură cu fata, tăgăduieli de tot felul. Fără speranţă!

Era foarte irascibil şi părea că nu vede cu ochi buni lecţiile ei de muzică, la care făcea aluzii cu o nervozitate batjocoritoare. Simţea că el le socoteşte ca pe ceva diletant şi că le dispreţuieşte. Deseori era nervos şi din cauza timpului pe care ea îl dedica fetiţei. Propria sa comportare faţă de această mică fiinţă era ceva cu totul caracteristic. Se ducea în camera copilului, spre groaza lui Betty, şi timp de zece minute era drăguţ cu fetiţa, pe urmă o punea înapoi în leagăn, se uita la ea mohorât, schiţa un zâmbet şi ieşea. Câteodată venea când şi Gyp era acolo şi după ce o urmărea puţin în tăcere, o trăgea afară, după el.

Ea suferea mereu pentru că îşi dădea seama că nu-l iubea, dar suferea şi mai mult pentru că simţea că în loc să-l salveze, îl împingea şi mai mult în prăpastie şi – ironică răzbunare a vanităţii! – Gyp era din ce în ce mai îngăduitoare faţă de solicitările lui. Dar această îngăduinţă, care în realitate o făcea să simtă că se îndepărtează din ce în ce mai mult, o aducea la capătul puterilor. Era o fire care îndură cu răbdare totul până la un anumit punct; după aceea nu mai poate îndura nimic.

Primăvara şi vara aceea fură ca o secetă lungă, când norii de ploaie se îngrămădesc în depărtare, apropiindu-se tot mai mult, până când, în cele din urmă, se porneşte potopul năpustindu-se peste grădină.

XV

ZECE IULIE FU PRIMA ZI ADEVĂRATĂ de vară. Fusese multă vreme frumos, cu vânt slab din est sau din nord; dar acum, după două săptămâni de ploaie, cu mici întreruperi, soarele apăruse încălzind ca într-o adevărată zi de vară; o boare uşoară de vânt purta pretutindeni parfumul teilor înfloriţi. Sub copaci, la capătul celălalt al grădinii, Betty cosea ceva, în timp ce fetiţa îşi făcea somnul de dimineaţă. Gyp stătea în faţa unui strat de indruşaim, o plantă agăţătoare, plăpândă ale cărei tridente mici şi verzi se întindeau ca nişte insecte din tulpinile subţiri.

Zgomotul unor paşi pe prundiş o făcu să se întoarcă şi atunci îl văzu pe Rosek venind din salon. O salută şi îi spuse:

— Gustav încă nu s-a trezit. M-am gândit să vorbesc mai întâi cu dumneata. Putem sta de vorbă?

Ezitând o clipă, Gyp îşi scoase mănuşile de grădinărit.

— Aici sau în salon?

— În salon, te rog.

Tremurând puţin, o luă înainte şi după ce intrară, se aşeză în aşa fel ca să le poată vedea pe Betty şi pe fetiţă. Rosek rămase în picioare nemişcat – dulceaţa gravă a buzelor sale bine conturate şi *„dandysmul”* lui ireproşabil treziră în ea un fel de admiraţie involuntară.

— Despre ce este vorba?

— Un lucru nu prea plăcut. Trebuie făcut ceva imediat. Am încercat să aranjez lucrurile, dar creditorii nu vor să mai aştepte. Ameninţă chiar să scoată la licitaţie această casă.

Cu un fel de furie, Gyp strigă:

— Aproape tot ce este în casa aceasta îmi aparţine.

Rosek clătină din cap.

— Contractul este pe numele lui – şi dumneata eşti soţia lui. Pot s-o facă, te asigur. Iar eu tocmai acum nu pot să-l ajut.

— Nu – fireşte! N-ar fi trebuit să-l ajuţi deloc. Nu pot suporta… Cât datorează cu totul?

— Cam o mie trei sute de lire. Nu este mult, desigur. Dar mai este ceva…

— Mai rău?

Rosek încuviinţă din cap.

— Vei gândi iarăşi că încerc să profit de situaţie. De data asta nu pot îngădui să gândeşti astfel.

Gyp scutură din cap.

— Nu, spune-mi, te rog.

— Există un bărbat cu numele Wagge, un antreprenor de pompe funebre – tatăl unei persoane pe care o cunoşti…

— Daphne Wing?

— Da. Fata aşteaptă un copil. Au silit-o să spună. Asta înseamnă pentru ea rezilierea contractelor, desigur – şi multe altele.

Gyp întrebă încet:

— Poţi să-mi spui, te rog, ce ar putea să facă acest domn Wagge?

— Este violent – şi un tip violent de teapa lui este periculos. Va fi nevoie de o mulţime de bani – şi poate chiar de sânge.

Se apropie repede de ea şi spuse cu o voce foarte joasă:

— Gyp, s-a împlinit un an de când ţi-am vorbit despre asta. Atunci nu m-ai crezut. Ţi-am spus de asemenea că te iubesc. Acum te iubesc mai mult, de o sută de ori mai mult! Nu te mişca de aici. Mă duc sus, la Gustav.

Se întoarse şi Gyp crezu că într-adevăr a plecat; dar el se opri şi se înapoie lângă fereastră. Expresia feţei lui era atât de flămândă, încât, o clipă i se făcu milă. Aceasta trebuie să i se fi oglindit pe faţă, pentru că, deodată, o apucă şi încercă să o sărute; ea se smulse şi el nu-i putu atinge decât gâtul. Dându-i brusc drumul, îşi plecă încet capul şi ieşi.

Gyp şterse urma sărutului de pe gât cu dosul palmei întrebându-se năucită: „Ce-am făcut ca să fiu tratată astfel? Ce-am făcut?” Şi o cuprinse o furie împotriva tuturor bărbaţilor. Ducându-se în biroul ei, scoase carneţelul şi căută un nume: Wing – Frankland Street, Fulham. Luându-şi poşeta de pe speteaza scaunului, îşi puse într-însa carnetul de cecuri. Apoi, având grijă să nu facă niciun zgomot, trecu în hol, îşi luă umbrela de soare şi ieşi.

Se îndreptă repede spre Baker Street. Plecase fără mănuşi şi intră în primul magazin ca să-şi cumpere o pereche. Alegându-le, uită pentru un moment de emoţii. Ajunsă în stradă, îi reveniră însă chinuitor. Şi era o zi atât de frumoasă – soarele strălucea, cerul era albastru, norii, orbitor de albi; de pe imperiala omnibusului, putea să vadă întreaga strălucire a zilei. Îşi aduse aminte de bărbatul care o sărutase pe braţ la primul ei bal. Şi acum – din nou! Simţea o furie amestecată cu un fel de compasiune nestăpânită şi de solidaritate cu această fată prostuţă, cu gura care parcă aştepta bomboane, şi care fusese adusă într-o astfel de situaţie de soţul ei. În Falham, coborî la cel mai apropiat colţ, o luă pe o stradă lată cu case cenuşii, înguste, până găsi numărul pe care îl căuta. Ajungând pe scara proaspăt spălată, era gata să se întoarcă şi să fugă. Pentru ce venise?

O servitoare îmbrăcată într-o rochie murdară îi deschise uşa. Carne de oaie! Miros de carne de oaie – întocmai cum spusese fata!

— Domnişoara – domnişoara Wing este acasă?

— Da, domnişoara Daisy este acasă. Doriţi s-o vedeţi? Pe cine să anunţ?

Apoi, după ce deschise una din cele două uşi de culoarea maro, adăugă:

— Luaţi loc; o voi trimite.

Stând în mijlocul acelei sufragerii, Gyp încercă să-şi stăpânească o senzaţie de greaţă. Masa de care îşi sprijinea mâna era acoperită cu o muşama roşie pentru a feri lemnul să se murdărească de la carnea de oaie. Pe un bufet se afla serviciul pentru oţet şi untdelemn şi o farfurie verde cu mere foarte roşii. Un paravan încadrat în trestie de bambus şi pictat cu margarete albe şi galbene era aşezat în faţa căminului umplut cu iarbă de pampas de culoare roşie. Scaunele erau tapiţate cu marochin roşu, draperiile erau roşu-cafenii, iar pe pereţii verzi atârnau câteva gravuri de Landseer[15] Alăturarea aceasta de roşu şi verde îi sporea suferinţa. Şi deodată ochii i se opriră asupra unui vas mic de porţelan albastru închis. Era aşezat pe un suport negru, pe consola căminului, şi era gol. În această cameră, în care plutea mirosul de carne de oaie, această vază părea din altă lume. Cu siguranţă că Daphne Wing – şi nu Daisy Wagge – îl pusese acolo! Acest simbol al frumuseţii sufocate, a tot ceea ce fata aceasta încercase să reverse în grădina ei, în urmă cu aproape un an, o emoţionă. Porţelan fin, frumos, oriental! Era surprinzător cum de-l lăsaseră aici să strice ambianţa acestei camere!

Un oftat o făcu să se întoarcă. Fata stătea rezemată de uşă, cu o faţă palidă, speriată. Gyp îşi zise: „A suferit îngrozitor”. Îi întinse mâna.

Daphne Wing suspină: „O, doamnă Fiorsen!” şi-i sărută mâna. Gyp văzu că mănuşa ei nouă se umezise. Apoi fata se rezemă din nou de uşă. Gyp fu cuprinsă, pentru a doua oară, de furie împotriva bărbaţilor şi simţi simpatie pentru fiinţa care urma să treacă prin ceea ce trecuse şi ea, nu de mult.

— Nu face nimica – spuse Gyp blând; numai că, ce este de făcut?

Daphne Wing îşi acoperi faţa palidă cu mâinile şi începu să plângă cu suspine – atât de încet, dar atât de sfâşietor, încât Gyp cu greu se putu stăpâni să nu plângă şi ea,. Aceasta era imaginea desperării unei fiinţe lipsite de speranţă şi de putere, mai presus de toate, de dragoste – astfel de lacrimi numai înţelegerea oamenilor le poate smulge sufletelor în suferinţă. Se simţi plină de revoltă împotriva lui Fiorsen, care luase această fată pentru plăcerea lui şi apoi o aruncase. I se părea că îl şi vede cum, cu vorbe caustice, o înlătura fiindcă se săturase de ea şi îi călca pe nervi, lăsând-o să suporte singură consecinţele pasiunii ei nebuneşti. Îi mângâie timid umerii care se scuturau din cauza suspinelor. Fata spuse dramatic:

— O, doamnă Fiorsen, îl iubesc atât de mult! O dorinţă penibilă de a râde o cuprinse pe Gyp, făcând-o să se cutremure din cap până în picioare. Daphne Wing observă şi continuă: Ştiu – e îngrozitor; dar îl iubesc – şi acum, el… Şi din nou izbucni în plânsul acela cumplit cu suspine. Şi Gyp, începu din nou s-o mângâie pe umăr. – Şi m-am purtat atât de îngrozitor faţă de dumneavoastră! O, doamnă Forsen.

Iertaţi-mă, vă rog!

— Da, bine; nu-i nimica! Nu mai plânge!

Încet, încet, suspinele se potoliră, dar fata stătea tot cu capul plecat şi sprijinit în mâini. Această cameră, în roşu şi verde, cu mirosul ei de carne de oaie.

În cele din urmă, Daphne îşi descoperi puţin chipul palid; buzele ei nu mai erau întredeschise, ca şi când ar fi dorit bomboane, şi murmură:

— De fapt el – el numai pe dumneavoastră vă iubeşte cu adevărat. Dar dumneavoastră nu-l iubiţi – asta este atât de ciudat! O, doamnă Fiorsen, dacă aş putea măcar să-l văd!! Nu mi-a spus niciodată să vin la el şi n-am îndrăznit. Nu l-am văzut de trei săptămâni – de când i-am spus de situaţia mea. Ce să fac?

Lui Gyp îi fu milă, dar în acelaşi timp se simţi foarte revoltată de faptul ca o fată să fie în situaţia de a se târî în faţa unui bărbat care a alungat-o. Daphne Wing spuse jalnic:

— Se pare că nu am niciun fel de mândrie. Nu-mi pasă ce-mi va face sau ce-mi va spune, numai să-l pot vedea. Revolta lui Gyp cedă în faţa milei.

— Cât mai este până…?

— Trei luni.

Trei luni – în această stare de suferinţă!

— Aş face un act desperat. Acum, când nu mai pot să dansez, şi când toată lumea ştie, e atât de îngrozitor! Dacă l-aş putea vedea, nu mi-ar păsa de nimic. Dar ştiu că el nu mă mai vrea. O, doamnă Fiorsen, mai bine aş muri! Vreau să mor!

Un oftat adânc îi scăpă lui Gyp, şi aplecându-se deodată spre fată, o sărută pe frunte. Simţi din nou acea mireasmă de floare de portocal pe care o emana pielea sau părul ei, ca atunci când o întrebase dacă e bine să aibă un iubit, ca atunci când apăruse, din umbra copacilor, ca un fluture de noapte, rotindu-se în lumina lunii, şi fâlfâind pe urma umbrei sale tremurânde. Pentru a mai slăbi tensiunea, Gyp arătă spre vază şi remarcă:

— Sunt sigură că dumneata ai pus-o acolo.

Fata îi răspunse cu o înflăcărare impresionantă:

— O, vă place? Luaţi-o vă rog. Mi-a dat-o contele Rosek. O, mi se pare că vine tata. Va intra aici!

Gyp auzi un bărbat dregându-şi glasul şi zgomotul pe care-l face o umbrelă agăţată în cuier; fata începu să tremure şi se rezemă de bufet. Uşa se deschise; domnul Wagge intră – un bărbat scund, gras, cu pantaloni şi redingotă negre şi cu o barbă căruntă. Arăta exact ceea ce era, un obişnuit al capelei, hrănit cu carne de oaie şi cu *sherry,* care putuse să-şi croiască propriul său drum în viaţă. Trăsăturile feţei, care trădau o suferinţă biliară, erau grosolane, ca şi trupul. Nu părea un om

rău, în afară de o expresie de mânie în ochii săi mici, cenuşii ca de purcel. Cu o voce pe care părea să o aibă întotdeauna răguşită, dar amabilă, după cum i-o cerea profesia, întrebă:

— Da? Cu cine am…?

— Doamna Fiorsen.

Respiraţia sa puternică se auzea foarte bine; aduse un scaun.

— Vreţi să luaţi loc?

Gyp clătină din cap.

Consideraţia de pe chipul domnului Wagge părea că se luptă cu o emoţie mult mai primitivă. Scoţând o batistă mare, cu margine îndoliată, îşi suflă nasul, şi-o trecu peste obraz şi întorcându-se spre fiica sa, mormăi:

— Du-te sus.

Fata se întoarse numaidecât şi ieşi. Domnul Wagge îşi drese glasul cu un zgomot care dovedea nişte plămâni foarte puternici.

— Pot să vă întreb cărui fapt se datorează această onoare?

— Am venit s-o văd pe fiica dumneavoastră.

Ochii lui mici se plimbară de la obrazul ei până la picioare, pe urmă trecură la ceasul lui cu lanţ, la mâinile pe care şi le freca tot timpul şi apoi din nou la pieptul ei, deasupra căruia nu îndrăznea să-şi ridice privirea. Această sfială o frapă pe Gyp. Aproape că îl auzea gândind: „Cum să discut o astfel de problemă cu o femeie atât de tânără şi de atrăgătoare, soţia ticălosului care mi-a distrus fata? Este o situaţie delicată, asta e!" Cuvintele lui răsunară răguşit:

— Este o afacere neplăcută, doamnă. Nu ştiu ce să zic. Într-adevăr nu ştiu. Este încurcată – foarte încurcată.

Gyp răspunse foarte liniştit:

— Fiica dumneavoastră este îngrozitor de nefericită; nu asta îi trebuie ei acum.

Chipul greoi al domnului Wagge părea că se umflă.

— Iertaţi-mă, doamnă, îngăimă el, dar trebuie să-l numesc pe soţul dumneavoastră un ticălos. Mă scuzaţi că sunt nepoliticos, dar trebuie. Dacă ar fi aici, nu ştiu dacă aş putea să mă stăpânesc – nu ştiu într-adevăr. Interpretând în mod evident drept un gest de simpatie mişcarea pe care Gyp o făcu cu mâna, continuă cu glasul înecat de emoţie: – Este nedelicat să vorbeşti aşa în faţa unei doamne care şi ea a fost jignită; dar fiecare om îşi are sensibilitatea lui. De la început am spus că dansul acesta înseamnă o înfruntare a sorţii; dar femeile nu au minte nici cât un ou. Mama ei a fost de acord. Carieră, într-adevăr! Frumoasă carieră! Vă spun, doamnă, că sunt foarte supărat; dacă acest ticălos îmi iese în cale, am să-i crestez obrajii – deşi nu sunt un bărbat tânăr, am să-i crestez obrajii! Iar dumneavoastră, nu ştiu ce să vă spun. Tocmai fiica mea să se poarte aşa! Mă simt jignit. Îmi închipui că numele ei va fi târât în noroi. Vă spun cinstit că am sperat că n-o să

aflaţi nimic; la urma urmelor, fata şi-a primit pedeapsa. Şi apoi aceste tribunale pentru divorţuri – nu este plăcut – este ceva oribil pentru oamenii respectabili. Şi, luaţi aminte, eu nu o văd măritată pe fiica mea cu acest ticălos, chiar dacă dumneavoastră divorţaţi de el. Nu; se va face de râs.

Gyp ridică încet capul şi zise:

— Nu se va face de râs în public, domnule Wagge, numai dacă nu o faceţi dumneavoastră. Dacă o trimiteţi pe Daphne – pe Daisy – fără zarvă, undeva, până când trece peste acest necaz, nimeni nu va şti nimic.

Domnul Wagge îşi deschise gura, încât respiraţia lui ar fi putut fi auzită până în stradă.

— Înţeleg eu bine ce spuneţi, doamnă, nu aveţi de gând să intentaţi proces de divorţ?

Gyp îşi înclină capul.

Domnul Wagge rămase tăcut şi pe faţa lui de mops se văzu o uşoară tresărire.

— Păi, spuse el în cele din urmă, este mai mult decât merită ea; nu vă pot ascunde că asta este o uşurare şi pentru mine. Trebuie să recunosc că la o tânără şi frumoasă doamnă ca dumneavoastră asta dovedeşte că aveţi suflet. Din nou, Gyp, clătină din cap. – Ah, ba da! Vă vorbesc ca un om foarte evlavios şi destul de bătrân, care ar putea să vă fie tată.

Îi întinse mâna. Gyp i-o întinse pe-a ei, înmănuşată.

— Îmi pare rău, foarte rău. Vă rog să fiţi drăguţ cu ea.

Domnul Wagge stătu câteva minute în picioare, frecându-şi mâinile, întristat.

— Sunt un om de casă, spuse el deodată. Un om de casă cu un comportament demn; şi niciodată nu m-am gândit că se poate întâmpla aşa ceva în familia mea – niciodată! A fost pentru mine – ei bine nu pot să vă spun ce-a fost!

Gyp îşi luă umbrela. Simţea că trebuie să plece: în orice moment s-ar putea să-i spună ceva ce nu va fi în stare să suporte – afară de asta. Mirosul de carne de oaie devenise tot mai persistent.

— Îmi pare rău, spuse ea din nou: la revedere: şi trecu pe lângă el spre uşă. Îl auzi respirând greoi în timp ce o conducea să-i deschidă; i-o luă înainte şi puse mâna pe clanţa uşii de la intrare. O scrută destul de timid cu privirea.

— Îmi pare bine, spuse el, că am avut cinstea să vă cunosc; şi, dacă pot să spun aşa, vă asigur de întreaga mea simpatie. Bună ziua!

Gyp respiră adânc. Obrajii îi ardeau; simţind nevoia să se apere de soare, îşi deschise umbrela. Dar chipul palid al fetei îi apăru din nou în faţă, iar cuvintele ei îi sunară în urechi:

— O, doamnă Fiorsen. Mai bine muream! Vreau să mor!

XVI

MERSE PE JOS SUB UMBRELA EI, căutând inconştient liniştea copacilor. Gândurile i se învălmăşeau – Daphne Wing sprijinită de uşă, faţa ca de mops a domnului Wagge, iarba roşie de pampas, vaza albastră, felul cum s-a năpustit Rosek asupra ei, fetiţa ei adormită sub copaci!

Ajunse în Kensington Gardens şi se aşeză. Era aproape de ora prânzului; dădacele, câinii, cărucioarele cu copii, bătrânii – toţi se grăbeau la masă. Toţi se uitau în fugă la femeia aceasta tânără, care stătea, singură, în tihnă, la o astfel de oră, încercând să descopere ce anume lipsea frumuseţii ei – poate picioare strâmbe sau altceva care să strice frumuseţea unui chip ca al ei! Gyp nu observa nimic din toate acestea, doar din când în când câte un câine care se oprea în trecere, adulmecând la picioarele ei. De multă vreme se străduia să pară insensibilă, refuzând să înfrunte realitatea; dar acum zăgazul s-a rupt şi şuvoiul o luase cu el. „Proces!" Cei care ezită să facă cunoscute problemele lor chiar şi celor mai apropiaţi prieteni, nu au noţiunea a ceea ce înseamnă o expunere publică a necazurilor personale; sigur că nici lui Gyp nu-i trecuse aşa ceva prin minte. Cu un zâmbet amar se gândi: „Oricum, sunt într-o situaţie mai bună decât ea! Ce-ar fi fost dacă l-aş fi iubit şi eu? Nu, niciodată – niciodată nu vreau să iubesc. Femeile care iubesc suferă prea mult".

Stătu acolo multă vreme până ce îşi aminti, că la ora trei era aşteptată de *monsieur* Harmost. Trecuse bine de două; porni peste pajişte. Atmosfera era plină de zumzetul albinelor şi al gâzelor, de uguitul porumbeilor, de foşnetul slab şi de freamătul frunzelor, de parfumul florilor de tei sub cerul albastru cu câţiva nori groşi, albi care treceau leneşi şi paşnici. De ce să fie nefericită? Un prepelicar dintre aceia cu părul lung, cu pete, cu capete mari, cu moţuri creţe şi întotdeauna hoţomani, sărea în jurul ei, sperând că va arunca umbrela în apă ca el să i-o aducă, fiindcă în mintea lui acesta putea fi singurul motiv pentru care cineva ducea în mână ceva.

Monsieur Harmost nu-şi mai găsea locul prin camera ale cărei ferestre deschise nu reuşeau să primenească aerul îmbâcsit de miros de tutun.

— Credeam că nu mai vii! spuse el. Eşti palidă. Din cauza căldurii? Sau – se uită ţintă la ea – te-a jignit cineva, mica mea prietenă? Gyp scutură din cap. Ah! Da. Nu-mi spui nimic; nu spui nimănui nimic! Îţi închizi chipul frumos ca o floare noaptea. La vârsta ta, fetiţa mea, simţi nevoia să faci confidenţe; o supărare ascunsă este pentru muzică ceea ce pentru stomac este vântul de răsărit. Haide, spune-mi necazurile tale. De mult timp aveam de gând să te întreb. Numai o singură dată suntem tineri; vreau să te văd fericită.

Ar fi oare o uşurare pentru ea să-şi descarce sufletul? Ochii lui căprui o cercetau întocmai ca ochii unui câine credincios. Gyp nu voia să jignească un om atât de amabil. Şi totuşi – îi era imposibil!

Monsieur Harmost se aşează la pian. Îşi puse mâinile pe claviatură şi se întoarse spre ea.

— Ştii, sunt îndrăgostit de dumneata. Bătrânii se pot îndrăgosti foarte tare, dar ei ştiu că nu are niciun rost – şi aceasta îi face suportabili. Totuşi, ne place să ne simţim de folos tinereţii şi frumuseţii; asta ne dă puţină căldură. Spune-mi supărarea dumitale! Aşteptă câteva clipe, apoi adăugă puţin iritat: – Bine, bine, atunci să ne întoarcem la muzică!

Avea obiceiul să stea lângă ea la pian, dar acum stătea în picioare ca şi cum era pregătit să fie cât se poate de sever. Iar Gyp, fie că era prea nervoasă, fie că nu mâncase nimic la prânz, cântă mai bine decât cântase vreodată – Poloneza de Chopin în la bemol, acel cântec al revoluţiei care i se păruse întotdeauna atât de greu de executat. Când termină, *monsieur* Harmost îi luă mâna şi i-o sărută. Simţi că barba lui aspră o înţeapă şi ridică privirea spre el cu un oftat de satisfacţie. Din spatele lor se auzi un glas batjocoritor:

— Bravo!

Fiorsen stătea în pragul uşii.

— Felicitări, *madame!* De mult doream să te văd sub vraja inspiraţiei maestrului tău!

Inima lui Gyp începu să bată cu putere. *Monsieur* Harmost nu se mişcase din loc. Privea uimit.

Fiorsen îşi sărută dosul mâinii.

— Acest clovn bătrân! Ptiu – ce mai amant!

Gyp îl văzu pe bătrân că începe să tremure; sări în picioare strigând:

— Eşti o brută!

Auzi vocea lui *monsieur* Harmost în spatele ei:

— Înainte de a pleca, *monsieur,* să-mi dai o explicaţie pentru această stupiditate!

Fiorsen îi arătă pumnul şi ieşi afară bombănind. Auziră uşa de la intrare trântindu-se. Gyp se întoarsa brusc spre fereastră şi stătu acolo uitându-se în curtea din spatele casei. Chiar şi în acel loc se furişase vara. Frunzele oţetarului străluceau; în peticul de soare, o pisică neagră, cu o fundă albastră la gât, stătea tolănită. Vocea unui vânzător ambulant de căpşuni se auzea tocmai de pe o stradă lăturalnică. Simţea că *monsieur* Harmost stătea în picioare cu mâna dusă la gură şi fu cuprinsă de păreri de rău şi de furie. Să fie astfel insultat acest bătrân atât de blând şi de amabil! Era culmea tuturor jignirilor aduse de soţul ei! Nu-i va ierta asta niciodată! Şi pe ea o insultase mai mult decât putea îndura! Se întoarse şi-şi puse amândouă mâinile într-ale

lui *monsieur* Harmost.

— Îmi pare nespus de rău! La revedere, dragă – dragă *monsieur* Harmost; voi veni vineri! Şi înainte ca el s-o poată opri, plecase.

Tocmai când ajunse pe trotuarul de pe partea cealaltă, simţi că cineva o trage de rochie şi atunci îl văzu pe Fiorsen în spatele ei. Se smulse şi merse repede mai departe. Avea oare de gând să-i facă vreo scenă aici, în stradă? El o apucă din nou de braţ. Îl înfruntă şi-i spuse cu un glas ca de gheaţă:

— Te rog. Nu face scene în stradă şi nu mă mai urmări în felul acesta. Dacă vrei să vorbeşti cu mine, poţi vorbi acasă.

Apoi, foarte calmă, îşi văzu mai departe de drum. Dar el continua sa se ţină după ea. Gyp făcu semn primului taxi pe care-l întâlni.

— Bury Street – repede! Îl văzu pe Fiorsen repezindu-se în faţă, prea târziu însă ca să o mai poată opri. Rămase pe loc, cu chipul palid ca de mort sub pălăria cu borurile late. Gyp era însă mult prea supărată şi tulburată ca să-i mai pese de el.

Era hotărâtă să se ducă la tatăl ei. Nu se va mai întoarce la Fiorsen; dar cum o să le ia pe Betty şi pe fetiţă? Era aproape sigură că Winton era la clubul lui. Şi aplecându-se puţin, spuse: – Nu; în Hyde Park Corner, te rog.

Portarul, care o cunoştea, după ce strigă unui comisionar: „Cheamă-l pe maiorul Winton – dar repede!" ieşi din boxa lui ca să-i ofere un scaun şi ziarul *The Times*.

Gyp stătea cu ziarul pe genunchi şi vedea ca prin vis un domn bătrân şi slab care se retrăsese să mediteze într-un colţ; un chelner, cu jambiere albe, trecu cu un servici de ceai pe o tavă; câteva pălării agăţate în cuier; barul acoperit cu postav verde şi cu şiruri de hârtie albă ca nişte panglici iar trei membri ai clubului stând în faţa lui. Unul dintre ei, înalt, solid şi vesel, cu *pince-nez* şi cu o jiletcă albă, îşi scosese pălăria de paie şi se instalase în aşa fel încât, neobservat, să poată privi pe oricine care i se părea pe gustul său. Apoi, tatăl ei trecu fără grabă pe lângă micul grup: dornică să iasă cât mai repede din acest sanctuar masculin, îl aşteptă la capătul scărilor.

— Vreau să-ţi vorbesc, tată.

O cercetă în treacăt cu privirea, îşi luă pălăria şi o urmă spre ieşire. În maşină, îşi puse mâinile într-ale ei.

— Ce este, draga mea?

— Vreau să mă întorc la tine. Nu mai pot sta acolo. Este – este… Am ajuns la capătul puterilor.

O strânse uşor de mână ca şi când ar fi încercat s-o oprească să spună mai mult. Gyp continuă:

— Dar trebuie să iau copilul. Mă îngrozesc la gândul că va încerca să-l oprească, pentru a mă determina să revin.

— El e acasă?

— Nu ştiu. Nu i-am spus că am de gând să-l părăsesc.

Winton se uită la ceas.

— Fetiţa iese vreodată la plimbare la o oră ca asta?

— Da, după ora ceaiului. Este mai răcoare.

Atunci eu îmi voi continua drumul cu această maşină. Tu rămâi să pregăteşti camera pentru fetiţă. Nu-ţi face griji şi nu ieşi până nu mă întorc.

Ce frumos din partea lui, că nu i-a pus nici o singură întrebare!

Maşina se opri la intrarea din Bury Street. El o întreba încet:

— Vrei şi căţeluşii?

— Da, o, da! Pe el nu-l interesează.

— Bine. Va fi destul timp ca, după ce mă întorc, să-ţi cumpăr nişte lucruri de care ai nevoie pentru noapte. Astăzi nu vreau să risc nimic. Roag-o pe doamna Markey să-ţi facă un ceai.

Gyp urmări maşina care îşi reluă drumul şi-l văzu pe Winton că-i face semn cu mâna; apoi, cu un oftat adânc, pe jumătate de teamă, pe jumătate de uşurare, sună la uşă.

XVII

ÎN ST. JAMESS STREET, WINTON spuse şoferului: „Mergi cât poţi de repede!” Obrajii săi bronzaţi se rumeniseră puţin; sub pleoapele pe jumătate închise, ochii îi erau şi mai pătrunzători; buzele, foarte strânse – arătau ca atunci când vreo vulpe îi apărea în cale. Avea de gând să nu se expună nici unui risc – să nu atace pe faţă. Pentru asta va avea timp mai târziu, dacă va fi nevoie. Nervii lui erau mai tari decât ai multor bărbaţi şi avea acea fermitate de oţel şi resursele care fac pe mulţi englezi, de rangul său, să fie formidabili în acţiuni mici. Când ajunse acasă la Fiorsen spuse şoferului să aştepte, sună şi întrebă de Gyp, încercând un fel de plăcere pentru şiretlicul său.

— Nu a venit încă, domnule. Dar domnul Fiorsen este acasă.

— A! Dar fetiţa?

— E acasă, domnule.

— Voi intra s-o văd. E în grădină?

— Da, domnule.

— Sunt şi căţeluşii acolo?

— Da, domnule. Doriţi să luaţi ceaiul, domnule?

— Nu, mulţumesc. Dar ca să realizeze această răpire fără să dea naştere la bârfeli şi la suspiciunea că ar fi fost în înţelegere cu Gyp, adăugă: – Numai după ce se întoarce doamna Fiorsen.

Trecând în grădină, băgă de seamă că Fiorsen era la fereastra sufrageriei şi-l urmărea. Fetiţa era sub un copac la capătul celălalt al grădinii, iar căţeluşii se repeziră, furioşi până simţiră că e el. Winton se apropie de cărucior, şi, salutând-o pe Betty, se uită la nepoţica lui. Stătea acolo sub o perdeluţă de muselin care o apăra de muşte şi era trează. Ochii ei mari, negri şi serioşi, care începuseră să semene cu ai lui Gyp, îl priveau grav. Făcând giumbuşlucuri spre ea, se mişcă în aşa fel încât să stea cu faţa spre casă, iar Betty cu spatele la ea.

— Am venit cu un mesaj din partea stăpânei tale, Betty. Păstrează-ţi calmul; nu întoarce capul şi ascultă-mă. Ea se află în Bury Street şi va rămâne acolo; vrea să te aduc pe tine cu fetiţa şi căţeluşii… Ea făcu ochii mari şi deschise gura. Winton puse mâna pe cărucior.

— Fii calmă! Ieşi cu căruciorul ca de obicei. Este ora când pleci la plimbare; mă vei aştepta la colţul străzii care dă în Regent Paric. Voi veni cu maşina şi vă voi lua. Nu fi agitată; nu lua nimic; poartă-te exact aşa cum te porţi de obicei. Ai înţeles?

Nu stă în firea femeilor care îngrijesc copii să primească un astfel de ordin fără să pună întrebări. Faptul că se schimbase la faţă şi că începuse să respire agitat, îl făcu să adauge imediat:

— Acum Betty, stăpâneşte-te; Gyp are nevoie de tine. În maşină îţi voi povesti totul.

— Da, domnule. Sărmana fetiţă! Dar ce fac cu schimburile de noapte ale copilului? Şi ale domnişoarei Gyp?

Simţind că Fiorsen era încă la fereastră, Winton făcu câţiva paşi spre copil.

— Nu-ţi face griji din cauza asta. De îndată ce mă vezi la fereastra salonului, fii gata şi pleacă. Betty, priveşte numai în faţă, nu te uita în jur; îţi voi acoperi retragerea. N-o părăsi pe Gyp tocmai acum. Fii stăpână pe tine!

Cu un oftat greu, Betty murmură: „Foarte bine, domnule. O, draga de ea!" şi îşi potrivi şnururile de la bonetă. Winton salută şi se îndreptă spre casă. Se uită într-o parte şi în alta, ca şi cum ar fi examinat florile, dar observă că Fiorsen se retrăsese de la fereastră; intrând pe uşa salonului, se îndreptă repede spre hol. O clipă înainte de a deschide uşa de la sufragerie, ascultă. Fiorsen se plimba prin cameră. Îşi aţinti privirea sălbatică asupra lui Winton care-l întrebă:

— Ce mai faci? Gyp nu este acasă?

— Nu.

Acest „nu" îl făcu pe Winton să simtă o vagă remuşcare. Va fi părăsit de Gyp! Dar inima i se împietri din nou. Omul acesta era o mare canalie.

— Fetiţa arată bine, spuse Winton.

Fiorsen începu iar să se plimbe nervos prin camera.

— Unde este Gyp? Am nevoie de ea!

Winton îşi scoase ceasul.

— Nu este târziu. Apoi deodată simţi o silă pentru rolul pe care-l juca. Să ia fetiţa, să o pună pe Gyp în siguranţă – da! Dar nu să se prefacă a nu şti nimic despre asta! Se răsuci pe călcâie şi ieşi. Nu mai putea să mintă astfel. Oare Betty se descurcase bine? Se întoarse în salon. Betty tocmai trecea pe lângă peretele casei. În cinci minute va fi la colţ. Se opri şi aşteptă. Numai de n-ar intra individul acela! Prin peretele despărţitor îl auzea cum se plimba încă în sus şi în jos prin sufragerie. Ce mult dura un minut! Trecuseră numai trei de când auzise uşa de la sufragerie deschizându-se şi pe Fiorsen traversând holul spre uşa de la intrare. Ce urmărea, stând acolo ca şi când voia să tragă cu urechea? Şi deodată îl auzi oftând – aşa cum oftase şi el de multe ori, aşteptând şi ascultând dacă nu se aud paşi, cu o nelinişte chinuitoare şi arzătoare. Iubea, oare, cu adevărat, acest individ? Simţindu-se revoltat că stătea şi îl spiona, se îndreptă spre ieşire, declarând:

— N-o mai aştept pe Gyp. La revedere! Cuvintele: „Transmite sărutări lui Gyp" îi pieriră de pe buze.

— La revedere! îi răspunse Fiorsen ca un ecou. Winton ieşi pe sub pergolă, fiind sigur că acel chip rătăcit mai stătea încă în uşa întredeschisă. Betty nu se vedea nicăieri; probabil că ajunsese la colţul

străzii. Misiunea lui reuşise, dar nu simţea niciun fel de entuziasm. După colţ, îşi regăsi „protejatele”, urcară căruciorul deasupra maşinii şi plecară în goană. Avusese de gând să-i explice lui Betty în maşină, dar nu-i spuse decât atât:

— Mâine veţi pleca toate trei la Mildenham.

Iar Betty, care se temea de el chiar de când, cu atâţia ani în urmă, îl întâlnise pentru prima oară, îi privi profilul, fără să îndrăznească să mai pună întrebări. În drum, Winton se opri la un oficiu poştal şi expedie această telegramă:

„Gyp şi fetiţa sunt cu mine. Urmează scrisoare. Winton”.

Îşi simţea conştiinţa mai uşoară; în orice caz, telegrama era necesară, căci altfel Fiorsen s-ar fi putut adresa poliţiei. Restul urma să fie explicat după ce va discuta cu Gyp.

Dar se făcu târziu până ce putură să stea de vorbă.

Aşezându-se lângă ferestrele deschise unde Markey pusese două hortensii – cumpărate din proprie iniţiativă, ca un semn de mulţumire tacită – Gyp începu să vorbească. Nu-i ascunse nimic, în timp ce-i mărturisi totalul şi mizerabilul eşec al căsătoriei ei. Când ajunse la Daphne Wing şi la descoperirea pe care o făcuse în salonul de muzică, văzu cum capătul aprins al trabucului tatălui ei tremura. În propria ei casă – propria ei casă! Şi, ea rămăsese totuşi mai departe cu el! Winton n-o întrerupse niciun moment, dar tăcerea lui aproape că o înspăimânta.

Ajungând la evenimentele din acea zi, ezită. Să-i spună şi despre Rosek? Sinceritatea ei învinse şi Winton nu schiţă niciun gest. Când Gyp termină, el se ridică şi îşi stinse încet mucul de ţigară de pervazul ferestrei; apoi, uitându-se cum stătea întinsă în fotoliu ca şi când ar fi fost epuizată, exclamă: „Dumnezeule!” şi se întoarse la fereastră.

La acea oră din noapte, înainte ca spectacolele să se termine, pe străzile Londrei domnea o acalmie tulburată doar de ţipetele stridente ale câte unei femei pe jumătate beată care se ciorovăia cu bărbatul ei în timp ce se întorceau. Spre casă, împleticindu-se, sau de vioara vreunui muzicant ambulant care încerca să-şi câştige existenţa. Scârţâitul acesta îl irita oarecum pe Winton, pentru că îi amintea de cei doi străini blestemaţi care o trataseră în chip nepermis pe fiica lui. Să-i aibă numai în faţa sabiei sau a pistolului – ca să le dea el o lecţie! O auzi spunându-i:

— Tată, aş vrea să-i plătesc datoriile. Atunci situaţia ar fi aşa cum a fost când m-am măritat cu el.

Lui Winton îi scăpă un oftat desperat. Dar nu voia să mai toarne gaz peste foc.

— De asemenea vreau să fiu sigură că fata aceea este bine până scapă de necaz. Poate că aş putea folosi ceva din acei – din ceilalţi

bani, – în cazul când ai mei sunt pe terminate?

Mânia, nu dezaprobarea faţă de impulsul ei, îl făcu să ezite; banii şi răzbunarea nu se asociau niciodată în mintea lui.

— Vreau să mă simt ca şi cum niciodată nu aş fi acceptat să mă căsătoresc cu el. Poate că de vină sunt şi aceste datorii – cine ştie?

Câtă asemănare cu ea – întinsă în vechiul fotoliu, capul lăsat pe spate şi chipul profilat în umbră! Şi o mare bucurie îl cuprinse pe Winton. O adusese din nou la el!

XVIII

ÎN FIECARE ZI DORMITORUL LUI Fiorsen arăta – după expresia servitoarei – „ca o adevărată cocină de porci” – până când pleca de acasă şi se putea face curat. Avea un adevărat talent pentru dezordine. Astfel încât camera lui arăta ca şi cum ar fi dormit în ea trei bărbaţi, nu unul. Haine şi pantofi, perii, apă, pahare mari, ziare, romane franţuzeşti şi mucuri de ţigări – nimic nu era unde trebuie să fie; iar fumul stătut al ţigărilor îneca pe toţi cei care trebuiau să-i aducă ceaiul sau apa pentru bărbierit. În dimineaţa acelei zile, când servitoarea îi anunţase vizita lui Rosek, Fiorsen stătuse mult timp întins pe spate, urmărind visător fumul ţigării şi cele patru muşte care valsau în lumina soarelui strecurată printre storurile de culoare verde. Această oră pe care şi-o petrecea în pat, reprezenta momentele sale de creaţie, când putea să-şi dea seama cel mai bine de forma muzicii şi să simtă modul în care să o redea. În ultima vreme se simţea plictisit şi îmbătrânit; dar în această dimineaţă imaginaţia i se înflăcărase din nou, trăia acea stare semiconştientă, de vibraţie când emoţiile încep să prindă formă, iar în minte îşi fac loc noi modalităţi de exprimare. Când auzi servitoarea ciocănind şi spunându-i: „Contele Rosek doreşte să vă vadă, domnule”, se gândi: „Ce dracu vrea?” O fire mai complexă, care nu se controlează când vine în contact cu una mai simplă, dar care ştie exact ce vrea, devine instinctiv iritabilă.

O fi venit pentru bani – sau în legătură cu fata aceea? Fata aceea – oh, ce n-ar fi dat ca fata aceea să fi murit! O fiinţă blândă, care se agaţă ca scaiul de tine! Copilul! Dumnezeule! Ce nebun fusese – ce nebun! Întâi Gyp – apoi ea! Încercase să scape de ea, dar era ca şi cum ai vrea să scapi de un scai! Cum se mai agăţase! Fusese răbdător – răbdător şi amabil, dar cum poţi să mai continui să fii astfel cu cineva de care te plictiseşti! El o dorea numai pe Gyp, numai pe soţia lui. Şi tocmai acum, când de o oră sau două reuşise să-şi elibereze gândurile de toate aceste necazuri şi să se simtă fericit – trebuia să vină acest individ şi să stea acolo în picioare, cu chipul său de sfinx!

— Bună, Paul! stai jos. Ce necazuri te aduc?

Rosek îşi aprinse o ţigară. Chiar şi Fiorsen fu izbit de paloarea lui rigidă.

— Gustav, ar fi bine dacă te-ai feri de domnul Wagge. A fost ieri pe la mine. Îi cam lipseşte duioşia.

Gustav se ridică în capul oaselor.

— Să-l ia dracu pe domnul Wagge! Ce poate să facă?

— Nu sunt avocat, dar îmi imaginez că poate să-ţi facă multe neplăceri – fata este foarte tânără.

Fiorsen îi privi aspru şi-i zise:

— De ce mi-ai aruncat în braţe blestemata aia de fată?

— N-am făcut-o eu, dragul meu prieten.

— Ba da. Care ţi-a fost planul? Tu nu faci niciodată nimic fără să urmăreşti ceva. Ştii bine că aşa este. Haide, spune, ce plan ai avut?

— Cred că-ţi place să te distrezi.

Fiorsen izbucni cu violenţă:

— Ascultă! Am terminat cu prietenia ta – nu te-am cunoscut niciodată cu adevărat. S-a terminat. Dă-mi pace!

Rosek zâmbi.

— Dragul meu, prieteniile nu se termină în felul acesta. Îmi datorezi o mie de lire.

— Bine, ţi-o voi plăti. Soţia mea îmi va împrumuta această sumă.

— O, te iubeşte atât de mult? Credeam că-şi iubeşte numai lecţiile de muzică.

Cum stătea ghemuit cu genunchii sub bărbie, Fiorsen şuieră printre dinţi:

— Ieşi afară de aici! Îţi voi plăti mia ta de lire.

Rosek îi răspunse tot zâmbind:

— Nu fi prost, Gustav! Cu vioara pe umăr, pari un adevărat bărbat. Fără ea – eşti un copil. Stai liniştit şi gândeşte-te la domnul Wagge. Dar ai face mai bine să vii la mine şi să stăm de vorbă despre asta. Pentru moment îţi spun la revedere. Şi calmează-te! Scuturând scrumul ţigării pe tava care era lângă cotul lui Fiorsen, plecă.

Fiorsen îşi duse mâna la frunte. Blestemaţi să fie cu toţii – tatăl şi fata, Rosek şi toţi ceilalţi rechini! Ieşi pe palier. Casa era foarte liniştită. Rosek plecase – călătorie sprâncenată! O strigă pe Gyp. Niciun răspuns. Intră în camera ei care era deosebit de elegantă şi mirosea a ciclame! Se uită în grădină. La capătul ei se vedea copilul şi cu femeia aceea grasă. Dar Gyp nu era! Nu era acasă niciodată când avea nevoie de ea. Wagge! Se cutremură; şi, întorcându-se în dormitor, scoase dintr-un bufet care era închis, o sticlă de coniac şi bău puţin. Îl făcu să-şi vină în fire; încuie bufetul la loc şi se îmbrăcă.

Trecând spre salonul de muzică, se opri sub copaci ca să-i facă câteva giumbuşlucuri fetiţei. Uneori i se părea că este o mică fiinţă adorabilă, cu ochii ei mari şi negri atât de asemănători cu ai lui Gyp. Alteori îi era silă de această mogâldeaţă insipidă. În dimineaţa aceasta, în timp ce se uita la ea, se gândi dintr-o dată la celălalt copil care urma să vină şi schiţă o strâmbătură. Observând figura îngrozită a lui Betty care se uita la el cum se strâmbă la odorul ei, Fiorsen izbucni în râs şi se îndreptă spre salonul de muzică.

În timp ce-şi acorda vioara, îşi aduse aminte că Gyp nu mai venise aici de multă vreme şi i se păru teribil de nedrept. Ca şi când fata aceea nenorocită ar avea vreo importanţă! Gyp nu-l iubise niciodată, nu-i oferise niciodată ceea ce ar fi dorit, nu-i potolise niciodată setea de ea! Acesta era de fapt fondul problemei. Nicio altă femeie nu fusese

ca ea; nu-l lăsase să-şi potolească setea. Întotdeauna el era cel care se plictisea de ele mai înainte ca ele să se plictisească de el. Gyp nu-i dădea nimic! Nu avea inimă, sau o dăduse altcuiva? Ce spusese Paul despre lecţiile ei de muzică? Şi deodată îi trecu prin minte că el nu ştia nimic, absolut nimic, nici unde se ducea şi nici ce făcea ea. Lecţii de muzică? Ieşea aproape în fiecare zi, pleca ore întregi. Unde? Oare în braţele vreunui bărbat? Puse jos vioara cu o reală indispoziţie. Şi de ce nu? Acea biciuire a instinctelor sexuale care face ca gelozia să doară atât de mult era şi mai accentuată la o fire ca a lui Fiorsen. Îl trecură fiori. Dar aducându-şi aminte de mândria ei dispreţuitoare, de candoarea ei şi, înainte de toate, de indiferenţa ei, teama i se mai potoli. Nu, Gyp nu putea să facă aşa ceva!

Se îndreptă spre măsuţa pe care se afla o carafă, îşi turnă nişte coniac şi bău. Se mai linişti. Începu să exerseze. Alese un pasaj din concertul pentru vioară al lui Brahms şi îl cântă de câteva ori. Constată că de fiecare dată repeta aceleaşi greşeli; nu se putea concentra. Simpla atingere a viorii îl îngrozea. Lecţii de muzică! De ce le lua? Pierdere de timp şi de bani – niciodată nu va fi decât o amatoare! Se dusese azi acolo? Era trecut de ora prânzului. Poate că se întorsese.

Reveni în casă. Nici urmă de Gyp. Servitoarea veni să-l întrebe dacă dorea să mănânce. Nu! Stăpâna urma să vină? Nu spusese nimic. Se duse în sufragerie, mâncă un biscuit şi bău un coniac cu sifon. Se mai potoli. După ce se înapoie în salon, se aşeză la biroul lui Gyp. Ce ordine! Pe un mic calendar, era însemnată o cruce cu creionul, azi – miercuri, şi o alta vineri. Pentru ce? Lecţii de muzică? Trase un sertar şi scoase carneţelul ei cu adrese. „H – Harmost, 305 A, Marylebone Road", şi lângă adresă notat cu creionul „3 p.m."

Ora trei. Aceasta era ora ei! Ochii i se opriră pe o mică şi veche gravură care reprezenta o bacantă, înfăşurată într-un şal verde, agitându-şi tamburina spre un Cupidon gol, care stătea cu un arc şi cu săgeată în mână şi care se uita la ea. O întoarse: pe spatele ei era scris tremurat dar citeţ: *„Micuţei mele prietene. E.H."* Fiorsen se îndreptă spre pian. Îl deschise şi începu să cânte, privind înaintea lui, în gol, abia ştiind ce cântă. Un mare artist? În ultimul timp, deseori, nu-i mai păsa dacă ar mai pune mâna sau nu pe vioară. Se săturase să mai stea în picioare în faţa unei mări de capete posomorâte şi să vadă imbecilii bătând prosteşte din palme. Îi era silă de toată această monotonie!

Se ridică de la pian, se duse în sufragerie şi mai bău o gură de coniac. Gyp nu putea să suporte să-l vadă că bea. Ei bine, atunci n-avea decât să nu iasă prea des în oraş – să ia lecţii de muzică. Lecţii de muzică! Era aproape ora trei. Se va duce să vadă ce făcea, de fapt se va duce şi se va oferi să o conducă acasă! O atenţie. S-ar putea să-i facă plăcere. Poate că va fi mai bine decât să aştepte până când se

hotărăşte ea să vină, cu chipul ei pe care nu puteai citi nimic. Mai bău puţin coniac, îşi luă pălăria şi ieşi. O porni prin soarele fierbinte şi ajunse în faţa casei, puţin ameţit. O servitoare îi deschise uşa.

— Sunt domnul Fiorsen. Doamna Fiorsen este aici?

— Da, domnule; vreţi să aşteptaţi?

De ce s-o fi uitând la el în felul acesta? Ce fată urâtă! Ce nesuferiţi sunt oamenii urâţi! După ce plecă fata, el redeschise uşa sălii de aşteptare şi ascultă.

Chopin! Poloneza în la bemol. Grozav! Era Gyp în stare de aşa ceva? Foarte bine! Ieşi în coridor atras de execuţia ei şi întoarse uşor mânerul uşii. Muzica se stinse. Intră.

În după amiaza aceea, la o oră şi jumătate după plecarea lui Winton, Fiorsen continua să mai stea la uşa de la intrare. Accesul de gelozie, alimentat de coniac, care-l făcuse să-şi insulte nu numai soţia ci şi pe bătrânul *monsieur* Harmost, dispăruse dintr-o dată chiar din clipa când, în stradă, Gyp se întorsese spre el şi-i vorbise cu glasul acela ca de gheaţă; din acel moment simţise teamă şi acum teama aceasta creştea cu fiecare minut. Îl va ierta oare? Pentru el, care acţiona numai sub impulsul momentului, astfel încât numai rareori ştia după aceea exact ce făcuse sau pe cine jignise, stăpânirea de sine a lui Gyp i se păruse întotdeauna ceva misterios şi cam înfricoşător. Unde plecase? De ce nu venea? Îngrijorarea îi creştea cu viteza unei pietre care se rostogoleşte de pe deal. Dacă nu se mai întoarce? Dar trebuie să se întoarcă – copilul este aici –; copilul lor!

Pentru prima oară, gândul la copil îi dădu o satisfacţie adevărată. Plecă de lângă uşă, şi, după ce bău un păhărel ca să se calmeze, se trânti pe divanul din salon. În timp ce stătea aşa întins începu să simtă în trup căldura coniacului şi se gândi: „Voi începe o viaţă nouă: voi renunţa la băutură. Voi renunţa la tot, voi trimite copilul la ţară, o voi duce pe Gyp la Paris, la Berlin, Viena, Roma – oriunde afară de Anglia, departe de acest tată al ei şi de toţi oamenii aceştia posomorâţi şi rigizi! Ei îi place să călătorească!” Da, vor fi fericiţi! Nopţi încântătoare – zile fermecătoare – aer care nu te apasă ca să simţi nevoia să bei – inspiraţie adevărată – muzică adevărată! Mireasma de lemn ars de pe străzile Parisului, strălucirea din Thiergarten, o serenadă pe o stradă lăturalnică din Florenţa, licuricii din amurgul verilor italiene – toate aceste amintiri îl îmbătară. Căldura coniacului începuse să dispară, simţi răcoare, simţi cum îl trec fiorii. Închise ochii, gândindu-se să doarmă până se va întoarce Gyp. Dar îi deschise foarte curând, pentru că – în ultima vreme i se năzăreau din senin numai lucruri urâte; feţe mobile care-şi schimbau expresia când le privea, devenind din ce în ce mai hidoase, până ce se transformau în găuri – găuri – găuri… Descompunere – feţe omeneşti încâlcite,

răsucite, ca nişte rădăcini de copaci. Era groaznic! Deschise ochii, pentru că atunci când era treaz, dispăreau. Era foarte multă linişte. Niciun zgomot nu se auzea sus, nici măcar zgomotul căţeluşilor. Se va duce să vadă fetiţa.

În timp ce traversa holul, se auzi soneria. O telegramă! Desfăcu plicul.

„Gyp şi fetiţa sunt cu mine – urmează scrisoare. Winton."

Cu un hohot de râs, trânti uşa în nasul băiatului şi fugi sus pe scări; dar la ce bun… Acum nu mai era nimeni acolo! Însemna oare că într-adevăr îl părăsise? Se opri lângă patul lui Gyp şi trântindu-se pe el, zăcu acolo cu faţa îngropată şi suspinând moleşit de băutură. O pierduse? Să nu-i mai vadă niciodată ochii închizându-se şi să nu-şi mai lipească buzele de ale ei! Să nu mai simtă că-şi pierde capul în faţa frumuseţii ei! Sări din pat. A pierdut-o? Absurd! Numai tatăl ei, acel englez calm, afectat, dat naibii – el pusese totul la cale – el furase şi copilul!

Coborî şi bău nişte coniac. Se mai calmă puţin. Ce trebuie să facă? *„Urmează scrisoare."* Să se ducă în Bury Street? Nu. Mai bine să bea! Să se distreze!

Luându-şi pălăria, ieşi, mergând furios, până ce capul începu să i se învârtească; apoi, luând o maşină, se duse la un restaurant din Soho. Nu mâncase decât un biscuit, de la micul dejun care pentru el era întotdeauna un lucru lipsit de importanţă – aşa că comandă o supă şi o sticlă din cel mai bun Chianti – altceva n-ar fi putut să înghită. Stătu mai mult de două ore la masă, palid şi tăcut, cu fruntea scăldată de transpiraţie, rânjind sau exersându-şi degetele, din când în când, gesturi care amuzau, dar uneori alarmau pe cei din apropiere. Dacă n-ar fi fost cunoscut acolo, ar fi fost privit cu suspiciune. Pe la nouă şi jumătate, după ce-şi termină vinul, se sculă, puse o monedă de aur pe masă şi plecă fără să mai aştepte restul.

Felinarele erau aprinse, dar încă nu se întunecase. Merse fără să se oprească, spre Piccadilly. O fată de stradă trecu şi îl privi. Uitându-se insistent, el o luă de braţ; se simţi mai bine şi continuară să meargă împreună. Deodată fata se opri şi încercă să se desprindă de braţul lui; în ochii ei negri, scoşi în evidenţă de obrazul foarte pudrat, apăruse o privire înspăimântată. Fiorsen o ţinea strâns şi râdea. „Haide! spuse el. Eşti ca şi soţia mea. Vrei să bei ceva?"

Fata clătină din cap şi cu o mişcare bruscă reuşi să se desprindă şi să dispară ca o rândunică, prin mulţimea de pe trotuar. Fiorsen se opri şi râse. Pentru a doua oară astăzi *ea* îi scăpase din mână. Trecătorii se uitau la el, uimiţi. Draci hidoşi! Cu o strâmbătură, ieşi din Piccadilly, trecu pe lângă biserica St. James şi se îndreptă spre Bury Street. Cu siguranţă că nu-l vor lăsa înăuntru! Dar se va uita pe ferestre; aveau

lăzi de flori! Şi, deodată, gemu tare – amintindu-şi-o pe Gyp printre florile de acasă. Intră prin capătul celălalt al străzii unde, pe marginea trotuarului, un muzicant scârţâia dintr-o vioară veche. Fiorsen se opri să-l asculte. Nenorocitul! Cânta *Pagliacci!* Puse mâna pe umărul omului.

— Prietene, spuse, împrumută-mi vioara dumitale. Sunt un mare violonist. O să câştig ceva bani pentru dumneata.

— *A! Vraiment? Voyons!* [16]

— *Donnez – un instant – vous verrez* [17].

Muzicantul se uită cu îndoială, dar îi întinse totuşi vioara; chipul lui întunecat se schimbă când îl văzu pe străin cum duce vioara la umăr, cum îşi mişca degetele pe coarde şi cum ţinea arcuşul. Fiorsen înainta pe stradă, căutând ferestrele cu lăzile de flori. Le văzu, se opri şi începu să cânte *Che farò?* Cânta minunat la această vioară prăpădită; iar muzicantul care îl urmase îndeaproape, asculta privind cu invidie, tulburat, vrăjit. Acest *„monsieur*" înalt, cu faţa palidă, şi stranie, cu ochi de beţiv şi cu pieptul scobit, cânta ca un înger! Ah, dar nu era aşa de uşor să scoţi bani pe străzile acestui oraş blestemat! Puteai să cânţi cât patruzeci de îngeri la un loc şi nu căpătai niciun bănuţ! Acum începuse o altă melodie care-ţi mergea drept la inimă – *très joli – tout à fait écoeurant!*[18] Dar iată şi acolo era un *„monsieur"* care, ca de obicei, închidea ferestrele şi trăgea draperiile! Întotdeauna la fel! Deodată, vioara şi arcuşul fură aruncate în mâna muzicantului împreună cu câţiva arginţi; acest „*monsieur*" înalt şi ciudat o rupse la fugă ca şi cum l-ar fi luat la goană cineva – nu era deci prea beat! Cu un sentiment de nelinişte că fusese amestecat într-o afacere pe care nu o înţelegea, muzicantul infirm şi cu chipul întunecat, o luă şchiopătând, pe după primul colţ şi nu se opri decât după ce parcurse cel puţin două străzi. Apoi, numără arginţii pe care Fiorsen îi pusese în mână şi cercetând cu atenţie vioara, murmură: *„Bigre!"*[19] , apoi o porni spre casă.

XIX

GYP AŢIPISE DOAR PUŢIN. DE TREI ori se sculase din pat, se furişase pe uşă şi se uitase la fetiţa care dormea. După-amiaza aceasta îi zdruncinase nervii. Era atât de cald iar sunetul viorii încă mai stăruia în urechile ei. După melodia aceea de Poise ştia că fusese Fiorsen; iar faptul că tatăl ei trăsese brusc draperiile, îi întărise această convingere. Dacă l-ar fi văzut, n-ar fi fost nici pe jumătate atât de tulburată ca de ecoul unei vechi emoţii. Amintirea acestei emoţii refăcuse legătura pe care ieri o crezuse ruptă pentru totdeauna! Suspinul acelei bătrâne viori fusese mijlocul lui de a spune: „Iartă-mă, iartă-mă!" I-ar fi fost mult mai uşor să-l părăsească, dacă l-ar fi urât cu adevărat! Dar pe cât era de greu să trăieşti alături de el, pe atât de greu era să-l urăşti. Fiorsen era atât de maleabil – or, numai pe cei rigizi poţi să-i urăşti. Ura faptele pe care le săvârşea, şi pe el atunci când le comitea; dar după aceea nu-l putea urî mai mult decât îl iubea – adică deloc. Hotărârea şi simţul ei practic îi reveniră odată cu zorile. Trebuia să recunoască de fapt că situaţia era fără ieşire şi să-şi întărească inima.

Winton petrecuse şi el o noapte de insomnie – faptul de a cânta ca un cerşetor pe stradă, sub ferestrele lui, i se păruse că întrece orice limită! La micul dejun anunţă că trebuie să se ducă la avocatul său şi să vadă ce se poate face pentru a o feri pe Gyp de neplăceri. Probabil că se putea face ceva! Aceste probleme nu prea îi erau clare, în timpul acesta nici Gyp, nici fetiţa nu trebuiau să iasă. Gyp petrecu dimineaţa scriindu-i lui *monsieur* Harmost, încercând să-şi exprime mâhnirea, fără să-i spună însă că-l părăsise pe Fiorsen.

Tatăl ei se întoarse de la Westminster tăcut şi înfuriat. Cu greu fusese făcut să înţeleagă că fetiţa era şi a lui Fiorsen, aşa încât, dacă el o cerea, după lege, nu vor avea ce face. Această discuţie deschisese o veche rană, forţându-l să-şi aducă aminte că şi propria lui fiică aparţinuse odată unui alt tată. Îi spusese avocatului că ar fi mai bine ca acest individ să se ducă naibii şi îl rugă să intenteze acţiune de divorţ în care să se prevadă că vor fi plătite lui Fiorsen toate datoriile cu condiţia ca Gyp şi fetiţa să fie lăsate în pace. După ce-i povesti lui Gyp toate acestea, se duse în camera improvizată a copilului. Până atunci, această mică fiinţă nu-l interesase decât pentru că era o parte din Gyp; acum însă această făptură foarte mică, cu ochii negri, care se uita la el atât de serios, apucându-l de deget, avea pentru el o existenţă aparte. Deodată copilul zâmbi – zâmbetul nu era frumos, dar îi lăsă lui Winton o amintire de neşters.

Dorind să aranjeze problema divorţului, îşi amână plecarea la Mildenham; dar „neavând niciun gram de încredere în cei doi ticăloşi", insistă ca fetiţa să nu fie scoasă la aer fără doi însoţitori şi de

asemenea nici Gyp nu trebuia să iasă singură. Merse atât de departe cu precauţia lui, încât vineri după-amiază o însoţi şi la *monsieur* Harmost exprimându-şi dorinţa să intre şi să-i strângă mâna acestui bătrân. Întâlnirea fu ciudată. Cu greu găsiră ceva să-şi spună, ca şi când ar fi fost nişte locuitori de pe planete diferite. După câteva minute de oarecare stinghereală, el se retrase să o aştepte, iar Gyp se aşeză la pian.

Monsieur Harmost spuse calm:

— Scrisoarea dumitale a fost foarte amabilă, mica mea prietenă – şi tatăl dumitale este foarte drăguţ. Dar, la urma urmelor, soţul dumitale mi-a făcut un compliment. Zâmbetul lui părea să rezume însă multă resemnare.

— Aşadar stai din nou la tatăl dumitale? Mă întreb când oare îţi va surâde soarta?

— Niciodată!

— Aşa crezi? Nu, este imposibil! Hai, nu trebuie să irosim timpul tatălui dumitale. La treabă.

În maşină, Winton comentă:

— Un bătrân foarte cumsecade!

În Bury Street, o găsiră pe camerista lui Gyp foarte agitată. Intrând în acea dimineaţă să facă curăţenie în salonul de muzică, îl găsise pe stăpân stând pe canapea, ţinându-se de cap şi gemând îngrozitor.

— N-a mai dat pe acasă, doamnă, de când aţi plecat dumneavoastră, aşa că n-am ştiut ce să fac. Am chemat-o pe bucătăreasă, l-am aşezat în pat, şi neştiind unde aţi putea fi, am telefonat contelui Rosek – sper că n-am făcut rău – el a venit şi m-a trimis să vă caut. Doctorul spune că creierul îi este în mare primejdie şi vă strigă mereu pe dumneavoastră, doamnă. Aşa că n-am ştiut ce să fac.

Gyp, cu buzele şi cu faţa palide, spuse:

— Aşteaptă aici un minut, Ellen, şi trecu în sufragerie. Winton o urmă.

— O, tată, ce să fac? Este vorba de ceva la creier. Ar fi îngrozitor să mă gândesc că din cauza mea s-a întâmplat… Trebuie să mă duc să-l văd. Dacă ar fi într-adevăr aşa, n-aş putea suporta. Cred că trebuie să plec, tată.

Winton încuviinţă.

— Voi merge şi eu, spuse el. Fata să se ducă înapoi cu maşina şi să spună că venim şi noi.

Aruncând fetiţei o privire de rămas bun, Gyp se gândi cu amărăciune: „Asta mi-e soarta şi nu pot scăpa de ea!” Pe drum nici ea nici Winton nu scoaseră o vorbă, dar ea îl ţinea strâns de mână. În timp ce bucătăreasa îl anunţa pe Rosek despre sosirea lor, Gyp îşi privi grădina. Trecuseră numai două zile şi şase ore de când stătuse acolo,

uitându-se la pansele; de când, chiar în acest loc, Rosek o sărutase pe gât! Şi trecându-şi mâna pe sub braţul lui Winton, spuse:

— Tată, te rog să nu faci o problemă din sărutul acela. Ce mai contează!

După câteva clipe, Rosek intră. Înainte ca Gyp să poată spune ceva, Winton zise:

— Acum, că fiica mea este aici, nu vom mai avea nevoie de serviciile dumitale amabile. Bună ziua!

Gyp abia schiţă o tresărire. Văzuse cum cuvintele tăioase ale tatălui său trecură prin platoşa lui Rosek întocmai ca o sabie printr-o foaie de hârtie. Cu un surâs şters, se înclină şi plecă. Winton îl urmă – de parcă s-ar fi temut să nu fure pălăriile din hol. Când auzi uşa de la intrare închizându-se, spuse:

— Nu cred că te va mai necăji.

În gratitudinea fetei sale se amesteca şi o undă de ciudată compătimire. Ofensa lui nu fusese decât faptul că o dorise.

Fiorsen fusese dus în camera ei care era mai mare şi mai răcoroasă decât a lui. Deschise imediat ochii:

— Gyp! Tu eşti? Ce vedenii am – nu pleca din nou! O, Gyp! Se ridică şi îşi rezemă fruntea de ea. Iar Gyp, ca în prima seară când el venise acasă beat – simţi că toate celelalte emoţii se contopesc în singura dorinţă de a-l ocroti.

— Totul e bine, murmură ea. O să rămân. Stai liniştit şi în curând te vei face bine.

Adormi într-un sfert de oră. Expresia de groază care apărea şi dispărea de pe faţa lui până când adormi, i se înfipse în inimă. Bolile în legătură cu creierul sunt groaznice! Trebuia să rămână – vindecarea lui depindea de ea. Gyp încă mai stătea acolo, nemişcată, când doctorul veni şi îi făcu semn cu mâna să iasă afară. Părea un om amabil, îmbrăcat cu două jiletci; în timp ce vorbea, făcea semne cu ochiul către Gyp, şi, cu fiecare semn, ea simţea că acest doctor sfâşia vălul ce acoperea încă o taină a căsniciei ei. Somnul era în primul rând ceea ce-i trebuia acum. Avea vreo supărare – mda! Şi… era puţin înclinat spre băutură? Toate astea trebuie oprite. Stomacul şi nervii erau afectaţi. Semnul sigur – avea vedenii, vedenii oribile. Nu dusese o viaţă prea ordonată înainte de căsătorie. De când erau căsătoriţi? Ochii lui înţelegători o măsurară pe Gyp din cap până în picioare. Un an şi jumătate! Într-adevăr! Muncise mult la vioară? Fără îndoială! Muzicienii sunt întotdeauna puţin înclinaţi spre dezechilibru – prea mult simţ al frumosului – prea multe treburi deodată! Ea trebuie să vegheze asupra lui. A fost plecată de acasă, nu-i aşa? – La tatăl ei? Mda. Nimeni nu poate îngriji un bărbat mai bine ca o soţie. Tratamentul? Mda! prescripţiile lui trebuiau respectate tot timpul, zi şi noapte. Linişte deplină. Niciun fel de stimulent. O ceşcuţă de cafea

tare, fără lapte, dacă se simte slăbit. Pentru moment să stea în pat. Nicio grijă; nicio emoţie. Este încă un bărbat tânăr. Plin de vitalitate. Niciun motiv de teamă exagerată. Mâine vor vedea dacă va fi necesară o infirmieră de noapte. Timp de o lună nu va pune mâna pe vioară, nici pe alcool – în toate privinţele cea mai strictă moderaţie! Şi cu o ultimă privire spre Gyp, apăsând pe cuvântul „moderaţie”, scoase tocul din buzunar, însemnă ceva pe o foaie din carneţelul lui, strânse mâna lui Gyp, zâmbi, se încheie la jiletca de deasupra şi plecă.

Gyp se întoarse la locul ei de lângă pat. Ce ironie! Ea, a cărei singură dorinţă era să fie liberă, era principala vinovată de prăbuşirea lui! Dacă n-ar fi fost ea, n-ar fi fost preocupat de nimic – nu s-ar fi căsătorit! Datoriile, băutura, chiar şi fata – toate astea, oare din cauza ei? Şi când încercase să-l scape şi să se elibereze şi ea – uite care fusese rezultatul! Nu cumva era o fatalitate menită să distrugă bărbaţii care se apropiau de ea? Pe tatăl ei îl făcuse nefericit, pe *monsieur* Harmost, pe Rosek şi pe soţul ei! Chiar înainte de a se căsători, câţi nu încercaseră să-i cucerească dragostea şi plecaseră nefericiţi! Şi, ducându-se la oglindă, se privi îndelung, cu tristeţe.

XX

LA TREI ZILE DUPĂ ÎNCERCAREA nereuşită de a fugi, Gyp îi scrise lui Daphne Wing, dându-i de ştire despre boala lui Fiorsen, şi indicând o vilă în apropiere de Mildenham, unde – dacă ar vrea să se ducă – s-ar simţi foarte bine şi ar fi ferită de curiozitatea lumii, iar la sfârşit, o ruga să-i îngăduie compensarea pagubei pe care o suferise din cauza rezilierii contractelor.

Dimineaţa următoare îl găsi pe domnul Wagge stând chiar în mijlocul salonului, cu un joben legat cu o eşarfă de doliu, pe care îl ţinea în mâinile înmănuşate în negru. Privea în grădină, ca şi cum ar fi avut viziunea acelei nopţi calde de vară când lumina lunii îşi revărsa vraja spectrală peste şirurile de floarea soarelui iar fiica lui dansase acolo. Gyp îi putu vedea perfect gâtul gros şi roşu care parcă se repezea din gulerul răsfrânt, papionul negru pe cămaşa albă strălucitoare. Întinzându-i mâna îi spuse:

— Bună ziua, domnule Wagge. Drăguţ din partea dumneavoastră că aţi venit.

Domnul Wagge se întoarse. Faţa lui ca de mops avea o expresie abătută.

— Sper că vă simţiţi bine, doamnă. Aveţi o locuinţă frumoasă. Şi mie îmi plac florile. Au fost întotdeauna pasiunea mea.

— La Londra florile sunt o mare mângâiere.

— Da, da; mă gândesc că aţi putea răsădi şi dalii acolo. Dând glas unor instincte obscure de *savoir faire*[20] şi voind să-şi satisfacă o dorinţă ascunsă de a flata, continuă: – Fiica mea mi-a arătat scrisoarea dumneavoastră. Mie nu-mi place să scriu; într-o astfel de situaţie delicată am preferat să ne înţelegem verbal. Ţinând seama de poziţia pe care o aveţi, e foarte drăguţ din partea dumneavoastră. Şi eu încerc să fac totdeauna tot ce este omeneşte posibil. Omul este trecător. Nu se ştie niciodată când îţi soseşte ceasul. I-am spus fetei mele că voi veni să vorbesc cu dumneavoastră.

— Îmi pare bine. Şi eu îmi închipuiam că o să veniţi.

Domnul Wagge îşi drese glasul şi continuă.

— În prezenţa dumneavoastră nu vreau să spun nimic urât despre o anumită persoană mai ales că am aflat că e bolnavă, dar zău, că nu prea ştiu cum să mă comport în această situaţie. În legătură cu problema asta nu mă pot gândi la bani; şi totuşi, pentru fiica mea este o pierdere serioasă, chiar foarte serioasă. Mai trebuie să mă gândesc şi la demnitatea familiei mele. Numele pe care îl poartă fiica mea – este de fapt al meu; şi trebuie să ştiţi că sunt un om respectat – un om bisericos – cred că v-am spus. Câteodată, vă rog să mă credeţi, simt că-mi pierd controlul şi numai acest gând – şi dumneavoastră, dacă mă pot exprima aşa – mă fac să mă abţin…

Îşi strângea şi-şi desfăcea mâinile înmănuşate în negru, şi îşi mişca tot timpul picioarele încălţate în ghete largi şi strălucitoare. Fără a-l privi în ochi, Gyp urmărea mişcarea ghetelor care păreau că trec de la generozitate la lăcomie. De la onoarea lui la părerea lumii, de la mânia lui la mânia ei.

— Domnule Wagge, vă rog lăsaţi-mă să fac ce v-am propus. Aş fi foarte nefericită dacă n-aş putea face cel puţin atât.

Domnul Wagge îşi suflă nasul.

— Este o problemă delicată, spuse el. Nu ştiu în ce constă datoria mea. Zău că nu ştiu.

Gyp ridică privirea.

— Cel mai important lucru este să o cruţăm pe Daisy de suferinţă, nu-i aşa?

Chipul domnului Wagge luă pentru o clipă expresia gândului ei: „Suferinţă! Asta las-o pe seama tatălui ei!" Apoi se schimbă; în ochii lui mici apăru pentru un moment acea căldură tainică a bărbatului atras de frumuseţea unei femei; îşi întoarse privirile şi tuşi. Gyp spuse cu glasul blând:

— Vă rog, faceţi-mi această plăcere.

Privirea lui confuză se opri pe talia ei. Răspunse cu o voce pe care se străduia să o facă blândă:

— Dacă puneţi astfel problema, bineînţeles că nu pot să vă refuz; clar, între noi fie vorba, – nu pot să-mi schimb atitudinea.

— Fireşte. Mulţumesc foarte mult; o să-mi daţi de ştire mai târziu. Nu trebuie să vă răpesc timpul acum. Şi-i întinse mâna.

Domnul Wagge îi dădu mâna cu o oarecare întârziere.

— Am o întâlnire, spuse el; un domn din Campden Hill. Porneşte la ora douăsprezece. Nu întârzii niciodată. Bună ziua.

După ce îl urmări cu privirea – o siluetă pătrată, îmbrăcată în negru – cum ieşea pe poartă preocupat să-şi încheie mănuşile acelea strălucitoare, Gyp se duse sus şi se spălă pe faţă şi pe mâini.

Timp de câteva zile starea lui Fiorsen fu schimbătoare; avusese noroc că după acea criză, fusese găsit la momentul potrivit pentru a putea fi salvat; acum, cu fiecare oră care trecea, pericolul se micşora. După două săptămâni de viaţă liniştită, nu mai rămânea altceva de făcut, decât, după propriile cuvinte ale doctorului, „să-şi umple pieptul cu aer de mare şi să evite motivele care i-ar putea provoca o revenire a bolii". Gyp „ferecase" toate problemele, inclusiv pe-ale ei; atâta timp cât el era îmblânzit de propria-i slăbiciune, putea să-l controleze. Trecu totuşi prin câteva clipe teribil de amare înainte de a trimite după fetiţă, după Betty, şi după căţeluşi ca să-şi reia din nou viaţa în propria ei casă. Datoriile fură plătite, inclusiv mia de lire pe care o datora lui Rosek precum şi despăgubirile către Daphne Wing.

Fata se instalase în vila aceea unde n-o cunoştea nimeni, petrecându-şi timpul într-o singurătate groaznică, purtând o rochie neagră şi o verighetă de aur pe inelar.

Luna august şi prima jumătate din septembrie fură petrecute în apropiere de Bude. Pasiunea lui Fiorsen pentru mare îl făcu să fie neobişnuit de cumpătat şi foarte maleabil. Fusese teribil de speriat şi o astfel de spaimă nu se uită uşor. Locuiau la o fermă unde se simţea în largul lui între oamenii aceia simpli, iar când se simţea în largul lui, era fermecător. Încerca mereu să-şi ţină „sirena" departe de copil, ca să fie numai cu el, şi să se plimbe de-a lungul falezei pline de verdeaţă, printre stânci şi pe nisipul gălbui. Plăcerea lui cea mai mare era să descopere în fiecare zi câte un nou colţişor, unde să poată face baie şi să se zvânte amândoi la soare. Gyp, când stătea pe câte o stâncă acoperită cu alge, cu picioarele lipite unul de altul, bălăcindu-se într-un ochi de apă, răsfirându-şi, cu degetele, părul ud semăna foarte mult cu o sirenă. Dacă l-ar fi iubit! Dar cu toate că aici, în mijlocul naturii, el era mult mai uşor de suportat, inima ei nu se deschidea niciodată în faţa sa, nu se înfiora de emoţie când îi auzea glasul şi nu-i bătea mai repede atunci când o săruta. Privirea ei, când se uita la fetiţă, se deosebea atât de mult de cea cu care se uita la el, încât nici chiar un egoist nu putea să nu observe acest lucru; Fiorsen începu să-şi urască mica rivală şi Gyp îşi dădu seama de această ură a lui.

Când vremea se strică, Fiorsen începu să se agite, tânjind după vioara lui, aşa că se întoarseră acasă. Tot timpul Gyp avusese senzaţia că acest interval era doar o perioadă de acalmie şi din clipa în care se înapoiară, această senzaţie deveni şi mai intensă, întocmai ca norii care se adună pe cer după o perioadă lungă de vreme frumoasă. Se gândise adesea la Daphne Wing căreia îi scrisese şi de la care primise următorul răspuns:

„Dragă doamnă Fiorsen,

O, este foarte amabil din partea dumneavoastră că-mi scrieţi, pentru că îmi dau seama ce sentiment trebuie să aveţi faţă de mine; a fost atât de drăguţ din partea dumneavoastră să-mi oferiţi prilejul de a veni aici… încerc să nu mă gândesc la toată această situaţie, dar bineînţeles că nu pot; deşi nici nu mă interesează prea mult ce se va întâmpla de-acum încolo. Mama va veni peste câtva timp să stea cu mine. Câteodată rămân trează toată noaptea şi ascult vântul. Nu vi se pare că vântul este cel mai melancolic lucru din lume? Mă întreb, oare nu voi muri? O, chiar vreau să mor. La revedere, dragă doamnă Fiorsen. Nu-mi voi ierta niciodată purtarea faţă de dumneavoastră.

A dumneavoastră, cu recunoştinţă,

Daphne Wing"

În discuţiile dintre ea şi Fiorsen, numele acestei fete nu fusese niciodată pomenit; Gyp nu ştia dacă el se gândea vreodată la mica dansatoare sau dacă ştia ce se mai întâmplase cu ea. Dar acum, când se apropia termenul la care trebuia să nască, Gyp simţea tot mai mult că ar trebui să se ducă s-o vadă. Îi scrise lui Winton care, după ce făcuse o cură la Harrogate, împreună cu mătuşa Rosamund, se întorsese la Mildenham. El îi răspunse că lângă fată se aflau o infirmieră şi o femeie, probabil mama, care venise să stea cu ea, dar că el nu putuse să pună întrebări directe. N-ar putea oare Gyp să se repeadă până acolo? El era singur şi apoi începuse şi sezonul de vânătoare. Era felul lui de a-şi ascunde sentimentele, cu astfel de afirmaţii seci. Dar gândul că-i va face o bucurie tatălui ei că va galopa prin pădure, îi întări dorinţa de a se duce acolo. Fetiţa era bine, Fiorsen nu mai bea, aşa că şi-ar putea permite această scurtă vacanţă având în acelaşi timp conştiinţa împăcată şi faţă de Daphne. De când se întorsese din Cornwall, îl acompania pe Fiorsen, ca pe vremuri, în salonul de muzică, aşa că-şi alese momentul, într-o dimineaţă când tocmai terminase de exersat, ca să-i spună:

— Vreau să plec astăzi după-amiază pentru o săptămână la Mildenham. Tata se simte singur.

Văzu cum i se înroşeşte gâtul.

— La el? Nu. Te va fura şi pe tine cum a furat copilul. Dacă vrea, dă-i fetiţa. Tu, nu! Nu!

La această izbucnire neaşteptată, fu cuprinsă de revoltă. Niciodată nu-i ceruse nimic; nu trebuia s-o refuze. Veni pe la spatele ei şi o cuprinse în braţe.

— Draga mea Gyp, am nevoie de tine aici. Şi eu sunt singur. Nu pleca…

Încercă să-i înlăture braţele şi nereuşind, simţi cum îi creşte furia. Spuse cu răceală:

— Mai este şi un alt motiv.

— Nu poate fi niciun motiv serios care să te ia de lângă mine.

— Fata care va da naştere copilului tău se află în apropiere de Mildenham; vreau să văd cum se simte.

Când auzi aceste cuvinte, Fiorsen îi dădu drumul din braţe şi retrăgându-se spre divan, se aşeză. Gyp îşi zise: „Îmi pare rău, dar aşa-i trebuie”.

— S-ar putea să moară. Trebuie să mă duc; dar să nu-ţi fie teamă că nu mă voi mai întoarce. Mă voi înapoia de azi într-o săptămână. Îţi promit…

Se uită la ea fără să clipească.

— Da. Tu nu-ţi calci cuvântul; nu ţi-l vei călca nici de data aceasta. Dar, deodată, spuse din nou: – Gyp, nu pleca!

— Trebuie.

O luă în braţe.

— Atunci spune-mi că mă iubeşti!

Dar ea nu putea. Una era să-i suporte îmbrăţişările şi cu totul altceva să-i spună că îl iubeşte. Când, în cele din urmă, Fiorsen plecă, ea rămase netezindu-şi părul, cu privirea neclintită şi aspră: „Chiar aici, îşi zise ea, unde l-am văzut cu fata aceea!”

În aceeaşi zi, spre seară, ajunse la Mildenham. Winton o aştepta la gară. În drum, trecură pe lângă vila unde locuia Daphne Wing. În faţa unei mici dumbrăvi se afla o căsuţă de cărămidă, acoperită de plante agăţătoare, cu o grădină încă plină de floarea soarelui, luată cu chirie de bătrânul jocheu Pettance şi de fiica lui, văduvă cu trei copii mici. „Acest ticălos bătrân şi flecar”, cum îi spunea Winton, încă mai era angajat la grajdurile din Mildenham. Iar fiica lui era spălătoreasă la o instituţie. Gyp adusese aceeaşi infirmieră pe care o avusese ea însăşi la naştere şi acelaşi medic bătrân urma să o asiste şi pe Daphne Wing. Niciun semn nu trăda că vila era locuită şi Gyp nu voi să se oprească deoarece era prea nerăbdătoare să ajungă cât mai repede acasă, să vadă camerele atât de familiare, să savureze acel miros cunoscut al casei, să-şi vadă bătrâna iapă de călărie şi s-o simtă vârându-şi botul în palma ei căutând zahăr. Era atât de plăcut să se întoarcă din nou acasă, să se simtă bine şi puternică şi în stare să meargă iar călare. Zâmbetul cu care o întîmpină Markey la intrare fu adevărată bucurie pentru ea, până şi holul întunecat, în care ultimele raze de soare se stingeau peste blana primului tigru împuşcat de Winton şi pe care, se trântise de atâtea ori, moartă de oboseală, după ce se întorcea de la vânătoare.

În boxă, bătrânul Pettance tocmai termina de ţesălat iapa. Faţa lui, cu pielea întinsă, proaspăt rasă, se lumină de zâmbet.

— Bună seara, domnişoară; frumoasă seară! Şi ochii lui căprui, mici şi scânteietori, prea puţin slăbiţi de bătrâneţe, o priviră cu drag.

— Ei, Pettance, ce mai faci? Ce face Annie şi ce-i fac copiii? Şi ce face bătrâna mea iapă?

— Minunat, domnişoară; şireată ca o pisicuţă. Mâine vă va duce în zbor, dacă ieşiţi.

— Cum îi mai sunt picioarele?

Şi Gyp îşi plimbă mâna peste picioarele ca de fier ale iepei.

— De când am băgat-o aici, nu i s-au umflat nici măcar o dată – a fost afară toată luna iulie şi chiar şi august; şi am avut grijă de ea încă de atunci, în speranţa că poate veţi veni.

— Picioarele îi sunt perfecte. În timp ce stătea aplecată, Gyp îl întrebă: – Dar chiriaşa dumitale ce face –, tânăra doamnă pe care ţi-am trimis-o?

— Bine, doamnă, este foarte tânără şi aceste doamne foarte tinere

sunt puţin cam emoţionate, ştiţi, în astfel de împrejurări; aş zice că n-a mai fost niciodată la… Cu dificultate evidentă reuşi să-şi aleagă cuvintele: „la montă, mai înainte!” De, trebuie să te aştepţi şi la asta. Dar mama ei este teribil de caraghioasă şi mă cam bate la cap. Ah, mă întoarce pe dos, pur şi simplu! Nu e de calitate – asta-i explicaţia. Infirmiera însă, ştiţi, domnişoară, nu prea suportă; aşa că asta este situaţia. Iar tânăra e cam isterică – atât de tânără şi să-şi piardă soţul!

Gyp îi simţi zâmbetul răutăcios, chiar fără să-şi ridice privirea spre el. Ce importanţă avea dacă ghicise? Va şti să păstreze cum trebuie un secret.

— O, Doamne, ce de plânsete şi ce de fasoane am mai auzit! Eu dorm în camera alăturată – ah, da. Şi toate astea se întâmplă noaptea dar la ce altceva te poţi aştepta când rămâi văduvă la vârstă asta? Îmi aduc aminte de vremea când călăream în Irlanda pentru căpitanul O’Neill, era acolo o tânără…

Gyp se gândi: „Nu trebuie să-l las să termine – altfel voi întârzia la cină”, aşa că-l întrerupse:

— Ah, Pettance, cine a cumpărat calul acela murg?

— Domnul Bryn Summerhay, doamnă, din Widrington, pentru vânătoare, şi l-a dus înapoi la oraş.

— Summerhay? A! Gyp îşi aminti de tânărul cu ochii limpezi şi cu zâmbetul acela care parcă te tachina; tânărul îndrăzneţ care-i adusese aminte de cineva.

— Cred că acolo a nimerit-o bine.

— O, da, domnişoară; casă bună – şi stăpân bun. A venit aici să vadă calul şi a întrebat de dumneavoastră. I-am spus că acum sunteţi o doamnă, căsătorită. A, a spus el, mergea frumos călare. Şi îşi aducea foarte bine aminte şi de cal. Când a venit el, domnul maior nu era acasă şi eu l-am lăsat să încerce calul; a sărit cu el peste un gard sau două şi când a venit cu el înapoi, mi-a zis: „Bine, îl voi lua”. Vorbeşte foarte frumos şi nu pierde vremea – înainte de sfârşitul săptămânii calul era şi plecat. O să meargă bine cu el; este un călăreţ bun şi curajos, dar aş zice că are mâinile cam grele.

— Da, Pettance; dar acum trebuie să plec. Vrei să-i spui lui Annie că voi trece mâine să o văd?

— Foarte bine, domnişoară. Vânătorii se întâlnesc mâine la şapte şi jumătate la Filly Cross. Ieşiţi şi dumneavoastră?

— Sigur. Noapte bună.

Mergând repede prin curte, Gyp îşi zise: „Călărea frumos! Ce plăcut. Îmi pare bine că Summerhay mi-a cumpărat calul”.

XXI

ÎMBUJORATĂ DUPĂ PLIMBAREA făcută călare, pe la amiază o porni spre vilă. Era o dimineaţă, plăcută de sfârşit de septembrie, când aerul, abia încălzit de razele soarelui, înfioară ierburile din mirişti şi când arbuştii sunt încă plini de rouă. O potecă mică trecea printre două fâşii de pământ; într-o parte, o fâşie îngustă de izlaz comunal unde, pe câteva tufe de grozamă înflorită, erau puse la uscat nişte rufe. Ieşi în drum şi intră în grădina vilei. Floarea soarelui şi margaretele de toamnă se înşirau peste tot de-a lungul zidului de cărămidă roşie, ascuns sub nişte plopi care începuseră să se îngălbenească. Prin fereastra deschisă se vedea un fotoliu gol, iar pe el o carte întoarsă cu faţa în jos. Fumul ce se ridica pe coş era singurul semn că în această casă se afla cineva. Stând nehotărâtă în faţa uşii întredeschise, Gyp îşi dădu seama că în casă era prea multă linişte şi că în această linişte era ceva nefiresc. Tocmai ridicase mâna ca să bată la uşă, când auzi un plâns în hohote. Aruncând o privire prin fereastră, văzu o femeie îmbrăcată în verde, – desigur doamna Wagge, care stătea la o masă, plângând în batistă. În acelaşi timp, din camera de sus, veni un geamăt surd. Gyp intră şi bătu la uşa camerei în care se afla femeia îmbrăcată în verde. Uşa se deschise şi în prag se ivi doamna Wagge. Nasul, ochii şi obrazul ei uscăţiv şi acrit erau roşii şi, în rochia ei verde, cu părul cu reflexe verzui (căci începând să încărunţească, îşi dădea cu o loţiune galbenă care mirosea a cantaridă) lui Gyp i se păru că seamănă cu unul din acele mere verzi care se înroşesc, artificial, la soare. Faţa ei strălucea de lacrimile care îi curseseră şi în mână mai ţinea încă batista mototolită. Era groaznic să apară aşa, proaspătă şi îmbujorată, în faţa acestei sărmane femei, care se vedea limpede cât era de nenorocită. Deodată, Gyp se simţi îndemnată să o rupă la fugă. Era îngrozitor ca tocmai în aceste clipe femeile acestea să fie deranjate de cineva care să aibă cât de cât legătură cu Fiorsen. Spuse încet:

— Doamna Wagge? Vă rog să mă iertaţi – aveţi vreo veste? Ştiţi, eu am aduso pe Daphne aici…

Femeia din faţa ei, stând în mod vădit câteva clipe la îndoială, răspunse în cele din urmă cu un smiorcăit:

— S-a… copilul s-a născut mort azi-dimineaţă…

Lui Gyp i se tăie respiraţia. Să treci prin toate astea pentru nimic! Simţământul ei de mamă se revoltă; dar raţiunea îi spuse: „E mai bine aşa! Mult mai bine!”

— Cum se simte Daphne?

— Rău, foarte rău. Nu ştiu ce să mai spun, dar sentimentele mele sunt răvăşite – oricum, asta e situaţia. Totul este atât de îngrozitor…

— Infirmiera este cu ea?

— Da. E o femeie foarte încăpăţânată, dar pricepută, nu pot nega. Daisy este foarte slăbită. O, e atât de îngrozitor! Acum mă gândesc că va trebui să aibă loc şi înmormântarea… Mi se pare că necazurile nu se mai sfârşesc. Şi toate astea numai din cauza – din cauza acelui bărbat. Doamna Wagge se întoarse din nou ca să plângă în batistă.

Gyp se furişă pe uşă. Ezită dacă să mai urce sus sau nu, dar în cele din urmă urcă cu multă grijă. Ajunse în faţa uşii camerei în care zăcea acea fată părăsită – acea fată care doar cu un an în urmă discutase, cu o atât de naivă importanţă, dacă pentru profesia ei nu era necesar să aibă un iubit. Infirmiera deschise puţin uşa, şi văzând cine este, ieşi pe coridor.

— Dumneata eşti, scumpa mea! Ce drăguţ din partea dumitale că ai venit!

— Cum se simte?

— Destul de bine – ţinând seama de cele întâmplate. Ştii, nu?

— Da; pot s-o văd?

— Nu prea cred. Nu pot s-o fac să înţeleagă. Nu are niciun pic de minte, niciun gram. Cred că nu vrea să se facă bine. Îmi închipui că din cauza bărbatului. Şi uitându-se la Gyp întrebă: Este adevărat? S-a săturat de ea?

— Da, soră.

Infirmiera o măsură din cap până în picioare.

— Este o plăcere să te privească cineva. Ai prins o culoare care îţi vine de minune. La urma urmelor, cred că i-ar face bine să te vadă. Intră!

Gyp păşi pe urma ei. Cu ochii închişi, cu câteva şuviţe blonde, încă umede, pe frunte, cu o mână albă aşezată peste cearşaf, în dreptul inimii – o adevărată madonă suavă a bomboanelor! Şi în tot patul acela alb singura pată de culoare care ieşea în evidenţă era inelul de aur de pe deget.

— Uită-te, draga mea; ţi-am adus un musafir drăguţ. Ochii şi buzele lui Daphne Wing se deschiseră şi se închiseră la loc. „Sărmana! îşi zise Gyp. A crezut că e el şi când colo mă vede doar pe mine!” Apoi buzele palide murmurară:

— O, doamnă Fiorsen, dumneavoastră sunteţi – ce drăguţ din partea dumneavoastră! Apoi deschise ochii din nou, dar foarte puţin şi altfel decât mai înainte.

Infirmiera ieşise din cameră. Gyp se aşeză şi cu sfială, îi atinse mâna.

Două lacrimi alunecară încet pe obrajii fetei.

— Totul s-a terminat, spuse ea abia perceptibil, şi acum n-a mai rămas nimic – copilul s-a născut mort, ştiţi. Nu vreau să mai trăiesc. O, doamnă Fiorsen, de ce nu pot să mor şi eu?

Gyp se aplecă spre ea, mângâind-o pe mână. Neputând să mai

suporte să vadă cum i se scurg încet lacrimile pe obraji. Daphne Wing continuă:

— Sunteţi prea bună cu mine. Aş fi vrut să trăiască şi sărmanul meu copilaş.

Gyp se ridică şi reuşi să rostească:

— Curaj! Gândeşte-te la munca dumitale!

— Dansul! De-abia schiţă un zâmbet. – Pare ceva atât de îndepărtat…

— Da; dar acum pentru dumneata totul va fi ca la început.

Daphne Wing răspunse printr-un oftat uşor.

Cu gura şi cu ochii închişi, faţa ei aibă ca de alabastru era perfectă, iar cele câteva trăsături vulgare dispăruseră. Ce capriciu ciudat ca acest chip de crin să fi fost zămislit de domnul şi de doamna Wagge!

Daphne Wing deschise ochii.

— O, doamnă Fiorsen, mă simt atât de slabă şi atât de singură – de nicăieri nicio speranţă.

Gyp se ridică; se transpusese în starea sufletească a fetei şi se temea să nu se trădeze.

— Când infirmiera mi-a spus că aduce un musafir, m-am gândit că este el; dar acum sunt fericită. Dacă s-ar fi uitat la mine cum se uită el – aş fi murit pe loc.

Gyp o sărută pe fruntea umedă, pe care, foarte slab, se mai simţea încă parfumul de floare de portocal.

Ieşi grăbită prin grădină; dar în loc să treacă peste câmp, o luă pe lângă vilă prin dumbrava din spate. Aşezându-se pe un buştean, cu obrajii în palme şi cu coatele proptite pe genunchi, se uită la ferigile luminate de soare şi la insectele care roiau în jur. Dragostea! De ce era întotdeauna atât de detestată şi de tragică? Se năpusteşte, te fură şi pleacă în zbor! Aruncă pe unul în braţele celuilalt apoi fuge cât poate de repede! Nu prinde niciodată două fiinţe, să le contopească într-una singură ca să rămână pentru totdeauna aşa. Dragostea! Distrusese viaţa tatălui ei şi a lui Daphne Wing; nu vine niciodată când este dorită, vine întotdeauna când nu e dorită. Este ca un hoinar ticălos care se plictiseşte de suflet înaintea trupului; sau de trup înainte de suflet. E mai bine să n-ai de-a face cu ea – mult mai bine! Cel care a fost liber devine sclav ca Daphne Wing; sau ca propriul ei bărbat care vrea să aibă, cu orice preţ, lângă el o soţie ce nu-l iubeşte; sau ca tatăl ei – legat de o amintire! Şi urmărind cum se mişcă lumina soarelui pe frunzele de ferigă, Gyp se rugă: „Dragoste! Ţine-te cât mai departe de mine!”

În fiecare dimineaţă îşi făcea drum spre vilă şi în fiecare dimineaţă trecea prin faţa doamnei Wagge. Această femeie blândă o îndrăgise pe Gyp, mărturisindu-i acest lucru infirmierei care, la rândul ei, îi spusese lui Gyp, că este „foarte distinsă – are ochi frumoşi, ca o italiancă”. Ea

făcea parte dintre acei oameni a căror pasiune pentru distincţie era cam prea exagerată şi covârşea cadrul decenţei. Tocmai cultul pentru distincţie o determinase să încurajeze talentul fiicei sale pentru dans. Cine ştie la ce putea duce, în ziua de azi, dansul? Îi povestise lui Gyp cum se străduise să facă din Daisy „o doamnă" şi iată care fusese rezultatul. Se uita cercetător la părul lui Gyp, la urechile, la mâinile, sau la gleznele ei. Înmormântarea o neliniştea îngrozitor. „O să folosesc numele de Daisy Wing"; ea a fost botezată „Daisy" iar Wing este numele ei de dansatoare aşa că i le dăm pe amândouă şi corespunde şi cu realitatea. Nu cred însă ca cineva să facă vreo legătură, nu-i aşa? Cât despre numele tatălui, credeţi că aş putea să spun răposatul Joseph Wing? Trebuie totuşi să trec. Ceva în acte! N-aş putea să suport să se bănuie care e adevărul; domnul Wagge ar fi atât de nenorocit! Înţelegeţi, aici este vorba despre reputaţia lui. O, este îngrozitor!

Gyp murmură:

— Nu cred că e nevoie să treceţi ceva, vreun nume…

Deşi era foarte palidă şi apatică, foarte curând se văzu limpede că Daphne Wing era pe cale de a se însănătoşi. Cu fiecare zi, îi revenea în obraz tot mai multă culoare şi vulgaritate. În cele din urmă, se va întoarce acasă în Fulham, vindecată de dragostea ei nebunească, puţin aspră şi poate, ceva mai puţin superficială.

În ultima zi. Gyp se duse din nou în dumbravă şi se aşeză pe acelaşi buştean. În jurul ei, lumina soarelui străluce peste frunzele îngălbenite; un iepure o zbughi speriat de sub ferigi ca apoi să se întoarcă la loc: din celălalt capăt al pădurii o gaiţă ţipă strident, mutându-se de pe o cracă pe alta. Acum, că se apropia timpul să se întoarcă la Fiorsen, îşi dădea seama că venind aici, nu procedase prea înţelept. Întâlnirea cu această fată. O făcuse să se gândească la faptul că viaţa pe care o va duce alături de el va fi şi mai insuportabilă decât înainte. Numai dorul de a-şi vedea fetiţa o făcu să suporte gândul întoarcerii. În clipa aceea aproape că-l detesta. El, tatăl copilului ei! Era ridicol. Această mică fiinţă părea că nu-l leagă de ea cu nimic mai mult decât dacă ar fi fost rodul unei întâlniri întâmplătoare, ca de pildă dintre o nimfă şi un faun. Nu! Fetiţa era numai a ei. Şi o dorinţă bruscă, nestăpânită de a se întoarce la copil îi înlătură toate celelalte gânduri.

În dimineaţa următoare Winton o duse înapoi la Londra. După ce o aşeză în maşină, o întrebă:

— Mai ai cheia din Bury Street? Bine! Ia aminte, Gyp, la orice oră din zi şi din noapte – casa este la dispoziţia ta.

Deşi Gyp îi telegrafiase lui Fiorsen că vine, el nu era acasă iar telegrama ei, nedeschisă, zăcea în hol. Se duse repede sus, în camera copilului. Ţipătul sfâşietor al unei fiinţe care nu poate spune ce o

doare, îi ajunse la urechi.

Intră în cameră gândindu-se oarecum triumfătoare: „Poate plânge după mine!”

Betty, foarte îmbujorată, mişca leagănul şi examina faţa copilului cu o privire încruntată şi perplexă. Văzând-o pe Gyp, rosti pe nerăsuflate:

— O, ce bine! O, draga mea! Sunt bucuroasă că te-ai întors! De azi-dimineaţă nu pot să mă mai descurc cu copilul. De câte ori se trezeşte, plânge în felul acesta. Până astăzi era model de cuminte. Haide, haide!

Gyp luă fetiţa în braţe şi ochii ei negri se opriră cu mulţumire asupra mamei; dar la prima mişcare, fetiţa începu din nou să plângă. Betty continuă:

— De azi-dimineaţă o ţine tot aşa, de când a intrat aici domnul Fiorsen. Adevărul este că fetiţa nu-l place. Şi el se holbează nu ştiu cum la ea. În dimineaţa asta m-am gândit – ei bine – m-am gândit şi am zis: „Sunteţi tatăl ei. Este timpul să se obişnuiască cu dumneavoastră”. Aşa că i-am lăsat singuri pentru o clipă; şi când m-am înapoiat – mă dusesem doar până la baie – el ieşea din cameră foarte furios, iar fetiţa ţipa îngrozitor! Şi de atunci, în afară de timpul cât doarme, nu se mai opreşte din plâns.

Strângând copilul la piept, Gyp rămase nemişcată.

— Cum arăta el, Betty?

Betty îşi frământă şorţul; faţa îi era tulburată.

— Păi, spuse ea, cred că băuse. O, sunt sigură că băuse – mirosea a băutură. A început să bea chiar de a treia zi după ce aţi plecat. Alaltăieri noapte a venit foarte târziu – l-am auzit înjurând în timp ce urca scările. O, Doamne – ce păcat!

Fetiţa, care fusese liniştită de când stătea în poala mamei ei, începu deodată să ţipe din nou. Gyp spuse:

— Betty, cred că are ceva la mână. Când o atingi, ţipă. O fi un ac sau altceva? Ia să vedem. Dezbrac-o! O, priveşte!

Braţele ei micuţe aveau deasupra coatelor urme negre, cumplite, de parcă fuseseră ciupite fără milă. Cele două femei se uitară îngrozite una la alta.

— El a făcut asta!

Gyp deveni stacojie la faţă; ochii i se umplură de lacrimi care însă i se zvântară imediat. La vederea chipului ei, acum foarte palid, cu buzele crispate, Betty îşi stăpâni explozia de cuvinte. După ce unseră braţele fetiţei cu o alifie şi le înfăşurară în vată, Gyp se duse în dormitorul ei şi aruncându-se pe pat, izbucni în hohote de plâns pe care încerca să şi le înăbuşe în pernă.

Era un plâns provocat de furie. Bruta! Să-şi înfigă ghearele în odorul ei drag! Numai pentru că sărmana fetiţă a început să plângă din cauza acelei priviri de pisică! Bruta! Diavolul! Şi după toate astea

o să vină la ea să se jeluiască, spunându-i: „Draga mea Gyp, n-am avut de gând să fac aşa ceva – de unde să ştiu eu că îi făceam rău? Plânsul ei era aşa de… De ce să plângă când mă vede? M-a tulburat! Nu m-am gândit!” Nu putea să-l mai audă vorbind şi suspinând să-l ierte. De data asta nu-l va mai ierta! Încetă să mai plângă. Rămase liniştită ascultând tic-tacul ceasornicului, prefirându-şi prin minte sute de mici dovezi despre răutatea manifestată de el faţă de fetiţa ei – faţă de propriul lui copil! Cum de a putut? Nu cumva era pe cale să înnebunească cu adevărat? O cuprinse un tremur atât de puternic încât se băgă sub plapumă. Avea încă destul simţ al proporţiilor ca să-şi poată da seama că şi acest gest, la fel ca şi insultele aduse lui *monsieur* Harmost, tatălui ei şi altora, n-au fost altceva decât accese de nervi pe care nu şi le putuse stăpâni. Dar asta nu-i putea îmblânzi sentimentele. Fetiţa ei! Fiinţa aceasta atât de mică! Acum, în sfârşit, îl ura; stând aşa întinsă, se gândi la cele mai crude, mai glaciale şi mai usturătoare cuvinte pe care să i le spună. Suferise prea mult!

Fiorsen încă nu venise; la ora zece, Gyp se duse la culcare. Simţi nevoia să ia fetiţa cu ea – avea sentimentul că nu poate fi în siguranţă dacă o lasă în camera ei. O aduse la ea în cameră, fără s-o trezească şi, încuind bine uşile, se urcă în pat. Stătu mult timp trează, aşteptând ca din clipă în clipă să-l audă că se întoarce. În cele din urmă adormi, dar se trezi tresărind. De jos se auzeau zgomote nedesluşite. El trebuia să fie! Lăsase lumina aprinsă în camera ei şi se aplecă spre fetiţă uitându-se la faţa ei. Dormea, calmă, respirând liniştit cum respiră copiii. Gyp se aşeză lângă ea.

Da; era el căci îl auzea urcând scările, şi, după zgomotele pe care le făcea nu era treaz – un scârţâit tare, apoi un zgomot înăbuşit ca şi cum ar fi vrut să se apuce de balustradă; urmă o bolboroseală nedesluşită şi zgomotul ghetelor care cădeau pe parchet. Îşi zise: „Dacă ar fi foarte beat, nu şi le-ar fi scos deloc, – dar nici dacă ar fi treaz. Oare ştie că m-am întors?” Se auzi un alt scârţâit, ca şi când s-ar fi ridicat singur sprijinindu-se de balustradă, nişte paşi târşiţi şi respiraţia lui în dosul uşii – apoi un bâjbâit la clanţă. Probabil ştia că s-a întors, observase în cuier haina ei de drum sau văzuse telegrama. Mânerul uşii fu încercat din nou, pe urmă, după o pauză, clanţa de la uşa care despărţea camera ei de a lui, fu zguduită cu furie. Gyp îi auzi vocea, înecată de băutură, groasă, puţin tărăgănată.

— Gyp. Lasă-mă să intru, Gyp.

După aceea, sunetele deveniră tot mai confuze ca şi când mergea de la o uşă la alta; se auzi un scârţâit, probabil cobora scările, după care nu se mai auzi nimic.

Timp de o jumătate de oră Gyp stătu în capul oaselor, încordându-şi auzul. Unde era? Ce făcea? Nervii îi erau încordaţi peste măsură şi în minte i se îmbulzeau tot felul de presupuneri. Trebuie să se fi dus

din nou jos. În starea în care se găsea, pe jumătate beat. Unde l-ar putea duce zăpăceala lui nebunească? Deodată, i se păru că miroase a ars. Mirosul dispăru ca apoi să revină; Gyp se furişă lângă uşă, răsuci cheia fără să facă zgomot, o întredeschise şi adulmecă.

Pe palier totul era învăluit în întuneric. Afară nu se simţea niciun miros de ars. Deodată, o mână o apucă de gleznă. Simţi cum îi îngheaţă inima; îşi înăbuşi un ţipăt şi încercă să închidă uşa. Dar braţul lui şi piciorul ei rămăseseră prinse între uşă şi îi văzu trupul căzut la pământ cu faţa în jos. O strângea ca într-o menghină, apoi se ridică în genunchi, pe urmă în picioare şi-şi făcu loc cu forţa ca să intre. Gâfâind şi fără să facă zgomot, Gyp se luptă cu el să-l dea afară. Puterea lui de beţiv se părea că-l părăseşte, dar a ei devenise mai mare decât şi-ar fi închipuit vreodată. Strigă:

— Pleacă! Ieşi afară din camera mea, ticălosule!

Apoi inima îi îngheţă, de groază; reuşise să-i scape şi să înconjoare patul întinzându-si braţele spre copil.

Se aruncă asupra lui pe la spate, apucându-i mâinile şi răsucindu-i-le una peste alta, i le ţinu strâns. Se zbătu în strânsoarea ei şi căzu pe pat. În clipa în care el se prăbuşi, Gyp înşfăcă fetiţa şi fugi în jos pe scările întunecate; îl auzi împleticindu-se, orbecăind în urmărirea ei. Se repezi în sufragerie şi încuie uşa; îl auzi apoi cum se repede în ea şi cum cade grămadă. Strângând la piept fetiţa, care începuse să plângă, o bägă sub halatul ei de noapte ca să-i fie cald, o legănă şi o linişti, încercând totodată să asculte. Nu se mai auzea nimic. Se ghemui lângă cămin, de unde mai radia puţină căldură. Aşeză bine fetiţa între perne, pe postavul de pe masa din sufragerie, iar ea se înfăşură în faţa de masă ca să nu tremure şi rămase cu ochii larg deschişi – continuând să asculte. La început se mai auziră câteva zgomote, pe urmă nimic. Stătu multă vreme aşa, apoi se furişă spre uşă. Nu avea de gând să mai facă o a doua greşeală. Îi auzi sforăitul, semn că adormise. Apoi deschise uşa încet şi se uită. Zăcea întins, cu capul rezemat de ultima treaptă, cufundat într-un somn adânc de om beat. Cunoştea atât de bine acest somn; nu se va trezi din el curând.

Simţi un fel de satisfacţie diabolică la gândul că dimineaţă, slugile îl vor găsi acolo, beat mort, dar atunci ea va fi de mult plecată. Luând fetiţa, se strecură pe lângă el, cu cea mai mare băgare de seamă. Ajunsă din nou în cameră încuie uşa, se duse la fereastră şi se uită afară. Nu se luminase de ziuă; grădina ei se vedea cenuşie şi misterioasă – era ultima dată când o mai vedea!

Se pieptănă şi-şi îmbrăcă blana, căci îi era foarte frig şi tremura. Adună câteva lucruri care îi erau dragi şi le vârî în poşetă împreună cu portofelul. Făcea totul foarte iute, mirându-se că mai avea putere să ştie ce trebuie să ia. Când fu gata, îi scrise lui Betty un bileţel, spunându-i să vină după ea, cu căţeluşii, în Bury Street, pe urmă bägă

hârtia pe sub uşa de la camera fetiţei. Înfăşură copilul într-un jerseu şi într-un şal şi coborî la parter. Se luminase de ziuă şi lumina cenuşie se strecura în hol. Izbuti să treacă fără nicio primejdie pe lângă Fiorsen care dormea dus. Zăcea cu spatele lipit de perete, cu capul în scobitura braţului, proptit de o treaptă şi cu faţa în sus. Această faţă tare, de sute de ori, fusese atât de aproape de a ei şi ceva din acest trup chircit, din părul lui ciufulit, din obrajii scobiţi, ceva din gura puţin întredeschisă, umbrită de mustaţa de un auriu murdar, ceva din divinitatea pierdută în toată acea figură inertă – îi produseră lui Gyp, timp de o clipă, o strângere de inimă. Doar o singură clipă. De data aceasta se terminase! Nu va mai reveni niciodată! Şi, întorcându-se tiptil, îşi încălţă pantofii, deschise uşa de la intrare, luă fetiţa în braţe, închise, cu grijă, uşa în urma ei şi plecă.

PARTEA A TREIA

I

GYP PLECA LA LONDRA. TOATĂ iarna şi primăvara stătuse la Mildenham făcând călărie şi continuând lecţiile de pian, fără să vadă prea multă lume în afară de tatăl ei, şi această plecare la Londra îi aduse în suflet un sentiment asemănător cu cel pe care îl ai într-o zi de aprilie, când pe cerul albastru se văd nori albi iar pe câmpuri iarba simte pentru prima oară căldura. În gara Widrington un hamal intră în compartimentul ei, cu un sac de voiaj, cu un pardesiu, şi cu câteva crose de golf; lângă uşă era un mic grup. Gyp observă o femeie înaltă al cărei păr blond începuse să încărunţească, o fată care ducea un foxterier într-o lesă şi un tânăr care stătea cu spatele, iar la subţioară ţinea un terier scoţian. Fata mângâie terierul scoţian.

— La revedere, bătrâne Ossy! Ce cuminte e! Tumbo, stai liniştit! Tu nu pleci!

— La revedere, băiatul meu! Nu lucra prea mult!

Răspunsul tânărului nu se putu auzi, dar fu urmat de o vorbărie necontenită şi un glas înăbuşit rosti:

— O, Bryan, eşti… La revedere, dragă Ossy!

— La revedere! La revedere! Tânărul intră în compartiment. Trenul se puse în mişcare. Gyp aruncă o privire spre el în timp ce tânărul făcea semne cu pălăria de la fereastra vagonului. Era cunoştinţa ei de la vânătoare – „domnul Bryn Summerhay” cum îi zicea bătrânul Pettance, cel care, anul trecut, îi cumpărase calul. Văzându-l că îşi scoate pardesiul din plasă pentru a-şi instala mai bine câinele, ferindu-l de zdruncinăturile trenului, Gyp îşi zise: „Îmi plac oamenii care se gândesc în primul rând la câinii lor”. Capul lui rotund, cu părul buclat, cu fruntea lată şi cu gura frumos formată, o făcu din nou să se întrebe: „Unde am mai văzut pe cineva care îi seamănă?” Închizând fereastra, o întrebă:

— Cum preferaţi… O, bună ziua! Ne-am cunoscut la vânătoare! Cred că nu vă mai aduceţi aminte de mine.

— Ba da, îmi amintesc foarte bine. Vara trecută aţi cumpărat calul meu. Cum îi merge?

— Este în mare formă. Am uitat să întreb ce nume avea; eu l-am botezat Hotspur – niciodată nu va putea fi oprit în faţa obstacolelor. Îmi aduc aminte cum v-a dus în ziua aceea.

Tăcură amândoi, zâmbind. Uitându-se la câine, Gyp spuse:

— E tare drăguţ. Câţi ani are?

— Doisprezece. E îngrozitor când câinii îmbătrânesc.

Urmă o altă clipă de tăcere în timpul căreia el o privi cu ochii lui

senini.

— Am trecut odată pe la dumneavoastră – eram cu mama; era în noiembrie anul trecut. Cineva era bolnav.

— Da, eu.

— Grav?

Gyp clătină din cap.

— Am auzit că v-aţi căsătorit… Vocea lui deveni puţin mai tărăgănată, ca şi când ar fi vrut să mascheze faptul că făcuse, o remarcă atât de neaşteptată. Gyp se uită la el.

— Da, dar eu şi fetiţa mea locuim din nou la tatăl meu.

— A! Ce cursă am făcut atunci!

— Minunată. Pe peronul gării era mama dumitale?

— Da – şi sora mea Edith. Widrington este o localitate teribil de moartă; cred că Mildenham nu este mult mai animată.

— Este foarte multă linişte, dar mie îmi place.

— Apropo, nu ştiu cum vă numiţi acum…

— Fiorsen.

— A, da! Violonistul. Viaţa este oarecum ca un joc de noroc, nu-i aşa?

Gyp nu răspunse la această remarcă ciudată. El scoase din buzunar un volumaş roşu.

— Cunoaşteţi aceste versuri? Le iau întotdeauna când călătoresc. Sunt cele mai frumoase versuri care s-au scris vreodată! Cartea se deschise la aceste versuri:

„Nu cred în piedici puse de noroc
Unirii sufletelor mari. Iubirea,
Iubire nu-i când face silei loc,
Trădării răspunzând cu părăsirea.”

Gyp citi mai departe:

„Iubirea nu-i paiaţa vremii, chiar
De intră sub compasul coasei sale.
N-o schimbă ani, şi n-o clintesc măcar
Tăişurile clipelor fatale.”[21]

Soarele, departe, la asfinţit, încă mai strălucea şi pe câmpia întinsă şi verde, albicioasă, vitele, cu pete maronii, păşteau sau stăteau lângă jgheaburi mişcându-şi leneş cozile cu smocuri. Un val de lumină în care pluteau firicele de praf inundă vagonul; şi, întinzându-i cartea, prin acea rază de soare, Gyp întrebă cu glasul blând:

— Citeşti multă poezie?

— Mai mult tratate de drept. Dar cred că poezia este cel mai minunat lucru din lume, nu-i aşa?

— Nu; eu cred că muzica.

— Eşti muziciană? Arăţi ca şi cum ai fi. Aş crede că îţi place foarte mult.

— Mulţumesc. Dar dumitale nu-ţi place deloc?

— Îmi place opera.

— O formă hibridă – cea mai ştearsă!

De aceea mi se potriveşte. Dumitale nu-ţi place?

— Ba da; de aceea merg la Londra.

— Într-adevăr? Ai abonament?

— Stagiunea asta.

— Şi eu. Bine. Te voi întâlni acolo.

Gyp zâmbi. Trecuse multă vreme de când nu mai vorbise cu un bărbat de vârstă ei, de când nu mai văzuse un chip care să-i trezească admiraţia şi curiozitatea, multă vreme de când nu mai fusese ea însăşi admirată. Raza de soare care îşi schimbase direcţia la o cotitură a trenului îi scălda genunchii; căldura ei îi mări şi mai mult buna dispoziţie şi senzaţia că era norocoasă.

Multe se pot vorbi într-o călătorie de două, trei ore cu trenul! Şi în jurul lor va stărui multă vreme o amintire plină de căldură. Dificultatea pe care o întâmpinau pentru a se face auziţi unul pe altul provoca anumite apropieri. Izolarea contribuia ca prietenia dintre ei să se lege mai repede şi să se intensifice mai mult decât nişte întâlniri ocazionale, făcute timp de săptămâni de zile. În această discuţie prelungită el era mult mai volubil. Avea mult mai multe subiecte la îndemână pe care ea nu le putea aborda. Îi plăcea să-i asculte vocea uşor tărăgănată, spiritele lui îndrăzneţe, hohotele de râs pe care nu şi le putea stăpâni. Vorbi fără reticenţe despre trecutul lui – despre perioada de liceu şi de facultate, despre strădaniile lui de la barou, despre ambiţiile, gusturile şi chiar despre nemulţumirile lui. Şi în această dezvăluire spontană era o nuanţă de măgulire continuă; Gyp simţea în asta un fel de admiraţie subtilă. O întrebă brusc dacă ştia să joace pichet.

— Joc cu tata aproape în fiecare seară Ce-ar fi să jucăm şi noi o partidă?

Ea înţelese că el voia să joace numai pentru că în felul acesta puteau să stea mai aproape, uniţi prin ziarul pe care îl întindeau pe genunchii lor ca să poată juca; pentru că dându-i cărţile, după ce le amesteca, o atingea pe mână, ca din întâmplare, şi se uita la chipul ei. Lucrul nu-i displăcea deloc fiindcă şi ei îi făcea plăcere să-i privească chipul care avea *„charm”* – acel ceva degajat şi neoficial care lipseşte atâtor bărbaţi frumoşi şi robuşti.

Când îi întinse mâna ca să-i spună la revedere, Gyp i-o strânse puţin în mod involuntar. Stând lângă maşină şi privind-o cu o admiraţie sinceră, puţin melancolică, spuse:

— Deci te voi vedea la operă şi poate la călărie la Row; aş vrea să vin odată şi în Bury Street, dacă îmi dai voie. Gyp încuviinţă din cap şi se urcă în maşina care porni prin noaptea înăbuşitoare, londoneză. Tatăl ei nu era acasă aşa că se duse de-a dreptul în camera ei. După ce stătuse atâta vreme la ţară, camera aceasta i se părea prea strimtă. Punându-şi un halat, se aşeză să-şi perie părul ca să îndepărteze funinginea de la tren.

De luni de zile de când îl părăsise pe Fiorsen nu simţise nimic altceva decât uşurare. Numai în ultima vreme începuse să-şi dea seama de noua ei situaţie – situaţia unei femei căsătorite şi totuşi fără soţ; a unei femei decepţionate. Dar care, în taină, era în căutarea unui tovarăş adevărat, deoarece cu fiecare ceas care trecea frumuseţea şi inima i se pârguiau. Privindu-şi atent chipul reflectat în oglindă, preocupat şi trist, îşi dădu seama mai limpede ca niciodată, că existenţa ei n-are niciun rost. La ce-i folosea că era frumoasă? La nimic! Nu avea încă douăzeci şi şase de ani şi trăia ca într-o mănăstire. Se simţi înfiorată, dar nu de frig şi se înfăşură mai strâns în halat. Anul trecut, pe vremea asta, era cel puţin în plină vâltoare a vieţii. Şi totuşi – era mult mai bine să fie abandonată în felul acesta decât să se înapoieze la el, căci încă îi mai stăruia în faţa ochilor imaginea lui, cu braţele întinse şi cu degetele ca nişte gheare, aplecată deasupra copilului care dormea.

După evadarea ei, în dimineaţa aceea, Fiorsen o urmărise săptămâni de-a rândul, la Londra, la Mildenham şi chiar în Scoţia unde Winton o luase cu el. Dar ea nu-şi mai schimbase hotărârea pentru a doua oară aşa că el renunţase s-o mai urmărească şi plecase în străinătate. De atunci nu mai avea nicio ştire despre el, în afară de cele câteva scrisori vehemente sau exagerat de sentimentale, scrise, evident, în timpul exceselor de băutură. Iar de patru luni de zile încetaseră chiar şi acestea şi nu mai primise niciun rând de la el. Părea că „se vindecase” de ea, pe acolo pe unde era.

Se opri din pieptănat şi se gândi la acea dimineaţă ceţoasă din octombrie trecut, când mersese pe jos cu fetiţa, pe străzile pustii şi tăcute, cum aşteptase, moartă de oboseală, pe trotuar, sunând până ce i se deschisese uşa. De atunci, se întrebase adeseori cum se putuse ca teama să o facă să se hotărască la acea plecare predestinată. Tatăl ei şi mătuşa Rosamund doreau ca ea să intenteze divorţ. Dar instinctul o îndemna să nu dezvăluie nimănui secretele şi suferinţele ei – să nu invoce pretextul nesincer că îl iubise când de fapt nu era aşa. Fusese greşeala ei că se căsătorise cu el fără să-l iubească…

„Iubirea,
Iubire nu-i când face silei loc,
Trădării răspunzând cu părăsirea.”

Ce ironie, dacă ar fi ştiut tovarăşul ei de drum!

Se ridică din faţa oglinzii şi privi prin cameră, aceeaşi cameră în care dormise pe vremea când era fată. Deci, în tot acest timp el nu o uitase. Revederea nu fusese ca o întâlnire dintre doi străini. Oricum, de acum încolo nu mai erau străini. Şi, deodată, pe peretele din faţa ei văzu chipul lui. Firește, acesta era! Ce prostie din partea ei să nu-şi poată da seama imediat! Acolo, într-o ramă cafenie, era o reproducere a celebrului tablou *Capul unui tânăr* de Botticelli sau Masaccio din Galeria Naţională. Cu ani în urmă se îndrăgostise de acest tablou şi de atunci el rămăsese tot timpul pe acest perete. Faţa lată, ochii limpezi, gura frumos conturată, îndrăzneaţă, cutezanţa – numai că avea o figură mai mult de englez, nu de italian, avea mai mult umor, mai multă „bună creştere”, mai puţină poezie – avea ceva „georgian”[22]. Ce-ar mai râde dacă i-ar spune că seamănă cu un ţăran cu păr cârlionţat şi cu câteva şuviţe lăsate pe ceafă! Zâmbind, îşi împleti părul şi se urcă în pat.

Nu putu să doarmă; îl auzi pe tatăl ei venind şi urcându-se în camera lui, auzi ceasornicul din turn bătând miezul nopţii, apoi orele unu, două şi în tot timpul acesta zgomotul continuu şi monoton din Piccadilly. Nu era acoperită decât cu un cearşaf şi cu toate acestea îi era cald. În cameră se simţea un parfum ca de flori. De unde o fi venind? Se ridică în cele din urmă şi se duse la fereastră. Acolo, în spatele draperiilor era o glastră cu ciclame. Fusese ideea tatălui ei – ce drăguţ din partea lui!

Şi, îngropându-şi obrazul în flori, îşi aduse aminte de primul ei bal. Poate că şi Bryan Summerhay fusese acolo! Dacă i-ar fi fost prezentat atunci, dacă s-ar fi întâmplat să danseze cu el în loc să danseze cu acel bărbat, care o sărutase pe braţ… Ar fi avut o altă părere despre bărbaţi. Dacă ar fi admirat-o – şi n-o admirase oare toată lumea în seara aceea? – poate i-ar fi plăcut şi ei de el, poate chiar mai mult decât atât. Sau poate s-ar fi uitat la el ca la toţi băieţii care îi făcuseră curte înainte de a-l întâlni pe Fiorsen, ca la fluturii de noapte care zboară în jurul unei lumânări, negândindu-se că se vor arde! Dar probabil că îi fusese sortit să primească o lecţie, să fie umilită şi înjosită!

Ţinând o ciclamă în mână, se duse în faţa acelui tablou. Nu-i vedea decât conturul feţei şi ochii care se uitau la ea; simţi că în inima ei tresări ceva, ca o frunză care cade, ca o aripă care se zbate. Îşi apăsă mâinile pe piept, împreună cu floarea, acolo unde simţea din nou acel fior uşor şi sfios.

Era târziu – aproape dimineaţă când adormi şi avu un vis ciudat. Mergea călare pe bătrâna ei iapă într-un câmp plin de flori. Era îmbrăcată cu o rochie neagră, iar pe cap purta o coroană de cristale strălucitoare, cu vârfuri ascuţite; era fără şa, cu genunchii ghemuiţi şi

stătea atât de uşor încât de-abia simţea spinarea iepei, iar hăţurile pe care le ţinea în mâini erau împletite din tulpini de caprifoi. În timp ce călărea, cânta, privind încoace şi încolo, peste câmp şi spre cer, simţindu-se mai uşoară decât un fulg; iar iapa, în timp ce alerga, întorcea mereu capul şi smulgea din florile de caprifoi. Apoi, deodată, acest cap castaniu căpătă chipul lui Summerhay care o privea zâmbind. Se trezi. Lumina soarelui, ce pătrundea printre draperiile pe care le dăduse la o parte, ca să vadă florile, îi tremura pe faţă.

II

TÂRZIU, ÎN ACEEAŞI SEARĂ, Summerhay ieşi din căsuţa din Chelsea, unde locuia, şi merse pe jos, spre fluviu. În anumite stări sufleteşti bărbaţii devin insensibili faţă de orice spaţiu deschis – dealuri, locuri împădurite, ape – unde cerul poate fi privit nestânjenit. Bărbatul este singur când iubeşte, singur când moare; nimănui nu-i pasă de cineva atât de preocupat şi nici pe el nu-l interesează altcineva – nu, nici gând! Summerhay se opri lângă malul fluviului şi ridică privirea spre stelele care se vedeau printre ramurile unui platan. Din când în când trăgea adânc în piept aerul cald şi liniştit. Nu se gândea aproape la nimic; dar o senzaţie plăcută îi cuprinse inima şi un tremur uşor, trupul. Se aşeză pe o bancă şi închise ochii. Îi apăru un chip – unul singur. Luminile caselor de peste fluviu se stingeau una după alta; nu mai trecea nicio maşină şi numai rareori câte un trecător, dar Summerhay stătea ca în extaz, iar din când în când un zâmbet îi apărea şi-i dispărea de pe buze în timp ce atmosfera începea să se trezească odată cu fluxul apei.

Se lumina de ziuă când intră în casă şi, în loc să meargă să se culce, se aşeză să studieze dosarul unui proces pe care îl avea de susţinut a doua zi şi lucră până când se făcu ora obişnuită de călărie, înainte de baie şi de micul dejun. Avea o asemenea constituţie – de altfel destul de obişnuită la avocaţi – care-l făcea să se simtă bine după eforturi mari. Cu capacitatea şi cu dragostea ce-o avea pentru munca pe care o efectua, era pe cale să-şi facă un nume în meseria lui; cu toate acestea uneori se lăsa pradă, imperturbabil, mai mult ca nimeni altul, valurilor momentului. Avea ceva paradoxal în el. Pentru a trăi retras preferase să locuiască în acea căsuţă din Chelsea decât în Temple sau în St. James; şi totuşi era un excelent partener şi mulţi prieteni aveau faţă de el o sfioasă afecţiune. Femeile îl găseau aproape atrăgător, din toate punctele de vedere, dar sufleteşte el nu se ataşase de nimeni. Era un fel de jucător, dintre cei care merg până în adâncime pentru ca apoi, printr-un plonjon îndrăzneţ şi reuşit, să iasă din nou la suprafaţă, până într-o zi, când, poate – rămân acolo. Tatăl lui, care fusese diplomat, murise cu cincisprezece ani în urmă; mama sa era bine cunoscută în cercurile cu pretenţii intelectuale ale societăţii. Nu avea fraţi, ci numai două surori; avea un venit al lui. Acesta era Bryan Summerhay, la vârstă de douăzeci şi şase de ani, căruia nu-i ieşiseră încă măselele de minte.

În acea dimineaţă când o porni spre Temple, simţea încă o extraordinară bună dispoziţie, şi mai avea încă în faţa ochilor acel chip – cu trăsăturile regulate, cu paloarea aceea caldă, cu ochii negri, zâmbitori, puţin migdalaţi, cu urechile mici, fine şi frumoase şi cu părul ei negru-castaniu fluturând pe fruntea delicată. Sau poate vedea

ceva mai puţin precis – o adiere, o iluzie, o amăgire, o graţie interioară, ceva care îl atrăgea şi îl impresiona? De această obsesie nu putea scăpa şi nici nu-şi dorea acest lucru. Pentru că aşa era în firea lui; dacă vedea un cal care îi plăcea, juca toţi banii pe el ori de câte ori alerga; dacă îi plăcea o operă, se ducea să o asculte de nenumărate ori; dacă îi plăcea o poezie, o învăţa pe dinafară. În timp ce se plimba de-a lungul fluviului – pe drumul obişnuit – trăi senzaţii ciudate şi se simţi fericit.

Întârziase puţin şi intră numaidecât în sala de şedinţe. În robă şi cu peruca pe cap, era o remarcabilă „figură georgiană". Dacă ar fi avut o aluniţă sau două, o haină cu pulpane lungi, o sabie şi o tabacheră de prizat tutun, cu acea perucă argintie sau cu una asemănătoare, ar fi fost o figură desăvârşită a secolului al optsprezecelea – robust, dar delicat, cu faţa lată, cu un bronz palid, cu gura perfect conturată, cu o uşoară insolenţă şi nepăsare, cu privirea limpede şi clocotind de vitalitate. Aproape că era un păcat că se născuse aşa de târziu!

Când reveni în birou, îndepărtă mirosul acela special de haine şi de hârtie de pergament, de peşte şi de mucezeală pe care îl au cărţile de legi, băgându-şi capul cârlionţat sub apă şi apoi ştergându-se cu putere; plecă, luând-o de-a lungul digului, şi îşi aprinse o ţigară. Era aproape şapte. Cu o zi înainte, exact la această oră, se urcase în tron şi văzuse acel chip care de atunci îl obseda. Frisoanele se repetă totdeauna la intervale regulate! Nu se putea duce în vizită la ora şapte! Dar în drum spre club ar putea trece prin Bury Street!

Trecu pe lângă magazinul de încălţăminte, unde avusese de gând, mai de mult, să-şi comande ceva şi mergând, se gândea: „Mă întreb unde se duce ea după cumpărături". Chipul lui Gyp îi apăru foarte clar – cum stătea în colţul ei, în tren, sau lângă maşină, cu mâna ei într-a lui. În juru-i mirosea a flori – şi a boare de vânt care aduce ploaie. Se opri în faţa unei vitrine cu oglindă, fără să ia în seamă imaginea reflectată în ea, chipul lui încruntat şi melancolic, cu ţigara stinsă între buze. Merse mai departe, grăbit. Ajuns în Bury Street, avu o senzaţie ciudată de slăbiciune, în picioare. Anul acesta faţada casei lui Winton nu mai era împodobită cu flori. Nimic în afară de număr şi de bătaia inimii lui nu o deosebea de celelalte locuinţe. Luând-o pe Jermyn Street, se simţi dintr-o dată posomorât. Clubul său se găsea la capătul celălalt al străzii St. James şi intră numaidecât în sala cea mai puţin frecventată. Aici era biblioteca şi ducându-se la secţia franceză, luă din raft *Cei trei muşchetari* şi se aşeză cu spatele spre uşă. Poate că romanul său preferat i-ar putea ţine tovărăşie şi l-ar înveseli; dar nu citea. Din locul în care stătea şi până la casa ei nu era decât o azvârlitură de băţ; dacă nu ar fi fost pereţii, ar fi putut să-i audă vocea sau chiar s-o zărească. Era stupid! O femeie pe care o văzuse numai de două ori! Stupid!

— Cinci puncte! Trei dame – trei valeţi! Cunoşti aceste versuri de Dowson[23]: *Ţi-am fost credincios, Cynara, în felul meu*? Mai bune decât orice de Verlaine, în afară de *Les sanglots longs.* Ce ai?

— Numai o cuartă la damă. Îţi place numele de Cynara?

— Da, ţie nu?

— Cynara! Cynara! Da – toamnă, o petală de trandafir, un vârtej, foşnetul unei frunze care cade.

— Bine! Punct. Încetează, Ossy, nu mai sforăi!

— O, sărmanul câine, e bătrân! Lasă-l! Fă cărţile pentru mine, te rog. O! Mi-a venit o carte! Şi genunchii ei îi atinseră pe ai lui…

Cartea îi căzu din mână. Summerhay tresări speriat.

La naiba! Fără speranţă! Şi răsucindu-se în uriaşul său fotoliu, aţipi cufundându-se în adâncimea lui. În câteva minute adormi. Dormi fără vise.

După două ore, un prieten, care voia să se distreze, dădu peste el şi îi privi, zâmbind, capul buclat şi faţa care, în acel moment, avea expresia unui copil cufundat în somn. Cu maliţiozitate lovi uşor cu piciorul în fotoliu.

Summerhay tresări: „Ce! Unde sunt?”

Peste chipul din faţa lui, care zâmbea răutăcios, pluti o clipă, ca prin ceaţă, un alt zâmbet încântător. Se scutură. „O, lua-te-ar naiba!”

— Scuză-mă, bătrâne!

— Cât e ceasul?

— Zece.

Summerhay murmură ceva neînţeles şi se lăsă pe braţul celălalt al fotoliului. Dar nu mai dormi. Văzu însă faţa ei, îi auzi glasul şi simţi din nou atingerea caldă a mâinii ei înmănuşate.

III

VINERI SEARA, SE JUCA, LA OPERĂ, *Cavaleria rusticană* şi *Paiaţe* care, împreună cu *Faust* şi *Carmen,* erau singurele opere la care Winton nu adormea.

Ochii femeilor, cărora nu le este permis să fixeze pe cineva anume, cuprind mai mult în raza lor vizuală decât ochii bărbaţilor. Gyp îl zărise pe Summerhay înainte ca el s-o vadă; îl văzuse intrând şi strângându-şi clacul la piept, apoi uitându-se în jur ca şi când căuta pe cineva. Arăta bine în haine de seară. După ce se aşeză, Gyp încă îi mai putea vedea profilul; şi urmărindu-i vag pe Sanluzza şi pe voluminosul Turiddu, se întrebă dacă, fixându-şi ochii asupra lui. Ar putea să-l facă să se întoarcă. Tocmai atunci el o văzu. O surprinse faptul că după acel schimb de priviri, dori imediat un altul. Oare o să-i placă rochia ei? Era frumos pieptănată? Era mai bine să nu se fi spălat pe cap de dimineaţă. În pauză, nu se uită în jur, până nu-i auzi vocea:

— Bună seara, domnule maior.

Gyp îi povestise lui Winton despre întâlnirea din tren. El ardea de nerăbdare să aprindă o ţigară, dar nu voia să o lase singură pe fiica lui. După ce schimbară câteva impresii, Winton se ridică.

— Stai, te rog, câteva minute în locul meu, Summerhay, eu mă duc să fumez.

Summerhay se aşeză. Lui Gyp i se păru, în mod ciudat, că totul dispăruse, şi sala şi oamenii, iar ei doi se aflau din nou în acel compartiment – singuri. Aveau zece minute de care puteau profita! Să se bucure că-i vede ochii, că-i aude vocea şi râsul. Să râdă şi să fie drăguţă cu el. Erau prieteni.

— La Galeria Naţională este un tablou pe care vreau să-l vezi, spuse Gyp pe când el se pregătea să plece.

— Vrei să mă duci? Mâine? La ce oră? La trei?

Ea simţi că roşise şi cu acel val de căldură în obraji şi cu ochii zâmbitori, avu senzaţia atât de rară şi de plăcută, de a se şti frumoasă. Apoi el plecă. Tatăl ei se strecură la locul lui; de teamă ca expresia feţei să n-o trădeze, îl apucă de braţ:

— Tată, uită-te la acea pieptănătură din al doilea rând după noi; ai mai văzut vreodată ceva atât de frumos?

Şi în timp ce Winton se uita, orchestra începu uvertura la *Paiaţe.* Urmărind evoluţia acestei pasionante intrigi, Gyp simţi că pentru prima dată o înţelegea altfel decât estetic. Sărmana Nedda! Sărmanul Canio! Bietul Silvio! Ochii i se umplură de lacrimi. În sufletul acestor personaje de tragicomedie, ea păru să simtă acea dragoste pasionantă – fulgerătoare, puternică, prea violentă, dulce şi înspăimântătoare.

„Tu ai inima mea şi sunt a ta,

În astă-noapte, pentru totdeauna!
Acum, ce mi-a rămas, eu ce mai am
Decât o inimă ce sângeră întruna?”

Comedia s-a sfârşit!

În timp ce-şi punea mantoul, ochii ei îi căutau pe ai lui Summerhay. Încercă să zâmbească – nu putu şi încet îşi îndreptă privirea în altă parte, apoi se întoarse şi îl urmă pe Winton.

Ziua următoare ea nu întârzie din cochetărie, ci pentru că se temea ca el să nu creadă că era nerăbdătoare să-l vadă. Îl zări imediat sub colonade şi observă schimbarea de pe faţa lui când o văzu. Îl duse direct la tablou. Asemănarea cu acest tablou nu era avantajată de jobenul şi gulerul tare, modern, dar cu toate acestea era destul de evidentă.

— Ei, ce zici?

— De ce zâmbeşti?

— Am o reproducere a acestui tablou de pe vremea când aveam cincisprezece ani, aşa că îţi dai seama că te cunosc de mult.

Se uită îndelung la tablou.

— Nu zău! Semăn cu acesta? Am să încerc acum să găsesc şi eu un tablou în care vei fi dumneata.

Gyp clătină din cap.

— Acesta este tabloul meu preferat, *Moartea lui Procris.* Mirarea de pe faţa faunului; ochii închişi ai lui Procris; câinele şi lebedele şi regretul pentru ceea ce ar fi putut să fie!

— Pentru ceea ce ar fi putut să fie! Ţi-a plăcut *Paiaţe?*

— Cred că m-a emoţionat foarte mult.

— Şi eu cred. Te-am urmărit.

— Distrugerea – din cauza dragostei – pare atât de groaznică! Arată-mi tablourile dumitale preferate. Aş fi în stare să ţi le indic chiar eu.

— Care?

— *Amiralul* e primul.

— Da. Şi celelalte?

— Cei doi Bellini[24].

— Formidabil, dar eşti vrăjitoare!

Gyp râse.

— Dumneata vrei hotărâre, claritate, culoare şi fineţe. Aşa este? Iată încă unul din tablourile mele preferate.

Era un tablou mic, *Crucificarea* de Da Massina[25]. O cruce subţire şi înaltă, cu un Crist slab, umil şi suferind singur într-un peisaj întunecat.

— Acesta mă impresionează mai mult decât acele imagini idealizate, pompoase. Simţi că e mai real. O! Şi pânzele lui Francesca[26]! Nu sunt frumoase?

Dădu aprobator din cap. Dar ochii lui parcă spuneau: „Şi tu eşti frumoasă”.

Petrecură două ore printre tablourile care nu se mai terminau, aproape tot atât de singuri ca şi în compartimentul de tren. Şi după ce refuză să fie condusă acasă, el rămase nemişcat sub colonade. Soarele pătrundea printre ele; porumbeii îşi ciuguleau penele; oamenii care treceau prin piaţă, păreau ca nişte pete mici şi negre alături de leii şi de marile colonade. Dar el nu vedea nimic din toate acestea. Ea nu era ca niciuna din câte cunoscuse până acum! Era deosebită de fetele şi femeile din societate! Se deosebea de tot ce exista în această emisferă! Nu era ca femeile moderne, care studiau, care votau… Nu era ca niciuna! Şi el ştia atât de puţin despre ea! Nici chiar dacă se îndrăgostise vreodată cu adevărat. – Unde era soţul ei. Ce însemna el pentru ea? Preţioasa, enigmatica, necunoscuta: Ea! Când zâmbea; dar ochii ei clipeau prea repede ca să-i poată, privi până în străfundul lor! Ce frumoasă era când privea tablourile, cu zâmbetul acela pe buze! Dacă ar fi putut s-o sărute! Cu un oftat începu să coboare scările cenuşii luminate de razele soarelui. Şi Londra, care pulsa de viaţă în plin sezon, i se păru foarte pustie. Mâine – ah, mâine, va putea să-i facă o vizită!

IV

DUPĂ VIZITA PE CARE I-O FĂCUSE duminică, Gyp stătea lângă o glastră cu heliotrope, meditând asupra unei frânturi din conversaţia lor…

— Doamnă Fiorsen, povesteşte-mi despre dumneata.

— Ce vrei să ştii?

— Despre căsătoria dumitale.

— Am comis o greşeală îngrozitoare – împotriva dorinţei tatălui meu. Pe soţul meu nu l-am văzut de luni de zile; şi nu-l voi mai vedea niciodată dacă va fi posibil. Este destul?

— Nu-l iubeşti?

— Nu.

— Nu poţi să devii liberă?

— Prin divorţ, la tribunal! Hm! N-aş putea!

— Da, ştiu – este infernal!

O strânse de mână cu putere.

Îşi îngropă faţa în heliotrope; apoi, îndreptându-se spre pian, se aşeză şi începu să cânte. Când tatăl ei intră, ea încă mai cânta. În timpul ultimelor luni pe care le petrecuse în preajma fiicei lui, Winton parcă mai întinerise şi avea o notă în plus de „*dandysm*" atât în îmbrăcăminte, cât şi în părul tăiat scurt care-i strălucea.

— Tată, a fost aici domnul Summerhay. I-a părut rău că nu te-a găsit.

Urmă o pauză destul de lungă.

— Draga mea, mă îndoiesc de asta.

Aprecie foarte mult această pauză. Şi, dându-şi seama că tatăl ei o priveşte fix, întrebă:

— A fost plăcut în parc?

— Acum treizeci de ani nu erau acolo decât granguri şi snobi, acum nici Dumnezeu nu i-ar putea deosebi!

— Dar florile?

— O! Da! Şi păsările, dar zău, vorbim despre oameni, Gyp! Spune-mi ce fel de om este tânărul Summerhay?

— O! Foarte drăguţ.

Întotdeauna putea citi gândurile tatălui ei mai repede decât le putea citi el pe ale ei şi acum îşi dădea seama că în sufletul lui se dădea o luptă între dorinţa ca ea să se distreze bine şi dorinţa de a o preveni într-un fel. Oftând, îi zise:

— Spune-mi Gyp. Unde îl poate duce fantezia pe un tânăr în timpul verii?

Femeile subtile şi cu experienţă pot impune o anumită distanţă celor care le-ar putea deveni adoratori. Gyp ştia că un singur cuvânt

de-al ei, ar fi putut schimba totul; dar nu-l rostea. Şi totuşi îl vedea pe Summerhay foarte des – la Row, la operă sau în Bury Street. Gyp se obişnuise ca după-amiaza târziu să meargă în parcul St. James şi să stea pe bancă lângă apă. Într-o zi, în timp ce se întorcea spre casă de la tribunal, el trecu pe acolo, şi din ziua aceea, stătură mereu în acel loc, împreună. De ce să-l neliniştească pe tatăl ei văzându-l că vine prea des în Bury Street? Era atât de plăcut acolo, în aer liber, să stea de vorbă în linişte, în timp ce în faţa lor, copii în zdrenţe, pescuiau şi puneau peştii în borcane de sticlă ca să-i ducă acasă să-i mănânce sau să-i privească în zilele ploioase, aşa cum procedează de obicei omul cu creaturile minore ale Domnului.

Când anotimpurile sunt pe cale să se schimbe, zilele se scurg liniştite în aşteptarea vântului care aduce transformarea. Nu era firesc oare ca să stea sub copaci, lângă apă şi flori, lângă raţe şi porumbei?

V

SUMMERHAY NU ERA O FIRE deschisă şi când, în ziua în care se închise sesiunea judecătorească, părăsi tribunalul pentru a se duce la ultima lor întâlnire, chipul său nu trăda nimic deosebit. În realitate însă, se simţea într-un impas. Avea propriile sale principii morale. Probabil că acea alură „georgiană" era puţin demodată, dar nu făcea femeile să sufere. Până acum reuşise să fie stăpân pe el; dar îl costase mai mult decât îşi imaginase. Singurul martor al zbuciumului său era bătrânul lui terier scoţian, căruia îi deranja visele noapte de noapte, mergând cu paşi greoi în lungul şi în latul camerei de zi din mica sa locuinţă. Ea trebuia să-şi dea seama de sentimentele lui şi, dacă voia dragostea lui, nu avea decât să ridice un deget; dar nu o făcuse. Când o atingea, când simţea parfumul care se răspândea din rochiile ei sau când îi urmărea cu privirea respiraţia lentă şi liniştită, simţea că totul i se învârteşte în cap şi era o tortură pentru el să-şi păstreze calmul şi să fie amabil.

În perioada în care putuse să o vadă aproape în fiecare zi, autocontrolul fusese posibil; acum însă când era pe cale să o piardă câteva săptămâni îşi simţea inima ca bolnavă. Fusese pus la grea încercare chiar şi în faţa lumii. Un bărbat îndrăgostit nebuneşte vrea să fie singur, ezitând între a face exerciţii fizice extraordinar de grele sau a căuta acea stare de linişte extatică în care să-şi contureze în minte chipul femeii iubite. Reuşise să se ocupe cum trebuie de munca lui şi era mulţumit de asta; dar nu reuşise să se ocupe îndeajuns de prietenii săi pentru ca aceştia să nu-şi pună întrebarea: „Ce se întâmplă cu Bryan Summerhay?" Întotdeauna fusese destul de evaziv în privinţa felului în care îşi petrecea timpul liber, dar acum devenise prea evaziv pentru cei care fuseseră obişnuiţi să ia masa, să danseze şi să facă sport alături de el. Dar în acelaşi timp încerca să scape chiar şi de el – ducându-se oriunde i se putea distrage atenţia, fără să-i solicite însă o angajare reală. Împotriva voinţei lui ajunsese să descopere această pasiune care însemna renunţarea la prea multe. Şi totuşi nu se întrebase niciodată dacă Gyp merita să fie iubită. El o dorea aşa cum era; nu o cântărea cu niciun fel de balanţă.

În legătură cu trecutul ei, alunga orice speculaţie. Auzise că este fiica naturală a lui Winton; acest lucru îl făcuse să dorească să-i tragă acelui calomniator un pumn în cap. Nici chiar căsătoria ei nenorocită nu avea vreo importanţă. Nimic nu avea importanţă în afară de faptul că dorea să fie cu ea măcar atât cât ea îi permitea. Şi acum ea pleca la mare iar el în Perthshire, la vânătoare de potârnichi. O lună întreagă!

Să îndrăznească să-i spună? Câteodată, faţa ei era ca a unui copil care aşteaptă să i se spună un cuvânt aspru sau înspăimântător. Nimeni nu putea să o jignească! Dar o dată sau de două ori îi

surprinse o privire duioasă – care dispăru de îndată ce el o observă.

Sprijinindu-se de parapetul fluviului, Summerhay urmărea refluxul apelor. Soarele lumina vârtejurile galbene şi întunecate ale bulboanelor care se scurgeau pe sub sălciile de lângă Eynsham, pe la Oxford, în jos, spre biserica din Clifton, pe lângă Moulsford şi Sonning. Ce bine ar fi să fie o zi întreagă numai cu ea pe râu – o zi întreagă! De ce fusese atât de sfios în tot acest timp? Îşi trecu mâna peste obraz şi avu impresia că parcă slăbise. Dacă ea ar şti cât o dorea şi cât suferea! Se întoarse spre Whitehall. Trecu pe lângă doi bărbaţi pe care îi cunoştea; unul din ei era proaspăt căsătorit. Şi ei plecau în Scoţia, în vacanţă. Cât de banală şi cât de searbădă îi apărea această vacanţă, care până atunci fusese pentru el punctul culminant al întregului an! Ah, dacă ar fi mers în Scoţia cu ea!

Intră în parcul St. James şi merse de-a lungul apei, îndreptându-se spre locul lor obişnuit. Şi deodată văzu că ea era acolo. Acum nu va mai ezita – îi va vorbi!

Era îmbrăcată într-o rochie de muselin de culoarea porumbului şi stătea rezemată de spătarul băncii, picior peste picior, cu o mână pe mânerul umbrelei de soare şi cu faţa pe jumătate ascunsă de o pălărie mare de soare. Summerhay se duse de-a dreptul la ea.

— Gyp! Nu mai putem continua aşa. Ştii că te ador! Dacă nu mă poţi iubi, trebuie să fug din calea ta! Gyp, vrei să plec?

Făcu o mică mişcare ca şi când ar fi vrut să protesteze şi răspunse cu o voce slabă:

— Bineînţeles că nu vreau să pleci. Cum aş putea să doresc aşa ceva?

— Atunci mă iubeşti?

— Aşteaptă, te rog. Aşteaptă încă puţin. Când ne vom înapoia din vacanţă îţi voi spune!

— Să aştept atât de mult?

— O lună. Nu este uşor nici pentru mine. Ridică ochii spre el. Te rog, să nu mai vorbim acum.

În aceeaşi seară, la club, prin fumul ţigărilor pe care le aprindea una după alta, el îi văzu chipul ridicat spre el pentru o clipă şi se simţi când în al nouălea cer, când în adâncul tenebrelor iadului.

VI

BUNGALOUL CU VERANDĂ DE PE coasta de sud a mării, construit de un artist, prieten de-al mătuşii Rosamund, avea o grădină în care era un pin ce părea că se rătăcise din pădurea din spate. Casa era izolată deasupra unei faleze joase de unde se întindea plaja cu dunele ei de nisip.

Privind, în noaptea aceea, din dormitorul ei, Gyp avea sentimentul că e singură pe lume. Marea ondulată şi argintie, pinul acela singuratic, luna îngheţată, cerul de culoarea albăstrelelor, vuietul şi freamătul valurilor peste prundişul plajei, până şi aerul sărat şi răcoros – îţi dădeau senzaţia de pustiu. Chiar şi ziua, în pâcla ceţoasă, când ierburile aspre de mare de-abia se înfiorau iar păsările de mare, ţipând şi croncănind, treceau foarte aproape de oglinda apei – totul părea că ţine de un vis. Făcea băi de mare şi se bronzase tot atât de mult ca şi fetiţa ei; dar cu toate acestea simţea un fel de nemulţumire faţă de viaţa fericită care se desfăşura în jurul ei în aceste zile de vară, faţă de păsările de mare, faţă de lumina soarelui şi de valuri; faţă de corăbiile albe care se vedeau în depărtare; faţă de pădurea de pini, liniştită şi scăldată în soare; faţă de fetiţa ei care se rostogolea, zâmbea şi gângurea; faţă de Betty şi de ceilalţi servitori – faţă de toată această viaţă care părea atât de simplă şi de lipsită de griji.

Aştepta cu mare nerăbdare poşta care venea o singură dată pe zi. Totuşi scrisorile lui, care începeau ca şi ale ei cu: „Dragul meu prieten”, ar fi putut să fie citite aproape de oricine. Acum, că era departe de ea, nu socotea oare că era mai bine să o rupă şi să o uite? Bryan avea toată viaţa înainte; cum era cu putinţă ca el să continue să se gândească la cineva care nu avea nicio perspectivă? Poate că vreo fată cu ochi albaştri şi cu păr arămiu – acel tip de femeie, superior tipului ei, i-l va lua într-o zi. Atunci n-ar fi mai rău decât era acum? Ah. Ar fi atât de rău încât nici nu îndrăznea să se gândească!

Pe urmă, timp de cinci zile, nu mai sosi nicio scrisoare. Şi Gyp simţea cum o cuprinde o durere crescândă, de dor şi de gelozie, cu totul altfel decât simţise atunci când mândria îi fusese jignită văzându-i pe Fiorsen şi pe Daphne Wing în salonul de muzică; i se părea că scena aceea se petrecuse demult de tot. Când, în a cincea zi, poştaşul nu-i lăsă nimic altceva decât o notă de plată pentru pantofii micuţei Gyp şi o scrisoare de la mătuşa Rosamund, din Harrogate, unde plecase, cu Winton, pentru cura obişnuită, Gyp simţi cum o părăseşte curajul. Oare acesta era sfârşitul? Amorţită şi năucită rătăci câtva timp prin pădure.

Umblă până când nu mai văzu nimic în jur decât trunchiurile maro-cenuşii ale copacilor plini de răşină; trântindu-se cu faţa în jos, îşi înfundă coatele adânc în cetina de pin. Lacrimile, care îi veneau

atât de rar, o podidiră. Dar plânsul îi făcea rău. Se întoarse pe spate şi stătu nemişcată. Câtă linişte era aici, chiar şi în miezul zilei! Murmurul mării liniştite nu putea să ajungă atât de departe: gâze erau puţine; păsările nu cântau. Trunchiurile înalte şi desfrunzite ale pinilor se înălţau ca nişte coloane într-un templu acoperit de crengile întunecate şi de cer. Pe bolta albastră pete de nori albi alunecau mânate de vânt. Era atâta pace aici – dar în inima ei, nu!

O formă întunecată se zări umblând tiptil printre copaci, apoi încă una – doi măgăruşi se rătăciseră de pe undeva; se opriră şi începură să se lingă unul pe altul pe gât şi pe boturi. Animalele acestea umile şi prietenoase o făcură să se simtă ruşinată. De ce să fie necăjită de situaţia ei, ea care avea de la viaţă tot ce-şi dorea – în afară de dragoste, despre care îşi închipuise că nu o va dori niciodată? Ah, dar acum o dorea, o dorea, în sfârşit, din toată fiinţa ei!

Cutremurată de un fior sări în picioare; o năpădiseră furnicile şi trebui să le adune una câte una de pe gât şi de pe rochie. Se întoarse spre plajă. Dacă el ar găsi într-adevăr pe cineva care să-i ia locul ocupat de ea în gândurile lui, să şi-o scoată din minte, nu i-ar arăta niciodată, prin gesturi sau prin cuvinte, că i-a lipsit şi că l-a dorit, niciodată! Mai curând ar prefera să moară!

Ieşi din pădure în lumina soarelui. Era vremea refluxului şi plaja umedă sclipea cu nuanţe de opal; pe mare se vedeau nişte înfiorări ca de şerpi, răsucindu-se sub apă; în depărtare, spre apus, stânca roşcată-cafenie care tăia linia de coastă în formă de arcadă – era o imagine de vis. Totul părea ireal. Şi deodată inima începu să-i bată cu atâta putere încât simţi că se sufocă. Pe marginea de jos a stâncii, lângă potecă, şedea Summerhay!

Se ridică în picioare şi veni către ea. Gyp spuse blând:

— Da, sunt eu. Ai mai văzut vreodată o astfel de ţigancă? Credeam că încă mai eşti în Scoţia. Ce face Ossy? Apoi puterea de autostăpânire o părăsi

— Gyp, n-are rost. Trebuie să ştiu.

I se păru că inima i-a încetat să mai bată; dar răspunse liniştit: „Hai să ne aşezăm puţin”, şi se îndreptă spre faleza de unde nu puteau fi văzuţi din casă. Smulgând nişte fire de iarbă şi trecându-şi-le printre degete, ea spuse:

— Eu n-am încercat să te fac să ţii la mine. Niciodată n-am încercat.

— Nu; niciodată.

— O greşeală…

— Pentru cine poate avea importanţă? Pentru cineva care iubeşte aşa cum iubesc eu nu are nicio importanţă. O, Gyp, oare nu mă poţi iubi? Ştiu că pentru tine eu nu însemn prea mult. Dar astăzi se împlinesc unsprezece săptămâni de când ne-am întâlnit în tren şi de

atunci n-a trecut *o* clipă fără să nu mă gândesc la tine.

Gyp oftă.

— Atunci ce este de făcut? Uită-te colo – pata aceea albastră care se vede pe iarbă este fiica mea. Există ca – şi tatăl meu – şi – mi-e frică – mi-e frică de dragoste, Bryan!

O auzea pentru prima oară spunându-i pe nume şi Summerhay o apucă de mână:

— Frică? De ce frică?

Gyp spuse cu glasul stins:

— S-ar putea să mă îndrăgostesc prea tare. Acum, nu mai spune nimic. Nu – te rog! Să mergem la masă. Şi se ridică.

El rămase până la timpul ceaiului, dar nu mai pomeni niciun cuvânt despre dragoste. După ce el plecă, ea se aşeză sub pin şi o luă în poală pe micuţa Gyp. Dragoste! Dacă mama ei ar fi respins dragostea, ea nu s-ar mai fi născut. Musculiţele începuseră să pişte; trebui să intre în casă. După ce o supraveghe pe Betty cât timp îi făcu baie micuţei Gyp, trecu, prin coridor, spre dormitorul ei şi se aşeză la fereastră. Oare tot astăzi stătuse întinsă pe pământ cu lacrimi de deznădejde pe obraji? Departe, în stânga pinului, pe cerul palid, apăruse luna foarte luminoasă. O lume nouă, o grădină de vrajă!

În seara aceea, stătu multă vreme cu o carte în poală, dar fără să citească; în sufletul ei se desfăşura acel straniu proces de prefacere a primei iubiri – al contopirii lui „eu” în „tu”, acea supunere pasionată, acea renunţare intensă şi inconştientă la voinţă, care pregăteşte drumul unei uniri şi mai depline.

Dormi fără vise, trezindu-se cu capul greu. Se simţea prea fără vlagă ca să poată face baie în mare şi toată dimineaţa stătu apatică, pe plajă, cu micuţa Gyp. Va avea oare energia sau starea de spirit necesară ca să se întâlnească cu el în acea după-amiază lângă stânca în formă de arcadă, aşa cum îi promisese? Pentru prima dată, de pe vremea când era o fetiţă mică şi neastâmpărată, evită să întâlnească privirea lui Betty, de teamă ca ea să nu ghicească ceva. După ce-şi luă ceaiul înainte de ora obişnuită, o porni imediat căci altfel ar fi venit el la ea şi nu voia ca servitoarele să-l vadă venind două zile la rând.

Această ultimă zi din august era caldă şi binefăcătoare – recolta era toată strânsă, merele dădeau în pârg, prihorii începuseră să cânte şi pe cerul albastru deschis, ca pe o mare surâzătoare, pluteau câţiva nori somnoroşi şi molateci. Trecu de partea cealaltă, peste pârâu. Acolo, unde pământul era mai fertil, de culoare cafenie-roşcată, nu creştea niciun pin. În lanurile înalte de trifoi care aşteptau a doua coasă, bondarii munceau de zor, iar rândunelele, cu pieptul lor alb, plonjau în această mare de trifoi ca apoi să se avânte în înălţimi. Gyp adună un buchet de flori de cicoare. Când ajunse foarte aproape de ţărm îl văzu pe Bryan stând sub arcada de stâncă, căutând-o cu

privirea, pe plajă. Departe de zumzetul albinelor şi al musculiţelor, aici era linişte – se auzea doar şopotul slab al valurilor mici. El n-o auzise venind şi lui Gyp îi străfulgera prin minte un gând: „Dacă mai fac un singur pas, acesta va fi pentru totdeauna!” Se opri, abia ţinându-şi răsuflarea, cu florile de cicoare la gură. Apoi, îl auzi suspinând, şi ieşindu-i repede înainte, spuse

— Iată-mă!

O apucă de mână şi fără să scoată o vorbă, trecură sub arcadă. Păşiră unul lângă altul pe nisipul compact, urcară pe stânca joasă şi pe platoul de iarbă până ce ajunseră la o poartă care dădea într-o mirişte. O deschise, dar când să treacă înaintea lui, o prinse în braţe şi o sărută. Deşi până acum fusese sărutată de mii de ori, acesta era primul ei sărut. Foarte palidă, se desprinse din îmbrăţişare şi se lipi de poartă; apoi, cu buzele tremurând, cu ochii parcă şi mai negri, se uită la el zăpăcită. Şi deodată, întorcându-se cu faţa spre poartă, îşi îngropă obrazul în palme. Un hohot de plâns care părea că e gata să o sfâşie în bucăţi, i se urcă din adâncul pieptului; plânse ca şi cum i se rupea inima. Nici încercările lui timide, deznădăjduite, de a o mângâia, nici vorbele pe care i le şoptea la ureche, implorând-o, nu-i mai erau de niciun ajutor, nu o puteau opri. Acest sărut rupsese în sufletul ei un zăgaz, ştersese toate amintirile de viaţă de până atunci, săvârşind ceva teribil şi minunat. În cele din urmă, reuşi, cu mari sforţări să murmure:

— Îmi pare rău – atât de rău! Nu, nu te uita la mine! Pleacă puţin de lângă mine şi mă voi – mă voi linişti.

Se supuse fără să spună un cuvânt, şi ieşind pe poartă, se aşeză pe stâncă, cu spatele la ea, uitându-se în largul mării.

Strângând cu toată puterea lemnul vechii porţi, de culoare cenuşie, până ce începură să o doară mâinile, Gyp se uită după fluturii care se fugăreau în lumina soarelui, depărtându-se spre marginea de dantelă înspumată a mării liniştite, până când, pe fondul albastru, nu se mai văzură decât nişte bobiţe albe.

Cu toate acestea nu reuşea să-şi recapete sentimentul că putea să fie sigură pe ea. Ceea ce se petrecuse în sufletul ei era prea violent, prea încântător, prea înspăimântător. Spuse:

— Lasă-mă acum, să mă întorc singură acasă. Pe mâine!

— Cum doreşti, Gyp – întotdeauna voi face cum doreşti!

Îi luă mâna şi i-o ţinu strâns lipită de obraz, apoi, îşi încrucişă strâns braţele pe piept, şi începu să privească din nou marea. Gyp nu se întoarse numaidecât acasă, ci rămase în pădurea de pini până când se înseră şi stelele începură să apară pe un cer de culoare albastră-liliachie despre care persoanele mai sensibile spun că este culoarea podoabei sufleteşti a oamenilor buni.

În aceeaşi noapte, târziu, după ce-şi perie părul, Gyp deschise

glasvandul şi ieşi pe verandă. În casa adormită nu se auzea nicio mişcare – în jur, nicio adiere de vânt! Faţa, mâinile, trupul îi erau ca de foc. Luna, părea că-i trezea toate simţurile. Tremurul mării, în flux, fără valuri, creştea, cădea, iar creştea şi cădea. Ţărmul, acoperit cu nisip, strălucea ca un noian de zăpadă. Totul părea atât de însufleţit aşa cum pare de obicei în fiecare noapte cu lună plină. Un fluture mare trecu pe lângă faţa ei. Un mic animal de noapte scormonea în nisip. Deodată umbra pinului se mişcă – se mişcă abia perceptibil! Acolo, lipit de copac, stătea Summerhay; faţa lui se distingea foarte puţin de trunchi, lumina lunii îi cădea pe un obraz din care pricină îşi pusese mâna streaşină la ochi. Întinse mâna spre ea în semn de implorare. Gyp nu se mişcă, ci se uită drept la figura aceea rugătoare. Apoi, îl văzu venind şi simţi ceea ce nu mai simţise niciodată. Se opri şi se uită la ea. Putea să-i citească toate sentimentele care i se oglindeau pe faţă – pasiune, respect, mirare; îl auzi şoptind cu teamă:

— Tu eşti, Gyp? Tu, intr-adevăr? Pari o fetiţă!

VII

DIN CLIPA CÂND I SE DĂRUI, GYP intră într-o stare ca de vrajă, pentru că niciodată nu crezuse într-o astfel de posibilitate, niciodată nu crezuse că poate iubi aşa cum iubea acum. Zilele şi nopţile treceau ca în vis. Aşa cum odinioară nu putuse admite ca lumea să se amestece în viaţa ei conjugală, tot aşa acum nu-i mai păsa deloc de cei din jur. Dar părerea tatălui ei atârna greu. Winton se întorsese la Londra. Şi ea simţea că trebuie să i se mărturisească.

Două zile înainte de a se împlini o lună de când era la mare, în acest bungalou, plecă, lăsând-o pe Betty să vină singură cu fetiţa. Când se întoarse de la club, Winton, acum mai palid din cauza curei, o găsi acasă. Se îmbrăcase într-o rochie de seară, şi, umerii ei albi contrastau cu faţa şi cu gâtul bronzate care căpătaseră parcă o culoare de piersică de toamnă cu pieliţa netedă. N-o mai văzuse până acum arătând astfel şi nici ochii nu i-i văzuse atât de strălucitori, aşa că-i scăpă o uşoară exclamaţie de mulţumire. Era ca o floare pe care o văzuse ultima oară deschizându-se elegant şi care acum înflorise în toată splendoarea. Gyp nu putu să-i înfrunte privirea prea mult timp şi toată seara îşi amână mărturisirea. Nu-i era uşor – dimpotrivă. În cele din urmă, când îl văzu că-şi fumează „ţigara dinainte de culcare", se aşeză pe covor lângă scaunul lui, rezemându-i-se de genunchi, ca să nu-i poată vedea faţa, întocmai ca în ziua primului ei bal, când ea fusese aceea care-i ascultase mărturisirea.

— Tată, îţi aminteşti că ţi-am spus odată că nu înţeleg ceea ce aţi simţit, tu şi mama, unul pentru altul? Winton nu spuse nimic. Gyp continuă: – Acum ştiu ce înseamnă să vrei mai curând să mori decât să renunţi la cineva.

— La cine? La Summerhay?

— Da; întotdeauna am crezut că nu mă voi îndrăgosti niciodată, dar tu ştiai mai bine.

Mai bine!

În tăcerea apăsătoare, gândurile năvăliră cu repeziciune: „Ce e de făcut? Ce pot să fac? Să-i obţin divorţul?" Poate din cauza sunetului vocii ei sau poate a seriozităţii absolute a situaţiei, nu se simţea iritat ca atunci când o pierduse fiindcă se căsătorise cu Fiorsen. Dragostea! Aceeaşi pasiune care pusese stăpânire pe mama ei şi pe el! Dragoste pentru tânărul acesta? Un băiat la locul lui, un bun călăreţ – era de înţeles! Cel puţin dacă drumul le-ar fi fost deschis! Îi puse mâna pe umăr şi spuse:

— Bine, Gyp, la urma urmei trebuie să intentăm acţiunea de divorţ.

— Acum e prea târziu. Să divorţeze el; numai să vrea!

Prea târziu? Prea târziu? Deodată îşi aminti că el nu are niciun

drept să se amestece, aşa că tăcu. Gyp continuă:

— Îl iubesc din toată fiinţa mea. Nu-mi pasă ce va urma – făţiş sau în ascuns. Nu-mi pasă ce vor crede alţii.

Se întoarse spre el. Era o nouă Gyp, pe care n-o mai văzuse niciodată. Cu obrajii aprinşi, duioasă, dar cu respiraţia întretăiată şi cu acea privire atentă ca a unei pisici sau a unei leoaice ai cărei pui sunt în primejdie. Winton îşi aminti de chipul ei încordat, pe vremea când era mică, atunci când sărea cu calul peste obstacole mult prea înalte. Într-un târziu, spuse:

— Îmi pare rău că nu mi-ai spus mai demult.

— N-am putut. Nici eu nu ştiam. O, tată, întotdeauna îţi fac numai necazuri! Iartă-mă!

Îi luă mâna şi i-o lipi de obrazul ei care ardea ca focul. Winton se gândi: „Să iert! Fireşte că iert. Nu asta e problema; problema este…”

Fu copleşit de viziunea fetei lui iubite care va fi bârfită, iar numele ei, trecut din gură în gură sau care va trebui să ducă aceeaşi viaţă pe care o dusese şi el, o existenţă ascunsă, cu întâlniri pe furiş, ţinute în secret mai ales faţă de fiica ei. Ah – nu se poate! Şi totuşi oare nu era mai bine aşa decât ca lumea să înceapă să clevetească, făcând cu ochiul, complice, sau înălţându-şi, făţarnic, privirile sus spre cer? Mai mult sau mai puţin, lumea lui Summerhay era şi lumea lui; iar scandalul, care ca orice parazit – se dezvoltă într-un mediu închis, aici va avea toate condiţiile. Mintea lui începu să caute, lucid şi repede, o ieşire; iar chipul lui căpătă expresia pe care o avea atunci când îi ieşea în faţă o vulpe dintr-un ascunziş.

— Spune-mi Gyp, nu ştie nimeni?

— Nimeni.

Asta însemna ceva! Cu o revoltă ce se ridica din adâncul sufletului, spuse:

— Nu pot suporta să ştiu că tu suferi şi că tipul acela, Fiorsen, se plimbă fără nicio grijă. Nu poţi să renunţi la întâlnirile cu Summerhay, până obţinem divorţul? Dacă nimeni nu află nimic am putea rezolva. Cred că de data asta poţi să mă asculţi, Gyp.

Gyp se ridică şi se duse la fereastră unde stătu multă vreme fără să răspundă. Winton îi urmărea expresia feţei. În cele din urmă vorbi:

— Ar fi imposibil. Am putea înceta să ne vedem; dar nu despre asta e vorba, ci despre ceea ce-aş simţi. N-aş mai avea pic de stimă pentru mine. O, tată, tu nu-ţi dai seama? În felul lui, omul acela m-a iubit cu adevărat. Şi acum eu să invoc pretexte? Să aduc probe care să fie în favoarea mea, să vorbesc despre Daphne Wing şi despre copil, despre faptul că bea; să mă prefac că ţineam ca el să mă iubească, când de fapt nu mă interesa dacă îmi era sau nu credincios – şi în tot timpul ăsta să ştiu că în realitate eu aparţin altcuiva! Prefer să cunoască exact situaţia şi să-i cer să divorţeze el de mine.

Winton ripostă:

— Şi dacă nu vrea?

— Atunci voi fi cel puţin cu conştiinţa împăcată şi vom face ce vom putea.

— Şi micuţa Gyp?

Cu privirea aţintită în gol ca şi cum ar fi încercat să vadă în viitor, spuse încet:

— Poate că într-o zi va înţelege. Sau poate că totul se va termina înainte ca ea să afle ceva. Există oare fericire care să dureze?

Se plecă spre tatăl ei, îl sărută pe frunte şi ieşi. Căldura buzelor şi parfumul pe care-l lăsă în urmă îl învăluiră multă vreme pe Winton, ca o amintire de demult.

Prin urmare, nu mai era nimic de făcut? De regulă, oamenii de genul lui nu reuşesc să pătrundă în sufletul celor care le sunt dragi; în seara aceea însă el cunoscuse adevărata fire a fiicei lui, mai bine ca niciodată. Nu avea niciun rost să o oblige să acţioneze împotriva simţămintelor ei! Şi totuşi – va trebui oare să stea şi să urmărească totul – să urmărească propria lui pasiune cu extazul şi cu geloziile ei renăscute prin ea – poate mulţi ani de-acum încolo? Îi trecu prin minte o veche şi cunoscută zicală: „Aşchia nu sare departe de trunchi”. Acum ea se dăruise şi se va dărui fără măsură – fără nicio măsură – cum se dăruise şi el, şi mama ei! Ei bine, totuşi ea era mai fericită decât fusese femeia pe care o iubise el. Nu are niciun rost să anticipezi necazurile sau să plângi dinainte pentru ceva.

VIII

GYP STĂTU TREAZĂ TOATĂ NOAPTEA. Gândul că trebuia să-i spună totul lui Fiorsen o frământa şi o făcea să se agite foarte mult. Oare va voi să divorţeze dacă îi va spune totul? Dispreţul bărbatului ei faţă de ceea ce numea „morală burgheză", slăbiciunea, chiar mâhnirea şi jignirea aduse vanităţii lui – toate îl vor împiedica să accepte. Nu, el nu va divorţa de ea, era sigură, doar numai dacă nu cumva el însuşi dorea să dobândească o libertate legală, ori aşa ceva era foarte puţin probabil. Prin urmare ce ar avea de câştigat? Avea oare vreun drept să-şi uşureze conştiinţa când acest lucru ar fi fost în detrimentul iubitului ei? De ce să-şi simtă conştiinţa încărcată tocmai faţă de cineva care, la mai puţin de un an de la căsătorie, îşi luase o amantă şi nu respectase nici măcar casa plătită şi întreţinută de soţia lui? Nu; i-ar spune lui Fiorsen, numai ca să-şi menajeze mândria rănită pentru că făcuse ceva care nu putea fi mărturisit.

Coborî pentru micul dejun, fără să fi făcut încă vreun pas înainte în hotărârea pe care trebuia să o ia. Niciunul din ei nu aduseră vorba de discuţia din seara precedentă şi Gyp se înapoie repede în camera ei ca să-şi aranjeze rochiile după atâtea săptămâni de absenţă. Trecuse de amiază când auzi o bătaie înăbuşită în uşă şi deschizând-o îl văzu pe Markey.

— Scuzaţi-mă, doamnă…

Gyp îi făcu semn să intre. Markey închise uşa.

— Domnul Fiorsen este în hol, doamnă – s-a strecurat pe uşă când am deschis să văd cine a sunat; luat pe neaşteptate, n-am putut să-l opresc.

— Tata e acasă?

— Nu, doamnă, domnul maior este plecat la clubul de scrimă.

— Ce i-ai spus?

— I-am spus că mă duc să văd, dar după câte ştiu eu, nu este nimeni acasă. Să încerc să-l dau afară, doamnă?

Gyp clătină din cap.

— Spune-i că n-are pe cine vedea.

Ochii ca de sitar ai lui Markey, de sub sprâncenele subţiri, negre şi răsucite, o fixară pe Gyp cu tristeţe; deschise uşa să iasă. Fiorsen era acolo şi, cu o mişcare agilă, intră. Gyp îl văzu pe Markey ridicând braţele ca şi când ar fi vrut să-l apuce de mijloc, aşa că-i spuse liniştită:

— Markey – aşteaptă, te rog, afară.

După ce se închise uşa, Gyp se retrase spre măsuţa de toaletă şi rămase uitându-se la soţul ei; inima îi bătea mai, mai, să-i sară din piept.

Îşi lăsase o barbă scurtă, faţa părea puţin mai plină iar ochii mai

verzi; încolo, arăta tot aşa cum îl ştia. Primul ei gând fu: „De ce să-mi fie milă de el? Niciodată nu se va consuma şi nu va bea mai mult decât a băut – are atâta vitalitate cât douăzeci de oameni la un loc.”

Zâmbetul nervos care-i era întipărit pe chip dispăru; privirea lui rătăcea prin cameră, când furioasă, când vicleană, cum făcea şi altădată.

— Ei bine, Gyp, spuse el şi vocea parcă îi tremura puţin, în sfârşit! Nu mă săruţi?

Ce absurditate! Brusc, Gyp se linişti.

— Dacă vrei să vorbeşti cu tatăl meu – este plecat.

Fiorsen ridică furios din umeri, aşa cum obişnuia.

— Ascultă, Gyp! M-am înapoiat ieri din Rusia. Am câştigat o mulţime de bani acolo. Întoarce-te la mine! Voi fi bun – îţi jur! Ah, Gyp, întoarce-te la mine şi ai să vezi cât de bun voi fi! Te voi lua cu mine în străinătate, pe tine şi pe fetiţă. Vom merge la Roma – oriunde îţi place. Numai întoarce-te la mine!

Gyp îi răspunse cu răceală:

— Vorbeşti prostii.

— Gyp, îţi jur, nu am întâlnit o femeie care să poată sta alături de tine. Fii încă o dată bună cu mine! De data asta nu voi mai greşi. Pune-mă la încercare! Pune-mă la încercare!

În faţa tonului tragic, dar care îi păru şi fals şi copilăresc, Gyp îşi dădu seama de puterea noului ei sentiment. Şi cu cât acest sentiment vibra mai puternic în ea, cu atât chipul şi vocea ei se înăspreau.

— Dacă asta este tot ce-ai avut de spus – te rog să pleci! Nu mă voi întoarce la tine niciodată! Te rog înţelege asta odată pentru totdeauna!

Tăcerea lui o impresionă cu mult mai mult decât rugăminţile; cu una din acele mişcări ale lui, abia simţite, veni foarte aproape, şi, întinzându-şi obrazul gata să-l atingă pe-al ei, spuse:

— Eşti soţia mea! Vreau să te întorci. Trebuie să fii cu mine. Dacă nu vii, mă voi omorî sau te voi ucide.

Şi deodată braţele lui o înlănţuiră strivind-o. Gyp îşi înăbuşi un ţipăt; apoi, într-o clipă, luă o hotărâre; se înţepeni în braţele lui şi-i spuse:

— Lasă-mă; mă doare! Stai jos liniştit. Vreau să-ţi spun ceva.

Tonul cu care îi vorbea îl făcu să slăbească strânsoarea şi să se dea înapoi ca să-i vadă faţa. Gyp îi desprinse braţele, se aşeză pe un scrin mare de stejar şi îi făcu semn să se aşeze şi el pe canatul de la fereastră. Inima îi bătea chinuită; simţea cum o trec valuri de greaţă aproape fizică. Atunci când se apropiase de ea, respiraţia îi duhnea a băutură. Se simţea ca şi cum s-ar fi aflat în cuşca unui animal sălbatic; ca şi cum s-ar fi aflat într-o încăpere împreună cu un nebun! În clipa aceea amintirea degetelor lui, întinse ca nişte gheare deasupra copilului ei, deveni atât de vie încât aproape că nici nu-l mai vedea

stând acolo, şi aşteptând ceea ce avea de gând să-i spună. Oprindu-şi privirile asupra lui, rosti blând:

— Spui că mă iubeşti, Gustav. Am încercat să te iubesc şi eu, dar n-am reuşit niciodată – niciodată, chiar de la început. Mi-am dat toată silinţa. Sunt convinsă că te interesează ce sentimente are o femeie pentru tine, chiar dacă din întâmplare această femeie este soţia ta.

Văzu că începe să-i tremure obrazul şi continuă:

— Când am descoperit că nu te pot iubi, am simţit că nu am niciun drept asupra ta. Nu m-am prevalat de drepturile mele, nu-i aşa?

Din nou observă un tremur şi continuă mai grăbită:

— Dar cred că nu te aştepţi să trec prin viaţă fără să ştiu ce este iubirea – tocmai tu care ai simţit-o de atâtea ori? Apoi, strângându-şi mâinile la piept, şi mirându-se de curajul ei, murmură: – Sunt îndrăgostită. M-am dăruit bărbatului pe care îl iubesc.

Scoţând un sunet ciudat, tânguitor, el îşi acoperi faţa cu palmele. În mintea lui Gyp răsună obişnuitul refren al cerşetorului: „Ai milă, domnule – fie-ţi milă”. Se va ridica oare şi o va strânge de gât? N-ar trebui să se repeadă la uşă – să strige după ajutor? Câteva clipe îngrozitoare, nesfârşite, îl urmări cum se leagănă pe marginea ferestrei, cu faţa acoperită. Apoi, fără să se uite la ea, îşi îndesă pumnul în gură şi se năpusti afară din cameră.

Prin uşa rămasă deschisă Gyp aruncă o privire spre chipul împietrit al lui Markey care îşi reveni abia atunci când Fiorsen trecu pe lângă el. Încuie uşa şi se aşeză pe pat. Inima îi bătea îngrozitor. Câte nu s-ar putea întâmpla dacă în urma acestui şoc el va începe să bea! Spusese câteva cuvinte brutale. Dar ce drept avea el să fie furios şi gelos pe ea? Ce drept? Se duse, tremurând, la oglindă şi în mod mecanic începu să-şi netezească părul. Era un adevărat miracol că scăpase cu bine!

La ora trei, Summerhay urma să o aştepte pe banca lor, în parcul St. James. Dar acum totul era altfel – mai dificil şi mai periculos! Va trebui să aştepte şi să se sfătuiască cu tatăl ei. Dar dacă nu se va duce la întâlnire, Bryan va fi neliniştit – închipuindu-şi că i s-a întâmplat ceva; închipuindu-şi poate – o, ce prostie! — că uitase sau chiar că regreta dragostea ei. Ce-ar crede ea dacă s-ar întâmpla ca el să nu vină la prima lor întâlnire după acele zile petrecute în extaz? Ar crede că s-a răzgândit, că şi-a dat seama că nu este vrednică de el, că nu merită să-şi sacrifice viaţa pentru o femeie care a putut să i se dăruiască atât de repede, atât de uşor.

În această chinuitoare nesiguranţă îşi petrecu cele două ore, care mai rămăseseră până la trei. Dacă nu s-ar duce, ar veni el în Bury Street, ceea ce ar fi mult mai periculos. Îşi puse pălăria şi o porni spre palatul St. James. După ce se asigură că nu o urmăreşte nimeni, îi mai reveni curajul. Întârziase zece minute şi-l văzu cum se plimbă în sus şi în jos, întorcându-şi capul în fiecare clipă ca să nu piardă banca din

ochi. După ce se salutară cu acea indiferenţă caracteristică amanţilor, care totuşi nu reuşeşte să înşele pe nimeni, se îndreptară împreună spre Green Park, pe sub umbra copacilor. Îi povesti despre discuţia avută cu tatăl ei; dar numai când el o apucă de mână, pe sub umbrela pe care o ţinea pe genunchi, îi povesti despre Fiorsen.

Îşi retrase mâna şi întrebă:

— S-a atins de tine, Gyp?

Această întrebare îi produse un şoc. Dacă s-a atins de ea? Da!

Îl simţi cutremurându-se. Mâinile şi dinţii îi erau încleştaţi. Ea spuse blând:

— Bryan! Nu! Nu l-am lăsat să mă sărute.

Păru că face un efort să-şi întoarcă privirile spre ea.

— Bine!

Stătu nemişcată, rănită până în adâncul inimii. Pentru el, era pătată şi întinată! Desigur! Dar inima ei nu fusese atinsă; era a lui în întregime. Unui bărbat însă nu-i era de ajuns – el voia ca şi trupul să rămână neatins. Nu-i putea oferi acest lucru; el ar fi trebuit să se gândească la asta mai de mult, nu de-abia acum. Şi privi nefericită în gol.

Un băieţel veni şi se opri liniştit în faţa lor. Uitându-se la ei cu ochii mari şi nemişcaţi. Avea în mână o bucată de pâine unsă cu gem, iar gura şi obrajii îi erau mânjiţi cu roşu. O femeie îl strigă: „Jacky! haide, odată!" Femeia îl trase după ea, iar băieţelul mergea tot privind înapoi, ţinând pâinea cu gem ca şi când voia să-i ofere şi lui Gyp o îmbucătură. Summerhay îşi trecu braţul pe după mijlocul ei.

— S-a terminat, iubita mea. Nu se va mai repeta – îţi promit!

Ah, el putea să promită – şi chiar putea să-şi ţină promisiunea. Dar va suferi – totdeauna va suferi gândindu-se la celălalt. Gyp spuse:

— Bryan, mă poţi avea numai aşa cum sunt acum. Nu pot să mă nasc din nou pentru tine; aş face-o, dacă aş putea, aş face-o!

— Nu te mai gândi la asta. Haide să mergem la mine şi să luăm ceaiul – nu e nimeni acasă. Vino!

Îi luă mâinile. Şi Gyp nu mai simţi altceva decât bucuria de a fi aproape de el.

IX

TRECÂND PE LÂNGĂ MARKEY CA UN orb, Fiorsen ajunse în stradă; dar nu făcuse nicio sută de metri şi se întoarse repede înapoi. Îşi uitase pălăria. Markey, care mai stătea încă în acelaşi loc, îi întinse pălăria cu boruri mari şi apoi îi trânti uşa în nas. Se îndreptă spre Piccadilly. Dacă n-ar fi fost expresia pe care o citise pe faţa lui Gyp, ce n-ar fi făcut? Simţea o gelozie chinuitoare amestecată cu un fel de uşurare, ca şi când ar fi scăpat de ceva îngrozitor. Aşadar ea nu-l iubise niciodată! Niciodată nu-l iubise deloc? I se părea imposibil ca o femeie căreia îi arătase atâta dragoste să nu fi simţit şi ea ceva pentru el! Imaginile ei îi treceau prin faţa ochilor – cedând, cedând mereu. Nu se poate ca totul să fi fost doar prefăcătorie! El nu era un om obişnuit – avea farmecul lui – sau, cel puţin, aşa gândeau alte femei! Atunci ea minţise; precis minţise!

Intră într-o cafenea şi ceru o şampanie fină. Îi aduseră o carafă pe care erau marcate măsurile. Stătu acolo timp îndelungat. Când se ridică, băuse nouă măsuri şi simţea un fel de pornire feroce, iar în suflet o nobleţe plăcută. N-avea decât să iubească! Dar şi el putea să-şi înfigă unghiile în gâtul amantului ei! Se opri din mers. În faţa lui, în locul rezervat afişelor, erau scrise cuvintele:

„Daphne Wing. Pantheon. Daphne Wing. Dansatoare plastică. Poezia mişcării. Astăzi, la ora trei. Pantheon. Daphne W*ing”.*

Micuţa Daphne – ea îl iubise! Era trecut de ora trei. Intră şi se aşeză într-un fotoliu de orchestră, cât mai aproape de scenă, înfiorat de o plăcere amară. Asta era o adevărată ironie! Iat-o! O Colombină – cu o rochie scurtă şi diafană de muselin şi cu faţa foarte pudrată ca să se armonizeze cu rochia; o Colombină care se învârtea încet pe vârful picioarelor, cu braţele ridicate şi cu mâinile împreunate în arc deasupra părului strălucitor..

O poză stupidă! Pe faţa ei însă era aceeaşi expresie naivă de altădată, ca de porumbiţă. Cu toată inepţia mişcărilor, ceva divin din dansul ei îl cuceri pe Fiorsen. De mai multe ori se avântă în nişte piruete în lungul şi în latul scenei, şi din când în când era prinsă de un Pierrot îmbrăcat într-un costum negru, foarte strâns pe corp şi cu faţa pudrată ca şi a ei, care o apuca şi o întorcea cu faţa în jos, cu un genunchi îndoit în afară şi cu vârful piciorului lipit de glezna celuilalt, cu braţele arcuite deasupra capului. Apoi, cu braţul lui Pierrot în jurul taliei, ea se înălţa pe vârful unui picior, răsucindu-se încet, şi ridicându-l pe celălalt, în sus, iar tremurul corpului ei demonstra tuturor dificultatea mişcării; apoi, revenind, făcea un salt înainte, cu braţele ca nişte aripi, apoi un nou salt înapoi, pe chip cu acea expresie pierdută, ca de porumbiţă, iar picioarele ei perfecte străluceau, albe ca şi cum ar fi fost de argint. Pe scenă era adorabilă! Ridicându-şi

braţele, Fiorsen aplaudă şi strigă: „Bravo!” Observă cum îşi roteşte privirile şi cum tresare imperceptibil – doar atât. Îl văzuse. „Unele persoane nu mă uită!” se gândi el.

Apăru pentru al doilea dans, de data asta singură, doar cu propria ei imagine reflectată într-un mic lac înconjurat de verdeaţă şi care se găsea cam în mijlocul scenei. „Ultimul dans al Ofeliei”, Fiorsen zâmbi. Într-o rochie strânsă pe corp, de culoare verde ca marea, tăiată ici şi colo pentru a-si arăta picioarele, şi cu margarete şi flori de cicoare, în părul desfăcut, se roti în jurul propriei ei imagini din apă, apatică, palidă, nefericită; apoi, luându-şi încet degajarea necesară unei desfăşurări totale, dansă cu frenezie, până când, prinsă într-o rază de lumină a reflectorului, se scufundă în apa aparentă şi pluti pe spate printre florile de nufăr făcute din hârtie. Era fermecătoare acolo, cu ochii încă deschişi, cu gura întredeschisă, cu părul lăsat pe spate. Din nou Fiorsen ridică mâinile ca să aplaude, şi din nou strigă: „Bravo!” Cortina se lăsă, dar Ofelia nu mai apăru ca să mulţumească publicului. Oare din cauză că-l văzuse sau poate că voia să lase iluzia că s-a înecat? Acest gest „făcut” era genul ei.

Cu un „pfui” destul de tare la apariţia celor doi comedianţi îmbrăcaţi în stămburi, care îşi trăgeau palme unul altuia, se ridică de pe locul lui şi ieşi. Scrise în grabă pe o carte de vizită: *„Vrei să ne vedem? – G. F.”* şi o duse la intrarea actorilor. Răspunsul sosi:

— Domnişoara Wing vă va primi imediat, domnule.

Sprijinindu-se de peretele şubred al coridorului în care se simţea un mare curent, Fiorsen se întreba ce naiba căuta acolo şi ce naiba va spune ea.

Când intră, fata stătea în picioare, cu pălăria pe cap, în timp ce „costumiera” îi încheia pantofii de lac. Întinzându-i mâna peste spatele aplecat al femeii, îi spuse:

— O, domnule Fiorsen, bună ziua!

Fiorsen îi luă mâna mică şi umedă; ochii lui îi cercetară figura evitând să-i întâlnească privirile. Chipul ei era acelaşi, şi totuşi parcă era mai sever, mai stăpân pe sine; numai trupul suplu era ca mai înainte. Costumiera îngână: „Bună ziua, domnişoară” şi plecă.

Daphne Wing de-abia zâmbi.

— Nu te-am văzut de mult timp, nu-i aşa?

— Da. Am fost în străinătate. Dansezi la fel de frumos ca şi odinioară.

— O, da; dansul meu n-a avut de suferit.

Cu un vizibil efort o privi drept în faţă. Era oare aceeaşi fată care se ţinuse de el, care îl copleşise cu sărutările, cu lacrimile ei, cerşindu-i dragostea – puţină iubire? Ah, dar acum era mai ispititoare, cu mult mai ispititoare decât o ştia el! îi spuse:

— Sărută-mă, micuţă Daphne!

Daphne Wing nu se clinti; cu dinţii ei albi îşi muşcă buza de jos, rămânând o clipă aşa, apoi răspunse:

— O, nu, mulţumesc! Ce face doamna Fiorsen?

Fiorsen îi replică tăios:

— Nu există nicio doamnă Fiorsen.

— O, aţi divorţat?

— Nu. Încetează să mai vorbeşti despre ea; încetează, îţi spun!

Daphne Wing, stând nemişcată în mijlocul cabinei care era foarte strimtă şi plină de tot felul de lucruri, spuse pe un ton prozaic:

— Eşti politicos, nu-i aşa? Este foarte ciudat dar nu pot să-ţi spun dacă sunt bucuroasă că te văd. Ştii bine prin ce clipe grele am trecut, iar doamna Fiorsen a fost un înger. De ce vii acum să mă vezi?

Chiar! De ce venise? Îi trecu prin minte un gând: „Poate că mă va ajuta să uit". Şi răspunse:

— Daphne, m-am purtat cu tine ca o brută. Am venit să-mi repar greşeala.

— O, nu; nu poţi repara nimic – mulţumesc! Începu să-şi pună mănuşile. Ştii, m-ai învăţat multe lucruri. Ar trebui să-ţi fiu foarte recunoscătoare. O, ţi-ai lăsat puţină barbă! Crezi că-ţi stă mai bine aşa? Eu cred mai degrabă că te face să semeni cu Mefisto.

Fiorsen privi stăruitor la conturul atât de perfect al feţei ei, unde o undă de roşeaţă se îmbina cu albeaţa tenului. Oare îşi bătea joc de el? Ea – care era atât de prozaică!

— Unde locuieşti acum? întrebă el.

— Stau singură, într-o garsonieră. Dacă vrei, poţi să vii s-o vezi. Dar să-ţi fie clar – m-am săturat de dragoste.

Fiorsen zâmbi sarcastic.

— Chiar dacă ar fi vorba de altul?

— Aş vrea să mă tratezi ca pe o doamnă.

Fiorsen îşi muşcă buzele.

— Pot să am plăcerea să-ţi ofer un ceai?

— Da, mulţumesc; mi-e tare foame. Când am matineu nu obişnuiesc să mănânc la prânz; socotesc că e mai bine aşa. Ţi-a plăcut dansul meu în Ofelia?

— Mi s-a părut artificial.

— Da – e realizat cu oglinzi şi cu plase de sârmă. Dar spune-mi, reuşesc să dau iluzia că sunt nebună? Fiorsen dădu din cap. – Sunt fericită. Mergem? Vreau să-mi iau ceaiul fiindcă mi-e foame.

Se întoarse, se examină puţin în oglindă, îşi aranjă pălăria cu amândouă mâinile, dezvăluindu-şi, pentru o clipă, întreaga frumuseţe a siluetei sale graţioase; apoi îşi luă o poşetă mică, de pe spătarul unui scaun şi spuse:

— Cred că nu te superi dacă te rog să o iei înainte, ca să atragem mai puţin atenţia. Ne vom întâlni la Ruffel – se găsesc lucruri bune

acolo. *Au revoir*…

Tulburat, iritat, ciudat de supus, Fiorsen se duse spre Coventry Street, şi intrând la Ruffel, care era aproape gol, alese o masă lângă fereastră. Apoi dintr-o dată imaginea lui Gyp aşezată pe scrinul acela de stejar, de la picioarele patului ei, şterse amintirea fetei, până în clipa când,ridicând privirea, o văzu pe Daphne Wing afară, uitându-se la prăjiturile din vitrină. Intră.

— O, iată-te! Aş vrea nişte *café frapé* cu prăjitură cu nuci, apoi nişte bomboane cu marţipan – o, şi nişte frişcă la prăjitură. Ai ceva împotrivă? Şi, aşezându-se, îşi fixă privirile asupra feţei lui.

— Unde ai fost în străinătate?

— Stockholm, Budapesta, Moscova şi alte oraşe.

— Ce grozav! O! Crezi că arăt a englezoaică?

— În totul. Genul tău de… Dar fu incapabil să adauge: „genul tău de vulgaritate nu se poate întâlni în altă parte”.

— Genul meu de frumuseţe?

Fiorsen zâmbi şi dădu din cap.

— O, cred că ăsta este lucrul cel mai frumos pe care mi l-ai spus vreodată! Fireşte, numai că mi-ar plăcea să fiu mai aproape de tipul grecesc de frumuseţe – frumuseţea aceea păgână, înţelegi…

Profilul ei în acel moment, în lumină, avea o linie pură şi delicată. O întrebă:

— Cred că mă urăşti, mica mea Daphne. Oare trebuie să mă urăşti?

Ochii rotunzi, albastru-cenuşii ai lui Daphne Wing trecură peste el cu aceeaşi privire cu care se uitase la marţipan.

— Nu. Acum nu te mai urăsc. Fireşte, dacă te-aş mai iubi, ar trebui să te urăsc. Asta nu-i tipic pentru irlandezi? Dar poţi considera pe cineva o canalie şi fără să-l urăşti, nu-i aşa?

— Aşadar mă consideri o canalie?

— Şi nu eşti? Pentru ceea ce ai făcut nici n-ai putea fi considerat altfel – nu-i aşa?

— Şi cu toate astea n-ai avut nimic împotrivă să iei ceaiul cu mine…

Daphne Wing, care începuse să mănânce, îi răspunse cu gura plină:

— Ştii, acum sunt independentă şi cunosc viaţa. Asta mă face să te consider inofensiv.

Fiorsen o apucă de mână chiar acolo unde-i bătea pulsul mic şi cald. Se uită la mâna lui, schimbă linguriţa şi continuă să mănânce cu cealaltă mână. Fiorsen îşi retrase mâna, de parcă l-ar fi înţepat ceva.

— Te-ai schimbat – asta e sigur!

— Da; cred că nu te aşteptai la altceva, nu-i aşa? Ştii, nu poţi să treci prin ceea ce-am trecut eu şi să nu înveţi nimic. Cred că am fost teribil de prostuţă… Se opri cu linguriţa spre gură: – Şi totuşi…

— Te iubesc încă, micuţă Daphne.

Ea nu-şi putu stăpâni un oftat uşor.

— Mai de mult aş fi dat nu ştiu cât să aud aceste cuvinte.

Întorcându-şi capul, scoase o nucă mare din prăjitură şi o băgă în gură:

— Vii să-mi vezi locuinţa? Am aranjat-o destul de drăguţ şi modern. Câştig douăzeci şi cinci de lire pe săptămână; la următorul angajament voi primi treizeci. Aş vrea să ştie şi doamna Fiorsen… o, am şi uitat; nu-ţi place să vorbesc despre ea! De ce? Aş vrea să-mi spui! Uitându-se lung la faţa lui furioasă, continuă: – Acum nu-mi mai este frică de tine niciun pic; mai înainte, îmi era. O, ce mai face contele Rosek? Tot atât de palid este? Nu mai vrei să iei ceva? N-ai mâncat aproape nimic. Ştii ce mi-ar plăcea acum? Un ecler cu ciocolată şi un sirop de zmeură, cu o felie de mandarină în el.

După ce sorbi încet această băutură, sfărâmând felia de mandarină cu paiul, ieşiră şi luară un taxi. În drum spre casa ei, Fiorsen încercă să o ia de mână, dar ea îşi încrucişă braţele la piept şi spuse cu o voce calmă:

— Sunt foarte urâte manierele unor bărbaţi care profită de faptul că sunt cu o femeie în maşină.

Retrăgându-se posomorât se uită la ea pieziş. Oare se juca? Sau într-adevăr nu-i mai păsa de el niciun pic? Părea de necrezut. Maşina, care străbătuse labirintul străzilor din Soho, se opri. Daphne Wing coborî şi merse mai departe pe un drum îngust până la o uşă verde, pe dreapta, şi, deschizând-o cu cheia, şovăi puţin înainte de a vorbi.

— Îmi place că stau pe o străduţă lăturalnică unde dispare orice diletantism. Fireşte că asta n-a fost o garsonieră, ci partea din spate a unui atelier de papetărie. Fiecare spaţiu cucerit pentru artă înseamnă ceva, nu-i aşa? Apoi urcă câteva trepte, acoperite cu un covor verde, care duceau într-o cameră mare cu un luminator şi cu pereţii tapetaţi cu mătase japoneză de culoarea galbenă a azaleelor. Aici se opri pentru câteva clipe fără să spună nimic ca şi când ar fi fost fermecată de frumuseţea casei ei; apoi, arătând cu mâna spre pereţi, zise:

— Mi-a luat o mulţime de timp, căci am făcut totul singură. Uită-te la copăceii mei japonezi, nu-i aşa că sunt delicaţi? Şase copăcei pitici erau aranjaţi cu multă grijă pe pervazul înalt al ferestrei prin care lumina se revărsa în cameră. Cred că această cameră i-ar plăcea şi contelui Rosek, adăugă ea pe neaşteptate. Are ceva bizar, nu-i aşa? Am căutat să-mi fac un astfel de decor, înţelegi – pentru a-i transpune nota bizară în dansul meu. Este atât de important în ziua de azi… Iar acolo sunt dormitorul şi baia, şi o mică bucătărie cu tot la îndemână, totul foarte civilizat; şi apă caldă tot timpul. Părinţii mei nu găsesc locuinţa prea atractivă. Ei vin câteodată la mine în vizită. Dar nu se pot obişnui cu cartierul; sigur că este murdar, dar eu cred că un artist ar trebui să se ridice deasupra unor astfel de lucruri.

Deodată simţindu-se şi el vizat, Fiorsen răspunse:.

— Da, micuţă Daphne.

Se uită la el şi îi scăpă un oftat uşor.

— Pentru ce te-ai purtat aşa cu mine? întrebă ea. Este mare păcat fiindcă acum nu pot să mai simt nimic… Apoi îşi acoperi ochii cu dosul palmei. Emoţionat cu adevărat, Fiorsen se duse spre fată, dar ea îl opri cu o mişcare a mâinii şi cu o lacrimă care-i lucea pe gene.

— Te rog, stai pe divan. Vrei să fumezi? Astea sunt ţigări ruseşti. Şi luă de pe o măsuţă din lemn de mesteacăn, poleită, o cutie albă, cu ţigări trandafirii. – Aici, la mine, totul este rusesc sau japonez; cred că asta contribuie mai mult ca orice la crearea atmosferei. Am şi o balalaică; nu ştii să cânţi la ea, nu-i aşa? Ce păcat! Dacă aş avea o vioară! Mi-ar plăcea să te aud din nou cântând.. Îşi împreună mâinile. – Îţi aminteşti când am dansat pentru tine în faţa focului?

Fiorsen îşi amintea foarte bine. Ţigara trandafirie îi tremură între degete şi răspunse cu glasul aproape răguşit:

— Dansează şi acum, pentru mine, Daphne!

Ea clătină din cap.

— Nu am niciun pic de încredere în tine. Şi cred că nimeni n-ar putea avea – nu-i aşa?

Fiorsen sări ca ars.

— Atunci, de ce m-ai invitat aici? De ce te joci, tu, mică…

Ochii ei rotunzi îl priviră fix şi răspunse calm:

— Mi-am închipuit că ţi-ar face plăcere să constaţi că mi-a trecut – asta-i tot. Dar, desigur, dacă aşa ceva nu te interesează, nu-i nevoie să mai rămâi.

Fiorsen se aşeză din nou pe divan. În mintea lui începuse să-şi facă loc convingerea că tot ce spunea ea era adevărat. Cu un hohot de râs dădu drumul unui nor de fum de ţigară.

— De ce râzi?

— Mă gândeam numai că şi tu eşti la fel de egoistă ca şi mine.

— Vreau să fiu astfel. Numai aşa reuşeşti în viaţă.

Fiorsen râse din nou.

— Nu-ţi face griji. Ai fost întotdeauna.

Daphne se aşeză pe un scaun şi răspunse grav:

— Cât timp te-am iubit, n-am fost. Dar n-a meritat, nu-i aşa?

— Toată povestea asta, a făcut o femeie din tine, Daphne. Chipul tău este altfel. Gura ta e mai frumoasă, în totul eşti mai frumoasă. Obrajii lui Daphne se rumeniră. Încurajat de această îmbujorare, continuă cu căldură: – Dacă m-ai iubi şi acum, nu m-aş mai plictisi de tine. O, te rog să mă crezi! Eu…

Ea îşi scutură capul.

— Să nu vorbim despre dragoste, vrei? Ai avut succese mari la Moscova şi la Petrograd? Trebuie să fie minunat să ai succese mari cu

adevărat!

Fiorsen răspunse posomorât:

— Am câştigat mulţi bani.

— O, cred că eşti foarte fericit.

Voia să fie ironică?

— Sunt nenorocit.

Se ridică şi veni spre ea. Fata îşi înălţă privirea şi se uită la el.

— Îmi pare rău că eşti nenorocit. Eu ştiu ce înseamnă asta!

— Dar tu mă poţi ajuta să nu mai fiu. Micuţă Daphne, tu mă poţi ajuta să uit. Se opri şi-şi puse mâinile pa umerii ei. Fără să se mişte, ea răspunse:

— Îmi închipui că pe doamna Fiorsen vrei s-o uiţi?

— Pentru mine ea e ca şi moartă. Să lăsăm totul aşa cum este, Daphne! Te-ai maturizat – acum eşti femeie, eşti o artistă…

Daphne întoarse capul spre scări.

— S-a auzit soneria. Dacă sunt părinţii mei? Este tocmai ora lor de vizită! O, n-ar fi groaznic?

Fiorsen se retrase spre perete. Ajunse cu capul până la unul din copăceii japonezi şi începu să-şi muşte degetele.

— Mama are o cheie şi nu are rost să te ascund undeva, pentru că întotdeauna ea se uită peste tot. Dar poate că nu sunt ei. În afară de asta, acum nu mi-e teamă; este cu totul altfel să fii independentă.

Daphne dispăru. Fiorsen auzi vocea acră a unei femei, apoi una cam răguşită şi vulgară, a unui bărbat, pe urmă un sărut zgomotos. Era încolţit. Prins într-o cursă! Ce drăcuşor cu chip de porumbiţă! Văzu apoi o doamnă îmbrăcată într-o rochie de mătase verde împestriţată cu nişte desene de culoarea sfeclei şi un domn mic şi gras cu o barbă rotundă, căruntă, într-un costum gri şi cu o mică dalie la butonieră, iar în urma lor, Daphne Wing, roşie la faţă şi cu ochii mari. Fiorsen făcu un pas cu gândul să dispară fără prea multă vorbă. Dar domnul spuse:

— Daisy, prezintă-ne. N-am înţeles prea bine – domnul Dawson? Bună ziua, domnule. Bănuiesc că sunteţi unul din impresarii fiicei mele. Încântat să vă cunosc, vă asigur.

Fiorsen se înclină. Ochii mici ca de purcel ai domnului Wagge se opriră asupra copacilor pitici.

— Are o locuinţă drăguţă pentru munca ei – liniştită şi mai deosebită. Îmi închipui că aveţi o impresie bună despre talentul ei, domnule?

Fiorsen se înclină din nou.

— Puteţi să fiţi mândru de ea, spuse, este o stea în ascensiune.

Domnul Wagge îşi drese glasul.

— O, spuse, da, da! Încă de când era mică mi-am dat seama că are stofă în ea. Am început să mă interesez şi eu de munca ei. Această

meserie nu este pe gustul meu, dar îmi place perseverenţa. Şi când ai aşa ceva, jumătate din bătălia pentru succes este câştigată. Mulţi din generaţia asta tânără cred că viaţa e o joacă. În profesia dumitale, domnule, cred că întâlneşti mulţi dintre ăştia.

— Robert! Omul ăsta nu se numeşte Dawson!

Urmă un lung moment de tăcere. Într-o parte era femeia aceea acră, dând din cap ca o găină mânioasă; în partea cealaltă Daphne, cu ochii mari, cu obrajii roşii şi cu mâinile încrucişate la piept; iar la mijloc, mutra lată, cu barbă căruntă, cu faţa roşie, cu ochii mânioşi şi cu vocea răguşită:

— Ticălosule! Ticălos infernal! Se repezi clătinându-se, cu pumnul încleştat. Fiorsen făcu un salt pe scări, în jos, deschise uşa cu violenţă şi ieşi în goană.

X

ÎN ACEEAŞI SEARĂ, DIN COLŢUL lui Bury Street, Summerhay o urmări cu privirea pe Gyp care mergea repede spre casa tatălui ei. Plecase! Şi dorinţa de a o avea lângă el pentru totdeauna creştea neîncetat. Acum, din moment ce soţul ei ştia – de ce să mai aştepte? Atâta timp cât îi ameninţa prezenţa acestui individ, niciunul dintre ei nu va mai avea linişte. Va trebui să plece cu ea în străinătate – până când lucrurile se vor limpezi; apoi va găsi el un loc unde vor putea trăi şi unde ea va putea să se simtă în siguranţă şi fericită. Dar pentru asta trebuia să-şi lase toate treburile aranjate. Apoi se gândi: „Nu este bine să fac lucrurile numai pe jumătate. Trebuie să-i spun şi mamei. Cu cât va afla mai repede, cu atât va fi mai bine!” Făcând o strâmbătură, porni spre casa mătuşii lui din Cadogan Gardens, unde mama lui trăgea ori de câte ori venea la Londra.

Lady Summerhay aştepta să se servească masa şi citea o carte despre vise. O lampă cu abajur roşu arunca o tentă delicată pe rochia ei gri, pe obrazul ei roşu şi pe umărul alb. Impunătoare, cu părul blond care începea să încărunţească, se căsătorise de foarte tânără şi era văduvă de cincisprezece ani; avea un spirit foarte independent, temperat de contactul cu o societate de oameni care ocupau poziţii sociale înalte. Uneori, îi mai clocoteau, ascunse în suflet, unele porniri pe care ştia însă să şi le înfrâneze. Nu era nici intolerantă, nici limitată aşa cum sunt oamenii în societate, şi judeca totul aşa cum judecă cei cu o poziţie socială înaltă, lua parte la discuţii, dar nu intervenea în modul de viaţă al altora. Nenumăratele curente privind emanciparea şi bunăstarea altora de care se interesa atât ea cât şi prietenii ei nu erau altceva decât un mijloc de a-şi cheltui prinosul de bunătate şi de energie cu care era înzestrată. Acţiona în numele binelui public, aşa cum era el înţeles de oamenii de vază pe care-i asculta cu ocazia diferitelor mese la care asista. Nu era vina ei că astfel de oameni se adunau la mese şi la dineuri. Când fiul ei veni şi o sărută, ea îi întinse cartea şi spuse:

— Cartea asta este dizgraţioasă; autorul îşi etalează la maximum ideile sexuale. Nu suntem chiar toţi atât de obsedaţi ca acest autor. Ar trebui închis într-un azil de nebuni.

Summerhay răspunse:

— Mamă, am nişte veşti proaste pentru dumneata.

Lady Summerhay îl cercetă, neliniştită. Ea îi cunoştea această expresie, această poziţie a capului ca şi cum ar fi vrut să împungă. Aşa arăta şi atunci când venea la ea cu încurcături băneşti din cauza jocurilor de cărţi.

— Este vorba despre familia de la Mildenham, maiorul Winton şi fiica lui – sunt îndrăgostit de ea – sunt amantul ei.

Lady Summerhay simţi că i se taie respiraţia.

— Bryan!

— Individul cu care s-a căsătorit, bea. A trebuit să-l părăsească acum un an împreună cu fetiţa ei – dar mai sunt şi alte motive. Ascultă, mamă: este ceva penibil, dar trebuie să ştii. Nu există nicio şansă de divorţ. Apoi adăugă cu glasul mai ridicat: – Nu încerca să mă convingi să renunţ. N-are rost.

Lady Summerhay, de pe al cărei chip atrăgător părea să fi căzut un văl, îşi împreună mâinile.

Intrarea bruscă „în viaţă" a cuiva pentru care aceasta nu fusese decât „o serie de dosare" era foarte crudă, iar fiului ei i se întâmplase acest lucru fără măcar să înţeleagă cum. O ştire într-adevăr dezolantă. Summerhay îi luă mâna şi i-o sărută:

— Bucură-te, mamă! Ea este fericită şi eu la fel.

Lady Summerhay putu doar să rostească:

— O să… o să iasă scandal?

— Sper că nu; dar în orice caz el ştie despre asta.

— Societatea nu iartă.

— Îmi pare extrem de rău pentru dumneata, mamă.

— O, Bryan!

Această repetare a numelui său îl irită.

— Nu trebuie să spui nimănui nimic. Încă nu ştiu ce se va mai întâmpla.

Lady Summerhay îşi simţea sufletul pustiit şi îndurerat. O femeie pe care n-o văzuse niciodată, a cărei origine era îndoielnică şi a cărei căsătorie trebuie să o fi înrăit, era, fără îndoială, o femeie fatală. Lovitura era prea tare! Crezuse în fiul ei, visase pentru el o poziţie socială înaltă şi simţea că o va obţine fără greutate. Întrebă de-abia perceptibil:

— Acest maior Winton este un om din lumea bună, nu-i aşa?

— Oarecum. În orice caz, ea este o partidă bună pentru oricine. Şi este cea mai mândră femeie pe care am întâlnit-o vreodată. Dacă îţi faci griji în legătură cu ea – nu e nevoie. Ea nu vrea niciodată nimic, de la nimeni – pot să te asigur. Nu va accepta firimiturile căzute de la mesele altora.

— Asta e bine! Dar uitându-se atent la fiul ei, lady Summerhay începu să-şi dea seama că ea era pe punctul de a dispare din inima lui. Îl întrebă cu răceală:

— Aveţi de gând să locuiţi împreună, fără să vă feriţi?

— Dacă ea va voi…

— Încă nu ştii?

— Voi şti în curând.

Cartea îi alunecă din poală. Se duse spre cămin şi rămase în picioare uitându-se la fiul ei. Veselia îi dispăruse din priviri; faţa lui i

se părea străină. Îşi aduse aminte că îl mai văzuse o dată la fel, în parc la Widrington când se enervase din cauza unui ponei şi trecuse pe lângă ea în galop, cu buclele în vânt, ca un mic demon. Spuse cu tristeţe:

— Bryan, cred că nu te poţi aştepta să-mi placă situaţia în care te afli, chiar dacă ea este aşa cum spui. Şi nu se mai spun şi altele despre ea?

— Cu cât se va vorbi mai mult împotriva ei, cu atât o voi iubi mai mult.

Lady Summerhay oftă:

— Ce are de gând să facă bărbatul ei? L-am auzit odată cântând.

— Din punct de vedere moral şi legal a pierdut orice drept. Doresc din toată inima să intenteze acţiunea de divorţ fiindcă atunci aş putea să mă căsătoresc cu ea; dar Gyp spune că el n-o să vrea.

— Gyp? Aşa o cheamă? O dorinţă subită, dar nu binevoitoare, de a o cunoaşte pe această femeie puse stăpânire pe ea. – Vrei să o aduci să ne cunoaştem? Până miercuri sunt singură aici.

— Nu cred că va veni. Mamă, este o fiinţă minunată.

Un zâmbet apăru pe buzele mamei. Fără îndoială, o Afrodită!

— Maiorul Winton ştie?

— Da.

— Ce spune de asta?

— Din punctul dumitale de vedere, sau dintr-al lui, este groaznic. Dar în situaţia ei totul este groaznic.

În lady Summerhay se rupse un stăvilar şi dădu drumul unui adevărat torent de cuvinte.

— O, dragul meu, nu poţi să te desprinzi? Am văzut multe combinaţii din astea care au sfârşit prost. Nu este lipsit de rost faptul că legile şi convenţiile sociale sunt aşa cum sunt. Presiunea este prea mare. Lucrul se întâmplă foarte rar – şi atunci cu oameni excepţionali şi în împrejurări excepţionale. Poate că acum nu te gândeşti că odată toate astea te vor stânjeni îngrozitor. Măcar dacă ai fi scriitor sau artist, care să lucreze unde-i place şi să trăiască chiar şi în deşert dacă-i place; dar tu trebuie să-ţi faci meseria aici, în Londra. Gândeşte-te bine înainte de a înfrunta societatea! Este foarte uşor să afirmi că nu interesează pe nimeni ce faci, dar vei vedea că interesează, Bryan. În ultimă instanţă, crezi că poţi s-o faci fericită?

Ea se opri când îi văzu expresia de pe faţă.

— Mamă, se pare că nu înţelegi. O iubesc atât de mult încât altceva nu mă mai interesează.

— Vrei să spui că eşti vrăjit?

— Vreau să spun exact ceea ce-ţi spun. Noapte bună!

— Nu stai să iei masa cu mine?

Dar plecase şi supărarea, neliniştea şi deprimarea o cuprinseră pe

lady Summerhay. Coborî la masă singură şi mâhnită.

Summerkay se duse de-a dreptul acasă. Felinarele străluceau în amurgul toamnei timpurii; o suflare de vânt agita şi purta încolo şi încoace câte o frunză veştedă de platan. Albastrul serii topea culoarea oraşului – era ora contopirii, când formele dure şi precise ale zilei se estompează, întunecându-se, devenind misterioase şi toate gândurile tăcute care se ascund în viaţa oamenilor, a copacilor şi a caselor încep să se lase duse pe aripile iluziei, iar în om îşi face loc poezia. Dar Summerhay încă mai auzea glasul mamei sale şi ştia că el se va ridica împotriva tuturor dacă va fi nevoie. I se părea că până şi expresia fiecărui trecător era schimbată. Nimic nu va mai fi de acum încolo firesc; şi până acum totul fusese firesc. Încă nu realiza bine situaţia; dar începuse, cum spun guvernantele despre copiii mici, „să înţeleagă" şi să stea în defensivă împotriva societăţii.

Vârând cheia în broască, retrăi senzaţia pe care o avusese în acea după-amiază, când pentru prima dată, sfidând, îi deschisese uşa lui Gyp. De acum înainte totul va fi sfidare. Aprinzând focul în camera de zi, începu să scoată din sertare, să aleagă şi să distrugă, să ardă multe hârtii, să facă liste şi să împacheteze unele documente. După ce termină, se aşeză să fumeze. În cameră era linişte, iar Gyp părea că o umple cu prezenţa ei. Închizând ochii i se păru că o vede şezând acolo, lângă cămin, aşa cum stătuse înainte de a pleca, cu faţa întoarsă spre el. Cu cât ea îl va iubi mai mult, cu atât o va iubi şi el! Spuse cu voce tare: „Doamne!" Bătrânul terier scoţian, Ossian, veni din colţul lui şi îşi vârî botul lung şi negru în mâna stăpânului.

— Haide Ossy, sus, lângă mine! Bunul meu câine, Oss! Şi consolat de căldura acestui trup negru care se încolăcise lângă el, în fotoliu, Summerhay adormi în faţa focului care ardea înăbuşit odată cu trecutul său.

XI

CU TOATE CĂ GYP NU SE UITA înapoi, simţea că Summerhay stătea în locul unde se despărţiseră ca să se uite după ea cum se îndreaptă spre Bury Street. O surprindea tăria sentimentelor ei, aşa cum cineva care face baie în mare este surprins când descoperă că picioarele nu mai ating fundul şi este dus de valuri.

Era a doua noapte când nu putea dormi, ascultând la fiecare oră bătăile orologiului din Turnul Londrei. La micul dejun, îi povesti tatălui ei despre apariţia lui Fiorsen. El primi ştirea uitându-se la ea cu o privire iscoditoare.

— Şi?

— I-am spus.

Curiozitate, dezaprobare, cu toate că nu era îndreptăţită, admiraţie pentru îndrăzneala ei, teamă pentru consecinţe, nelinişte ştiind-o aruncată în vâltoarea adâncă a dragostei – erau numai câteva din sentimentele care îl încercau în acele clipe.

— Cum a primit ştirea?

— A luat-o la fugă. Sunt sigură că nu va mai divorţa de mine.

— Nu, nu cred că va avea această neobrăzare! Şi Winton tăcu. Ei bine, spuse el deodată, totul rămâne în voia sorţii. Dar fii atentă, Gyp.

Pe la amiază, Betty se întoarse de la mare cu micuţa Gyp, care părea foarte serioasă, cu ochii ei negri, şi gungurind, bronzată ca boabele de cafea prăjită. După ce-i dădu să mănânce tot ce dorea, Gyp o luă în camera ei. O înfăşură într-un şal şi se aşeză cu ea pe pat. Câteva alintări şi vorbe de leagăn şi micuţa Gyp căzu în braţele lui Morfeu. Gyp rămase privindu-i cu un fel de patimă genele negre. Nu-i plăceau prea mult copiii, dar fetiţa aceasta a ei, atât de blândă, grăsuţă dar totuşi delicată, împrăştiind în jur bună dispoziţie, care gângurea, implorând-o mereu cu „mami dragă” – era adorabilă şi seducătoare. Se dezvoltase repede, având rotunjimile graţioase ale unui animal tânăr, perfecţiunea unei flori. Sângele italian al străbunicii se vedea de pe acuma în ea; iar părul, care-şi pierduse culoarea închisă din primele luni de viaţă, acum începea să i se cârlionţeze la ceafă şi să se onduleze pe frunte. O mânuţă bronzată de soare ieşise de sub şal şi-i apucase marginea fără prea multă putere. Gyp se uita la unghiile ei trandafirii cu albul lor ridicol de mic, îi urmărea somnul liniştit tulburat doar de respiraţia care nu era mai intensă decât tremurul unei petale de trandafir într-o zi fără vânt, şi buzele ei se aplecară tremurând până aproape de genele întunecate, dar trăgându-şi capul înapoi îşi stăpâni pornirea.

În aceeaşi seară, la masă, Winton spuse cu calm:

— Am fost la Fiorsen şi l-am pus în gardă. L-am găsit la individul acela, Rosek. Am întâlnit-o acolo şi pe fata aceea, dansatoarea, care

tocmai ieşea când intram eu – si-a dat seama că am văzut-o, aşa că nu cred că Fiorsen îţi va mai face necazuri.

— Cum arăta fata, tată?

Winton zâmbi. Cum să formuleze impresia pe care i-o tăcuse făptura pe care o văzuse coborând scările – acei ochi care se căscaseră mari la vederea lui, acea gură care se deschisese?

— Cam tot la fel. Puţin cam uluită. Purta o pălărie albă – era foarte elegantă. Atrăgătoare în felul ei, dar, fireşte, vulgară. Când am intrat, cei doi cântau la pian şi la vioară. Au încercat să nu mă lase să intru. Ciudată locuinţă!

Gyp îşi imagină totul. Pereţii negri, statuetele de argint, gravurile lui Rops, frunzele veştede de trandafiri şi ţigările – cei doi lângă pian – tatăl ei atât de rece şi de sobru!

— Nu poţi să fii ceremonios cu indivizi de acest fel. Nu uitasem purtarea acelui polonez faţă de tine, draga mea!

Pe Gyp o străbătu un fior de groază.

— Aproape că-mi pare rău că te-ai dus, tată. Ai spus ceva prea…

— Nu, cred că am fost destul de politicos. Nu pot să jur că nu l-am făcut pe unul din ei ticălos. Au spus ceva despre infirmitatea mea.

— Oh, tată drag!

— Acel polonez…

Din nou simţi că o străbate un fior. Chipul palid şi curtenitor al lui Rosek, cu privirea aceea care ascundea lucruri tainice şi cu buzele frumoase, ferme, senzuale! El nu va ierta niciodată! Winton însă zâmbea. Era încântat de această întâlnire care-i oferise prilejul să-şi uşureze sufletul.

Gyp îşi petrecu toată seara scriind prima sa scrisoare adevărată de dragoste. Dar a doua zi după-masă, la şase, când se duse acasă la Summerhay, aşa cum îi scrisese, obloanele erau închise şi casa părea pustie. Ar fi trebuit să o aştepte la fereastră. Oare nu primise scrisoarea ei sau nu trecuse pe acasă de ieri? O cuprinse, pentru prima dată, acea teamă care face să îngheţe inimile celor ce se iubesc atunci când o întâlnire e ratată. În grădina triunghiulară era o statuetă a lui Eros, cu arcul rupt, stricată de vreme – pe umărul lui verzui tocmai se oprise o vrabie; în jurul capului, frunzele de liliac îi tremurau ca o coroniţă, iar la picioare stătea bătrânul terier scoţian adulmecând. „Ossy!” Câinele veni lângă ea, dând încet din coadă.

— Stăpânul? Unde e stăpânul?

Ossian îşi lipi botul de glezna ei. Unde plecase oare? De ce n-o anunţase? Îndoielile se transformară în revoltă. Ce ştia ea despre el, în afară de faptul că îi spusese că o iubeşte? Gelozia, care pusese stăpânire pe ea când fusese plecată la mare, atunci când scrisorile lui încetaseră să mai vină, o cuprinse din nou cu o şi mai mare violenţă. Trebuie să existe vreo femeie care îl revendică sau vreo fată pe care el

o admiră. Era uimită de câtă gelozie era capabilă, întotdeauna îşi închipuise că e prea mândră ca să fie stăpânită de un sentiment atât de sumbru, de oribil şi de nedemn – atât de groaznic de real şi de cramponant.

Winton plecase la clubul său, aşa că Gyp mâncă ceva pe fugă; apoi se îmbrăcă din nou şi ieşi. Trecu pe lângă biserica St. James luând-o spre Piccadilly; merse pe partea aglomerată, apoi se îndreptă spre parc. Faptul că făcea un lucru fără rost îi dădea o oarecare uşurare şi-şi continuă drumul cu un zâmbet pe buze. Femeile de stradă, prefăcându-se că sunt grăbite, mergeau totuşi destul de încet. Gyp simţea o bucurie răutăcioasă când întâlnea privirile lor încurcate, puţin ostile, pe chipurile pudrate şi rujate. Îşi dădu seama că prezenţa ei le deranjează, le supără – dar voia să le supere.

Un bărbat, în frac, cu pardesiul descheiat, începu să meargă în rând cu ea. Gyp îşi văzu de drum, zâmbind în continuare, conştientă de mirarea omului şi de teribila atracţie pe care o exercita asupra lui. Văzându-i expresia de pe faţă, bărbatul dispăru şi Gyp simţi din nou acea bucurie răutăcioasă.

Traversă prin mijlocul aglomeraţiei trecând pe partea parcului şi o luă înapoi spre St. James, de astă dată copleşită de o tristeţe adâncă şi deznădăjduită. Ce bine ar fi ca iubitul să fie lângă ea, să treacă împreună printre luminile şi umbrele copacilor, învăluiţi în aerul cald! De ce nu era printre aceşti trecători? Cu un singur zâmbet ar fi putut aduce lângă ea orice bărbat, dar era incapabilă să-l facă să apară, din acest deşert al oraşului, pe singurul bărbat pe care îl dorea! La colţul străzii St. James se opri. Acolo era clubul lui. Poate că era acolo şi juca biliard sau cărţi. Ar putea să iasă în orice moment şi să se ducă la un *music-hall* sau să se îndrepte spre casă, gândindu-se la ea – sau poate nici măcar gândindu-se la ea! Şi, trecând foarte aproape, pe sub ferestrele clubului, se grăbi spre casă.

În dimineaţa următoare primi o scrisoare. Summerhay îi scria de la un han de pe lângă Tamisa, rugând-o să vină cu trenul de unsprezece. O va aştepta la gară. Voia să-i arate o casă pe care tocmai o văzuse şi să petreacă după amiaza pe râu. Primi scrisoarea cu o încântare pe care nu putea să şi-o ascundă. Winton, care îi urmărise expresia feţei, îi spuse:

— Gyp, cred că voi pleca la Newmarket. Mă voi întoarce acasă mâine.

În trenul care o ducea spre Bryan se simţi ca în transă. Nici dacă iubitul ei ar fi fost alături, tot nu i s-ar fi părut mai aproape.

Îl văzu imediat ce trenul intră în gară; se întâlniră fără să-şi dea mâna, fără niciun cuvânt, doar uitându-se unul la altul.

O trăsurică de tip victorian, despre care Summerhay spunea că „o dezgropase cu cal şi cu vizitiu cu tot”, îi luă numaidecât; sub pledul

care-i acoperea, se ţinură strâns de mână.

Era o zi de început de septembrie când soarele arde, dar nu prea tare, când lumina lui coboară ca un văl de mătase peste copacii care pierd din belşugul verii, peste câmpurile aurii secerate, peste colinele verzi-argintii, îmbrăcându-le în culoarea muştarului; în depărtări auzi bătăi de puşcă, iar privirea ţi se opreşte fără niciun motiv asupra unei frunze care cade. Mergând pe lângă o pădurice de fagi, ajunseră în dreptul unei case singuratice, foarte vechi, din cărămidă roşie, acoperită de viţă sălbatică ce-şi schimba culoarea; casa avea un coş scund, de cămin, gros şi demodat. În faţa casei era o pajişte neîngrijită, înconjurată de un zid, împresurată de plopi şi cu un nuc mare în mijloc. Se părea că toate razele soarelui se adunaseră în această grădină, şi în văzduh se auzea zumzet de albine. Dincolo de copaci se puteau vedea aleile pe care erau antrenaţi caii de curse. Summerhay scoase cheile şi intrară. Era ca într-un joc de copii – îşi imaginau că vor locui aici, că vor alege camerele dând fiecăreia câte o destinaţie precisă. Gyp nu voi să strice acest joc discutând sau luând vreo hotărâre. Iar când el întrebă:

— Ei, draga mea, ce părere ai? ea răspunse doar:

— O, în felul ei, este drăguţă; dar hai să ne întoarcem la râu şi să profităm de acest timp minunat.

Luară o barcă de la hanul unde locuia el. Summerhay, care la Oxford făcuse canotaj, cunoştea bine fluviul de la Lechlade până la Richmond; dar Gyp nu mai fusese în viaţa ei pe fluviu şi vraja lui melancolică aproape că o copleşi. În această zi luminoasă, fără vânt, se lăsă purtată de curentul apei printre frunzele de nufăr late şi strălucitoare deasupra adâncurilor verzui; ascultă gânguritul porumbeilor, urmări libelulele trecând în zbor şi peştii sărind leneş la suprafaţă, îşi lăsă mâinile în voie, în apă, apoi îşi răcori obrajii înfierbântaţi, şi-şi privi îndelung iubitul – era ca o plimbare pe un râu de vis, era o împlinire a fericirii. Oare numai cu un an în urmă, trăise alături de un alt bărbat?

Se făcuse târziu când ajunseră la ultimul braţ, unde el îşi legă barca la mal şi veni să se aşeze din nou lângă ea; în sufletul ei se furişase o nostalgie nelămurită după râul învăluit în umbră şi tresări uşor când îl auzi vorbind.

— Gyp, trebuie să plecăm împreună, departe de aici. Nu mai pot suporta să stăm separat, furând doar câteva ore ca acestea.

— De ce nu, dragul meu? N-a fost minunat? Ce-ar fi putut să fie mai plăcut? A fost ca în paradis!

— Da, dar să ne despărţim în fiecare zi! Să fiu zile şi nopţi întregi fără tine! Gyp, trebuie să vii cu mine! Nu mă iubeşti destul?

— Te iubesc prea mult. Înseamnă să forţezi soarta ca să se schimbe. Mai bine să continuăm aşa cum suntem, Bryan.

— De ce ţi-e teamă?

— O, să lăsăm totul aşa cum este. Să nu schimbăm nimic şi să nu riscăm nimic.

— Ţi-e frică de oameni, de societate? Mi-am închipuit că nu-ţi pasă!

Gyp zâmbi.

— De societate? Nu, nu mi-e frică de asta.

— Atunci, de cine? De mine?

— Nu ştiu. Bărbaţii se plictisesc repede. Sunt neîncrezătoare; n-am ce să fac.

— Ar fi peste putinţă ca cineva să se plictisească de tine! Ţi-e teamă de tine însăţi?

Gyp zâmbi din nou.

— În orice caz nu pentru că te iubesc prea puţin.

— Cum se poate ca cineva să iubească prea mult?

Îi trase obrazul spre buzele ei.

— Nu, Bryan; să continuăm aşa ca acum. De fiecare dată când am să fiu cu tine mă voi purta cum vrei tu. Dacă s-ar întâmpla să te plictiseşti de mine, n-aş putea suporta.

El continuă să pledeze multă vreme – cu vorbe furioase, cu sărutări, cu argumente; dar la toate acestea, ea îi răspundea pe acelaşi ton blând şi puţin trist: „nu”. Când părăsiră barca se înserase şi roua începuse să se aşeze, înainte de a ajunge la gară, Gyp îi luă mâna şi i-o strânse la piept.

— Dragul meu, nu fi supărat pe mine! Poate că într-o zi am să fac cum vrei tu.

În tren, Gyp încercă să-şi închipuie că este încă în barcă, învăluită de umbrele şi de foşnetul trestiilor şi de tot farmecul liniştit al fluviului.

XII

INTRĂ TIPTIL ŞI SE DUSE DIRECT în camera ei. Tocmai îşi scotea bluza când Betty intră cu lacrimile rostogolindu-i-se pe obraji.

— Betty! Ce s-a întâmplat?

— O, draga mea. Unde ai fost? Au furat-o! Ticălosul acela de om – soţul dumitale a luat-o chiar din cărucior şi s-a urcat într-o maşină mare – el şi cu celălalt! Aproape că mi-am pierdut minţile! Gyp se uită la ea îngrozită.

— Domnul maior era plecat şi toţi ceilalţi – ce era să fac? Tocmai mă întorsesem să închid poarta de la grădină şi nu l-am observat până când nu i-am văzut braţele lungi deasupra căruciorului, înşfăcând-o. Şi, aşezându-se pe pat, dădu iar drumul hohotelor de plâns.

Gyp rămăsese împietrită de groază. Ticălosul acela de Rosek se răzbuna!

— O, Betty, cât trebuie să plângă!

O nouă izbucnire de gemete fu singurul răspuns. Şi dintr-o dată îşi aminti ceea ce spusese avocatul cu un an în urmă – după lege, Fiorsen putea să-şi revendice fetiţa. Atunci ar mai fi putut s-o ia înapoi, intentând un proces oribil împotriva lui, dar acum nu ştia dacă se mai putea. Prin această faptă, urmăreau să o determine să se întoarcă la Fiorsen sau să renunţe la iubitul ei? Se îndreptă spre oglindă, spunând:

— Vom pleca imediat, Betty şi, într-un fel, vom lua copilul înapoi. Spală-te pe faţă.

În timp ce se pregătea, se lupta să înlăture cele două spaime îngrozitoare – teama de a-şi pierde copilul sau frica de a-şi pierde iubitul; cu cât se temea mai puţin, cu atât putea să acţioneze mai bine, cu mai multă subtilitate şi rapiditate. Avea undeva, în casă, un mic pumnal pe care-l primise în dar cu mult timp în urmă. Îl căută până îl găsi, îl scoase din teaca lui de piele roşie şi după ce îi înfipse vârful într-un dop mic de plută, îl strecură în sân. Dacă au putut să fure copilul, erau în stare de orice. Scrise un bilet tatălui ei, spunându-i ce s-a întâmplat şi unde plecase. Apoi luară un taxi şi porniră. Apa rece şi calmul stăpânei sale îndepărtaseră urmele emoţiilor de pe faţa lui Betty; dar o apucase de mână pe Gyp şi din când în când dădea drumul câte unui oftat greu.

Gyp nu voia să se gândească la nimic. Dacă s-ar gândi că fetiţa ei plânge, ştia că ar plânge şi ea. Dar simţea cum creşte în ea ura pentru cei care puseseră la cale această mişelească lovitură. Luă o hotărâre şi spuse calm:

— Betty, ştii… domnul Summerhay… De aceea au furat-o pe micuţă. Cred că ştii că ţinem unul la altul. Au furat-o ca să mă silească să accept orice vor vrea ei.

Betty îi răspunse cu un fel de şuierat.

Faţa ei rotundă ca o lună exprima conflictul dintre concepţia ei morală şi încrederea în Gyp, dintre temerile pentru ea şi dorinţa de a o şti fericită, dintre sluga credincioasă şi dădaca de altădată.

— O, draga mea! Este un domn simpatic! Eu niciodată nu te-am considerat căsătorită cu adevărat cu acel străin, atunci, în sala aceea îngrozitoare de la starea civilă – fără muzică, fără flori, fără felicitări, fără nimic! Atunci am plâns tot timpul.

— Nu, Betty, atunci mi-am închipuit numai că sunt îndrăgostită. O icnire convulsivă şi prelungă anunţa o nouă izbucnire în lacrimi.

— Nu plânge; ajungem îndată. Gândeşte-te la micuţa noastră!

Maşina se opri. Pipăind mica ei armă, coborî şi apucând-o strâns pe Betty de braţ, începu să urce scările, obsedată de amintirea lui Daphne Wing şi a lui Rosek, a acelei femei grase – cum o chema oare? — a altor chipuri şi clipe neplăcute; îşi aminti de ultimele dăţi când cobora aceste scări ca să ia maşina, de Fiorsen care stătea lângă ea în întuneric, prost dispus şi retras într-un colţ sau strâns lipit de ea. Odată se întorseseră pe jos acasă, aproape de revărsatul zorilor şi era şi Rosek cu ei. Amintiri nebuloase, ireale! Strângând-o şi mai tare de braţ pe Betty, sună.

— Domnul Fiorsen este acasă, Ford?

— Nu, doamnă; domnul Fiorsen şi contele Rosek au plecat astăzi după-amiază la ţară. Nu am nici măcar adresa lor. Probabil că se făcuse foarte palidă, pentru că îl auzi întrebând-o: – Pot să vă fiu cu ceva de ajutor, doamnă?

— Când au plecat?

— La ora unu, doamnă, cu maşina. Contele Rosek conducea. Cred că nu vor lipsi mult – şi-au luat doar câteva lucruri. Aş putea să vă dau de ştire imediat ce se întorc, doamnă, dacă sunteţi amabilă să-mi lăsaţi adresa.

Dându-i o carte de vizită, rosti încet:

— Mulţumesc, Ford; mulţumesc foarte mult! O apucă din nou pe Betty de braţ şi sprijinindu-se de ea coborî scările.

Acum se simţea cuprinsă de o spaimă cumplită. Să pierzi fiinţe neajutorate – copii – şi să ştii precis că n-ai cum să ajungi la ei, indiferent cât de mult ar suferi! Spre groaza ei, era lăsată pradă ignoranţei, răsunându-i mereu în urechi plânsul copilului. Şi nu era nimic de făcut! Nimic, decât să se ducă, să se culce şi să aştepte! Din fericire – datorită faptului că toată ziua umblase – fu cuprinsă imediat de un somn fără vise. Când se trezi văzu că pe tava de ceai era o scrisoare de la Fiorsen.

„Gyp,

Nu sunt un hoţ de copii ca tatăl tău. Legea îmi dă dreptul asupra

copilului meu. Dar jură că renunţi la iubitul tău şi copilul va fi imediat înapoi la tine. Dacă nu renunţi la el, voi pleca din Anglia cu fetiţa. Trimite-mi un răspuns la acest oficiu poştal şi nu-l lăsa pe tatăl tău să încerce vreo şmecherie cu mine.

Gustav Fiorsen”

Dedesubt era scrisă adresa unui oficiu poştal din cartierul West End.

După câteva clipe de chin sufletesc, îşi regăsi puterea de raţiune şi prudenţa. Oare fusese beat când scrisese scrisoarea? Avea impresia că-i şi simte mirosul de băutură. O citi din nou. Dacă el ar fi conceput scrisoarea, nu ar fi rezistat să nu ia în derâdere legea sau să se ironizeze pe sine însuşi pentru ca astfel să salveze virtutea ei. Scrisoarea era dictată de Rosek. Furia ei izbucni din nou. De ce oare să-şi mai facă scrupule? Sări din pat şi scrise:

„Cum ai putut să comiţi o asemenea faptă demnă de o brută? În orice caz lasă fetiţa cu dădaca. Nu este genul tău să laşi un copilaş să sufere. Betty va fi gata să vină în orice clipă când vei trimite după ea. În ceea ce mă priveşte, trebuie să-mi laşi timp de gândire. Te voi înştiinţa peste două zile.

Gyp”

După ce expedie scrisoarea şi trimise tatălui ei o telegramă la Newmarket, citi din nou scrisoarea lui Fiorsen şi fu mai sigură ca oricând că acestea erau cuvintele lui Rosek. Şi deodată îşi aminti de Daphne Wing. Prin ea ar putea avea o şansă. I se păru că o vede zăcând pe pat, albă la faţă, fără nicio speranţă, deposedată, prin moarte, de propriul ei copil. Desigur că merita să încerce.

O oră mai târziu, maşina ei se oprea în faţa casei familiei Wagge. Tocmai voia să sune când auzi o voce în spatele ei:

— Îmi permiteţi? Am cheia. O, dumneavoastră sunteţi! Era domnul Wagge îmbrăcat în hainele de serviciu. – Intraţi, intraţi, îi spuse. Mă întrebam dacă ne vom mai vedea după cele ce-am auzit.

Atârnându-şi jobenul negru, de cioclu, spuse cu glasul răguşit:

— Credeam că povestea asta s-a terminat – şi deschise uşa de la sufragerie.

În această cameră de care Gyp îşi aducea atât de bine aminte, pe masa acoperită cu o faţă de masă albă, plină de pete, se afla o sticlă cu sos de Worcester. Vasul cel mic, albastru, dispăruse; acum nimic nu mai tulbura armonia dintre roşu şi verde. Gyp întrebă repede:

— Daphne – Daisy, nu mai locuieşte aici?

Pe faţa domnului Wagge, suspiciunea, uşurarea şi viclenia se amestecau cu acea admiraţie tainică pe care se pare că Gyp i-o trezise totdeauna.

— Să înţeleg că dumneavoastră – ă…

— Am venit s-o întreb pe Daisy dacă poate să facă ceva pentru mine.

Domnul Wagge îşi suflă nasul.

— Nu ştiaţi…?

— Ba da; cred că se întâlneşte cu soţul meu; dar asta nu mă interesează – acum el nu mai înseamnă nimic pentru mine.

Expresia feţei domnului Wagge deveni şi mai complicată, la celelalte sentimente adăugându-se şi acela al demnităţii de soţ.

— Ei bine, în împrejurările actuale, poate, nu e de mirare. Întotdeauna m-am gândit…

Gyp îl întrerupse repede.

— Vă rog, domnule Wagge. Vă rog! Vreţi să-mi daţi adresa lui Daisy?

Câteva clipe domnul Wagge rămase adâncit în propriile-i gânduri apoi spuse cu glas răguşit, sacadat:

— Comrade Street, şaptezeci şi trei, Soho. Până marţea trecută când l-am întâlnit acolo, trebuie să recunosc că mai aveam speranţe. Acum îmi rămâne numai părerea de rău că nu l-am putut pocni – a fost prea iute de picior pentru mine… îşi ridicase una din mâinile înmănuşate şi şi-o legăna în sus şi în jos. Afurisita aia de independenţă a ei vă rog să mă iertaţi – dar cum să te stăpâneşti? sfârşi ei brusc. – Cum să te stăpâneşti? îl mai auzi vorbind în spatele ei. Credeam că după cele întâmplate o va apuca pe drumul cel bun… Şi în timp ce Gyp căuta clanţa de la uşă, faţa lui mică şi îndesată, cu barba rotundă şi căruntă, se aplecă peste umărul ei: – Dacă vă duceţi la ea, sper că veţi…

În maşină, Gyp se înfioră de silă. Odată mâncase cu tatăl ei într-un restaurant din Strand. Era plin de bărbaţi ca domnul Wagge.

XIII

NUMĂRUL ŞAPTEZECI ŞI TREI, PE Comrade Street, în Soho, era greu de găsit; dar cu ajutorul unui băiat care vindea lapte, Gyp descoperi adresa exactă. O mână albă, grăsuţă, care se văzu până la încheietură luă bidonul şi vocea lui Daphne Wing întrebă:

— O, unde este smântâna?

— Nu am.

— O! Ţi-am spus să-mi aduci zilnic, la ora douăsprezece, smântână de doi peni.

— De doi peni… Băiatul făcu ochii mari. Apoi bătu din nou la uşa care se închisese.

— O doamnă vrea să vorbească cu dumneavoastră! Bună ziua, domnişoară.

Daphne Wing apăru îmbrăcată într-un chimono albastru. Ochii ei o examinară pe Gyp.

— O, exclamă ea.

— Pot să intru?

— O, da! O, vă rog! Exersam. O, îmi pare bine că vă văd.

În mijlocul camerei, era o măsuţă aşezată pentru două persoane. Daphne Wing se îndreptă spre masă, ţinând într-o mână bidonul cu lapte şi în cealaltă un cuţitaş cu care probabil deschisese stridii. Se întoarse spre Gyp. Faţa ei era stacojie, la fel şi gâtul care apărea în formă de V dintre faldurile chimonoului. Ochii rotunzi ca nişte talere îi întâlniră pe-ai lui Gyp.

— O, doamnă Fiorsen, îmi pare bine! Într-adevăr îmi pare bine! Ţineam foarte mult să-mi vedeţi apartamentul – vă place? Cum aţi aflat unde stau? Îşi plecă privirile şi adăugă: – Cred că e mai bine să vă spun… Domnul Fiorsen a venit aici şi, de atunci, l-am întâlnit şi la contele Rosek şi… şi…

— Da; dar nu e nevoie să-mi spui, te rog.

Daphne Wing continuă grăbită:

— Desigur, acum mă simt stăpână pe mine. Apoi, dintr-o dată, masca de femeie de lume care o stânjenea îi căzu şi o apucă pe Gyp de mână: – O, doamnă Fiorsen, eu nu voi fi niciodată ca dumneavoastră.

— Cred că nu. Cum putea să-i ceară acestei fete un serviciu? Îşi înăbuşi jena şi spuse rece: – Îţi mai aduci aminte de fetiţa mea? Nu, desigur; n-ai văzut-o niciodată. El şi cu contele Rosek mi-au răpit-o.

Daphne Wing îi apucă mâna convulsiv, frământându-i-o.

— O, ce lucru îngrozitor! Când?

— Ieri după-amiază.

— O, îmi pare bine că de atunci nu l-am mai văzut! Într-adevăr, un lucru groaznic! Cred că sunteţi teribil de îndurerată! O umbră de

zâmbet apăru pe buzele lui Gyp. Daphne Wing, continuă: – Ştiţi – cred —că această stăpânire de sine a dumneavoastră este ceva cumplit. Mă înspăimântă. Dacă mi-ar fi trăit copilul şi mi-ar fi fost furat în felul ăsta, aş fi fost ca şi moartă.

Gyp îi răspunse foarte rece:

— Cred; o vreau înapoi şi mă întrebam dacă…

Daphne Wing o apucă de mâini.

— O, cred că pot să-l fac… Se opri încurcată, apoi adăugă repede: – Sunteţi sigură că nu vă deranjează?

— Nu m-ar deranja nici dacă ar avea cincizeci de iubite. Poate că le şi are.

Daphne Wing îşi muşcă buza de jos, cu oarecare maliţiozitate.

— De data asta am să-l determin să facă ceea ce vreau eu! Ăsta e singurul mod de a te purta când iubeşti. O, vă rog nu zâmbiţi astfel; mă faceţi să mă simt atât de… de nesigură de mine.

— Când urmează să te vezi cu el?

Daphne Wing se făcu şi mai roşie la faţă.

— S-ar putea să vină la prânz să mănânce aici. Dar pentru mine e ca un străin… Apoi ridicând puţin privirea, adăugă: – Nu-mi dă voie nici măcar să pomenesc numele dumneavoastră; asta îl scoate din minţi. De aceea sunt sigură că încă vă mai iubeşte; numai că dragostea lui este atât de ciudată! Şi apucând din nou mâinile lui Gyp, zise: – Nu voi uita niciodată cât de bună aţi fost cu mine! Sper că… că iubiţi pe altcineva. Gyp îi strânse degetele umede şi lipicioase, iar domnişoara Wing continuă grăbită: – Sunt sigură că fetiţa dumneavoastră e tare drăgălaşă. Cât trebuie să suferiţi! Sunteţi foarte palidă. Dar suferinţa nu ajută la nimic. Am învăţat lucrul ăsta!

Gyp se aplecă şi o sărută pe frunte.

— La revedere. Fetiţa mea ţi-ar mulţumi dacă ar şti ce faci pentru ea.

Se întoarse să plece. Auzi în urmă un suspin. Dar înainte de a apuca să spună ceva, Daphne Wing îşi duse mâna la gât şi spuse cu glas strangulat:

— Dar – dar este stupid! N-am mai plâns de când – de când ştiţi… Sunt – sunt perfect stăpână pe mine, numai că, eu – numai – că mi-aţi adus aminte… eu nu plâng niciodată…

Aceste cuvinte întrerupte de sughiţuri o însoţiră pe Gyp, de-a lungul aleii până la maşină.

Când reveni în Bury Street, o găsi pe Betty stând în hol, cu boneta pe cap. Nu fusese chemată de nimeni şi nici din Newmarket nu venise niciun răspuns. Gyp nu putu să mănânce şi nici să se apuce de ceva. Se duse sus, în dormitorul ei, ca să scape de privirile servitorilor. În fiecare clipă rămânea nemişcată ca să asculte diversele zgomote şi de zeci de ori, se ducea la fereastră. Betty întrase în camera copilului;

Gyp o putea auzi cum se plimbă printre mobile. Dintr-o dată se făcu linişte şi ducându-se să arunce o privire în cameră, o văzu pe Betty stând pe un cufăr, cu spatele spre uşă şi oftând din greu. Gyp se retrase tremurând în camera ei. Dacă – dacă nu-şi va putea recăpăta fetiţa decât cu preţul acelui sacrificiu? Dacă scrisoarea aceea crudă era ultimul lui cuvânt şi va fi obligată să aleagă? La care va renunţa? Pe cine va urma – pe iubitul ei sau pe fetiţă?

Se duse la fereastră ca să respire puţin aer curat – durerea pe care o simţea în inimă era sfâşietoare. Se simţea ameţită de lupta aceasta violentă care refuza orice gând sau sentiment lucid şi care era doar o încleştare mută de instincte, amândouă atât de puternice – mai puternice decât îşi putuse da seama până atunci.

Privirile i se opriră asupra tabloului care-i aducea aminte de Bryan; acum i se părea că nu avea nicio asemănare cu el – niciuna. El era mult mai real, mai drag şi mai dorit. Cu mai puţin de douăzeci şi patru de ore în urmă, nici nu voise să audă de propunerea de a pleca cu el pentru totdeauna. Ce straniu! Acum ar fugi la el – s-ar duce oricând şi oriunde ar voi el! Numai dacă ar fi din nou în braţele lui! Niciodată n-ar fi în stare să renunţe la el! Apoi în urechile ei răsunară cuvintele gângurite: „Mami dragă”. Fetiţa ei – fiinţa aceea mică – cum ar putea să renunţe la ea, să nu-i mai ţină niciodată în braţe şi să nu-i mai sărute trupşorul armonios, şi faţa aceea mică, serioasă, cu ochişorii negri?

Zgomotul Londrei pătrundea prin fereastra deschisă. Atâta viaţă, atâţia oameni – şi nimeni n-o putea ajuta! Plecă de la fereastră şi se duse spre pianina pe care şi-o pusese în camera ei, într-un colţ, ca să nu fie în drumul lui Winton. Se aşeză cu braţele încrucişate, uitându-se la clape. Cântecul pe care îl cântase fata aceea la concertul lui Fiorsen – cântecul inimii zdrobite – îi reveni în urechi.

Nu, nu; nu putea – nu putea! Va rămâne lângă iubitul ei. Şi lacrimile începură să-i curgă pe obraji.

O maşină se oprise jos, dar ea nu-şi ridică privirea până când n-o auzi pe Betty năpustindu-se pe uşă.

XIV

CÂND GYP INTRĂ ÎN SUFRAGERIE tremurând din tot trupul, Fiorsen stătea în picioare, lângă bufet, cu fetiţa în braţe.

Veni drept spre ea şi i-o puse în braţe.

— Ia-o, spuse el, şi fă ce vrei. Fii fericită!

Strângând fetiţa la piept, Gyp nu răspunse nimic. N-ar fi putut să scoată un cuvânt chiar dacă de asta ar fi atârnat viaţa ei; se simţea recunoscătoare, zăpăcită, jenată şi totuşi, instinctiv, conştientă că era ceva trecător şi ireal în acest altruism al lui. Daphne Wing! Despre ce fel de târg o fi fost vorba?

Fiorsen trebuie să fi simţit răceala acestei viziuni instinctive pentru că izbucni:

— Niciodată n-ai crezut în mine; nu m-ai crezut niciodată capabil de ceva bun!

Gyp îşi plecă fruntea ca să nu-i vadă tremurul buzelor.

— Îmi pare rău – foarte rău.

Fiorsen o privi drept în faţă.

— Pe Dumnezeul meu, mi-e teamă că n-am să te uit niciodată, niciodată!

Ochii i se umplură de lacrimi, iar Gyp le urmări mişcată, tulburată, dar tot neîncrezătoare.

Fiorsen îşi trecu mâna peste obraz. „Vrea să-l văd că plânge”, îşi zise ea.

Fiorsen presimţi acest gând şi spuse pe neaşteptate:

— La revedere, Gyp! Nu sunt tocmai atât de rău – şi plecă.

Tonul pasionat cu care rostise cuvintele „nu sunt”, o făcu să-şi revină. Chiar şi în momentul culminant al unei renunţări, el nu era capabil să se uite pe sine.

Destinderea deplină se produse încetul cu încetul; dar ea simţi dintr-o dată că trebuie să se dezlănţuie, să strige, să spună întregii lumi fericirea ei ameţitoare. Şi în clipa în care micuţa Gyp se află în braţele lui Betty, se aşeză şi-i scrise lui Summerhay:

„Iubitule,

Am trecut prin clipe îngrozitoare. În timp ce eram cu tine, el mi-a furat copilul. Mi-a scris că mi-l va aduce înapoi, numai dacă renunţ la tine. Dar mi-am dat seama că n-aş putea renunţa la tine nici dacă este vorba de copilul meu. Pe urmă, acum câteva clipe, mi l-a adus înapoi. Mâine vom pleca cu toţii la Mildenham; dar foarte curând, dacă mai doreşti, voi pleca cu tine oriunde vrei. Tata şi Betty vor avea grijă de comoara mea până ne vom înapoia; după asta, poate, ne vom stabili în casa aceea de cărămidă roşie pe care am văzut-o. În orice caz – acum ar putea fi momentul în care

să te poţi retrage. Nu le lăsa influenţat de niciun fel de sentiment de milă absurdă sau de onoare; fii absolut sigur de tine, te implor. Acum aş putea fi în stare să suport orice, dacă este spre binele tău. Cea mai mare nenorocire ar fi să te fac nefericit. O, te rog să cumpăneşti, să fii sigur! Voi înţelege. Îţi scriu aceste cuvinte din toată fiinţa mea. Şi acum îţi spun noapte bună – sau poate – adio!

A ta,
Gyp”

Reciti scrisoarea. Voise într-adevăr să spună că ar putea să suporte ca el să se retragă – dacă, privind mai departe, în viitor, şi-ar da seama că nu merită să-şi piardă timpul cu ea?

Închise scrisoarea şi o sigilă. De ce trebuie să ai o inimă atât de slabă?

Zece zile mai târziu, pe peronul gării din Mildenham, ţinându-l pe tatăl ei de mână, Gyp de-abia mai putea să-l vadă din cauza ceţii care-i împăienjenise ochii.

— La revedere, scumpa mea. Ai grijă de tine; telegrafiază-mi din Londra şi apoi din Paris. El are noroc; eu n-am avut!

Ceaţa se transformă în lacrimi care se rostogoliră pe obraji, apoi căzură pe mănuşa lui.

— Să nu stai prea mult pe acolo unde te duci, Gyp!

Îşi lipi obrazul umed de al lui. Trenul se puse în mişcare şi, până când îl mai putu zări, îşi urmări tatăl cum îi făcea semne cu pălăria cenuşie; apoi, orbită de lacrimi, sub voalul pălăriei, se aşeză. În ziua când îl părăsise după căsătoria ei nenorocită, nu plânsese; plângea, acum când îl părăsea ca să se ducă spre fericire.

Dar de atunci inima ei se maturizase.

PARTEA A PATRA

I

MICUŢA GYP, CARE AVEA APROAPE patru ani şi jumătate, stătea, în acea zi de întâi mai, la marginea rondului de lalele, aplecându-se în faţa celor doi curcani care îşi întindeau capetele printre flori. Semăna foarte mult cu mama ei; avea aceeaşi faţă ovală, cu sprâncene negre şi arcuite, ochi negri, mari şi limpezi; dar avea o tentă mai pronunţată de copil sportiv, modern; părul, cârlionţat, nu-l purta lung, iar picioarele ei bronzate, lucitoare, erau goale până la genunchi.

— Curcanilor! Nu sunteţi cuminţi, nu-i aşa? Haideţi! Şi întinzând mâinile, cu palmele în sus, mergea de-a-ndăratelea pe lângă stratul de lalele. Curcanii, târându-şi uşor picioarele cu gheare lungi şi scoţând nişte sunete gâlgâite, se ţineau după ea în speranţa că poate era ceva ascuns în mânuţele bronzate în care, de fapt, nu avea nimic. Soarele ce începuse să apună lumina această mică procesiune: rochia albastru-închis a micuţei Gyp, reflexele ca de aur din părul ei castaniu, iarba presărată cu margarete; curcanii cu penele cenuşii, cu salbele lor roşii şi cu cozile împestriţate; lalelele vişinii, roşii şi galbene. Ademenindu-i până la poarta deschisă, micuţa Gyp îşi îndreptă spatele şi spuse:

— Nu-i aşa că sunteţi nişte proşti, dragilor? Huşti! Şi închise poarta peste cozile curcanilor. Apoi, se îndreptă spre un nuc – singurul copac mai mare din grădina împrejmuită cu zid – sub care stătea întins bătrânul terier scoţian. Aşezându-se lângă el, începu să-l mângâie pe botul alb, spunându-i:

— Oss, Ossy, tu mă iubeşti?

Când o văzu pe mama ei pe verandă, sări în picioare şi strigă: – Ossy, Ossy! Hai! şi fugi spre Gyp şi i se agăţă de picioare, în timp ce bătrânul câine se apropia încet de ele.

Cei aproape trei ani care trecuseră o schimbaseră puţin pe Gyp. Faţa ei era mai blândă, poate mai gravă, formele puţin mai pline, părul mai negru şi în loc să-l poarte despletit, fluturându-i, şi-l aduna în creştet, ca un coif lucitor, subliniindu-i şi mai bine forma capului.

— Scumpa mea, du-te şi roagă-l pe Pettance să pună o bucată de pucioasă în strachina cu apă a lui Ossy, şi să-i taie carnea pentru masă în bucăţi mai mici. Poţi să le dai, lui Hotspur şi lui Brownie, câte două bucăţi de zahăr; şi pe urmă vom ieşi la plimbare. Se lăsă în genunchi, mângâie părul câinelui şi examinându-i eczema cu atenţie, se gândi: „O, dragul de tine, nu miroşi prea plăcut!”

Pe poartă intră un poştaş. Gyp deschise telegrama cu o uşoară nelinişte pe care o simţea întotdeauna când Summerhay nu era lângă ea.

„Reţinut; sosesc cu ultimul tren; mâine nu trebuie să mă întorc. Bryan.”

După plecarea băiatului, se aplecă şi mângâie câinele pe cap.

— Ossy, stăpânul va fi mâine toată ziua acasă. Stăpânul va fi acasă!

Un glas din mijlocul potecii spuse:

— Frumoasă seară, doamnă.

„Bătrânul ticălos” Pettance, cu încheieturile genunchilor înţepenite, cu mai multe creţuri pe chipul lui de balaur, cu mai puţine cioturi de dinţi în gura lui de balaur, şi cu mai multă ceaţă pe ochii mici, negri şi scăpărători, stătea în faţa ei, iar în spatele lui, micuţa Gyp aştepta serioasă, cu un picior în faţa celuilalt, aşa după cum şi Gyp obişnuise să stea când era de vârstă ei.

— O, Pettance, mâine domnul Summerhay va fi toată ziua acasă şi vom pleca într-o lungă plimbare; dacă ieşi la antrenament, vrei să treci pe la han, în cazul când eu nu trec pe acolo şi să-i spui tatălui meu că-l aştept deseară la cină?

— Da, doamnă; azi-dimineaţă am fost să văd poneiul pentru mica domnişoară Gyp. Este un ponei sfios, are cinci ani, e sănătos, potolit, merge cu paşi mărunţi. Îi zic omului: „Nu mă poţi duce; eu m-am născut pe cal. Vrei douăzeci de lire pe acest ponei! Zece şi fii mulţumit!” „Bine Pettance, spune el, n-are rost să tot discutam atâta. Cincisprezece!” spune. „Îţi mai dau încă o liră, zic, unsprezece! Primeşti sau renunţi?” „Ah, Pettance, spune, tu ştii cum să cumperi un cal. Bine, spune, douăsprezece!” Merită cincisprezece, doamnă, şi domnului maior i-a plăcut. Aşa că dacă doriţi să-l aveţi, luaţi-l.

Gyp se uită la fetiţa ei care sărise în sus de bucurie, dar acum stătea liniştită cu ochii la mama ei şi cu gura întredeschisă; Gyp îşi zise: „Scumpa de ea! Niciodată nu cere nimic!”

— Foarte bine, Pettance; cumpără-l.

— Da. Doamnă – foarte bine, doamnă. Frumoasă seară, doamnă. Şi retrăgându-se cu mersul specific jocheilor învăţaţi să ţină labele picioarelor în unghi drept cu gambele, cugetă: „Şi două din lirele astea intră în buzunarul meu!”

După zece minute Gyp, împreună cu fetiţa şi câinele, ieşiră pentru plimbarea de seară. Merseră, nu ca de obicei în sus, pe dealuri, ci către râu, îndreptându-se spre ceea ce se numea „partea sălbatică” – două pajişti acoperite cu stuf. Înconjurate de nişte diguri pe care creşteau stejari şi frasini. Chiar în unghiul unde cele două pajişti se întâlneau se afla un vechi şopron de piatră, năpădit de iederă uriaşă până la acoperişul dărăpănat de paie. Acest loc, neobişnuit în acea parte de ţară bine rânduită, cu lanuri de grâu, cu fineţe, cu pâlcuri de fagi, era populat de animale şi de păsări, iar micuţa Gyp văzuse acolo de curând, doi pui de iepuri. Într-un stejar, ale cărui frunze încreţite

nu erau destul de mari ca să-l poată ascunde, cânta un cuc şi ele se opriră să-l privească până ce-şi luă zborul. Cântecul păsărilor şi liniştea, stejarii şi frasinii cu frunzele lor verzui-aurii, florile – stupitul cucului, piciorul-cocoşului, care păreau că veghează pe întinderea de iarbă – totul îi dădea lui Gyp senzaţia existenţei unui suflu fugar în spatele formelor naturii, a unui zâmbet rătăcitor care dispare ca să răsară iarăşi din moarte. Foarte aproape de şopron, apăru o pasăre zburând în cercuri mari, scoţând ţipete stridente. Avea un cioc lung, aripi ascuţite şi lungi şi părea nefericită. Micuţa Gyp o strânse pe mama ei de mână.

— Nu este o pasăre necăjită, mămico?

— Este o corlă. Poate că tovarăşul ei este rănit.

— Ce înseamnă tovarăşul ei?

— Pasărea cu care trăieşte zi de zi.

— Îi e frică de noi.

— Să mergem şi să vedem dacă putem afla ce s-a întâmplat!

Corla continuă să se rotească şi să scoată aceleaşi ţipete stridente. Micuţa Gyp întrebă:

— Mămico, am putea să vorbim cu ea? Pentru că noi nu facem nimănui niciun rău, nu-i aşa?

— Sigur că nu, scumpa mea! Dar cred că sărmana pasăre este prea sălbatică. Încearcă, dacă vrei…

În liniştea serii, fluieratul micuţei Gyp se împleti cu ţipetele corlei.

— O, priveşte; coboară până aproape de pământ, acolo – are un cuib! Nu trebuie să ne apropiem, nu-i aşa?

Micuţa Gyp repetă ca un ecou, cu vocea înceată:

— Are un cuib.

Se furişară dincolo de poartă, aproape de şopron, în timp ce corla încă mai zbura şi ţipa în urma lor.

— Ce bine că tovarăşul ei nu este rănit, mămico!

— Da, scumpa mea, foarte bine. Să mergem şi să-l luăm pe bunicuţul la masă, îi răspunse Gyp.

Micuţa sări în sus de bucurie. Se îndreptară către râu.

Winton se instalase de doi ani într-un apartament la hanul de lângă râu. Refuzase să stea cu Gyp. Dorind să-i fie la îndemână numai atunci când avea nevoie de el. Ducea o viaţă simplă în mijlocul acestor cercuri de oameni simpli, călărea alături de fiica sa când Summerhay era plecat sau făcea planuri pentru a-i apăra situaţia socială, vizita pe ţărani şi satisfăcea toate capriciile micuţei Gyp. Clipa când nepoata sa urma să umble călare era, într-un fel, sacră, pentru un om ca el, pentru care viaţa avea prea puţin sens, în afara cailor. Privindu-i cum se ţineau de mână, Gyp se gândi: „Tata o iubeşte tot atât de mult cât mă iubeşte şi pe mine”.

Masa, pe care o lua singur la han, era pentru el un chin, dar

această amărăciune o ascundea cu grijă; de aceea acceptă invitaţia lor fără să se exteriorizeze.

În Casa Roşie, Gyp nu adusese nimic de pe vremea când fusese măritată, afară de pian. Pe pereţii albi, atârnau reproduceri după tablourile ei preferate, iar mobila era din lemn vechi de stejar. Winton se împăca destul de bine cu Summerhay, dar se simţea mult mai bine când era singur cu fiica lui. În această seară era deosebit de fericit că era singur cu ea; în ultima vreme i se păruse cam preocupată şi gravă.

— Aş dori să vezi mai multă lume, spuse el.

— O, nu, tată.

Urmărindu-i zâmbetul se gândi: „Nu cred că este vorba de strugurii acri… Atunci ce s-a întâmplat?”

— Presupun că despre Fiorsen n-ai mai auzit nimic, în ultima vreme?

— Niciun cuvânt. Dar am văzut că în stagiunea aceasta o să cânte din nou la Londra.

Ah, o să incinte auditoriul. „Va să zică nu e nici asta; atunci? Totuşi ceva trebuie să fie!”

— Cred că Bryan este în ascensiune. Săptămâna trecută am întâlnit pe cineva la Londra care vorbea despre el ca despre tânărul care îndreptăţeşte cele mai mari speranţe din avocatură.

— Da; se descurcă grozav de bine. Un oftat uşor îi ajunse la urechi. Găseşti că s-a schimbat mult de când îl cunoşti, tată?

— Este mai puţin vesel.

— Da; a uitat să râdă.

Tonul plat şi blând cu care spusese aceste cuvinte îl afectă pe Winton.

— Nu putea să rămână mereu aşa, răspunse el; când te gândeşti că zi de zi are de-a face cu atâţia oameni şi vede atâta putreziciune!

Întorcându-se la han, pe drumul luminat de lună, se gândi că ar fi dorit să o întrebe direct: „Eşti neliniştită din cauza lui – sau ţi-a spus cineva lucruri neplăcute?”

În timpul acestor ultimi trei ani devenise, fără să-şi dea seama, tot mai ostil propriei sale clase, apropiindu-se mai mult ca niciodată de cei nevoiaşi – muncitori agricoli, mici fermieri, mici negustori, pe care îi vizita, le făcea mici servicii, sau dădea câţiva bani copiilor lor. Faptul că ei nu-şi puteau da aere de virtuoşi, îi scăpa; el reţinea doar că erau respectuoşi şi prietenoşi faţă de Gyp, în inima lui simţea din ce în ce mai multă căldură pentru ei. În aceeaşi măsură în care se simţea tot mai exasperat de cele două-trei familii de moşieri şi de mulţimea de parveniţi care locuiau în vilele de pe malul fluviului.

Când venise pentru prima dată aici, moşierul cel mai de vază – un om pe care-l cunoştea de ani de zile – îl invitase la masă. Acceptase invitaţia cu intenţia deliberată de a afla cum mai este privit, având şi

prima ocazie firească să aducă vorba despre fiica lui. Gyp, spunea el, îşi consacra mult timp florilor; casa ei avea o grădină destul de frumoasă. Soţia prietenului său răspunse însă cu un zâmbet forţat: „O! da; sigur că da”. Şi se aşternu tăcerea. De atunci Winton îi salutase pe prietenul său şi pe soţia acestuia cu o politeţe rece. Nu se dusese acolo pentru a-i determina să o viziteze pe Gyp, ci pentru a arăta acestor oameni că fiica lui nu putea fi dispreţuită după bunul plac. Şi totuşi, fiind un om de lume până în vârful degetelor, îşi dădea perfect de bine seama că trăind cu un om cu care nu era măritată, Gyp nu putea fi aprobată de oamenii care aveau unele veleităţi în privinţa virtuţii; ea nu era nici măcar în situaţia discutabilă a acelora care au fost divorţaţi şi s-au căsătorit din nou. Cu toate acestea chiar şi un om de lume nu putea rămâne impasibil în faţa denaturării devotamentului şi Winton era gata să se lupte chiar şi cu morile de vânt dacă era vorba de fiica lui.

Trăgând ultimele fumuri din ţigara pe care o aprindea înainte de culcare, se gândi: „Ce n-aş da să fiu mai tânăr ca să strivesc vreo câţiva parveniţi cu pretenţie de moralitate!”

II

ULTIMUL TREN NU SOSEA înainte de unsprezece şi jumătate, aşa că Gyp se duse în biroul lui Summerhay deasupra căruia era dormitorul lor. Dacă ar fi ştiut ce gândea tatăl ei ar fi rămas îngrozită. Nu voia să vadă mai multă lume. Condiţiile în care trăia i se păreau adeseori ideale. Scăpase de oamenii care nu o interesau precum şi de toate deşartele lor funcţii sociale. Tot ce avea acum era viaţă adevărată – dragostea, natura, călăria, muzica, animalele şi oamenii săraci. Ce altceva merita să mai ai? Deseori i se părea că piesele de teatru şi cărţile cu femei nefericite, în situaţia ei, erau false. Dacă iubeşti, ce poţi să-ţi doreşti mai mult? Astfel de femei nu puteau să aibă mândrie; sau nu iubeau cu adevărat! Citise de curând *Anna Karenina* şi îşi spusese de multe ori că în această carte este ceva neadevărat ca şi când Tolstoi ar vrea să ne facă să credem că Anna avea remuşcări ascunse. Dacă cineva iubeşte, nu simte niciun fel de remuşcare.

Faptul că dragostea ei îi impunea să trăiască izolată, o făcea să simtă o adevărată bucurie; îi plăcea să trăiască departe de lume, pentru el. De altfel până şi prin naştere, ea era în afara acelei societăţi, dragostea ei era mai presus de dragostea celor care trăiau în ea – aşa cum fusese şi dragostea tatălui ei mai înainte. Apoi şi mândria ei era mai mare decât a lor. Cum se putea oare ca femeile să sufere şi să suspine pentru că au fost îndepărtate din societate şi să încerce să răzbească din nou acolo unde nu erau bine primite? Dacă Fiorsen ar muri, oare ea s-ar căsători cu iubitul ei? Ce diferenţă ar fi? De iubit, nu l-ar putea iubi mai mult. În ceea ce-o privea, ar fi preferat să continue aşa. Cât despre el, nu era sigură. Nu era legat de ea şi putea s-o părăsească oricând dacă se plictisea! Şi totuşi – nu se simţea el, poate mai apropiat de ea prin această legătură în afara legii decât dacă ar fi căsătoriţi? Acesta era gândul, şi umbra acestui gând îi împrumutase, în ultimul timp, acea notă gravă pe care o observase tatăl ei.

În camera luminată doar de razele lunii care se strecurau înăuntru, Gyp se aşează la biroul la care Summerhay lucra adesea la procesele sale, până târziu, lipsind-o de prezenţa lui. Rezemându-şi coatele de birou, privind razele de lună, se lăsă furată de torentul amintirilor care începeau din anul când apăruse el în viaţa ei.

Atâtea amintiri, şi aproape toate fericite! Era ca iscusinţa artistului care îmbină în aşa fel sufletul, încât îi dă puterea să uite întunericul şi să-şi amintească numai de razele de soare! Un an şi jumătate de viaţă alături de Fiorsen şi lunile deşarte oare au urmat după aceea, erau ca o ceaţă pe care strălucirea ultimilor trei ani o risipise. Singurul nor era îndoiala pe care i-o dădea întrebarea dacă într-adevăr Summerhay o

iubea tot atât de mult cât îl iubea ea. Atenţia ei era mereu concentrată asupra acestei întrebări, comparând zilele şi nopţile din trecut cu zilele şi nopţile prezentului. Previziunea ei că atunci când se va îndrăgosti, va iubi cu disperare, se adeverise. Summerhay era acum viaţa ei. Şi pentru că mândria era, deopotrivă, puterea şi slăbiciunea ei – nu era de mirare că avea îndoieli.

Plecaseră în Spania – acea ţară atât de puţin europeană, în care ai impresia că totul este pârlit de soare, Spania cu florile ei *„lyrio”* şi eu strigătele de *„agua”,* de pe străzi, ţara unde bărbaţii, sub pălăriile lor mari, negre, par rupţi în două de la mijloc când sunt călare pe cai şi unde femeile, îmbrăcate în negru, privesc cu ochii lor minunaţi de parcă ar fi uitat să-şi pună vălurile orientale. Petrecuseră acolo o lună, ultimele zile ale lui septembrie şi începutul lui octombrie, de veselie şi vrajă, o lună de plimbări încântătoare pe străzile Sevillei, de îmbrăţişări şi râs, învăluiţi de miresme stranii, de sunete ciudate, de lumină portocalie, de umbre catifelate şi de toată căldura şi gravitatea profundă a Spaniei. Văzuseră Alcazarul, fetele cu ţigări, ţigăncile dansatoare din Triana, ruinele vechi şi mohorâte, străzile şi pieţele unde, pe bănci, la soare, stăteau de vorbă palavragiii plini de importanţă, vânzătorii de limonadă şi de pepeni; catârii şi omul acela îmbrăcat în zdrenţe, cu figură întunecată, ca într-un vis, adunând mucurile de ţigări, gustaseră vinul de Malaga şi strugurii de Alicante. Se întorseseră de la Castillia, traversând platourile arse de soare ca să ajungă la Madrid unde văzură tablouri de Goya şi Velasquez şi unde rămaseră până când veni vremea plecării la Paris unde trebuiau să stea până la deschiderea sesiunii judecătoreşti. La Paris petrecuseră o săptămână într-un hotel mic şi original şi adunară multe amintiri plăcute, dar şi una tulburătoare. În ultima seară, în timp ce luau masa în oraş, după ce fuseseră la teatru, Gyp văzu deodată, prin oglindă, trei persoane aşezându-se la o masă în spatele lor – Fiorsen, Rosek şi Daphne Wing! În timp ce comandau, Gyp se simţi în siguranţă, pentru că Rosek era un *qourmet*[27], iar fata cu siguranţă că era flămândă; dar, după aceea, nu se putea să n-o observe! Să pretindă că-i este rău şi să se strecoare afară? Sau să-i spună lui Bryan? Sau să stea acolo, să vorbească, să mănânce ca şi cum n-ar avea habar de prezenţa celor din spatele ei?

Îşi văzu, în oglindă, faţa îmbujorată şi ochii strălucitori. Vor putea vedea că era fericită cu dragostea ei. Piciorul ei îl căută pe al lui Summerhay, pe sub masă. În comparaţie cu aceste persoane palide, urbane, Summerhay, bronzat şi plin de sănătate arăta splendid! Şi el o privea ca şi când de-abia atunci îi descoperea frumuseţea. Cum l-a putut suporta pe omul acela cu bărbuţa lui blondă, cu faţa palidă, cu ochii aceia! Apoi, în oglindă, văzu ochii încercănaţi ai lui Rosek aprinzându-se de o strălucire neaşteptată arătând că o recunoscuse; îi

văzu buzele strânse şi uşoara roşeaţă care-i apăru în obraji. Ce va face acum? Fata stătea cu spatele la ea – mânca. Fiorsen se uita drept în faţa lui, în acea stare de proastă dispoziţie pe care i-o cunoştea atât de bine. Totul depindea de omuleţul acela fatal care o sărutase odată pe gât. Se simţea ca bolnavă. Dacă iubitul ei ar şti că la câţiva paşi de el se aflau aceşti doi bărbaţi! Rosek îşi dădu seama că ea l-a observat. Îl văzu şoptind ceva fetei. Daphne Wing se întoarse şi se uită. Deschise gura ca să scoată un „o" înăbuşit, apoi Gyp o văzu cum se uită, încurcată, la Fiorsen. Fără îndoială că fata voia să plece înainte ca Fiorsen s-o vadă! Da: Daphne se şi ridică foarte repede. Pozând puţin – cu totul stăpână pe situaţie! Pelerina trebuia aşezată bine pe umeri; în timp ce mergea se tot uita speriată înapoi, până ajunse la uşă. Plecaseră! Gyp spuse:

— Să mergem, iubitule.

Se simţea ca şi cum ar fi scăpat dintr-o primejdie de moarte – nu pentru că cei doi ar fi putut să-i facă ceva ei sau lui. Ci pentru durerea şi gelozia pe care, vederea acestui om, le-ar fi pricinuit iubitului ei.

În timpul primelor săptămâni de viaţă comună Gyp veghea totul cu un fel de înţeleaptă atenţie. El era doar un copil în ceea ce priveşte cunoaşterea vieţii, deşi din fire era mult mai hotărât, mai energic şi mai perseverent decât ea; ei îi revenea grija de a deschide calea, de a evita vârtejurile şi bolovanii. Până când casa de sub dealurile Berkshire fu gata, locuiră la un hotel din Londra. Nu-l lăsă să spună nimănui despre viaţa lor comună. Dorea ca mai întâi să se vadă instalată cum trebuie, cu micuţa Gyp şi cu Betty, pentru a putea duce o existenţă cât mai apropiată de viaţa unei familii respectabile. Dar în prima săptămână după întoarcerea lor, i se aduse o carte de vizită: *„Lady Summerhay*". După plecarea mesagerului, se privi cu îndoială în oglindă. Avea senzaţia că ştie cu precizie ce gândea despre ea femeia aceea înaltă pe care o văzuse odată pe peronul gării: că este o femeie blândă, nu prea capabilă, nepotrivită pentru el nici în cazul când i-ar fi soţie legitimă. Aranjându-şi părul, îşi dădu cu puţin parfum pe sprâncene şi coborî la parter, în aparenţă calmă, dar de fapt tremurând de emoţie.

În holul cu plafonul foarte jos, „complet renovat", musafira ei răsfoia paginile unei reviste, întorcându-le rapid, întocmai cum faci la dentist când gândurile îţi sunt numai la operaţia care va urma. Gyp îşi zise: „Cred că este mai speriată decât mine!"

Lady Summerhay îi întinse mâna înmănuşată.

— Bună ziua! Sper că o să mă ierţi pentru această vizită.

— E foarte amabil că aţi venit. Îmi pare rău că Bryan nu este acasă. Doriţi un ceai?

— Am luat ceaiul; dar să ne aşezăm. Cum ţi se pare hotelul?

— Foarte drăguţ.

Se aşezară pe o sofa de catifea care supravieţuise renovării şi se întoarseră una către alta.

— Bryan mi-a spus cât de bine v-aţi simţit în străinătate. Arată minunat. Probabil ştii că ţin mult la el.

— Da, cred că ţineţi. Şi dintr-o dată îşi simţi inima ca de piatră.

Lady Summerhay îi aruncă o privire.

— Eu – eu sper că n-o să te superi dacă voi fi foarte sinceră – am fost atât de îngrijorată… Este o situaţia nefericită, nu-i aşa? Aş fi bucuroasă dacă aş putea să fac ceva ca să te ajut – pentru dumneata trebuie să fie îngrozitor.

Gyp spuse cu calm:

— O, nu! N-aş putea să fiu mai fericită.

Lady Summerhay se uită ţintă la ea.

— La început niciunul din voi nu veţi putea să vă daţi seama de aceste lucruri până când nu veţi vedea cât de îngrozitor de rece vă primeşte societatea.

Gyp zâmbi.

— Poţi fi primit cu răceală numai de cineva căruia îi stai în drum. Niciodată n-am să doresc să văd pe cineva care nu mă ia drept ceea ce sunt. Şi, în fond, nu văd ce diferenţă ar putea fi pentru Bryan; cei mai mulţi bărbaţi de vârstă lui au pe cineva – undeva. O ura pe această femeie din înalta societate care – oricât ar fi vrut să ascundă – în adâncul inimii îi era duşmană şi o privea ca pe o femeie care-i subjugase fiul îngreunându-i şansele strălucite în cariera lui, ca pe o Dalilă care îl trăgea la fund. Gyp continuă şi mai liniştit: – Nu este nevoie ca Bryan să pomenească cuiva despre existenţa mea; iar dumneavoastră puteţi fi foarte sigură că dacă vreodată va simţi că s-a săturat de mine, n-o să-l mai stingheresc cu prezenţa mea.

Se ridică. Lady Summerhay o urmă.

— Sper că nu-ţi închipui – sunt de fapt foarte nerăbdătoare să…

— Cred că e mai bine să fiţi sinceră. Niciodată nu mă veţi iubi şi nu mă veţi ierta că l-am sedus pe Bryan. Aşa stând lucrurile, vă rog să mă consideraţi ca pe o simplă amantă. Ar fi foarte bine pentru noi amândoi. În orice caz aţi făcut foarte bine că aţi venit. Vă mulţumesc şi la revedere!

Lady Summerhay plecă împleticindu-se printre măsuţele şi scaunele din holul hotelului, şi curând silueta ei înaltă dispăru în spatele unei colonade. Gyp se aşeză din nou pe canapea, apăsându-şi mâinile peste urechile care-i ardeau. Puterea acelui demon al mândriei care sălăşluia în ea era în acel moment mai mare decât dragostea ei! Încă mai stătea acolo când valetul îi anunţă un alt musafir – pe Winton, care era fericit că o vede după o absenţă atât de lungă. După ce-i comunică ultimele veşti despre Mildenham şi despre micuţa Gyp, se uită lung la ea şi zise:

— Uşa vă este deschisă amândurora fie în Mildenham fie în Bury Street, ori de câte ori veţi vrea să veniţi. Pentru mine, Gyp, asta e adevărata ta căsătorie. Le voi spune deschis acest lucru şi servitorilor.

Îşi imagină un şir de oameni ca la rugăciunile din familie – şi pe tatăl ei stând în picioare, foarte drept: „Veţi fi atât de buni ca pe viitor să ţineţi seama… Vă voi fi recunoscător dacă veţi…" şi aşa mai departe; faţa rotundă şi îmbufnată a lui Betty pentru că fusese chemată odată cu ceilalţi; faţa blândă şi enigmatică a lui Markey; cea sfioasă şi holbată a doamnei Markey; chipurile, ca de iepuri fricoşi, ale cameristelor; zâmbetul răutăcios al bătrânului Pettance: „Ha! Domnul Bryan Summerhay întâi i-a cumpărat calul şi acum a luat-o şi pe ea!" Gyp spuse:

— Dragă tată, nu ştiu ce să spun! Este cât se poate de drăguţ din partea ta. Vom vedea mai târziu.

Winton o mângâie pe mână.

— Ştii, Gyp, trebuie să-i înfruntăm.

Gyp râse.

În aceeaşi noapte, peste fâşia de întuneric care despărţea paturile lor, Gyp spuse:

— Bryan, promite-mi ceva.

— Depinde. Te cunosc prea bine.

— Nu; este destul de rezonabil şi de posibil. Promite!

— Bine, dacă este aşa…

— Vreau să mă laşi pe mine să iau cu chirie Casa Roşie în care o să stăm – lasă-mă să fie a mea în totul – lasă-mă să plătesc eu toate cheltuielile de acolo.

— Care e motivul?

— Vreau să am şi eu un cămin al meu. Nu pot să-ţi explic mai mult, dar vizita de astăzi a mamei tale m-a făcut să simt această nevoie.

— Fetiţa mea, cum ar fi posibil să locuiesc acolo pe cheltuiala ta? E absurd!

— Tu poţi plăti pentru orice altceva; Londra, călătoriile, îmbrăcămintea dacă vrei. Suntem chit. Dar bineînţeles că nu este vorba de bani. Vreau doar să ştii că dacă s-ar întâmpla să nu mai ai nevoie de mine, poţi în orice moment să nu mai vii, pur şi simplu.

— Dar e absurd, Gyp!

— Nu e; atât de multe femei îşi pierd bărbaţii pentru că pretind prea multe de la ei. Eu nu vreau să te pierd în acest fel – asta e tot.

— Dar e o copilărie, iubita mea.

— Ba nu este. Bărbaţii, ca şi femeile trag de lanţuri. Şi când nu există niciun lanţ…

— Bine, atunci lasă-mă pe mine să închiriez casa şi să fii tu aceea care să pleci atunci când te vei sătura de mine. Vocea lui suna

înăbuşită, dar nemulţumită; îl auzea cum se tot răsuceşte în pat ca şi când îl supărau pernele.

— Nu; nu pot să-ţi explic. Dar asta este ceea ce vreau.

— Abia începem viaţa împreună şi tu vorbeşti ca şi cum ai vrea să se termine. Gyp, este de-a dreptul jignitor şi cu asta să terminăm.

Urmă o tăcere ca de mormânt; amândoi aşteptau liniştiţi în întuneric, încercând să ajungă la o înţelegere, tăcând. Trecu o oră până când îl auzi că oftează şi simţindu-i buzele pe gură, ştiu că a câştigat.

III

ÎN BIROU, RAZELE LUNII ÎI băteau în obraz; şi tot mai multe amintiri îi veneau în minte – amintiri din primele zile petrecute împreună în casa aceasta veche.

În prima iarnă Summerhay se întorsese rănit de la vânătoare. Amintirea zilelor în care îl îngrijise era ciudat de plăcută, acum, după ce trecuseră doi ani. În timpul convalescenţei se duseră în Pirinei şi petrecură două săptămâni minunate la Argeles, tocmai în luna martie, când florile de migdal se legănau sub cerul albastru. La Londra avură prima întâlnire stânjenitoare pe când se întorceau într-o seară de la teatru. Auziră o voce de femeie:

— Ei, Bryan! Este o veşnicie de când nu te-am văzut!

El răspunse mai tărăgănat, ca şi cum ar fi bătut în retragere:

— Bună, Diana!

— Pe unde umbli acum? De ce nu vii să ne vezi?

— Trăiesc la ţară. Am să vin odată. La revedere.

Era o fată înaltă, cu părul roşu, cu o piele albă, frumoasă şi cu ochii negri – da, negri; Gyp putuse să-i vadă foarte bine cum o măsurau din cap până în picioare cu un fel de curiozitate vie, aprinsă. Pe urmă, simţi mâna lui cum o strânge de braţ.

— Hai să mergem puţin pe jos şi apoi luăm o maşină.

După ce scăpară de aglomeraţie, îi strânse de mână şi-l întrebă:

— Cine era?

— O verişoară de-a doua. Diana Leyton.

— O cunoşti bine?

— O, da – mai bine zis o cunoşteam.

— Şi îţi place foarte mult?

— Destul!

Se întoarse şi se uită la ea cu seriozitate dar de-abia stăpânindu-şi râsul. Totuşi, până în această zi fata asta înaltă, cu pielea albă, strălucitoare, cu ochii negri, arzători, cu părul roşu ca flacăra rămăsese o amintire nu tocmai plăcută. Din seara aceea ei nu mai ascundeau faţă de nimeni legătura lor, mergând oriunde doreau fără să ţină seamă că se puteau întâlni cu lume cunoscută. Nimic nu poate fi mai uşor ignorat decât lumea din jurul tău atunci când inima îţi este plină de alte lucruri. La Londra se duceau rareori. Dar Gyp nu pierdea niciodată din vedere că ceea ce era ideal pentru ea nu era ideal şi pentru el, care trebuia să iasă în lume şi să cunoască oameni; el nu trebuia să fie lipsit de plăcerile şi obligaţiile sociale, ca apoi într-o zi să-şi dea seama că toate aceste sacrificii le făcuse din cauza ei. Drumul până la Londra în fiecare zi era prea obositor, aşa că ea îl convinse să închirieze un apartament în Temple şi să doarmă acolo trei nopţi pe săptămână. În ciuda tuturor rugăminţilor lui stăruitoare, ea nu se duse

niciodată acolo, şi ori de câte ori venea la Londra trăgea în Bury Street. Nu voia să rişte făcându-l să simtă că se ţine scai de el. Voia să nu-i devină prea obişnuită astfel încât să-i fie mai dor de ea atunci când se afla departe. Nu-l întreba niciodată unde se ducea sau cu cine se întâlnea. Dar, uneori, Gyp se întreba dacă o mai iubea tot aşa ca la început. O asemenea dragoste ca a ei – pasionată, plină de adoraţie, protectoare, mergând până la sacrificiu, gata să dea totul, dar aşteptând în taină să primească în schimb toată dragostea lui – pentru că oare cum ar putea o femeie mândră să iubească pe cineva care n-o iubeşte? — o astfel de dragoste tinde întotdeauna spre o unire mai completă decât e posibil într-o lume în care totul este atât de schimbător şi de nestatornic. Dar nu căuta să lupte ca să scape din ghearele ei. Nu păstra niciun fel de rezervă; miza totul pe o singură carte aşa cum făcuse şi tatăl ei înainte.

Razele lunii cădeau în toată strălucirea pe vechiul birou şi pe o vază cu lalele, dând florilor o culoare care de fapt nu era culoare, ca şi cum veneau dintr-o lume de dincolo de conştiinţa omenească. Lumina mai cădea şi pe un bust de bronz al bătrânului Voltaire care părea să ascundă un zâmbet în fundul ochilor. Gyp întoarse bustul pentru ca lumina să-i prindă şi celălalt obraz; de sub soclu ieşi la iveală o scrisoare. O scoase.

„Dragă Bryan,
Crede-mă, te iroseşti…”

Împinse scrisoarea sub bust şi se ridică, stăpânită de dorinţa să citească şi restul ca să vadă de la cine era. Nu! Nu se cade să citeşti scrisorile care nu-ţi aparţin. Dar o izbise semnificaţia acestor câteva cuvinte: *„Dragă Bryan, crede-mă, te iroseşti…”* Era scrisul unei femei; nu al mamei, nici al surorii lui – le cunoştea scrisul. Cine îndrăznise să-i spună că se iroseşte? Poate era o scrisoare dintr-un şir de scrisori! O corespondenţă intimă cu o femeie al cărei nume ea nu-l cunoştea, pentru că el nu-i spusese nimic! Se iroseşte – dar cum? Din cauza vieţii pe care o ducea cu ea aici? Oare într-adevăr se irosea? Începu să-şi frământe memoria. În ultima vacanţă de Crăciun petrecuseră două săptămâni minunate la Florenţa, pe un timp senin, dar friguros; el fusese foarte amuzant. Acum era luna mai! De atunci nu-şi mai aducea aminte să-l fi văzut atât de molipsitor de vesel! *„Crede-mă – te iroseşti.”* Simţea cum creşte în ea ura împotriva acelei femei necunoscute care-i spusese aceste cuvinte; urechile îi ardeau. Se simţea îndemnată să rupă scrisoarea; dar bustul care o păzea părea că-şi bate joc de ea; aşa că plecă de acolo zicându-şi: „Mă voi duce în întâmpinarea lui; nu mai pot aştepta aici”.

Ieşi în grădina luminată de lună şi apucă încet pe drumul alburiu care ducea spre gară. Era o noapte magică, fără rouă. Tăie drumul

printr-o pădurice de fagi. Razele lunii se furişaseră, îngheţând ramurile şi trunchiurile copacilor, răspândind un cenuşiu fantomatic peste jirul cu tente de umbră. Nu se mişca nicio frunză, nicio fiinţă nu tresărea. „La întoarcere îl voi aduce pe aici”, se gândi ea şi se opri într-un colţ îndepărtat pe unde trebuia să treacă. Trenul intră în gară; trecu o maşină huruind, un biciclist, apoi primul călător care o luă la fugă. Era el şi după ce-l strigă, alergă din nou în umbra copacilor. Veni în goană spre ea.

Se aşezară pe o rădăcină mare şi sprijinindu-se de el îl întrebă:

— Ai avut o zi grea?

— Da; am fost reţinut de o consultaţie, pe urmă bătrânul Leyton m-a invitat la masă.

Lui Gyp i se păru că pământul de sub ea începe să se surpe.

— Familia Leyton din Eaton Square? A fost lume multă?

— Nu. Numai bătrânii cu Bertie şi Diana.

— Diana? Fata cu care ne-am întâlnit când am ieşit de la teatru?

— Când? A, da! Ce memorie ai, Gyp!

— Da; mai ales pentru ceea ce mă interesează.

— De ce? Te-a interesat fata asta?

Gyp ridică privirea spre el.

— Da. Este deşteaptă?

— Cred că se poate numi aşa.

— Şi este îndrăgostită de tine?

— Dumnezeule! De ce?

— Ţi se pare atât de imposibil? Eu sunt.

Începu să o sărute. Închizând ochii, Gyp se gândi: „Numai dacă nu m-ar săruta pentru că vrea să evite răspunsul!” Apoi. Timp de câteva minute, tăcură.

— Bryan, răspunde-mi cinstit: Nu ai niciodată senzaţia că te iroseşti din cauza mea?

Era sigură că în strânsoarea lui simţise o tresărire; dar chipul lui rămase senin şi deschis, iar în glas avea o notă glumeaţă.

— Păi, nu prea! Draga mea, vrei să fii spirituală?

— Promite-mi că o să-mi spui atunci când te-ai plictisit de mine.

— De acord! Dar să nu-ţi închipui că se va întâmpla cât vom fi în viaţă.

— Eu nu sunt atât de sigură.

— Eu însă sunt.

IV

A DOUA ZI, DUPĂ CE COBORÎ, Summerhay se duse direct în birou: nu se simţea în largul său. „Te iroseşti!" Ce făcuse cu scrisoarea aceea a Dianei? Îşi amintea că Gyp intrase tocmai când o terminase de citit. Căutând prin sertare şi dosare, mişcând din loc toate lucrurile, trase la o parte şi bustul şi scrisoarea apăru. O luă şi oftă uşurat.

„Dragă Bryan,

Crede-mă – te iroseşti. Da, dragul meu, cu siguranţă! Il faut se faire valoir![28] *Ai un singur picior cu care înaintezi; celălalt este înţepenit în nu ştiu ce vizuină misterioasă. Cu un picior în groapă la treizeci de ani! Aşa e, Bryan! Scoate-l! Sunt atât de multe lucruri care te aşteaptă! N-are rost să-mi spui să-mi văd de treabă. Vorbesc în numele tuturor celor care te cunosc. Ne dăm cu toţii seama că trandafirul se usucă. În afară de asta, te-am considerat verişorul meu favorit încă de când aveam cinci ani iar tu erai un mic tiran de zece; şi pur şi simplu nu suport gândul de a şti că te duci încet, la fund, în loc să te ridici repede. O! Ştiu «La naiba cu toată lumea!» Dar oare aşa să fie? Aş crede mai curând că e «la naiba» cu tine! Şi acum destul! Când treci să ne vezi? Am citit cartea aceea. Autorul pare să creadă că dragostea nu este nimic altceva decât pasiune şi pasiunea este întotdeauna fatală. Mă îndoiesc! Poate că tu ştii.*

Nu fi supărat pe mine pentru că sunt ca o bunică.

Au revoir.

A ta foarte bună verişoară,

Diana Leyton"

Înghesui scrisoarea în buzunar. Stătuse acolo sub bust timp de două zile! Oare Gyp o văzuse? Se uită la chipul de bronz; filosoful părea că-l priveşte şi el din orbitele adânci, spunându-i parcă: „Ce ştii tu despre inima omenească, băiatul meu – despre inima ta, a iubitei tale, a acelei fete sau a altcuiva? Să vezi cât o să-ţi mai dea încă de furcă! Împacheteaz-o, sigileaz-o, pune-o într-un sertar şi încuie-l! Mâine va ieşi din sertar, va ieşi din pachet şi o va lua din loc. Ha! Ha!" Şi Summerhay se gândi: „Ţap bătrân! Tu n-ai avut niciodată inimă!" În camera de deasupra, Gyp stătea probabil tot aşa cum o lăsase, aranjându-şi pieptănătura – ar fi un ticălos bărbatul care, chiar cu gândul…! Ochii bustului păreau să spună: „Ei! Ai milă! E ciudat! De ce să nu-ţi fie milă de fata aceea cu părul roşu, cu pielea atât de albă şi cu ochii căprui atât de arzători?" Piei, Satană! Inima îi aparţinea lui Gyp; nimeni pe lume nu i-o putea lua!

Cât de mult o iubise şi cât de mult o iubea; ea va rămâne totdeauna pentru el ceea ce a fost. Dar gura înţeleptului părea că se

strâmbă: „Chiar aşa, dragul meu! Numai că inima este foarte ciudată, foarte încăpătoare!” Un zgomot îl făcu să se întoarcă.

Micuţa Gyp stătea în pragul uşii.

— Bună, Baryn! Alergă spre el şi i se urcă pe genunchi, iar lumina soarelui îi cădea în plete făcându-le să strălucească.

— Ei, ţigăncuşo! Cine s-a făcut fetiţă mare?

— Mă duc la călărie.

— Ho, ho!

— Baryn, hai să ne jucăm de-a hopa-Mitică!

— Bine, haide!

Gyp încă mai era ocupată cu acele zeci de amănunte care reţin femeile cel puţin un sfert de oră după ce pretind că „sunt gata”, iar când cei doi năvăliră şi micuţa Gyp strigă: „Hopa!”, ea rămase cu acul în mână pentru a urmări obişnuitul ritual al jocului.

Summerhay se aşezase pe balustrada patului, încrucişându-şi braţele, îndesându-şi capul şi umflându-şi obrajii ca să pară un ou, până când cu o mişcare neaşteptată pe care micuţa Gyp o ghicea totdeauna, el se rostogolea pe pat.

Simulând că aduce „toţi caii regelui”, ea încerca în zadar să-l ridice în sus. Acest joc străvechi, urmărit de Gyp de sute de ori, avea astăzi o valoare deosebită. Dacă el mai putea fi atât de ridicol de copilăros, cum să se mai îndoiască de el? Uitându-se la faţa lui care se mişca încoace şi încolo, imperturbabilă sub burduşelile degetelor micuţe, se gândi: „Şi fata aceea a îndrăznit să-i spună că se iroseşte!” Fata aceea înaltă, cu pielea albă, fata din faţa teatrului – Diana, la care luase masa cu o seară înainte – ea scrisese acele cuvinte! Era sigură de asta!

În după-amiaza aceea, după ce făcură un lung galop peste coline, Gyp întoarse capul într-o parte şi întrebă deodată:

— Vânează şi ea?

— Cine?

— Verişoara ta – Diana.

Cu vocea lui tărăgănată, răspunse:

— Cred că vrei să întrebi dacă mă vânează pe mine?

Cunoştea acest ton, această expresie de pe chipul lui, ştia că se supărase; dar nu se putea abţine.

— Exact.

— Deci începi să devii geloasă, Gyp?

După ce-i scăpară aceste cuvinte reci şi serbede, simţi că inima i se strânge, iar a ei tresări. Gyp continuă să galopeze. Când struni din nou calul, el se uită la faţa ei şi se sperie. Era plină de încordare. Spuse blând:

— N-am vrut să te supăr, Gyp.

Dar ea clătină din cap. Intenţionase să o jignească! Răspunse:

— Bryan, priveşte norul acela prelung şi alb, şi nuanţa aceea de

măr crud a cerului – mâine va ploua. Trebuie să ne bucurăm de fiecare zi frumoasă ca şi cum ar fi ultima.

Încurcat, ruşinat, dar în acelaşi timp puţin supărat, Summerhay continuă să călărească alături de ea.

În noaptea aceea ea plânse prin somn; şi când el o trezi, îl cuprinse în braţe şi rosti printre suspine:

— O! Am visat că nu mă mai iubeşti!

O ţinu multă vreme în braţe şi reuşi să o liniştească. Niciodată! Niciodată nu va înceta s-o iubească!

Dar un nor nu mai mare decât palma poate să se întindă pe cer şi să întunece toată ziua!

V

VARA TRECU, FĂRĂ CA UMBRA din inima lui şi a ei să se risipească. Zilele lungi şi luminoase creşteau mereu, ajunseră încet la zenit şi apoi se scurtară încetul cu încetul. Sâmbetele şi duminicile, câteodată cu Winton şi cu micuţa Gyp, dar de cele mai multe ori singuri, se plimbau pe fluviu, căci pentru Gyp fluviul nu pierduse nimic din farmecul primei lor după-amiezi petrecute acolo. Toată săptămână aştepta cu nerăbdare aceste ore pe care le putea petrece cu el, ca şi când apa înconjurătoare o punea la adăpost de lumea care i l-ar fi putut lua. Odată se aventurase chiar până la tribunal ca să-l vadă cu perucă şi în robă. Cu peruca aceea cenuşie, rigidă, pe fruntea lui lată, părea un om foarte inteligent, dar sever – ieşit dintr-o lume căreia ea nu i-ar fi putut aparţine niciodată, o lume strălucitoare, dar tiranică. Ea nu stăpânea şi nu cunoştea decât o parte din el! Când se plimbau însă pe fluviu, simţea că este cu totul al ei – iubitor, leneş, impudic de îndrăgostit, stând cu capul în poala ei, aruncându-se ca să înoate şi stropind cu apă în jurul ei, sau trudind la vâsle, în josul apei şi cântând: *„Du-mă departe, râul meu călător”*. Era o adevărată binecuvântare pentru ea ca în fiecare săptămână, pentru câteva ore, să nu mai fie absorbită de conştiinţa crescândă a faptului că niciodată nu va putea să-l aibă cu totul pentru ea. Dar în tot timpul acesta umbra reţinerii creştea.

Când veni vacanţa cea mare. Gyp hotărî eroic ca el să petreacă o lună de vacanţă departe de ea. Cât timp Betty va fi la mare cu micuţa Gyp, ea se va duce cu tatăl ei la cură. Îşi susţinu ferm această hotărâre, şi după multe proteste, Summerhay spuse ridicând din umeri:

— Foarte bine, dacă eşti atât de nerăbdătoare să scapi de mine…

Nerăbdătoare să scape de el! Dar se stăpâni şi se mulţumi să spună zâmbind:

— În sfârşit! Eşti băiat bun! Numai dacă s-ar întoarce la ea aşa cum fusese înainte. Gyp nu-l întrebă unde şi la cine se va duce.

Tumbridge Wells, acel încântător purgatoriu unde oamenii ieşiţi la pensie îşi pregăteau sufletele pentru o şi mai durabilă retragere, părea că visează pe dealurile sale presărate cu lungi şiruri de vile frumoase. Pădurile şi islazurile lui rămăseseră încă neofilite, aşa că pensionarii nu se gândeau să-l părăsească pentru a se duce la mare. Îşi făceau cumpărăturile în Pantiles, cutreierau dealurile, sau îşi fluturau crosele de golf prin parcurile pline de verdeaţă; încă mai obişnuiau să-şi ia ceaiul unii la alţii şi se duceau pe la numeroasele biserici din localitate. Se retrăseseră din viaţa zbuciumată, şi în aşteptarea „trecerii în marea linişte” făceau tot posibilul să amâne cât mai mult

această trecere.

Winton închiriase un apartament într-un hotel unde putea face băi şi bea ape minerale fără să fie nevoit să urce pe dealuri. Era prima cură la care venea şi Gyp, după cea de la Wiesbaden de acum şase ani. Simţea că în ea se produsese o schimbare totală şi ciudată în acest interval! Atunci viaţa îi oferise câte o sorbitură din fiecare băutură; acum numai o singură mare sorbitură ca să-şi astâmpere setea de nepotolit.

Trăia mereu în aşteptarea poştei şi, dacă, prin vreo întâmplare, nu-şi primea scrisoarea zilnică, se simţea deprimată. Îi scria şi ea în fiecare zi, uneori chiar câte două scrisori, dar în astfel de cazuri rupea a doua scrisoare, aducându-şi aminte de motivele care o determinaseră să suporte această despărţire. În prima săptămână scrisorile lui erau mai reţinute; în a doua deveniră înflăcărate; în a treia erau mai variate – când arătându-şi nerăbdarea, când iritarea şi deprimarea; şi erau mult mai scurte. În timpul celei de a treia săptămâni mătuşa Rosamund veni şi ea la băi. Era o susţinătoare fermă a noii vieţi pe care o ducea Gyp, căci, după părerea ei, aşa-i trebuia lui Fiorsen. Avea, hotărât, o părere proastă despre bărbaţi, dar una şi mai proastă despre legile matrimoniale existente; pentru ea orice femeie care le dădea o lovitură era întrucâtva o eroină, cu toate că, de fapt, Gyp nu se gândise niciun moment să le dea o lovitură. Temperamentul aristocratic şi rebel al mătuşii Rosamund clocotea de ură împotriva celor pe care ea îi numea „oameni mărginiţi”, care încă mai susţineau că femeile sunt proprietatea bărbaţilor. Tocmai din pricina asta se ferise, cu cea mai mare băgare de seamă, ca să nu se pună niciodată în această situaţie.

Mătuşa Rosamund îi aduse o veste:

— Draga mea, mergeam pe Bond Street, pe lângă cofetăria aceea – ştii, unde se serveşte îngheţată specială de cafea, şi pe cine crezi că văd ieşind de acolo? Pe domnişoara Daphne Wing cu prietenul nostru Fiorsen care arăta ca un câine bătut. S-a apropiat de mine în timp ce mica lui doamnă îl urmărea ca un linx. Crede-mă, draga mea, îmi părea destul de rău de el; avea privirea aceea flămândă a lui; sunt sigură că ea se ocupă de gătit. Fiorsen m-a întrebat ce faci. „Când o s-o vedeţi, a zis el, spune-ţi-i că n-am uitat-o şi că n-o voi uita niciodată. În orice caz, ea a avut dreptate: acesta este genul de femeie pentru care sunt făcut.” Şi felul în care s-a uitat la fată m-a făcut să mă simt prost. Apoi m-a salutat înclinându-se puţin, după obiceiul lui; şi au plecat, ea încântată nevoie mare. Crede-mă, îmi pare rău de el, dar numai pe jumătate.

Gyp spuse blând:

— Nu trebuie să-ţi pară rău, mătuşico; el va fi totdeauna în stare să se compătimească singur.

Mătuşa Rosamund rămase tăcută, puţin şocată. Biata de ea, nu trăise niciodată alături de Fiorsen!

În aceeaşi după-amiază Gyp stătea într-un şopron de pe izlaz şi se gândea la ceea ce o preocupa mai mult: „Astăzi e joi! Mai sunt încă unsprezece zile!” – când văzu că se îndreaptă spre ea trei fiinţe: un bărbat, o femeie şi ceva care părea să fie un câine. Dragostea de frumos şi drepturile absolute ale omului îi turtiseră câinelui nasul, îl făcuseră să rămână cu jumătate din urechi şi cu o coadă nu mai lungă de câţiva centimetri. Avea astmă şi mergea legănându-se ca o raţă. Se auzi un glas:

— Maria, locul ăsta e bun. Vom putea sta şi la soare.

În glasul acela se simţea răguşeala răcelii permanente căpătată lângă nenumăratele morminte. Gyp îl recunoscu pe domnul Wagge. Îşi dăduse jos barba, lăsându-şi doar favoriţii, iar doamna Wagge se împlinise bine. Se aşezară lângă ea.

— Maria, tu stai acolo; nu vei avea soarele în ochi.

— Nu, Robert; eu voi sta aici. Stai tu acolo.

— Nu, tu vei sta acolo.

— Nu, eu voi sta aici. Vino, Duckie!

Câinele stătea nemişcat pe cărare şi se uita la Gyp. Domnul Wagge urmări direcţia privirii lui.

— O! spuse el, ce surpriză! Şi bâjbâind după pălăria de pai, îşi şterse de mânecă cealaltă mână şi i-o întinse, în timp ce-şi dădeau mâna, câinele se îndreptă spre Gyp şi se aşeză la picioarele ei. Doamna Wagge îi întinse şi ea o mână într-o mănuşă lucioasă.

— Este o adevărată plăcere, îngână ea. Cine s-ar fi gândit să vă întâlnească! O, nu-l lăsaţi pe Duckie să se aşeze pe rochia dumneavoastră frumoasă! Vino aici, Duckie!

Duckie îşi rezemă spatele de gleznele lui Gyp. Domnul Wagge spuse brusc:

— N-aţi venit ca să vă stabiliţi aici, nu-i aşa?

— O, nu! Sunt doar pentru cură, cu tata.

— A! Nu mă gândeam niciodată să vă mai întâlnesc. Noi ne-am retras aici cam de un an. E o localitate drăguţă.

— Da; şi mie mi se pare drăguţă.

— Am vrut natură. Aerul ne priieşte, deşi e puţin – hm – prea tare, cum aţi spus dumneavoastră. Dar este un loc unde poţi sta o perioadă mai mare de timp. Căutam de mult aşa ceva.

Doamna Wagge adăugă:

— Ne-am gândit la Wimbledon, dar domnului Wagge i-a plăcut mai mult aici unde se poate plimba; şi este mai select, poate. Avem câţiva prieteni. Biserica este foarte frumoasă.

Domnul Wagge interveni:

— Întotdeauna eu mă duceam la capelă; dar există ceva în astfel de

localităţi, cum este asta, care face ca biserica să pară mai potrivită; soţiei mele i-a plăcut totdeauna să meargă la biserică. Eu însă nu mi-am ascuns niciodată purtările de ochii lumii.

— Este o chestiune de atmosferă, nu-i aşa?

Domnul Wagge clătină din cap.

— Nu; nu suport mirosul de tămâie – nu suntem adepţi ai bisericii sacerdotale. Şi ce mai faceţi, doamnă? Vorbim adesea de dumneavoastră. Arătaţi bine.

Obrazul lui devenise portocaliu închis, iar al doamnei Wagge de culoarea sfeclei trecute. Câinele se agită, fornăi şi se aşeză din nou la picioarele ei.

Gyp spuse liniştit:

— Astăzi mi-a vorbit cineva despre Daisy. A devenit o stea, nu-i aşa?

Doamna Wagge oftă. Domnul Wagge întoarse privirea în altă parte şi răspunse:

— Este un subiect dureros. Să câştigi patruzeci până la cincizeci de lire pe săptămână şi să vorbească despre tine toate ziarele. Un succes – fără îndoială. N-aş fi surprins dacă ar economisi chiar o sumă de o mie cinci sute de lire pe an. De ce nu, eu chiar în anii mei cei mai buni, când gripa făcea ravagii, n-am strâns niciodată o mie de lire. Ea are succes.

Doamna Wagge adăugă:

— I-aţi văzut ultima fotografie – cea în care stă în picioare între două hortensii puse în hârdaie pentru flori? A fost ideea ei.

Domnul Wagge începu să îndruge:

— Sunt totdeauna bucuros să o văd când se plimbă cu maşina. Dar am venit aici ca să am linişte după viaţa pe care am dus-o şi nu vreau să mă mai gândesc la aşa ceva, mai ales când sunteţi şi dumneavoastră de faţă, doamnă. Nu vreau – ăsta-i adevărul!

Urmă o tăcere, în timpul căreia domnul şi doamna Wagge îşi examinau picioarele, iar Gyp se uita la câine.

— Ah! iată-te! Winton apăru din spatele şopronului. Gyp nu putu să nu zâmbească. Faţa lui mică, bătută de vânt, cu ochii uşor tulburi, nasul subţire, mustaţa căruntă, puţin încreţită, care nu-i ascundea buzele strânse, statura zveltă, hotărâtă; ţinuta, glasul limpede, sec, întretăiat – toate erau antiteza domnului Wagge, cu statura lui planturoasă, îndesată, cu faţa cu piele groasă şi cu trăsături grosolane, cu vocea răguşită, dar insinuantă. Era ca şi cum providenţa făcea o demonstraţie a extremelor tipurilor sociale.

— Domnul şi doamna Wagge – tatăl meu.

Winton îşi scoase pălăria. Gyp rămase aşezată cu câinele Duckie la picioarele ei.

Încântat de cunoştinţă, domnule, spuse domnul Wagge. Sper că vă

prieşte cura de ape. Se spune că sunt cele mai eficace, după câte ştiu.

— Mulţumesc – nu mai mult ca altele. Faceţi şi dumneavoastră cură?

Domnul Wagge zâmbi.

— Nu! spuse el, locuim aici.

— Adevărat? Dar aveţi ce face aici?

— Păi, de fapt, am venit aici pentru odihnă. Dar la două săptămâni merg la baia de aburi ca să-mi menţin porii activi.

Doamna Wagge adăugă cu blândeţe:

— Se pare că soţului meu îi prieşte foarte mult.

Winton spuse:

— Da. Câinele este al dumneavoastră? Are o mutră de filosof, nu-i aşa?

Doamna Wagge răspunse:

— E un căţel neastâmpărat, nu-i aşa, Duckie?

Duckie, fiind acum centrul atenţiei tuturor, se ridică şi pufăi în faţa lui Gyp. Ea profită de ocazie pentru a se ridica.

— Cred că trebuie să plecăm. La revedere. Mi-a făcut plăcere să vă reîntâlnesc. Când o vedeţi pe Daisy, spuneţi-i că o îmbrăţişez.

Doamna Wagge scoase, pe neaşteptate, batista din poşetă. Domnul Wagge îşi drese glasul cu zgomot. Gyp simţi că Duckie venea după ea şi o auzi pe doamna Wagge strigându-l cu batista la gură:

— Duckie! Duckie!

Winton spuse încet:

— Aşadar ăştia doi sunt părinţii acelei fetişcane drăguţe! Păi, dacă stai să te gândeşti bine, se vedea că nu e de prea bună calitate. După cum spunea mătuşa ta, fata mai este şi acum cu prietenul nostru.

Gyp încuviinţă.

— Da; sper să fie fericită.

— El nu este, după cât se pare. Dar aşa-i trebuie.

Gyp clătină din cap.

— O, nu, tată!

— Ei bine, nu trebuie să doreşti nimănui un rău mai mare decât şi-l poate face singur. Dar când oamenii aceştia îndrăznesc să te privească pe tine, de sus, e…

— Tată dragă, ce importanţă are?

— Pentru mine are foarte mare importanţă! Gura i se întinse într-un zâmbet aspru: – Ah, ei bine, de fapt nu se poate spune care dintre noi este mai în măsură să-şi condamne semenii.

În cele câteva zile petrecute la Tumbridge Wells se apropiaseră sufleteşte unul de altul mai mult decât reuşiseră vreodată. Fie că băile avuseseră un efect deosebit asupra lui, fie că aerul pe care domnul Wagge îl găsise – „puţin – hm – prea tare” – avusese asupra lui Winton un efect contrar, cert este că acea cuirasă a primei datorii a unui

bărbat, aceea de a-şi ascunde sentimentele, începu să cedeze.

În ultima după-amiază a şederii lor acolo, ieşiră împreună la plimbare într-una din pădurile din apropiere. Impresionată de frumuseţea copacilor luminaţi de soare, lui Gyp îi fu greu să vorbească. Dar Winton, care era pe punctul de a o pierde din nou, deveni vorbăreţ. Pornind de la schimbările dezastruoase din lumea curselor – atât de plutocratică acum, cu sprijinul americanilor, cu creşterea numărului celor care se ocupă de pariuri şi alte întâmplări tragice – se lansă într-o filipică asupra stării de lucruri în general. Parlamentul, acum că membrii lui primeau diurne, îşi pierduse din prestigiu; oraşele devoraseră satele; vânătoarea era ameninţată; puterea şi vulgaritatea presei erau înfiorătoare; femeile îşi pierduseră capul; şi toată lumea se speria de „bunele maniere”. Cu timpul, mica Gyp va fi de vârstă lui Gyp, dar atunci toţi vor fi la cheremul Comitetelor de Supraveghere, vor trăi în oraşe-grădini şi vor trebui să dea socoteală pentru fiecare ban pe care îl vor cheltui şi pentru fiecare minut din timpul lor; calul va fi şi el pe cale de dispariţie şi va fi scos numai o dată pe an, la parada alegerii primarului. Spera să nu mai trăiască să vadă aşa ceva. Apoi o întrebă pe neaşteptate:

— Gyp, tu ce crezi că se întâmpla după moarte?

— Nimic, tată. Cred doar că ne întoarcem înapoi.

— Ah… Şi eu cred la fel!

Niciunul dintre ei nu ştiuse vreodată ce gândeşte celălalt despre acest lucru!

Gyp murmură:

„La vie est vaine,
Un peu d’amour,
Un peu de haine,
Et puis bonjour!” [29]

Winton nu reuşi să schiţeze niciun zâmbet.

— Şi ceea ce numim „Dumnezeu”, continuă el, ce este la urma urmelor? Este de fapt ce avem mai bun în noi – după câte îmi dau seama. Nu-ţi poţi imagina mai mult decât eşti în stare să-ţi imaginezi. Dar este ceva care totdeauna m-a tulburat, Gyp. Toată viaţa am iubit o singură fiinţă. Vine moartea, şi nu mai exist! Atunci de ce am iubit dacă după moarte nu te mai întâlneşti cu fiinţa iubită?

— Poate pentru că iubind pe cineva sau ceva din toată inima este de ajuns.

Winton privi cu ochii pierduţi.

— Da, da – spuse în cele din urmă. Fariseii religioşi strâng banii ca să parieze pe un cal care nu va alerga niciodată. Acelor yoghini din India – care stau nemişcaţi, iar în jurul lor lumea se poate prăpădi fără ca lor să le pese – le va fi bine în împărăţia care vine. Dar dacă aceasta

nu există?

Strecurându-şi mâna sub braţul lui, Gyp se strânse lângă el.

— Tată, tu şi cu mine ne vom risipi în soare şi în vânt, în copaci şi în ape, ca Procris din tabloul meu.

VI

BRYAN SUMMERHAY SE URCĂ ÎN expresul de noapte din Edinburg cu inima stăpânită de două sentimente distincte – regretul pentru fata pe care o lăsa acolo şi dorul pentru femeia cu care urma să se revadă. Cum le putea trăi pe amândouă deodată? Şi totuşi, stând întins în cuşeta lui, i se părea foarte simplu să-i stăruie în minte amintirea Dianei întinzându-i ceaiul sau ridicând privirea spre el în timp ce-i întorcea paginile partiturilor la pian, ispitindu-l din ochi; ca în următorul moment să fie cuprins de dorul îmbrăţişării lui Gyp, de vocea ei, de ochii şi de sărutările ei. Ştia că sentimentele şi tovărăşia spre care se ducea sunt cele mai satisfăcătoare din câte avusese vreodată. Totuşi, parcă-i părea rău de fata aceea cu părul roşu!

Trăind această ciudată întrepătrundere de sentimente, adormi şi visă cum se poate visa numai în tren; apoi îi trezi liniştea adâncă dintr-o gară, adormi din nou, el crezu că ore întregi, ca să-şi dea seama că era în aceeaşi staţie, pe urmă căzu într-un somn greu şi nu se mai trezi decât la Willesden, când se făcu ziuă. Acum nu mai avea decât o singură emoţie, o singură dorinţă – să ajungă la Gyp. Şi în maşină începu să zâmbească, bucurându-se că simţea mirosul dimineţii londoneze.

Ea îl aştepta în dormitorul de la hotel, foarte palidă, tremurând toată; şi când se repezi şi o îmbrăţişă, închise ochii. Sărutând-o, o simţi că era gata să leşine; iar el însuşi nu se mai gândea la altceva decât la acest sărut care nu se mai sfârşea.

A doua zi plecară într-o mică staţiune lângă Fècamp. În acea regiune din Normandia totul părea foarte mare – oamenii, animalele, câmpurile neîngrădite, curţile fermelor înconjurate de pomi înalţi, cerul, marea, chiar şi murele erau mai mari. La început Gyp se simţi cât se poate de fericită. Pe urmă poşta aduse de două ori câte o scrisoare cu scrisul foarte cunoscut şi cu ştampila din Scoţia. Fantomele apar în întuneric şi se conturează în ceaţă; tot aşa gelozia nu are rădăcini în raţiune, ci în firea celor care iubesc cu disperare, a celor care sunt mândri. Şi gelozia înfloreşte în scepticism. Chiar dacă mândria i-ar fi permis să-l întrebe, ea tot n-ar fi crezut că-i spune adevărul. Îi va spune – chiar din milă – că niciodată nu s-a gândit la altă femeie. Totuşi acea femeie nu era decât o fantomă şi cele trei săptămâni petrecute împreună îi oferiră multe clipe când simţea că o iubeşte cu adevărat, aşa că era fericită.

Se întoarseră acasă la sfârşitul primei săptămâni din octombrie. Micuţa Gyp era acum o călăreaţă desăvârşită. Sub supravegherea bătrânului Pettance, călărise prin locuri „sălbatice”; picioarele ei bronzate strângeau bine poneiul de culoarea şoarecelui, capul, cu faţa

mică şi bronzată, cu ochii negri, vioi şi-l ţinea drept, iar buclele castanii îi fluturau pe spatele care se ţinea bine în şa. Îşi exprimă dorinţa să iasă călare alături de bunicul, cu mama şi Baryn. Primele zile şi le petrecură îndeplinindu-i dorinţele. Apoi tribunalele îşi reluară activitatea şi Gyp trebui să-l împartă din nou pe Summerhay cu cealaltă viaţă a lui.

VII

BĂTRÂNUL OSSIAN, TERIERUL scoţian, sta întins pe cărare în soarele palid de noiembrie. Se culcase acolo de când stăpânul său plecase cu trenul de dimineaţă. Avea şaisprezece ani, era surd şi dezamăgit, şi de fiecare dată când stăpânul pleca, ochii lui păreau să spună: „În curând o să mă laşi prea mult!" Ceilalţi oameni drăguţi din casă, îi deveneau din zi în zi tot mai indiferenţi şi tot mai puţin îi puteau înlocui pe cel pentru care nu-i mai rămăsese prea mult timp ca să se bucure de el; şi nici nu mai putea să suporte ca vreun străin să intre în curte. De la fereastră, Gyp îl văzu ridicându-se, zburlindu-şi părul şi mârâind la poştaş. Temându-se să nu-l apuce de picioare, Gyp se grăbi să iasă.

Era o scrisoare, cu acel scris de care îi era teamă; pe plic era menţionat „urgent" şi-i fusese expediată de la biroul lui de la tribunal. O duse la nas. Simţi un parfum. – ce fel? Încercă clapa plicului cu unghia de la degetul mare. Puse scrisoarea pe masă – ar fi vrut atât de mult s-o deschidă. Imediat îi trecu prin minte gândul: „Dar dacă o citesc şi nu e nimic?" Toate bănuielile de luni de zile se vor termina şi se va linişti! Dar dacă era ceva? Îşi va pierde dintr-o dată încrederea în el, încrederea în ea – dragostea lui şi demnitatea ei. Nu ar fi mai bine să i-o ducă ea la Londra? Cu personalul de trei, ar putea ajunge pe la cinci. Avea timp să meargă şi pe jos până la gară. Fugi până sus. Micuţa Gyp stătea în capul scării şi se uita într-o carte cu poze.

— Mă duc la Londra, scumpa mea. Spune-i lui Betty că poate mă întorc în seara asta sau poate rămân până mâine. Sărută-mă!

Micuţa Gyp o sărută.

— Dă-mi voie, mami, să mă uit cum îţi pui pălăria.

În timp ce-şi punea pălăria şi-şi îmbrăca blana, se gândi: „N-am să-mi iau valiza; mă descurc eu cumva".

Coborî, luă plicul şi se grăbi spre gară. În tren scoase iar scrisoarea. Cât ura acest scris pentru toate temerile pe care i le pricinuise în ultimele luni! Oare dacă fata aceea ar şti câtă suferinţă şi câtă nelinişte i-a provocat, ar înceta să-i mai scrie? Încercă să-i evoce chipul acela pe care îl văzuse doar un minut, timbrul vocii auzit doar o dată – dar care înţelese că e al cuiva obişnuit să se impună. Nu. Ar face-o numai să persevereze. Şi i-ar fi uşor să lupte împotriva unei femei care nu revendică niciun drept – decât cel pe care i-l dă iubirea. Slavă Domnului că ea nu-l răpise nici unei femei – dacă nu cumva chiar acestei fete! În toţi anii ăştia Gyp nu izbutise să cunoască nimic din tainele vieţii lui de mai înainte. Stătea la fereastra compartimentului gol. Iată fluviul – iată şi cotul acela unde el o rugase să rămână la el pentru totdeauna. Părea atât de schimbat; pustiu şi pierdut sub cerul plumburiu; cu sălciile desfrunzite şi trestiile tăiate.

Trenul avu întârziere; aproape că se întunecase când ajunse la Paddington şi luă o maşină care s-o ducă la Temple. La Temple Lane opri maşina şi o porni pe jos, pe drumul acela îngust, prost luminat, aglomerat care ducea în inima „Legii".

— Sus, pe scările acelea de piatră, domnişoară; de-a lungul grilajului, a doua uşă. La lumina slabă examină atent o inscripţie; *Summerhay – etajul doi.* Inima îi bătea puternic. Ce va spune el? Cum o va întâmpina? Nu era oare absurd, periculos că venise? Poate avea o consultaţie. Probabil că o va primi un funcţionar sau altcineva care va râde pe sub mustaţă; şi pe cine să-i spună să anunţe? La primul etaj se opri, scoase o carte de vizită şi scrise pe ea: *„Pot să te văd o clipă? – Gyp".*

Apoi, respirând adânc, ca să-şi liniştească inima, urcă mai departe. Văzu uşa cu numele scris pe ea. Sună – dar nu ieşi nimeni; ascultă – dar nu auzi niciun zgomot. Totul părea masiv, sumbru şi întunecat – grilajul de fier, scările de piatră, pereţii goi, uşa de stejar. Sună din nou. Ce să facă? Să lase scrisoarea? Nici să-l vadă măcar – mica ei escapadă romantică să rămână fără rezultat – şi să se ducă să facă o simplă vizită de curtoazie în Bury Street, unde probabil, nu va găsi pe nimeni, afară de doamna Markey, deoarece ştia că tatăl ei era la Mildenham, la vânătoare, şi nu se va întoarce până duminică! Îşi zise: „Voi lăsa scrisoarea, mă voi înapoia în Strand să iau un ceai, pe urmă voi încerca din nou".

Scoase scrisoarea, o împinse prin deschizătura făcută în uşă, şi după ce o auzi cum cade în cutia pentru scrisori, coborî şi o luă încet pe Temple Lane. Era înţesată de bărbaţi, unii mai tineri, alţii mai vârstnici, ca la sfârşitul unei zile de muncă. Ajunsese aproape în Strand, când privirea îi fu atrasă de silueta unei femei. Mergea alături de un bărbat, pe partea opusă; erau întorşi cu faţa unul spre altul. Gyp le auzi vocile şi se opri să se uite după ei. Trecură pe sub un felinar; lumina căzu pe părul femeii, pe umărul lui Summerhay, pe care şi-l ridica întocmai ca atunci când nega ceva; îi auzi vocea sonoră. Îl urmări cum traversează, cum urcă treptele de piatră pe care ea tocmai le coborâse, apoi îi văzu cum merg de-a lungul grilajului de piatră, cum intră pe uşă şi dispar. O cuprinse o groază atât de mare, încât de-abia mai putu să meargă.

— O, nu! O, nu! O, nu! Doar atât îi venea în minte, gemând, ca vântul rece şi umed care trecea printre copacii uzi leoarcă. Oare ce însemna asta? În timpul acestui zbucium chinuitor nu se mai gândi să se întoarcă la biroul lui. Nu-şi mai dădea seama ce face şi încotro merge şi traversa străzile fără să mai dea o cât de mică atenţie circulaţiei. Ajunse în Trafalgar Square şi se sprijini de parapetul din faţa Galeriei Naţionale. Aici îi veni în minte primul gând limpede: aşadar, ăsta era motivul pentru care biroul lui era gol! Niciun

funcţionar – nimeni! Ca să poată fi singuri. Şi doar azi-dimineaţă o sărutase! Un surâs cumplit i se opri în gât, sugrumat de un hohot de plâns. De ce avea o inimă? Lângă soclul unuia din leii monumentului stătea rezemat un tânăr alături de o fată pe care o strângea lângă el. Gyp îşi întoarse capul şi-şi văzu de drum. Se duse în Bury Street. Nu era nicio lumină! N-avea importanţă; tot n-ar fi putut să intre.

În copacii din Green Park, pe sub care trecea, mai erau câteva frunze arămii, care străluceau ca părul acelei fete. Viziuni chinuitoare o învăluiră. Biroul acela gol! Şi el va încerca să o mintă. De pe acum pregătea o minciună. Dar ea nu merita aşa ceva! Sentimentul nedreptăţii care i se făcuse fu prima uşurare pe care o simţi – un sentiment limpede într-un suflet năpădit de o suferinţă adevărată. Ea nu se mai uitase la niciun alt bărbat din noaptea aceea, de la malul mării, când el venise spre ea traversând pajiştea sub lumina lunii – nu, de atunci, nu se mai gândise la nimeni! Destul de slabă consolare! În Hyde Park, rătăcind pe o cărare care tăia o pajişte în diagonală, începu să-şi scormonească memoria ca să descopere primele semne ale schimbării faţă de ea. Nu reuşi să le desluşească. Prin urmare era cu putinţă ca cineva să se prefacă doar că iubeşte? Se prefăcea că o iubeşte cu pasiune, sau când o săruta pe ea, se gândea la fata aceea?

Dragostea! De ce pusese până într-atâta stăpânire pe ea, încât un lucru de nimic – doar că-l văzuse cu alta – putea s-o facă să sufere astfel? Ce trebuia să facă acum? Să se târască până acasă şi să se strecoare în vizuina ei! La Paddington găsi un tren care tocmai pleca şi se urcă în el. În vagon era lume, oameni de afaceri din Londra, avocaţi – din locul acela unde fusese şi ea. Se bucura că-i vedea cum îşi foşnesc ziarele, privind-o, cu feţele lor apatice, pentru că astfel era obligată să-şi păstreze masca şi să nu se lase pradă emoţiei violente. Dar unul câte unul coborâră, şi ea rămase singură să se uite lung la fluviul care părea pustiu sub lumina lunii ce se ascundea în dosul norilor mânaţi de vânt. Într-o clipă îşi zise: „Ce-ar fi să deschid uşa şi să sar – un singur pas – apoi liniştea!”

Porni grăbită din gară. Ploua şi era bucuroasă să simtă răceala picăturilor pe faţa înfierbântată. Prin pâlcul de fagi vântul suspina şi fremăta, clătinând crengile întunecate, rupând frunzele şi ridicându-le în vârtejuri până la obrazul ei. Ce stranie era melancolia acelei păduri care parcă se legăna! Mergea repede prin mormanul de frunze care foşneau foarte tare, nefiind încă muiate de ploaie. Cele ude i se lipeau de ciorapii subţiri. Când ajunse la capăt, se opri să respire, uitându-se înapoi; îşi ridică obrazul în ploaie, apoi o luă la goană peste câmpul deschis.

Ajunse în camera ei fără să fie văzută. Ghemuindu-se în faţa focului care de-abia fusese aprins, ascultă vântul ce şuiera printre plopi; şi în minte îi reveniră cuvintele unui cântec scoţian:

„Şi inima mea pustiită de propriul ei soare,
Zace cufundată în somnul de moarte rece, cenuşiu.”

Puţin după aceea se furişă în pat şi în cele din urmă adormi.

A doua zi se trezi cu sufletul plin de bucurie: „E sâmbătă; el va veni imediat după prânz!” Apoi îşi aminti. Era ca şi cum un demon se strecurase în ea – demonul mândriei îndărătnice, tot mai deznădăjduite, cu fiecare oră care trecea. Ca să nu fie găsită acasă când venea el, îşi luă calul şi o porni călare, singură, peste dealuri. Ploaia încetase, dar vântul mai bătea încă destul de puternic din sud-vest, iar norii mari, sfâşiaţi, brăzdau cerul cu fâşii albe şi cenuşii ca de fum, purtate de vânt de-a lungul spărturilor mari dintre nori, ca prăpăstiile unui gheţar. Spre răsărit, se putea vedea până departe – spre Wittenham Clumps, peste vale, spre pădurile înalte de deasupra fluviului, iar spre miazăzi şi apus, sub cerul acela straniu şi brăzdat de nori, se vedeau pământurile în haină de toamnă, cu ierburile lor albicioase, cu timpurile dezgolite, cu pădurile cenuşii, aurii şi maronii, atât de curând pustiite. Dar tot ce-i aducea vântul şi cerul şi prospeţimea ploii şi culorile îndepărtate nu-i putea smulge din inimă durerea desperată şi demonul care o zămislea.

VIII

UNII OAMENI SE NASC JUCĂTORI. Ei nu se pot împotrivi sorţii când sunt ademeniţi de un risc.

Summerhay o iubea pe Gyp şi nu se plictisise de ea nici trupeşte, nici sufleteşte; dimpotrivă, era sigur că niciodată nu se va plictisi de ea, şi totuşi, luni de zile se jucase cu riscul care ieri ajunsese la apogeu. Şi acum, în tren, întorcându-se la ea, se simţea neliniştit. Privind înapoi, îi venea foarte greu să spună când anume începuse să-i slăbească instinctul de apărare. Fata era ea însăşi o jucătoare. Nu o respecta aşa cum o respecta pe Gyp; prezenţa ei nu-l emoţiona în măsura în care îl emoţiona apropierea de Gyp. Şi nu era – nici pe jumătate atât de atractivă; dar avea în unele momente, puterea să-i sucească mintea, avea o fascinaţie stranie, arzătoare, superficială, ispita unei vitalităţi extraordinare. Fiind îndrăgostită de viaţă, îl făcuse să simtă că lăsa să-i scape printre degete unele lucruri. Dar era şi în firea lui să bea adânc din cupa vieţii. Gradul acela îndepărtat de rudenie crease între ei o familiaritate care nu era destul de mare pentru a fi privită cu indiferenţă, dar era suficientă pentru a îndepărta acele piedici exterioare care duceau spre intimitate, a cărei cucerire cere, de obicei, un efort conştient.

Nu-şi dăduse seama cât de mare era pericolul; şi desigur că nu bănuia criza din seara precedentă. Primise pe la prânz o telegramă de la ea, în care îi cerea să-şi îndeplinească o promisiune pe care i-o făcuse în glumă, în Scoţia, de a o invita să ia ceaiul împreună şi să-l viziteze la birou – în fond un lucru neînsemnat şi nevinovat. El nu se gândise că va arăta atât de drăguţă, instalată în fotoliul său uriaş, cu blana dată pe spate în aşa fel încât să i se poată vedea gâtul alb. Nu prevăzuse că atunci când se va apleca să-i ia ceaşca, ea va întinde braţele, îi va trage capul şi îl va săruta, spunându-i: „Acum înţelegi!” Simţise cum i se învârteşte capul şi i se mai învârtea încă şi acum când se gândea la asta! Asta a fost tot. Un lucru fără importanţă. Şi totuşi – îşi simţea sângele otrăvit; un sărut scurt – lăsându-l să o privească înmărmurit, învăluindu-l în acel parfum al ei. Ca mirosul de brad, în timp ce-şi lua mănuşile şi-şi încheia blana ca şi cum nu ea ci el fusese cel care-i furase sărutul. În timp ce coborau scările, mâna ei îi strângea braţul cu putere. La gara din Temple, ea îşi întoarse privirea spre el, cu un zâmbet puţin ironic, de provocare, dar şi de prietenie, de promisiune. Întors în birou, găsise scrisoarea pe care i-o adusese Gyp de la Casa Roşie. Îl cuprinse o uşoară nelinişte la gândul că scrisoarea trecuse pe acolo. Petrecu o seară agitată la club. Jucând cărţi şi pierzând; apoi rămase la birou până târziu, studiind un dosar; dimineaţa avusese mult de lucru şi de-abia acum, când se apropia de Gyp, îşi dădea seama că pierduse complet capacitatea de a raţiona

chiar când era vorba de lucruri simple.

Neliniştea lui crescu când află că Gyp plecase călare, singură. De obicei îl aştepta să iasă împreună. Îşi închipuise oare că nu vine cu trenul obişnuit? Se schimbă şi se duse la grajduri. Bătrânul Pettance stătea pe o ladă cu grăunţe, cercetând cu atenţie un vechi ghid Ruff, care conţinea date ale fostelor lui victorii.

— Bună ziua, domnule; o după-amiază cu vânt, domnule. Doamna a plecat de mai bine de două ore, domnule. N-a vrut să mă ia cu dânsa.

— Grăbeşte-te, atunci, şi pune şaua pe Hotspur.

— Da, domnule; imediat, domnule.

Mai bine de două ore! O luă în sus, pe dealuri, pe drumul pe care se întorceau de obicei şi călări aproape o oră, uitându-se cu atenţie peste tot, pe urmă se întoarse acasă, înfierbântat şi neliniştit. Pe masa din hol se aflau cravaşa şi mănuşile ei. Îşi simţi inima uşurată şi urcă. Ea îşi aranja părul şi se întoarse brusc când el intră. Îndreptându-se grăbit spre ea, avu senzaţia neaşteptată că îl are cu ceva la mână. Gyp se feri, spunând:

— Nu! Nu te preface! Prefer orice, dar nu prefăcătoria!

Nu-i văzuse niciodată asemenea ochi şi nici nu-i vorbise aşa – cu faţa atât de severă, cu privirea asemenea unui pumnal! Se dădu înapoi.

— Ce s-a întâmplat, Gyp?

— Nimic. Dar nu te preface! Şi întorcându-se către oglindă, continuă să-şi aranjeze părul.

Arăta atât de minunat, aşa, îmbujorată, după ce călărise prin vânt încât se simţi îndemnat să o strângă în braţe. Cu teamă şi cu oarecare mânie, spuse:

— Cred că ai putea să te explici.

— Tu eşti cel care ai putea să faci asta. Eu nu ştiu nimic.

— Nu înţeleg câtuşi de puţin.

— Nu înţelegi? Era ceva îngrozitor în indiferenţa pe care i-o arăta, vorbindu-i, în timp ce-şi mişca degetele, cu repeziciune, pe părul ei negru, lucios – ceva groaznic în această neaşteptată ostilitate. Summerhay se aşeză pe pat. O fi oare din cauza scrisorii? Dar cum? Plicul nu fusese deschis.

— Gyp, ce naiba s-a întâmplat de ieri, de când am plecat? Vorbeşte limpede; nu mă mai ţine aşa!

Se întoarse şi-l privi.

— Nu te preface că eşti supărat! Nu fi făţarnic, Bryan! Ştii bine că de luni de zile n-ai făcut altceva decât să te prefaci.

Summerhay ridică tonul.

— Cred că ai înnebunit. Nu ştiu ce vrei să spui.

— Ba da, ştii. N-ai primit ieri o scrisoare pe care scria „urgent”?

Deci asta era! Se îndârji şi răspunse îndărătnic:

— Da; de la Diana Leyton. Ai ceva de obiectat?

— Nu; dar cum îţi închipui că a ajuns scrisoarea de aici, la tine, atât de repede?

Răspunse posomorât:

— Nu ştiu. Prin poştă, presupun.

— Nu; eu însămi am pus-o în cutia ta de scrisori – la cinci şi jumătate.

Mintea lui Sumerhay era antrenată să lucreze repede; îşi dădu seama imediat de semnificaţia acestor cuvinte.

— Prin urmare îmi închipui că ne-ai văzut.

— Da.

Se ridică, dădu din mâini neputincios şi spuse:

— O, Gyp, te rog! Nu fi atât de aspră! Jur pe…

Gyp râse scurt, se întoarse cu spatele şi continuă să-şi aranjeze părul. Summerhay simţi o dorinţă nebună să se dea cu capul de ceva. Spuse neajutorat:

— I-am oferit doar un ceai. De ce nu? E verişoara mea. Asta nu înseamnă nimic! De ce să-ţi închipui tot ce e mai rău despre mine? M-a rugat să-i arăt biroul. N-am putut s-o refuz.

— Biroul în care nu era nimeni? Te rog, Bryan – e jalnic. Nu pot suporta să te mai ascult.

Sub această şfichiuire de bici, Summerhay se întoarse spre ea:

— Deci îţi face plăcere să te gândeşti la ce e mai rău?

Gyp încetă să-şi mai aranjeze părul.

— Ţi-am spus întotdeauna că eşti absolut liber. Crezi că nu mi-am dat seama de luni de zile ce se petrece? Vine însă o clipă când mândria se revoltă – asta-i tot. Nu-mi înşira minciuni, te rog foarte mult!

— Nu obişnuiesc să mint. Îl cuprinse o senzaţie ciudată că se află într-o plasă din care nu poate ieşi – o plasă ţesută din apropierea afurisită dintre el şi fata aceea şi pe care i-o tăinuise fără niciun scop. Cum să o facă să înţeleagă adevărul, să-şi dea seama că nu o iubea cu adevărat decât pe ea?

— Gyp, îţi jur că între noi n-a fost nimic altceva decât un sărut şi nu eu am fost…

Gyp strigă:

— Ah, ieşi afară!

Îşi puse mâinile pe umerii ei.

— Numai pe tine te iubesc cu adevărat. Îţi jur! Trebuie să mă crezi! Este o prostie – o prostie! Gândeşte-le la dragostea noastră. Gândeşte-te la tot… Chipul ei rămase împietrit; el îşi slăbi strânsoarea şi spuse încet: – Ah, mândria aceasta a ta este înfiorătoare!

— Da. Asta este tot ce mai am. Te poţi duce la ea când vrei.

— Să mă duc la ea? Dacă vrei, n-o voi mai vedea niciodată!

— O, nu, te rog! Ce rost are?

În momentul acela, Summerhay era sincer în tot ce spunea. Dar nu reuşea să o facă pe Gyp să-l creadă! Ce situaţie îngrozitoare! Cât de nedreaptă şi de neînţelegătoare era! Ce făcuse de fapt, ca să fie atât de neîncrezătoare şi să-l considere un astfel de ticălos? Ar fi putut s-o oprească pe fata aceea să-l sărute? Putea s-o oprească să-l placă? Putea ea să-l împiedice să nu aibă o fire de bărbat? Era neînţelegătoare, nedreaptă, lipsită de generozitate! Şi aruncându-i o privire furioasă, ieşi.

Summerhay coborî în birou, se trânti pe sofa şi-şi întoarse faţa spre perete. În mai puţin de cinci minute mânia lui se transformă în fiorul unei frici insistente şi îngrozitoare. Se ridicase împotriva firii ei – a mândriei şi a scepticismului ei – da – a profunzimii dragostei ei unice! Ea nu dorea nimic altceva decât pe el, pe câtă vreme el dorea atâtea alte lucruri! Îşi dădea seama destul de tulbure de această realitate care se contopea cu senzaţia că nu exista nicio scăpare şi cu dorinţa iritantă de a se repezi cu capul înainte ca să-şi croiască drum, indiferent de ce obstacole ar întâlni. Cât va dura oare această stare de lucruri? Se ridică şi, cu capul dat pe spate, începu să măsoare în lung şi-n lat camera; din când în când scutura din cap, încercând parcă să iasă din acest impas. Diana! Declarase că nu o va mai revedea. După sărutul acela – după acea privire pe care i-o aruncase ultima dată! Cum s-o rupă atât de brusc? Se cutremură! Ah! Ce jalnic era totul! Trebuia să existe o ieşire, o cale! Exista sigur o cale! Dar care?

Fatalitatea făcuse un popas în pădurea vieţii; apăruse dintre copaci, ca o siluetă întunecată, neclară, îi arătase faţa albă şi ochii aceia negri, îi arătase cu o repeziciune uimitoare ciudata ei realitate!

IX

GYP RĂMASE ÎN CAMERA EI făcându-şi de lucru aşa cum li se întâmplă femeilor când sunt foarte nenorocite – cosând panglici la rochii, lăcuindu-şi unghiile. Demonul care intrase în ea de cum se trezise în dimineaţa aceea, se topise, după ce o atinsese în treacăt, lăsând-o pradă vechiului chin al tulburării. Îşi rănise iubitul, simţise o mare plăcere rănindu-l, şi acum se simţea amarnic de tristă. Ce folos, ce satisfacţii avea? Cum ar fi putut să-şi vindece această rană adâncă şi să-şi scoată cangrena din viaţă? Cum ar fi putut să se vindece rănindu-l pe cel pe care-l iubea? Dacă el ar urca din nou şi i-ar face un singur semn, s-ar arunca în braţele lui. Dar el nu veni şi nici ea nu coborî – era prea nefericită. Se făcuse întuneric, dar ea nu lăsă perdelele; vederea grădinii bătută de vânt şi luminată de lună şi a frunzelor care zburau de-a lungul ei îi distrăgea atenţia, umplând-o de melancolie. Micuţa Gyp intră în odaie. Un copac fusese doborât de vânt şi ea se urcase pe el; culeseseră două coşuri de ghindă şi porcii fuseseră grozav de lacomi; apoi o luase vântul şi Betty fugise după ea. Baryn se plimba prin birou; era atât de ocupat încât îi dăduse numai o sărutare…

Vântul! Dacă ar putea să-i smulgă din inimă presimţirea aceea deprimantă că totul s-a terminat, indiferent cum ar iubi-o de aici înainte, chiar dacă el s-ar preface din milă că o iubeşte! Cu firea ei atât de sceptică şi de pesimistă, încrederea zdruncinată din rădăcină nu s-ar mai fi putut niciodată reface. Caracterul ei mândru, care cunoştea doar extremele, nu s-ar fi mulţumit cu dragostea împărţită. Gyp – care se temuse de dragoste şi se luptase cu ea până când fusese biruită; Gyp care de atunci, trăise numai pentru dragoste şi pentru nimic altceva, care dăduse totul şi dorise totul – era acum pentru totdeauna şi pe deplin încredinţată că nu va putea să aibă dragostea lui în întregime.

Luni de zile el se gândise, măcar din când în când, la o altă femeie. Chiar dacă ar fi crezut că nu fusese nimic altceva între ei decât un sărut – oare faptul că ajunseseră la acel sărut nu însemna nimic? Această fată – această verişoară avea toate atuurile – lumea din care făcea parte, influenţa familiei, siguranţa vieţii şi în afară de asta – mai presus de orice – atracţia bărbatului către tinereţe şi inocenţă. Cu această fată el se putea căsători! Gândul acesta o tortura. O simplă izbucnire de moment, proprie pornirilor fireşti ale bărbaţilor, i-ar fi trecut-o cu vederea – o, da! Dar fata asta, propria lui verişoară, îl asedia mereu şi îl târa după ea. Cum să i-l ia din cale, cum să-l reţină fără să-şi calce mândria?

Îl auzi urcând spre camera lui şi în timp ce el intra, Gyp se strecură afară şi coborî. Totul trebuia să decurgă normal, ca servitorii să nu

observe nimic. Se duse la pian şi începu să cânte. Summerhay intră şi se aşeză tăcut lângă foc.

Masa, cu conversaţia obişnuită fu aproape de nesuportat şi imediat ce se sfârşi plecară, el spre biroul lui, ea înapoi la pian. Lacrimile îi curgeau pe mâini şi în poală. Ar fi vrut să se ducă, să-l strângă în braţe şi să strige: „Nu-mi pasă – nu-mi pasă! Fă ce vrei – du-te la ea – numai să mă iubeşti şi pe mine puţin!" Era posibil? Da! Dar nu pentru ea!

— Gyp!

Se ridică şi-şi aruncă braţele în jurul gâtului lui. O asemenea îmbrăţişare ar fi putut fi numai a unei femei care se îneacă. În străduania ei de a-l simţi încă o dată aproape, uită de mândrie ca să poată reînvia un trecut ce nu mai putea fi reînviat. Timp îndelungat îi ascultă justificările, jurămintele de dragoste nepieritoare – care i se păreau atât de stranii şi de dureroase, copilăreşti şi patetice. Îl linişti. În clipele acelea se depăşi pe sine însăşi! Puţin interesa acum ceea ce se întâmpla în sufletul ei, numai el să fie fericit, să aibă tot ce-şi dorea, alături de ea şi departe de ea – şi dacă era nevoie, chiar departe de ea pentru totdeauna.

Dar, după ce el adormi, începu să se simtă din nou chinuită; în ceasurile târzii din noapte, lucrurile apar în lumina lor cea mai nefavorabilă şi ea nu-şi mai putu stăpâni plânsul, care-l trezi pe Summerhay şi totul reîncepu cu refrenul ei: „S-a terminat!" şi cu al lui: „Nu s-a terminat!" Ca în cazul tuturor necazurilor omeneşti, amândoi aveau dreptate, fiecare în felul lui. Ea îi dăduse totul şi voia în schimb totul, dar nu-l putea avea. El nu admitea imposibilul; ea da.

Apoi veniră din nou acele momente de veghe insuportabilă. Stătu trează mult timp, privind ţintă în întuneric, acceptând situaţia deznădăjduită, încercând să vadă cum ar putea-o suporta, dar fără să reuşească. Era imposibil să-l desprindă de cealaltă parte a vieţii lui – şi era imposibil ca atâta timp cât el o trăia, cealaltă fată să nu încerce să-l smulgă de lângă ea. Tot atât de imposibil era să-l pândească şi să-l interogheze. Şi era imposibil să trăiască mută şi oarbă, să se mulţumească cu firimiturile de la masa altora, fără să se exteriorizeze. El nu era loial, ea era. În ciuda tuturor jurămintelor, presimţea că, în realitate, el nu dorea să renunţe la fata aceea. Chiar dacă fata ar renunţa la el. Şi încetul cu încetul în mintea ei se contură, cu cruzime, un plan: să-l pună la încercare. Îşi retrase uşor braţele, se întoarse şi adormi epuizată.

În dimineaţa următoare, fără să simtă nicio remuşcare urmărindu-şi planul, se sili să zâmbească şi să vorbească în aşa fel ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic; văzu, cu inima îndurerată, cum pe faţa lui apare o uşurare, bucuria evidentă pentru această schimbare. Aşteptă până ce el fu gata să coboare şi, tot zâmbind, spuse:

— Uită tot ce s-a întâmplat ieri, dragul meu. Promite-mi că nu vei

încerca să schimbi nimic. Trebuie să-ţi păstrezi prieteniile pe care le ai; nu trebuie să renunţi la nimic. Nu mă supăr, voi fi chiar fericită. El îngenunche şi-şi lipi fruntea de talia ei. Mângâindu-i părul, ea repetă:
– Voi fi cu adevărat fericită dacă vei profita de tot ce-ţi oferă viaţa. Nu mă voi supăra deloc. Şi urmărindu-i chipul văzu cum i se risipeşte expresia aceea de îngrijorare.

— Vorbeşti serios?

— Da, bineînţeles.

— Atunci îţi dai seama că toate acestea nu înseamnă nimic – că niciodată n-au însemnat nimic – în comparaţie cu ceea ce însemni tu pentru mine?

Acceptase deci resemnarea ei.

— Ar fi penibil pentru tine să renunţi la această prietenie. Verişoara ta s-ar simţi atât de jignită…

Văzu cum uşurarea întipărită pe faţa lui devenise şi mai intensă şi nu-şi mai putu stăpâni un hohot de râs. El se ridică în picioare şi se uită fix la ea.

— O, Gyp, pentru numele lui Dumnezeu, nu începe din nou!

Cutremurată de plâns Gyp se întoarse şi îşi îngropă faţa în mâini. La toate rugăminţile şi sărutările lui ea nu răspunse nimic, şi, plecând brusc de lângă el, se repezi spre uşă. Un gând nebun puse stăpânire pe ea. Dacă ar muri, pentru el ar fi foarte bine, ar avea linişte, pace, linişte pentru toţi! Dar el i se aşeză în cale.

— Gyp, pentru Dumnezeu! Voi renunţa la ea – crede-mă că voi renunţa! Fii, fii, te rog rezonabilă. În comparaţie cu tine, fata asta nu mă interesează nici cât negru sub unghie.

Urmară din nou acele momente de acalmie despre care însă amândoi începuseră să-şi dea seama că nu erau decât pauze provocate de epuizare.

Clopotele bisericii sunau şi vântul dinspre miazăzi se liniştise – era unul din acele momente de linişte care vine noaptea şi durează douăsprezece sau cincisprezece ore – iar grădina toată era acoperită de frunze de la verdele pătat cu galben la arămiul închis.

Summerhay rămase toată dimineaţa lângă ea făcând tot ce-i stătea în putinţă. Încetul cu încetul nu-i mai fu teamă, căci ea părea destul de calmă, iar el avea o fire care suporta greu necazul şi era mereu nerăbdător să scape de el. Dar după-masă, furtuna din sufletul ei se ridică din nou, cu o repeziciune care arăta cât de adâncă şi de serioasă era rana. O întrebase doar dacă avea să-i dea vreun comision pentru a doua zi când pleca la oraş. Câteva momente nu zise nimic, apoi răspunse:

— O, nu, mulţumesc; ai alte lucruri de făcut; trebuie să întâlneşti lume!

Vocea, chipul ei, îi arătau cu o limpezime de care nu se mai putea

îndoi că viaţa lui intrase într-un impas. Dacă nu va reuşi să o convingă din nou de dragostea lui, va trăi într-o teamă continuă că ar putea veni într-o zi acasă şi n-ar mai găsi-o, sau că ar putea comite chiar un act necugetat. Se uită la ea cu un fel de groază şi ieşi din cameră. Avu din nou senzaţia că trebuie să dea cu capul de ceva şi încercă să scape de ea măsurând camera cu paşi greoi. Ce consecinţe îngrozitoare putea avea un lucru atât de mărunt! Tot echilibrul ei, sănătatea erau aproape distruse. Oare fapta sa era atât de îngrozitoare? El nu o putea opri pe această fată să-l iubească!

În noaptea trecută Gyp îi spusese: „Eşti crud. Există oare pe lume vreun bărbat pe care să nu-l urăsc dacă aş şti că prezenţa lui ţi-ar putea pricinui o durere chiar trecătoare?" Era adevărat – ştia că este adevărat. Dar el nu putea s-o urască pe Diana numai pentru că îl iubea. Nici măcar pentru a o scăpa pe Gyp de chin. Nu era rezonabil, nu era posibil. De ce nu văd femeile proporţiile reale ale lucrurilor? Să înţeleagă că un bărbat poate dori şi alte prietenii, că poate avea momente trecătoare de pasiune, şi totuşi să iubească aceeaşi femeie? Îl considera crud – pentru ce? Pentru că sărutase o fată care-i oferise buzele; pentru că îi plăcea să stea de vorbă cu ea, şi – da, putea chiar să-şi piardă capul lângă ea. Dar crud! Nu era crud! Gyp va fi totdeauna prima în inima lui. Trebuie s-o facă să înţeleagă. Dar cum? Să renunţe la tot? Să renunţe la Diana? Ei bine, putea! Sentimentul lui nu era profund – de asta era sigur. Dar ar fi greu, penibil, brutal să renunţe la ea dintr-o dată! Putea totuşi mai curând să facă acest lucru decât s-o facă pe Gyp să-l considere crud. Putea să renunţe – trebuia s-o facă!

Numai că, ce rost avea? Îl va crede ea oare? Nu va continua să-l suspecteze de fiecare dată când va fi departe de ea, orice-ar face? Sau va trebui să rămână lângă ea şi să renunţe la slujbă? Simţi cum îl cuprinde un val de mânie. De ce să-l trateze ca şi cum ar fi nedemn de încredere? Sau poate era? Se opri. Când Diana îi pusese mâinile în jurul gâtului, n-ar fi putut să nu-i răspundă la sărut, tot aşa cum n-ar fi putut acum să zboare peste plopii aceia. Dar el nu era nici ticălos, nici crud, nici mincinos! Cum ar fi putut împiedica totul? Poate n-ar fi trebuit să răspundă la prima ei scrisoare pe care i-o trimisese cu un an în urmă. Dar cum ar fi putut să prevadă urmările? De atunci, idila a evoluat pe nesimţite; de fapt nu s-a întâmplat nimic, sau aproape nimic! Din nou sufletul i se umplu de mânie. Probabil că citise scrisoarea care rămăsese ascunsă sub bustul acela afurisit! De atunci otrava lucrase încontinuu. Cuprins de o furie bruscă din cauza acestui ghinion nenorocit, izbi cu pumnul în obrazul de bronz. Bustul se răsturnă; Summerhay se uită prosteşte la mâna julită. Ce gest absurd! Dar îi potolise mânia. Ce putea să facă? O, dacă l-ar crede! Dar din nou avu convingerea demoralizantă că nimic nu putea ajuta. Era doar

la începutul unui zbucium fără sfârşit. Ca un şoarece în cursă, mintea lui se zbătea să găsească o ieşire. La urma urmei, ce putea face? Şi, dând din umeri, ieşi şi se îndreptă spre grajduri ca să-i spună bătrânului Pettance să pună şaua pe Hotspur. În timp ce aştepta, îşi zise: „Oare s-o chem şi pe ea?" Dar nu mai putea suporta o altă criză de deznădejde; şi încălecând, porni spre dealuri.

Hotspur, calul acela murg fără nicio pată albă, mai înalt de un metru şi jumătate, pe care Gyp călărise la vânătoare în ziua în care îl întâlnise pentru prima oară pe Summerhay, avea nouă ani. Cele două defecte de călărie pe care le avea stăpânul său – obiceiul de a-l înghionti şi de a ţine prea strâns frâul – îi întăriseră gura şi aşa destul de tare, iar în grajd se întâmplase probabil ceva care îi crease calului o stare de indispoziţie; sau poate simţea – aşa cum simt caii – neliniştea care îl frământa pe cel care îl călărea. Era din cale-afară de nervos, iar Summerhay simţea o plăcere perversă să-l supună capriciilor sale. Călări o oră bună sus, pe dealuri; apoi, înfierbântat, cu braţele ostenite, se întoarse spre casă şi intră în ceea ce micuţa Gyp numea „sălbăticie", cele două câmpuri de rogoz cu şopronul acela în colţul unde se uneau. În gardul viu de pe malul dintre ele se afla o spărtură; acolo îl făcu pe Hotspur s-o ia la goană. Calul trecu pe deasupra, ca o pasăre; şi Summerhay simţi bucuria unei clipe rare. Îl întoarse şi îl mai repezi o dată spre spărtură, apoi încă o dată. Hotspur se descurcă minunat. Dar calul se înfierbântase şi Summerhay cu greu îl mai stăpâni. Cu un: „Ah, brută, nu mai smuci!", trase cu putere de frâu. Îl trecură prin minte cuvintele lui Gyp: „Eşti crud!" Şi într-una din acele bizare crize de nervi care se poate întâmpla oricui, lovi calul care se smucea.

Galopau spre colţul unde se uneau câmpurile şi deodată îşi dădu seama că nu mai avea asupra calului mai multă putere decât ar fi avut dacă s-ar fi aflat pe o locomotivă. Hotspur îşi luă avânt în direcţia şopronului şi Summerhay îşi zise: „Dumnezeule! Se va zdrobi!" Goneau spre şopronul de piatră acoperit de iederă. Chiar spre ea – în ea! Summerhay îşi aplecă iute capul. Nu destul – iedera ascundea sub ea o grindă. Se auzi o trosnitură surdă! Aruncat din şa căzu pe spate într-o băltoacă acoperită de frunze. Calul trecu printre cei doi pereţi ai şopronului, fără să fie rănit, se opri brusc, sforăind înfricoşat, se întoarse şi se uită cu ochii sălbatici la stăpânul său care nu se mai mişca, apoi se îndreptă, la trap, înapoi spre câmp, cu capul ridicat.

X

CÂND, LA CUVINTELE EI, SUMMERHAY ieşise din cameră, Gyp simţi că o părăseşte curajul. Toată dimineaţa încercase să-şi înfrângă gelozia şi acum, la prima aducere aminte, izbucnise din nou. Era peste puterile ei! Să trăiască zi de zi, ştiind că acolo la Londra, el, ori se vedea cu fata aceea, ori se abţinea, cu mare greutate, să o vadă! Şi, când se va întoarce acasă, ea să se poarte cu el ca de obicei, să nu-i arate nimic – era oare posibil? Dacă ar fi iubit-o cu adevărat, n-ar fi ezitat o singură secundă. Chiar şi numai amintirea acelei fete trebuia să-i repugne! Trebuia să-i dovedească dragostea, nu numai prin vorbe aruncate aiurea. Cuvintele nu au niciun rost atunci când contrazic faptele. Ea, care iubea cu fiecare fibră a fiinţei ei, nu putea înţelege cum un bărbat care iubeşte şi doreşte cu adevărat o femeie, să fie atras totuşi, în acelaşi timp, de alta.

Oare viaţa ei ar fi mai puţin îngrozitoare dacă ar pleca de lângă el şi s-ar întoarce la Mildenham? Viaţa, fără el? Imposibil! Viaţa alături de el? Părea la fel de imposibilă. Ajunsese la un asemenea punct al chinului sufletesc în care mintea nu-i mai lucra deloc, ci se zbătea, neputincioasă, de la o perspectivă la alta, nemaiîncercând să ia vreo hotărâre. Continuă să-şi facă de lucru cu mărunţişuri – cârpind o gaură la una din mănuşile lui, periindu-l şi ungându-l cu alifie pe bătrânul Ossy, aranjând chitanţe şi scrisori.

La ora cinci, ştiind că micuţa Gyp trebuia să se întoarcă de la plimbare şi nesimţindu-se în stare să participe la veselia ei, se furişă din casă şi o luă spre fluviu. Acalmia luase sfârşit; un vânt din miazăzi începuse să suspine printre copaci şi nori uriaşi se îngrămădiseră deasupra liniei de orizont, cernind albastrul palid al cerului. Urmărea cu privirea fluviul cenuşiu, mărginit de o fâşie de crenguţe rupte şi de frunze plutitoare, cu vântul tremurând deasupra lui printre crengile sărăcite de frunze ale sălciilor. Dintr-o dată simţi că îi este dor de tatăl ei; el era singurul care o putea ajuta – cât de puţin – cu calmul lui, cu dragostea lui, cu simpla lui prezenţă.

Se întoarse şi urcă din nou pe potecă, mergând încet, reuşind cu greu să-şi adune gândurile. N-ar putea să plece împreună într-o călătorie prin toată lumea? Ar fi renunţat la munca lui pentru asta? Să îndrăznească să-i propună? Dar asta n-ar fi nimic altceva decât doar o amânare. Dacă nici acum ea nu-i era de ajuns, cu atât mai puţin i-ar fi fost, dacă l-ar fi rupt de munca lui. Şi totuşi acest gând părea o rază de lumină în întuneric. Ajunsese la capătul celălalt al câmpurilor pe care le numea „sălbăticie”. Îngrămădirile albe de nori, înălţate spre răsărit, deasupra râului, începuseră să se coloreze în roşu; iar luna se ridica în vârful acestui munte ca de lână, fără viaţă, pe cerul de un albastru ca floarea inului. Totul plutea într-un colorit ireal. Stejarii ce se înălţau

deasupra gardurilor vii îşi păstraseră frunzişul şi în lumina spălată de ploaie aveau o strălucire de aur vechi ca şi frunzele de pe vrejul verde al iederii; fagii, pe jumătate cojiţi, erau aprinşi ca arama; smocurile de pe frasini străluceau roşietic. Pe lângă Gyp trecu în zbor o frunză singuratică, rostogolită, ridicată din nou sus-sus, până ce nu se mai văzu.

Ploaia udase iarba şi Gyp se întoarse. La poarta de lângă şopron stătea un cal. Necheză spre ea. Era Hotspur, înşeuat, cu căpăstru, fără călăreţ. De ce? Cum? Trase zăvorul, alergă şi îl văzu pe Summerhay zăcând în noroi; pe spate, cu ochii larg deschişi, cu fruntea şi capul numai sânge. Câteva frunze căzuseră pe el. Dumnezeule! O, Dumnezeule! Ochii îi erau lipsiţi de vedere, buzele, de respiraţie; inima nu-i mai bătea; frunzele îi căzuseră şi pe faţă – în sângele curs din capul lui zdrobit. Gyp încercă să-l ridice – era înţepenit, rece ca gheaţa! Scoase un ţipăt şi căzu îmbrăţişându-i cu toată puterea trupul inert, sărutându-i buzele, ochii, fruntea zdrobită; îl strângea, încălzindu-l, încercând să-i dea viaţă; până când, în cele din urmă, rămase şi ea nemişcată zăcând împreună cu el, cu buzele lipite de buzele lui reci, cu trupul peste trupul lui rece, în noroi şi în frunzele căzute, în timp ce peste ei vântul se furişa foşnind prin iederă şi lăsând în urmă un iz jilav de ploaie. Calul se apropie cu sfială, îşi plecă încet capul şi o adulmecă, apoi se trase înapoi, necheză, şi o rupse într-un galop nebun peste câmp…

Bătrânul Pettance, care-l aştepta pe Summerhay să se întoarcă pentru ca să poată închide grajdul înainte de lăsarea nopţii, îi auzi nechezatul îndepărtat şi se duse spre poarta grădinii scrutând cu ochii săi mici lumina asfinţitului. Văzu un cal slobod care galopa prin „sălbăticie”, unde nu trebuia să intre niciun animal şi-şi zise: „Ia te uită; diavolul acela şiret a fugit de sub supravegherea stăpânului! Acum va trebui să-l prind!” Se întoarse, luă un pumn de ovăz şi o porni încercând să meargă cât mai repede cu picioarele sale înţepenite. Bătrânul călăreţ, după cum îi era firea, nu se gândi la vreun accident. Stăpânul descălecase, fără îndoială, ca să deschidă poarta grea – care trebuia ridicată. Calul ăsta era al naibii de neastâmpărat! Necazurile pe care le avusese cu acest animal stăruiau încă vii într-o memorie care nu iartă uşor.

O jumătate de oră mai târziu intră în bucătăria luminată, tremurând şi suspinând, cu lacrimile care se rostogoleau pe obrajii lui zbârciţi, spre colţurile gurii ca de balaur.

— O, Doamne! Alergaţi după fermierul vecin – aduceţi o targă de nuiele! O, Doamne! Betty, tu şi bucătăreasa – nu pot s-o ridic de pe trupul lui! Nu mai vorbeşte! Am pus mâna pe ea, e rece ca gheaţa. Haideţi, nespălatelor – repede! O, Doamne! Sărmanul stăpân! Calul acela probabil că a intrat galopând, în şopron, şi l-a omorât. Am văzut

pe spatele diavolului de cal urmele, cum s-a frecat de pereţi. Haideţi, haideţi! Aduceţi o targă, altfel o să moară acolo lângă el, în noroi. Culcaţi copilul, duceţi-vă după doctor şi trimiteţi o telegramă la Londra, maiorului, să vină urgent. Ah, blestematelor – ţineţi-vă firea! Ce rost are să urlaţi şi să bociţi?

În ungherul foşnitor dintre cele două câmpuri, lumina unei lanterne şi a lunii cădea pe vechiul şopron de piatră, pe iederă şi pe poarta ruptă, pe noroi, pe frunzele aurite şi pe cele două trupuri îmbrăţişate şi nemişcate. Gyp îşi pierduse cunoştinţa: nu părea să existe nicio deosebire între cele două trupuri. Puţin după aceea, peste câmpul de rogoz, o procesiune se întorcea sub lumina lunii şi în bătaia vântului – două năsălii, una dusă de doi bărbaţi, cealaltă de două femei, iar în urmă, bătrânul Pettance şi calul.

XI

GYP ÎŞI REVENI DUPA CE O ÎNTINSERĂ în pat şi primul ei gest lipsit de vlagă fu către tovarăşul ei de viaţă. Se întoarse, cu ochii tot închişi, şi întinse mâna ca să-l atingă înainte de a aţipi din nou. Nicio căldură, nicio formă; şi prin mintea ei, înceţoşată de morfină, îi trecură gânduri neclare, răzleţe: „A, da, e la Londra!" Se întoarse pe spate. Londra! Are ceva de lucru acolo! Deschise ochii. Aşadar focul arsese toată noaptea! Cineva stătea în fotoliu, sau visa? Şi deodată, fără să ştie de ce, începu să gâfâie de spaimă. Silueta se mişcă şi se întoarse cu faţa spre lumina focului – Betty! Gyp închise ochii. O sudoare rece îi năpădise tot corpul.

— Betty!

— Da, scumpa mea.

— Ce s-a întâmplat?

— Nu te gândi, nu te gândi la nimic! Tăticul va veni îndată, iubita mea!

Ochii lui Gyp trecură de la lumina focului şi de la silueta care se legăna, la crăpătura ce se vedea într-un colţ al perdelei strălucind în tulbureala luminii de afară. Îşi umezi buzele cu limba, iar sub plapumă îşi apăsă inima cu amândouă mâinile. Prin urmare nu murise odată cu el – nu murise! Nu se întorsese împreună cu el în pământ – nu… Şi dintr-o dată o străfulgeră o idee. Ei voiau să o salveze. La naiba cu toţi!

— Betty, mi-e tare sete. Adu-mi o ceaşcă de ceai.

— Da, drăguţa mea, imediat. Îţi va face bine. Ce fată vitează!

Imediat ce uşa se închise, Gyp sări din pat. Simţi dintr-o dată că toată fiinţa i se umple de viclenie. Se repezi la dulap, îşi luă haina lungă, de blană, îşi puse papucii pe piciorul gol, îşi înfăşură capul într-o bucată de dantelă şi deschise uşa. Peste tot era întuneric şi linişte. Căutând să-şi înăbuşe zgomotul paşilor, coborî scara, trase zăvorul de la uşa din faţă, o deschise şi o luă la fugă. Trecu prin grădină, ca o umbră, ieşi pe poartă, în drum, şi o luă pe sub copacii întunecaţi care picurau. Revărsatul zorilor începea să topească cenuşiul în întunericul nopţii; de-abia putea să vadă ca să nu intre cu picioarele în băltoacele de pe drum. Auzi zbârnâitul unei maşini care urca dealul în goană şi se retrase spre gardul viu. Lumina farurilor cerceta locul, licărul lor misterios, de o clipă, alegând, parcă, tufişurile şi trunchiurile copacilor, şi făcând ca drumul umed să strălucească. Gyp văzu şoferul întorcând capul spre locul unde era ea, apoi maşina trecu şi intră în întuneric şi licuricii din spatele ei dispărură. Era o maşină care se îndrepta spre Casa Roşie, ducându-i pe tatăl ei sau pe doctorul care trebuia s-o scape de la moarte. O luă la goană. Dintr-o curte ieşi un bărbat cu un câine şi strigă: „Hei, cine-i acolo?" Îşi pierduse papucii şi

acum alerga cu picioarele goale, fără să mai simtă pietrele sau ramurile rupte presărate pe drum; se îndreptă spre poteca ce cobora spre fluviu, în stânga hanului, unde nu era nicio casă pe mal.

O coti pe potecă; la o distanţă cam de o sută de metri văzu sălciile şi întinderea cenuşie-albicioasă care era apa. Fluviul – cu clipele cele mai fericite din toată viaţa ei! Dacă el ar mai fi pe undeva, l-ar găsi acolo unde stătuse odată cu capul la sânul ei; acolo unde visase şi văzuse tot ce poate fi mai frumos, unde îl iubise atâta! Ajunse la mal. Rece, cenuşiu, tăcut, mai repede decât în ajun, fluviul curgea la vale, iar ţărmurile, în lumina zorilor, aveau o uşoară strălucire. Gyp se opri gâfâind după atâta alergătură. Picioarele n-o mai ţineau; se lăsă în iarba udă, cuprinzându-şi genunchii strânşi la piept, legănându-se într-o parte şi în alta, cu părul despletit peste obraz. Bătăile inimii o sufocau. Stătu nemişcată ca să-i revină respiraţia – respiraţia şi puterea de a da drumul vieţii, de a-şi da drumul în apa cenuşie. Şi acea dedublare ciudată a fiinţei, proprie stărilor de febră, o copleşi astfel încât i se părea că se vede stând acolo pe mal, aşteptând; îşi zise: „Îmi voi vedea trupul fără viaţă, plutind printre trestii. Voi vedea păsările care se vor mira de prezenţa mea!” Şi, deodată, izbucni într-un hohot de plâns. Băiatul ei – băiatul ei – şi bietul lui păr plin de sânge! Rostogolindu-se, cu faţa în jos, încercă să apuce cu mâinile iarba udă şi pământul.

Soarele scăpără o dâră palidă peste apă; un prihor ciripea; o frunză căzu pe glezna ei goală.

Winton, care plecase de sâmbătă la vânătoare, revenise duminică în oraş cu trenul de seară şi se dusese direct la club ca să mănânce. Aţipind în timp ce-şi fuma ţigara, trebui să fie trezit la ora când se închidea clubul. Trecuse de două noaptea când ajunse în Bury Street şi găsi telegrama.

„Cu domnul Summerhay s-a întâmplat ceva îngrozitor. Veniţi repede – Betty.”

Niciodată nu blestemase atât mâna care-i lipsea ca în clipele ce urmară, când Markey trebui să-şi ajute stăpânul să se îmbrace, să facă bagajele şi să aducă un taxi care urma să-i ducă pe un drum atât de lung. La trei jumătate plecară. Winton, înfăşurat în blană, stătea puţin aplecat înainte gata în orice clipă să scoată capul pe geam pentru a-l călăuzi pe şofer. Era o noapte rece, cu vânt puternic aşa că nu-l lăsase pe Markey, care avea o sensibilitate la plămâni, să stea cu capul afară şi s-o facă pe ghidul. Tăcut, acesta nu vorbise tot drumul decât de două ori.

— Pentru domnişoara Gyp, va fi rău, domnule.

— Rău, da – îngrozitor.

Şi apoi ceva mai târziu:

— Credeţi că a murit, domnule?

— Dumnezeu ştie, Markey! Să sperăm că nu.

Cum se putea ca soarta să fie atât de crudă, să dea o asemenea lovitură unei fiinţe atât de blânde şi de iubitoare?

Betty şi una dintre cameriste aşteptau în faţa porţii deschise a grădinii, învăluite în lumina zorilor şi frângându-şi mâinile. Sărind din maşină, Winton strigă:

— Ce s-a întâmplat, femeie? Spune repede!

— Ah, domnule! Scumpa mea a plecat. Am lăsaţ-o singură, doar o clipă, ca să-i aduc o ceaşcă de ceai. Şi a fugit afară, în frig!

Pentru câteva clipe Winton rămase nemişcat ca şi cum s-ar fi transformat în stană de piatră. Apoi, luând-o pe Betty de umăr, o întrebă calm:

— Lui, ce i s-a întâmplat?

Betty nu putu să răspundă, dar fata spuse:

— L-a ucis calul, la şopronul acela, domnule, acolo jos, în „sălbăticie". Şi stăpâna şi-a pierdut cunoştinţa şi a stat aşa până acum un sfert de oră.

— În ce direcţie a luat-o?

— Pe aici; uşa şi poarta erau deschise, domnule – nu-mi dau seama încotro a apucat-o.

Fluviul!

— Întoarce maşina! Markey, rămâi acolo! Betty, şi tu fetiţo, duceţi-vă imediat spre „sălbăticie" şi cercetaţi cu de-amănuntul. Da? Ce este?

— Când urcam dealul, domnule, am văzut parcă, lângă gardul viu, o doamnă într-o haină lungă, de culoare închisă, şi cu ceva alb pe cap.

— Perfect! Porneşte înapoi pe acelaşi drum şi fii cu ochii în patru.

În asemenea clipe este imposibil să stai prea mult pe gânduri. Dar nu era nevoie de aşa ceva, pentru că Winton ştia că grădinile caselor şi a hanului blocau tot malul fluviului în afara unei singure porţiuni. Opri maşina acolo unde poteca îngustă şerpuia în jos, spre mal, şi începu să alerge. Fugea fără să facă zgomot, pe bordura de iarbă, şi Markey, imitându-l, alerga în spatele lui. Când văzu de departe o mogâldeaţă neagră pe marginea apei, avu pentru un moment o spaimă cumplită, pentru că îşi închipui că este doar haina neagră aruncată acolo. Apoi văzu că se mişcă, şi, ridicând mâna pentru a-l opri pe Markey, înaintă, în vârful picioarelor prin iarbă. Când ajunse, apropiindu-se astfel încât să-i taie drumul spre fluviu, se aşeză în genunchi spunând:

— Scumpa mea!

Gyp ridică încet capul şi-l privi cu ochi rătăciţi. Chipul ei alb, cu ochii neobişnuit de negri şi de mari, cu părul răvăşit, i se păru straniu – însăşi chipul durerii. Nu ştia cum să o ajute, cum să o mângâie şi

cum să o salveze. Ochii ei aveau privirea unui animal sălbatic când este prins în cursă şi instinctul îl făcu să spună:

— Şi eu am pierdut-o pe ea tot atât de cumplit, Gyp.

Văzu că acele cuvinte îşi fac drum spre înţelegerea ei şi că lucirea sălbatică din ochi şovăie. Întinzând braţul, o trase aproape de el, până când obrazul ei se lipi de al lui, şi trupul care tremura se lipi de al lui, şi continuă să şoptească:

— Fă-o de dragul meu, Gyp; de dragul meu.

Când, cu ajutorul lui Markey, o aduse până la maşină, n-o luară spre casă, ci la han. Avea febră mare şi în curând începu să delireze. Pe la ora prânzului, sosiră mătuşa Rosamund şi doamna Markey, anunţate telegrafic; întregul han fu închiriat ca să nu fie deranjată de niciun zgomot.

La ora cinci Winton fu chemat în mica încăpere numită sala de lectură. Lângă fereastră stătea o femeie înaltă care îşi acoperise ochii cu palma înmănuşată. Deşi locuiau de atâţia ani la o distanţă de câţiva kilometri unul de altul, el n-o cunoştea pe doamna Summerhay decât din vedere aşa că aşteptă ca să vorbească ea mai întâi.

— Nu mai e nimic de spus; dar m-am gândit că trebuie să vă văd. Cum se simte fiica dumneavoastră?

— Deliră.

— Bietul meu băiat! L-aţi văzut – i-aţi văzut fruntea? Îl voi duce acasă. Lacrimile se rostogoleau încet, una după alta, pe faţa ei ascunsă sub văl. Se întoarse spre fereastră, ştergându-şi-le cu batista. Privind spre mica fâşie de pajişte întunecată, Winton îi spuse:

— Vă voi trimite toate lucrurile lui, în afară de ceea ce ar putea-o alina pe sărmana mea fiică.

Ea se întoarse.

— Aşadar s-a sfârşit astfel! Domnule maior Winton, credeţi că a fost vorba de un sentiment adevărat – au fost într-adevăr fericiţi?

Winton o privi drept în ochi şi răspunse:

— Prea fericiţi.

Fără să clipească, el înfruntă ochii aceia împânziţi de lacrimi încordându-se sub privirea lui; cu un oftat greu, ea se mai întoarse o dată, îşi trase vălul şi ieşi grăbită.

Nu era adevărat – aflase realitatea din vorbele fără şir pe care le scăpase Gyp în delirul ei – dar nimeni, nici chiar mama lui Summerhay, nu trebuia să audă nici măcar o singură şoaptă, atât timp cât el putea să împiedice acest lucru.

În zilele care urmară, Gyp, în totală stare de amnezie, se zbătu între viaţă şi moarte. Winton aproape că nu părăsea camera ei, camera aceea joasă, cu iederă la ferestrele de unde se putea vedea fluviul, lunecând la vale în strălucirea palidă a soarelui de noiembrie sau negru, sub stele. Îl privea, fascinat. Ca printr-un miracol reuşise să i-o

smulgă pe Gyp.

Refuzase să aducă o infirmieră. Mătuşa Rosamund şi doamna Markey se pricepeau să îngrijească bolnavii şi el nu ar fi putut să suporte ca o persoană străină să audă bâiguielile acelea ale delirului. Datoria lui era să stea acolo lângă ea şi să încerce, pe cât îi era posibil, ca ceilalţi să nu afle secretele ei. Stătea ore în şir, cu ochii aţintiţi asupra chipului ei. Nimeni nu putea mai bine decât el să stabilească legătura intimă prin care cei cuprinşi de febră, fără să-şi dea seama, îşi găsesc poate, într-o oarecare măsură, drumul prin labirintul în care rătăcesc.

Era uimit de numărul celor care se interesau de starea fiicei lui; chiar oameni pe care nu-i considerase prieteni îşi lăsaseră cărţile de vizită sau îşi trimiseseră valeţii să se intereseze. Dar cel mai mult îl impresionase interesul sincer al oamenilor umili pentru aceea a cărei graţie şi blândeţe le câştigase inimile. Într-o dimineaţă primi o scrisoare expediată din Bury Street.

„Dragă domnule maior Winton,

Am citit în ziar ştirea despre moartea domnului Summerhay. Şi, o, îmi pare atât de rău pentru doamna! A fost atât de bună cu mine; mi se pare atât de îngrozitor! Dacă consideraţi că îi face bine să afle ce simţim noi toţi pentru ea, îi veţi transmite nu-i aşa? Cred că este cumplit.

A dumneavoastră foarte credincioasă,

Daphne Wing."

Deci cunoşteau numele lui Summerhay – într-un fel nu se aşteptase la asta. Nu-i răspunse, neştiind ce-ar fi putut să-i spună.

Uneori îşi astupa urechile, ca să nu mai audă acea îndelungată încordare a minţii ei, al cărui sens îl desluşea din când în când. Se vedea că mintea ei rătăcită nu părea să realizeze tragedia care se întâmplase. Buzele ei repetau mereu cuvinte de dragoste şi de teamă că va pierde iubirea lui, afară doar de clipele când râsul înăbuşit, straniu, fermecător, dovedea licărirea unei fericiri depline. Aceste mici accese de râs erau cel mai greu de, suportat. Concluzia la care fu silit să ajungă încetul cu încetul îi dădu o consolare zguduitoare. Moartea tragică a lui Summerhay curmase o situaţie care ar fi putut avea un sfârşit şi mai tragic. Într-o noapte se trezi, în fotoliul mare de lângă patul ei, şi-i văzu ochii aţintiţi asupra lui. Vedeau, erau din nou ochii ei. Mişcă buzele.

— Tată…

— Da, puişor.

— Îmi amintesc totul.

Auzind aceste trei cuvinte îngrozitoare, Winton se aplecă şi îşi lipi buzele de mâna ei întinsă peste plapumă.

— Unde este înmormântat?

— La Widrington.

— Da.

Era mai curând un oftat decât un cuvânt şi, ridicându-şi capul, Winton o văzu că închisese din nou ochii. Albul transparent al obrajilor şi al frunţii ei în contrast cu genele şi cu părul negru era prea înspăimântător. Era faţa unei fiinţe vii sau era frumuseţea morţii?

Se aplecă. Respira – adormise.

XII

ÎNTOARCEREA LA MILDENHAM avu loc, după mici pregătiri, de Anul nou. Mildenham, sumbru, cu izul lui obişnuit şi cu vechile amintiri din trecut. Pentru micuţa Gyp, acum trecută de cinci ani, şi care începea să trăiască cu adevărat, asta era casa cea mai plăcută. Văzând-o cum însufleţeşte această casă, aşa cum făcuse şi ea odată, Gyp se simţea mai liniştită. Nu prinsese prea multă putere, iar pe chip i se citea o tristeţe profundă. Faţă de Winton avea un zâmbet aproape la fel de trist. Toată iarna aceea şi primăvara el nu mai ştiu ce să facă pentru ea. Gyp încercă şi ea să nu rămână mai prejos. Dar nu era nimic de făcut decât să aştepte ca să lucreze timpul. Nu avea rost să forţeze lucrurile. Timpul singur o putea vindeca, poate!

Primăvara veni şi trecu şi Gyp se refăcuse fizic; dar nu ieşise nici măcar o singură dată din grădină, nu vorbise niciodată de Casa Roşie şi nici de Summerhay. Nu pentru că în felul acesta îşi hrănea durerea; mai curând părea să facă tot ce putea să şi-o ascundă şi să uite. Avea doar, ceea ce de obicei se numeşte o inimă zdrobită. Micuţa Gyp, căreia i se spusese că Baryn plecase pentru totdeauna şi că „nu trebuia să mai vorbească niciodată de el ca nu cumva s-o întristeze pe mămica", se oprea şi îşi privea mama cu o nelămurită gravitate. Odată făcu o remarcă faţă de Winton:

— Bunicule, mama parcă nu trăieşte lângă noi; am impresia că trăieşte undeva, departe, o fi cu Baryn?

— Poate că da, scumpa mea; dar nu mai spune la nimeni asta decât mie. Să nu vorbeşti vreodată cu altcineva despre Baryn.

— Da, ştiu; dar unde este el, bunicule?

Ce putea să-i răspundă Winton?

Mergea mult călare, cu fetiţa, care, ca şi mama ei la aceeaşi vârstă, nu era nicăieri atât de fericită ca pe cal; dar lui Gyp nu îndrăznea să-i pomenească despre asta. Gyp nu vorbea niciodată despre cai, niciodată nu se ducea la grajduri, ci îşi petrecea zilele făcând lucruri mărunte prin casă, prin grădină, uneori cântând la pian câte ceva sau pur şi simplu uitându-se la clape, cu mâinile împreunate în poală. Toate acestea se întâmplau pe la începutul acelei veri fatale, când încă nimeni nu simţea zguduirile care aveau să vină, şi nu vedea norii negri care începeau să se îngrămădească. Se gândea adesea: „Numai de-ar găsi ceva care să o scoată din această stare!"

În iunie el îi propuse o vizită la Londra. Spre surprinderea lui, ea consimţi imediat. Plecară în Săptămâna Rusaliilor. Trecând pe lângă Widrington, Winton făcu o sforţare să lege o conversaţie cu ea, dar apoi uitându-se pe furiş pe după ziar, o văzu că s-a întors cu faţa spre câmp şi lacrimile îi curgeau pe obraz. În dosul ziarului său, ochii lui

Winton se micşorară, se strânseră şi faţa i se crispă până ce i se păru că pielea întinsă pe oase e gata să plesnească.

De la gară până în Bury Street, taxiul o luă pe străzi lăturalnice. Înguste, unde se vedea toată mizeria omenească – oameni cu chipuri scofâlcite, femei murdare şi trudite, copii cu feţe livide, ca nişte fantome, jucându-se în şanţuri sau în pragurile caselor. Vederea acestor feţe murdare de noroi şi a trupurilor subnutrite aminteau parcă de sfârşitul lumii. Casele sărăcăcioase şi înnegrite de fum păreau că aşteaptă o demolare amânată la nesfârşit; nu era nici urmă de frumuseţe, tot aşa cum n-o poţi găsi la gura unui canal. Gyp stătea aplecată înainte şi Winton simţi cum mâna i se furişează într-a lui.

În aceeaşi seară, după cină, în camera pe care el o mobilase pentru mama ei, unde scaunele din lemn de mahon, biroul mic în stil iacobin, vechile candelabre de alamă erau tot aşa cum fuseseră cu mai bine de treizeci de ani în urmă – Gyp spuse:

— Tată, ai avea ceva împotrivă dacă aş încerca să înfiinţez, la Mildenham, un fel de cămin pentru copiii săraci unde ar putea veni să stea la aer curat şi unde ar avea mâncare bună?

Mişcat într-un fel ciudat de această primă dorinţă pe care şi-o exprima, de la tragica întâmplare, Winton spuse:

— Draga mea, crezi că ai destulă putere?

— Cred că da. Acum nimic nu mă mai supără; decât aici. Şi duse mâna la inimă. – Ceea ce ai dat, nu se poate lua înapoi. Aş face-o dacă aş putea. A fost atât de îngrozitor pentru tine! Dar dacă voi avea grijă de ei, nu voi mai avea când să mă gândesc atât de mult; cu cât voi avea mai multe de făcut, cu atât va fi mai bine. Aş vrea să încep imediat.

Winton încuviinţă din cap. Ar fi acceptat orice i-ar fi putut face bine – orice!

— Rosamund te va ajuta să-i găseşti, murmură el. Este foarte pricepută în astfel de treburi. Apoi, uitându-se lung la ea adăugă: – Curaj, sufletul meu; toate vor reveni într-o zi.

Gyp se sili să zâmbească.

— Şi totuşi, adăugă ea foarte liniştită, cred că fără toate acestea n-aş fi înţeles nimic din viaţă.

Mâinile îi erau împreunate în poală, ochii îi străluceau ciudat, iar zâmbetul acela slab îi mai întârzia pe buze. Winton se gândi: „Dragostea! Dincolo de orice – chiar dincolo de moarte!”

Observații

[←1]

Destul (fr.).

[←2]

Drace (fr.).

[←3]

Nu se ştie niciodată. Sunt lucruri pe care nu le cunoşti încă frumoasa mea ! (fr.).

[←4]

Puţin exaltată (fr.).

[←5]

Soi rău (fr.)

[←6]

El zice că are o tehnică minunată (fr.).

[←7]

Minunat, foarte bine (fr.).

[←8]

Munţii Jura (engl.).

[←9]

Felicien Rops (1833—1898), pictor şi gravor belgian (n.tr.).

[←10]

Tehnică (fr.).

[←11]

O tehnică minunată (fr.).

[←12]

Foarte simpatic! (Fr.).

[←13]

Dumnezeule! (Fr.).

[←14]

E mult! Prea mult! (Fr.).

[←15]

E. H. Landseer (1332—1873), pictor, sculptor şi gravor englez.

[←16]

Adevărat ? Să vedem ! (Fr.).

[←17]

Dă-mi-o – o clipă – vei vedea (fr.).

[←18]

Foarte frumos – de-a dreptul înduioşător! (Fr.).

[←19]

Tii, drace! (Fr.).

[←20]

A şti să te porţi (fr.).

[←21]

Sonetul 116 de W. Shakespeare. Din volumul *Sonete* de W. Shakespeare, în româneşte de Ion Frunzetti, Editura Tineretului, colecţia *„Cele mai frumoase poezii”,* ediţia a II-a (n. tr.).

[←22]

Referire la perioada de domnie a regelui George al II-lea, cunoscută ca „perioada georgiană”, 1714—1760 (n, tr.).

[←23]

Ernest Christopher Dowson, poet englez, 1867—1900 (n. tr.).

[←24]

Fraţii Bellini, pictori italieni care au jucat un rol important în şcoala veneţiană (1429—1513) (n.tr.).

[←25]

Antonello da Massina, pictor italian, care a trăit în secolul al XV-lea (n.tr).

[←26]

Piero de la Francesca, pictor Italian, contemporan cu Massina (n.tr.).

[←27]

Gourmet (fr.) — cunoscător în materie de băuturi şi artă culinară (n.tr.).

[←28]

Calităţile trebuie puse în valoare (n.tr.).

[←29]

Viaţa e zadarnică, –
Puţină iubire,
Puţină ură,
Şi pe urmă bună ziua ! (n.tr.),